EDITURA DACIA



Lei 9,25

LEONIDA NEAMŢU • LA GOULUE DANSEAZĂ CU CHOCOLAT

1979



LEONIDA NEAMŢU

La Goulue dansează cu Chocolat





Editura Dacia

Coperta de: IOAN HOVAT-BUGNARIU

LEONIDA NEAMȚU

LA GOULUE DANSEAZĂ CU CHOCOLAT

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1979

LA GOULUE DANSEAZĂ CU CHOCOLAT

1. **Povestește autorul.** În cercul verde dureros al arborilor, într-o rază galbenă a soarelui, doi jderi care șerpuiau unul în urma celuilalt, împietriră brusc. Pînă și firele de iarbă dimprejurul lor deveniră ghimpi. Pe meterezul de stîncă de sub Hornul Diavolului buha cea bătrînă — 340 de ani, după unii — numită de către localnici Madame Clementa, care oricum își petrecea trei pătrimi din viață într-o metafizică încremenire meditativă, încremeni dublu, dacă mă pot exprima astfel, și cred că pot, ațintindu-și ochiul în care se vălătucea o parte din fumul de păcură al infernului, către centrul luminișului toropit de căldură unde apăruse pe neașteptate o făptură aproape diabolică.

Apăruse un lup înalt, slab, de o suplețe pur lupească, aș zice, de n-ar fi fost combinată și cu suplețea vechii rase a dogilor germani, în fine un lup a cărui labă dreaptă din față era puțin mai scurtă și întrucîtva strîmbă — dacă nu e prea dură exprimarea — urmare a unei răniri de acum vreo doi ani cînd bolta unei peșteri se prăbușise peste el.

Acesta este Lupul Șchiop.

Cu voia dumneavoastră, dumnealui va ocupa un anumit rol în narațiunea ce urmează. Și chiar fără voia dumneavoastră, fiindcă, ce să fac, în postura aceasta privilegiată de autor, eu conduc dansul. În paranteză fie zis, cu adevărat privilegiată? Dacă da, ia amice acest condei și narează mai departe ce vreau să zic eu aici despre Lupul Șchiop și toate celelalte. Poate că nu este ceva esențial; dar dacă este? Riști un asemenea pariu?

Deodată răsunară aproape simultan două împușcături.

Dacă aș fi un tip pedant, iar uneori îmi place să fiu, aș risca să afirm că se trăsese dintr-o armă de fabricație austriacă, model Makenzie. Și tatăl meu a avut o ase-

menea jucărie cu două țevi care, prevăzută cu alice grele, era în stare să doboare și un lup, cît ai clipí. Pe Lupul Șchiop însă nu l-a doborît.

La fel de brusc, de inexplicabil, de diabolic, precum se ivise, Lupul Șchiop deveni invizibil.

Sus în cuibul ei de piatră, sub Horn, Madame Clementa tresări răvășindu-și penajul. Zeci de păsări, ereți de stîncă, rîndunele, ciori ordinare, și chiar un șoim îndepărtat și singuratic, își arcuiră aripile, executînd viraje scurte. Chestie de instinct. Majoritatea păsărilor se topiseră ca și cum ar fi intrat în stîncă. Șoimul prinse înălțime. Jderii dispărură din luminiș. Arborii oftară. Doi oameni pătrunseră în poiană legănîndu-și armele de vînătoare ce încă mai fumegau. Nu cred că vor juca vreun anume rol mai de soi, însă iată-i că intră pe neașteptate în povestirea mea, și nu pot să-i ignor. Pur și simplu nu pot.

Cel mai vîrstnic, mărunțel, sfrijit, cu craniul cît pumnul, probabil foarte bătrîn, maestrul de vînătoare Gavrilă Surducan, onorat cu acest titlu de Regele Carol al doilea în persoană, se apleacă de-i trosni mijlocul, căutînd în iarbă ceva anume, niscaiva sînge spre-o pildă, ca să fie, acolo, un semn că măcar atinseseră fiara. Negăsind nici o urmă, își răsuci încetișor o țigară culegînd cu mîinile subțiri firele de tutun din tabachera ruginită și străveche și declară senin:

— Eu am zis. Nu e lup. Nu e ființă. E duh...

Pe fața lui zbîrcită, minusculă ca un trofeu al vînătorilor de capete din Noua Zeelandă, nici psihiatrul Gustave Bloch, la modă pe atunci, n-ar fi citit măcar o urmă de sentiment, de teamă superstițioasă să zicem.

În schimb celălalt individ, înalt, slab, cu ochelari, cu fața doar puțin mai inteligentă decît botul unui șoșon, domnul Cicerone Surducan student în filozofie și, firește, feciorul unic al maestrului de vînătoare, se apucă să protesteze cu glas dogit și doct, cum că așa ceva nu există, adică nu există duhuri, și depuse jurămînt pe pura rațiune aristotelică și baconiană că nu va cunoaște pace pînă ce nu-i vine de hac fiarei, fie cu arma, fie cu otrava, fie cu șiretlicul.

Bătrînul Gavrilă Surducan nu se obosi să-l asculte, pentru el pura rațiune era pură deșertăciune, păși alene, puțin clătinîndu-se, către peretele de stîncă pe care lumina verii trezea bogate străluciri și irizări, ridică ochii, o mișcare foarte înceată, aproape nesfîrșită, și făcu un semn straniu către Madame Clementa, ca un fel de înțelegere, sau de salut, între bătrîni, între foarte bătrîni (sau între nemuritori?), iar apoi, fără să adreseze o vorbă către nătîngul său fecior filozof, alese cărarea întortocheată ce ducea spre cabana BLANCA.

Prieteni cetitori, și mai ales prietene cetitoare, vreau să vă previn, pentru ca să nu fiți cumva decepționați și să nu avem pe urmă vorbe, că aceasta este o poveste în mare parte adevărată pe care, cu fantezia noastră modestă, am mai ajustat-o pe ici pe colo, însă nu chiar în punctele esențiale. M-da!

Buha Madame Clementa nu e o născocire, ea trăiește și acum căci e nemuritoare. Lupul Șchiop a existat și el, l-a împușcat unul din cei mai ticăloși oameni de pe pămînt, dansatorul Chocolat, pe numele său veritabil Sigmund Oberg, cunoscut și sub alte nume, precum Sony, sau Ion Coțoban.

Cicerone Surducan se află de asemenea în viață, proștii mor, se zice, greu, și e la fel de tîmpit ca și în tinerețe.

N-ar fi bine să divulg, însă doi oameni pe care destinul i-a pus față-n față ca inamici, deși în mod normal ei ar fi trebuit să ajungă mari prieteni, și anume Paul Delun și maiorul detectiv Maximilian Clemir, au existat în realitate, primul trăiește încă; din amintirile lui am încropit multe din paginile care urmează.

Ah da, uitasem să precizez că, în esență, acesta este un roman de aventuri, sub-specia roman polițist, fiindcă există și un cadavru, dacă nu chiar mai multe — dar în NE-esență, ce este?

În Ne-esență, ar putea fi cartea unui autor care a împlinit de curînd patruzeci și trei de ani și faptul, departe de a-l încînta, i-a dat o neliniște în plus — ca și cum n-ar fi avut destule pînă acum!

În anii primei tinereți am cunoscut și am îndrăgit straniul ținut al Cheilor de Sare. Prietenul meu David Clementi zice: în anumite împrejurări îți vin anumite idei. Împrejurările determină ideile. Are dreptate: dacă un

bandit de calibrul lui Oberg-Chocolat îți pune Parabellum-ul în piept, e firesc ca prima idee care să-ți treacă prin cap să fie: cum aș scăpa?

Eu am lărgit nițel înțelepciunea amicului Clementi, zicînd: ades întîmplarea determină destinul. De pildă, la Cheile de Sare m-am decis să scriu romane. E asta puțin? Drumețind deseori pe-acolo, vara sau iarna, cîteodată singur, mai rar însoțit de vreo nevinovată iubită, am aflat încetul cu încetul poveștile de prin partea locului și mi le-am răsucit fără grabă în jurul musteții pe care nici nu o am.

Ceea ce nu înseamnă, neapărat, un ... cum îi zice?, ah, da, paradox.

Istoria neverosimilă — însă ce este mai verosimil decît neverosimilul? — ar fi putut să afirme chiar și Air Marshal-ul sir Hugh Dowding în timp ce părăsea reședința din 10 Downing Street a primului ministru unde se luase decizia că șaizeci de escadrile sînt necesare drept forță minimă a apărării teritoriului Regatului Unit (de unde, Dumnezeule, șaizeci de escadrile?) — dar iată că m-am luat cu vorba, însă nu cu totul nemotivat! — deci, revin, istoria de necrezut a viperelor ceyloneze, cu trunchiuri subțiri și capete grațioase ca de flaut, șerpii cu clopoței indieni, turtiți și de culoarea smoalei, viperele cu corn argentinian, verzui, cu privirea nevinovată a lui Newton în clipa cînd a descoperit legea gravitațiunii, de la care atîtea aveau să ni se tragă!, istoria acestor jivine oribile care păzeau într-o peșteră secretă diamantele inestimabile ale lui Hagi Mer Histapes (o să aflați curînd cine este acesta), mi s-a părut, printre cele mai interesante, și am depus multe eforturi pentru a-i da de capăt, adică pentru a-i desluși sensurile, chiar cu marele risc de a fi înțepat de vreunul din urmașii acestor șerpi, pentru care o viață de om nu reprezintă ceva deosebit — ba aș zice dimpotrivă.

I-am dat de capăt acestei istorii, povești, sau basmului de față — de vă convine mai bine, însă nu cu deosebită ușurință.

Încercați și dumneavoastră să reconstituiți, la marele, sau micul amănunt, ce ați făcut săptămîna trecută? Ce ați prînzit joi? Pe unde v-ați preumblat vineri, între 11 și 13? Și pe cine anume ați întîlnit?

Dar să reconstitui un fapt, sau o înșiruire de fapte, de acum peste treizeci de ani?!

Ce te vaieți, autorule, veți zice, — dar cei care se apucă să nareze despre evenimente din vremuri străvechi?! Ei se plîng?

Iar eu răspund: e mai ușor să compui o poveste despre emoțiunile și cavalcadele acelor străvechi timpuri, decît despre evenimente de dată recentă, verificabile prin bunele servicii ale blînzilor noștri prieteni, romancierii de formație istorică, pentru a ne exprima simplist...

Oricum, iată că mă repet, am scos-o greu la capăt și citez, cu mare sfială, plinele de bun simț cuvinte ale lui Huck Finn: „Ei, și-acu, nu mai am nimic de povestit și-s tare bucuros, fiindcă de-aș fi știut dinainte ce greu e să scrii o carte, m-aș fi apucat să tai pădurea, să destelenesc ogoarele, dar de scris, nu m-aș fi apucat să scriu. Oricum, e pentru ultima dată!"

Însă Mark Twain, nu s-a ținut de cuvînt, el a mai dat și alte cărți, nu puține, și nu rele. În ce mă privește, nici eu n-am să azvîrlu peana oricît de greu mi-ar fi, chiar de o voi face numai de sîc la adresa știu eu cui.

M-am dus deci, la vreme de vară frumoasă, în poiana aceea al cărei colorit l-ar fi scos din minți pe Van Gogh, dacă mai era cazul, și l-ar fi determinat îndată să-și taie *toate* urechile — se numește Poiana Stejarului Trăsnit, nu știu de ce anume fiindcă fulgerul n-a izbit cu sulița-i niciodată acolo, dumnealui preferînd crestele înalte ale Cheilor de Sare.

Altă denumire nepotrivită: *sare* nu găsești printr-acele locuri decît în solnițele, acum ciobite, de la cabana BLANCA — și nu chiar totdeauna, ci numai cînd are chef ospătarul să-ți aducă.

M-am dus în Poiana Stejarului Trăsnit și am observat, după o pîndă, doi jderi elastici, ca guma de praștie, șerpuind unul după celălalt, în vreme ce ochiul nemuritor al bufniței nemuritoare, veghea de sus.

Și mi-a răsărit în fața ochilor silueta fantomatică a Lupului Șchiop.

Avea blană cenușie, cu dîre negre pe alocuri, ochi neînduratori, și era aproape străveziu. Străveziu, fiind o în-

chipuire, fireşte. I-am zis, fiindcă într-un basm, poţi conversa chiar şi cu lupii:

— Ia, du-mă tu, la peştera cu şerpi veninoşi a lui Hagi Mer Histapes.

Mîrîind, cum îi stă bine, lupeşte, şi pe jumătate cîineşte, mi-a răspuns:

— Nu e chiar atît de simplu, o, Leonidas! ...

2. BLANCA! Pesemne ironia unui arhitect dement sau beat. Beat? Să-i fie de ruşine! În orice caz, faţada acestei aberaţii arhitecturale (să fim serioşi, are să vină estetul Mătrăgună şi-i va găsi valenţe de nepreţuit, derivînd din arta aztecă, dacă nu chiar din cea pre-aztecă...) în care predomină cele patru colonade aproape monumentale (ca să fie monumentale le lipsesc numai crăpăturile), sînt cioplite din piatră neagră, poate un fel de marmură, nu pot să jur.

În spatele BLANCĂI, cu toate rădăcinile pierdute miraculos în stîncă, cei şase plopi absolut verticali, de o simetrie obsedantă, înalţi şi subţiri, alternînd pe faţetele frunzelor direcţia luminii, veşnic fluierători şi etern nemuritori (sic!), îţi iau ochii provocîndu-ţi o senzaţie de ameţeală.

Dincolo de aceşti arbori romantici, înfipţi adînc în bolta melancoliei noastre, un detaşament energic şi puţin agresiv de molizi, aproape negri pe fundalul auriu al stîncilor, urcă stăruitor către un ţel, către o finalitate necunoscută. Necunoscută nouă. Este începutul de toamnă a lui patruzeci şi patru.

Pe pajiştea aproape britanică din faţa cabanei BLANCA, un pisoi mititel, alb cu negru şi cu o idee de roşcat, şi o „Vijlă" (asta e o „marcă" de căţel, cum ar fi „Fiat"-ul la maşini), se miroasă bot în bot, ignorînd — de bună seamă din lipsă de cultură — milenara inamiciţie dintre rasa pisicească şi cea canină.

În interiorul cabanei BLANCA, pe lîngă un mic chef, nimic de semnalat. Se bea Odobeşti, ţuică de Bîrgău, Metaxa, Napoleon şi, discret, *whisky*. Grupul cel mai gălăgios scandează o formulă care tocmai prin idioţenia ei pare să-i distreze din cale-afară: Un boier român trebuie să vorbească limba franceză, limba engleză, limba americană, să ştie să bea, şi în general, SĂ TACĂ!!! Huraaaaa!!!

Nimeni nu-i aude.

Cabanierul Dragoş — însă nu Vodă — un tip oacheş, şmecher, simpatic, care recent s-a despărţit de a patra nevastă, şi s-a însurat cu a cincea (de ar fi fost după voia lui s-ar fi însurat direct cu a opta), trece prin sala restaurantului, observă totul şi se preface că nu bagă de seamă nimic. Maiorul Maximilian Clemir, de profesie detectiv, deşi nimeni n-o ştie în afară de cei direct interesaţi, pentru prima oară în viaţa lui a prins o muscă cu ochiul. Chiar şi el e mirat de întîmplare, ori, la viaţa lui, s-a izbit, cu fruntea, şi chiar cu ochii, de multe ciudăţenii. O muscă i s-a înfipt în ochi, el a strîns pleoapa. Apoi a extras-o şi a strivit-o cu o duşmănie demnă de o cauză mai bună.

Apoi maiorul a urcat în camera lui, şi-a dezinfectat ochiul cu puţină soluţie de acid boric, şi-a examinat în oglindă profilul de bărbat aproape irezistibil, şi-a corectat frizura castanie şi a coborît înapoi în restaurant, să mai tragă şi el cu urechea.

La urma urmelor era în misiune.

Stupidă misiune!

Maximilian Clemir era de părere că nu există aşa ceva, misiuni stupide, misiunile sînt aşa cum ţi le faci tu, dar să veghezi zi şi noapte la securitatea unui grăsan înalt de un metru nouăzeci şi trei, şi greu de o sută douăzeci de kilograme, şi pe care nu-l ameninţă nimic, în afară cel mult de ploşniţe şi de purici, iată ceva cu totul plicticos.

La masa ce-i era permanent rezervată, bogătaşul de origine orientală Hagi Mer Histapes — dumnealui este colosul de care pomeneam adineaori — vorbea, la fel de înflăcărat ca întotdeauna, unor domni — doi la număr, în costume negre, cu bărbuţe negre, cu priviri negre.

Maximilian Clemir cunoştea subiectul, şi ar fi dat trei scrumbii de Rhin, afumate şi apoi dezafumate, şi topite în sos Klemper, numai de-ar da Dumnezeu ca Histapes să schimbe subiectul. Dar, în acele zile Dumnezeu nu se arăta darnic.

Maiorul Maximilian Clemir, una dintre cele mai lucide minţi pe care le-a avut vreodată poliţia română, nu ştia

despre „clientul“ său, omul de a cărui viață trebuia să garanteze, decît trei lucruri, și alea aproximative: Hagi Mer Histapes era amator de artă — în speță de pictură. Artistul său favorit era Henri de Toulouse-Lautrec Monfa, al cărui tablou — de altfel neatestat — „La Goulue dansează cu Chocolat“ îl descoperise într-o colecție particulară, la Geneva, sau poate la Beirut. Curios este că la „New-York“, restaurantul cel mai de vază al orașului O., se dădea un spectacol de revistă intitulat: „Moulin Rouge! Moulin Rouge! La Goulue dansează cu Chocolat!“

Profesionalismul excepțional al lui Clemir îl obligase să cerceteze, pe cît se putea, pictura lui Lautrec. Aflase că numita La Goulue, vedetă de prim rang la Moulin Rouge, odinioară, nu fusese niciodată partenera mulatrului Chocolat, și el un foarte bun dansator.

Ce mai știa despre Histapes?

Că e foarte bogat și că-și dosise avuțiile, în speță diamantele, undeva în acel ținut al Cheilor de Sare, plin de peșteri. Un fel de Monte Cristo, surîdea amărît Maximilian Clemir, fără a crede o iotă din această legendă.

În sfîrșit, despre malacul Histapes, mai aflase un ultim amănunt, care nu se lega în nici un fel de primele două. De altfel, informația îi fusese strecurată de un agent al lui Geheime Feld-Polizei, în care puteai să ai la fel de multă încredere ca într-o dinamită ce și-a dat cuvîntul de onoare că nu va exploda.

Conform celor afirmate de acest agent al poliției secrete pentru front, Histapes era în realitate unul dintre medicii care la 31 august '39, din ordinul lui Müller și al lui Heydrich, injectase doze mortale de otravă cu efect întîrziat unui număr de criminali germani condamnați la moarte, care apoi, în uniforme de militari polonezi atacaseră postul de radio german de la Gleiwitz, din apropierea graniței cu Polonia.

Despre această manevră a Gestapo-ului se știau foarte puține lucruri pe atunci, iar Clemir, în calitate de ofițer și de detectiv român, trebuia să păzească viața unuia pentru care poliția secretă germană nu dădea o para chioară. Dacă Histapes era cu adevărat medic și injectase otravă sacrificaților de la Gleiwitz, cel mai simplu lucru pentru a-l face să nu mai cricnească, în veci, era glontele în ceafă.

Iată deci motivele pentru care maiorul Clemir se plictisea de moarte și invoca pronia cerească să-i trimită un divertisment.

Pronia cerească avea să-l asculte de data asta. Nu în clipa următoare; nici măcar în următoarele două clipe. Poate, în viitorul minut.

Maiorul îl sfredeli cu ochi reci pe Histapes, și, cu toate că misiunea lui era să-i păzească viața, nu s-ar fi dat în lături, la o adică, să-i dea brînci într-o rîpă.

Însă, nici pentru cei doi indivizi mai mărunței, cu haine negre, bărbuțe negre și priviri negre, Maximilian Clemir, cu ochii lui albaștri, n-ar fi întins măcar brațul stîng ca să-i salveze, dintr-un incendiu, de pildă. Cei doi indivizi, domnul *a* și domnul *b*, erau binecunoscuți critici de artă. De ce le spun domnul *a* și domnul *b*? Fiindcă, deși binecunoscuți nimeni nu le știa exact numele.

Discuția lor se învîrte în jurul aceleiași blestemate teme: dacă La Goulue a dansat, sau n-a dansat cu Chocolat?! Blestemată fie rima asta involuntară, dar ce pot face?

Maximilian Clemir își schimbă imperceptibil unghiul privirii. El spionă, cu ochii puțin mijiți, mersul vag legănat — omul s-ar zice că șchioapătă puțin — al unui anume Paul Delun care se afla și el de cîtva timp pe aici prin preajmă. Fost tanchist. Tancul a ars, el trăiește. Ofițer reformat. Singuratic. Taciturn. Da. Un om interesant. De ăsta ar merita să mă ocup, pariez pe cozorocul șepcii că ascunde o mulțime de chestii, pe cînd Histapes, în burdihan, nu ascunde decît un cancer și, cel mult, o dischinezie biliară . . .

În felul acesta gîndea maiorul privind micul dejun pe care chelnărul i-l potrivise sub nas. Nu-i era foame. Plictiseala n-a adus poftă de mîncare nimănui, nici măcar marelui Savarin, care de fapt, între sosurile sale picante, nici n-a avut timp să se plictisească. Un strop de . . . hm . . . n-ar strica, dar polițaiul n-are voie să bea de dimineață. Și nici, măcar, „de seară“.

— *Sir!* zise deodată maiorul Clemir.

Paul Delun, fostul tanchist, se opri. Sprîncenele sale se arcuiră puțin deasupra nasului cu nări delicate. Doi oameni cu ochii albaștri se examinau de la mică distanță. Oricare din ei ar fi putut face parte din oricare unitate de elită a SS-ului.

— Ați zis *sir?*

— În semn de stimă, amice. Sînt polițist. Nu ne aude nimeni. E atît de sigur că sînt polițist, pe cît e de sigur că d-ta n-ai coborît măcar o dată în viață prin turela unui tanc. În 40 pilotai un *Spitfire*, cînd ai doborît ultimul *Messer-9*, al carierei d-tale de pilot iar apoi te-ai prăbușit în marele „U“ al Tamisei. Ai fost prieten cu Malan, asul aviației britanice, numai că el te-a cunoscut sub un nume polonez oarecare. Păcat. Crezi că poliția românească n-are intuiție? Însă de cele mai multe ori misiunile ce le primim, nu sînt demne de posibilitățile noastre. Nu șezi la masa mea, domnule?

— Nu, răspunse Paul Delun. Ești un fel de exaltat. Aiurezi. În orice caz, nu-mi placi!

Maximilian Clemir, schimbînd tonul, ripostă:

— *Dumneata* nu-mi placi!

Maiorul mințise. Nu-l cunoștea pe Paul Delun, și cu atît mai puțin putea fi sigur de activitatea sa în cadrul RAF-ului. Însă, un prieten din copilărie al cărui portret fizic nu era departe de cel al lui Paul Delun, murise în anul '40, într-o escadrilă engleză, Clemir încercase doar un joc, știindu-l dinainte sortit eșecului.

Și nu era ultimul joc pe care avea să-l încerce în privința numitului Paul Delun.

Totuși, deocamdată, incidentul pare încheiat, bețivanii răcnesc din răsputeri ce însușiri trebuie să întrunească un adevărat boier român care se stimează; Histapes perorează ca tîmpitul despre reformele pe care le-ar aduce în artă, cei doi critici cască de plictiseală, și nici paharele înalte din care sorb cu moderație nu reușesc să-i scoată din starea de apatie, în sfîrșit cabanierul Dragoș trece legănînd un paner în care e poate o bombă, însă mai curînd un crap uriaș, de vreo trei kilograme, pentru gustarea lui Hagi Mer Histapes.

— Nu e așa că acest Histapes aduce mai curînd a Stabsfeldwebel de pușcărie, decît a milionar? aruncă vorba peste vreo două mese maiorul Clemir. Paul Delun nu răspunse, era ocupat să-i explice chelnărului conținutul unui coctail bizar, în care să adauge, neapărat, și o bucățică de șocolată. Nu e un simbol, n-are absolut nici o legătură cu tabloul existent sau inexistent al lui Lautrec.

— Ce porcărie poți să bei tu acolo? continuă să vorbească peste mese maiorul, obținînd același răspuns, tăcerea.

Terminîndu-și băutura, fostul tanchist iese și face o plimbare mică. Înaintează încetișor, bălăbănind vag piciorul stîng, rămas puțin beteag cînd carul său de luptă s-a poticnit din greșeală de o mină. Pe cărare, în urma lui, se insinuează profilul subțire al lui Maximilian Clemir.

Aș fi tentat să afirm că acești doi oameni s-au ghicit din primul moment.

Dar în acest caz Clemir ar fi trebuit să-l ucidă imediat pe Delun. Nu să-l ucidă, pardonați, să-l înlăture. De ce n-a făcut-o? Chiar, de ce? Pot pune la fel de bine întrebarea și invers: De ce Paul Delun n-a înfipt în craniul frumos modelat al maiorului un glonte din pistolul său „Lee“, cîtă vreme ocaziile nu i-au lipsit...

Soarele, nepăsător, se preumblă pe cer — deși nepăsător, lumina lui e dură și stîncile Cheilor de Sare se încing.

Valea Cerdavei scînteiază pe la cotituri, îngustă, dar foarte adîncă pe alocuri, acoperind cu unda verde, severă, prăpăstii fără fund în care zac oseminte de cai, scuturi ruginite, căști și platoșe, resturi ale unor înfruntări ce poate au avut loc cîndva, poate n-au avut loc. Prima moară, lîngă primul pod suspendat, stă cu roata încremenită, apa deviată curge prin scocul de alături, morarul trage dintr-o țigară, duhoarea tutunului ieftin se simte la zece kilometri speriind lupii și intimidînd veverițele. Maximilian Clemir îl ajunge din urmă pe Paul Delun, dar mai întîi îl salută pe morar.

— Ziua bună poftim, baciu Neculae! Iar apoi se întoarce cu un zîmbet către Delun: Nu știu de unde impresia că șchiopătatul d-tale este fals!

— Mai du-te și dracului, domnule maior!

— La nevoie, merg... N-ai vrea să fim prieteni?

— Mai încolo e cădere mare de pietre! îi avertizează morarul Neculae.

— Mulțumim! N-ai vrea să fim prieteni?

— De ce, omule? întrebă foarte mirat Paul Delun.

— Aha! Deci, vrei să fim dușmani!?

Paul Delun puse o întrebare absurdă:

— La ce ți-ar folosi?

— Nu e așa că ești căpetenie de hoți? Așa e că te-am ghicit?

Paul Delun tăcu și merse mai departe. Aruncă peste umăr:

— Sînt un om singuratic, domnule maior. Și doresc să rămîn singuratic! Dădu iar să plece, însă Clemir se ținea scai.

— Îți fac o mărturisire foarte gravă — nu am habar ce naiba mă îndeamnă să-ți fac această mărturisire! Aici — și efectuă un gest larg, cuprinzînd Cheile de Sare, cabana BLANCA, pădurea, rîul, — *aici urmează să fie asasinat cineva.*

Oare la ce reacție se va fi așteptat maiorul, fiindcă Delun nu avu aproape nici un fel de reacție. El zîmbi palid și dezgustat ca un colonel căruia i se încredințează comanda unei grupe de derbedei.

— Ei și? Vrei să-mi ceri ajutorul? Vrei să mă faci ajutor de marshall? Ce urmărești?

— Ceva ce nici nu visezi, amice. Vreau să mă conving că nu dumneata ești viitorul asasin.

— Deci acesta e cel mai nou sistem de a lucra al poliției?

Delun îl privi pieziș pe *adversarul* său. Fața maiorului Clemir era ca tăiată din lemn de nuc. Avea un zîmbet subțire și înghețat.

— Nu-ți dai seama că eu nu fac parte dintre oamenii cu care se poate glumi?!

Paul Delun lăsă să treacă în gol amenințarea acestor cuvinte, apoi remarcă liniștit:

— Am să-ți fac și eu o mărturisire: cel care trebuie să fie ucis, *va fi ucis.*

— De unde știi, șchiopule?

Delun își examină, aproape cu sfială, piciorul stîng.

— Nu sînt prea interesat în această chestiune, în moartea sau nemoartea cuiva, poți să crezi ce vrei, dar știind acum că d-ta îl ai în seamă pe cel care urmează să moară, doresc ca faptul să se petreacă, fiindcă-mi ești antipatic. Doresc să suferi un eșec, istețule, victoriosule! Un mare eșec!

Fostul tanchist, cu obrazul alb și pupilele mărite vorbea în șoaptă strecurînd cuvintele printre dinți. Un sentiment straniu, aproape neomenesc, îi desfigura chipul. Maximilian Clemir nu se mai simți sigur pe picioarele sale. Delun mai zise:

— De obicei dorințele mi se îndeplinesc. E cineva sus care mă ascultă. Cel care trebuie să moară, va muri.

Maiorul strînse din pumni, înălță capul, reluă ținuta sa arogantă. Dinspre Cerdava se ridicase vîntul, aducînd un parfum sărat, adînc, insinuant, ca al unor oceane pe veci pierdute.

— Facem un pariu, șchiopule?

— Am un nume, maiorule. Mă cheamă Delun. Paul Delun. Dacă repeți o singură dată cuvîntul șchiop, vei muri înaintea celui pe care-l ocrotești.

— De acord... Facem, deci, un pariu?

— Ce fel de pariu, maiorule?

— Eu zic că nu va muri. Nu va muri nimeni.

— Iar eu îți zic că da.

— Bun. Pariu!

— Pe ce?

— Pe nimic, sau pe tot, răspunse Clemir. Pariu american. Cine cîștigă, poate să ceară orice. Orice.

— Se acceptă, spuse Delun. Orice.

Maximilian Clemir întinse mîna: degete lungi, cu unghiile pilite fin. Pe podul palmei două vine ieșeau în relief, circuitul subteran al vieții. Delun privi cu silă mîna spilcuitului maior.

— Putem să facem pariu fără să batem laba!

Și îi întoarse spatele. Merse paralel cu apa, din care străbunii morți trimiteau săbii de lumină. Mireasma de pădure, de stîncă încălzită, de mușchi verde, plutea peste capetele lor, alcătuind, la un loc, mireasma eternității.

Paul Delun dispăru deodată dincolo de o sprînceană a pădurii. Brusc sleit de puteri, maiorul se așeză pe un bolovan încălzit, își aprinse o țigară, privind fix către punctul unde dispăruse celălalt. Madame Clementa dădu un țipăt prelung în plină zi. Clemir trase concentrat cîteva fumuri, aruncă țigara și porni în goană către cabana BLANCA.

3. Paul Delun se opri urmărind o frunză ce cădea învîrtejindu-se lent și tragic ca un avion intrat în vrillă. Se aplecă și o culese, semăna cu o inimă, însă fin zim-

țuită, de un galben uluitor și, cu toate că era definitiv căzută și moartă, părea mai vie ca oricînd, parfumată, prevăzută cu un glas, mai bine zis cu un murmur...

Fostul tanchist merse mai departe, ocolind niște lujere delicate de Frăsinel, trecu pe sub Peretele Uriaș, învîrtind mereu printre degete frunza culeasă de jos pînă ce se decise s-o ascundă între filele unui carnet în care nu exista măcar un cuvînt scris, și iar merse și merse, pînă la poalele unei stînci triunghiulare, un loc cu iarbă înaltă și moale.

Se dezbrăcă de haină, o aranjă sub cap cu mare grijă, și rămase cu fața în bătaia soarelui, cu ochii întredeschiși, primind oblic lumina, pînă ce, într-un anumit moment, strălucirea galbenă a frunzei ce o culesese și văpaia, tot de aur, a soarelui, se legară între ele sub imperiul aceleiași legi, unitatea materiei, și atunci Paul Delun știu că doarme, dar în același timp simți în preajmă ceva viu, cald, puternic, prietenos.

Paul Delun suspină, se întoarse pe o parte, întinse brațele.

Continua să doarmă.

Continua să simtă prezența aceea plină de forță. Apoi simți limba aspră și fierbinte, colții ascuțiți ca acele și care totuși îi mușcau cu blîndețe degetele, și acea parte a lui Paul Delun care continua să vegheze se întrebă: oare se joacă, sau vrea să constate dacă nu cumva sînt rănit sau mort?

Și continuă să gîndească: se joacă. Ciudat. Doar un copil și un Lup știu să se joace atît de gingaș.

Paul Delun continua să doarmă... continua să gîndească...

4. **Povestește David Clementi.** M-am trezit dimineața cu o durere de cap binemeritată și cu senzația că gura mea e o scrumieră în care-și scuturaseră pipele toți bețivanii dintr-o crîșmă infectă. Am privit cîtva timp peretele gol al locuinței mele ultrasecrete însă ideea că peretele e la fel de gol ca și capul n-a fost decît o prea slabă consolare. De fapt, vorba lui Alexandre Dumas, capul meu era un vid dureros.

Pe noptieră, alături de țigări, țineam un avion de tip „Handley Page". Miniatură, firește. Altfel n-aș fi ezitat să mă urc în el și să mă înalț la ceruri! Sub piciorul măsuței îmi făcea cu ochiul o sticlă de „Napoleon". Aseară, decisesem să mai trag o ultimă dușcă, dar pierdusem ideea pe drum.

Avionul-miniatură era o amintire scumpă inimii mele, sticla de coniac nu constituia nici un fel de amintire și aș fi dat-o bucuros în schimbul unei idei valabile.

În ajun, încercînd să deznod ițele unui „caz" — cineva răpise soacra cuiva, iar acest „cuiva" în loc să serbeze fericitul eveniment, oferea un premiu pentru recuperarea bătrînei vrăjitoare. Deci, învîrtind în minte acest caz neverosimil, întîrziasem prea mult la „New-York", sorbind prea multă bere, trăgînd prea cu foc din țigară, urmărind, în fine, cu exagerată atenție, ultimul lor număr de „balet" anunțat cu atîta emfază de mă miram că prezentatorul și autorul de scheciuri mai curînd lugubre decît umoristice, un cretin țanțoș pe nume Dady Berca, nu se înalță la plafon, de umflat în pene ce era.

Acest spectacol purta originalul nume: „Moulin Rouge! Vă aflați la Moulin Rouge! La Goulue dansează cu Chocolat!"

I-am făcut semn într-un antract lui Dady Berca să ancoreze la masa unde mă instalasem singur. Își îndreptă umerii ciolănoși și se apropie legănîndu-se, cu toată mutra întoarsă pe dos de ceea ce-și închipuia că trebuie să fie un zîmbet al omului de lume spiritual, cultivat, discret și bineînțeles irezistibil. Pesemne era convins că am intenția să-i ofer o băutură, și încă una scumpă. Își închipuia că veniturile mele de detectiv particular angajat al Agenției Lăzău mă dau afară din casă. Își trase scaunul și se așeză, fără ca să i-o fi cerut cu tot dinadinsul.

— Salut, copoiașule! îmi zise.

Își închipuia că alintîndu-mă astfel, îmi face o plăcere nebună.

— Salut, scîrbă, i-am vorbit pe un ton amabil ce contrasta total cu conținutul. Dă la o parte smocurile de păr care-ți astupă urechile și ascultă. Dacă n-ai fi atît de cretin, ai fi aflat și tu că La Goulue n-a dansat în viața ei cu Chocolat, partenerul ei fiind mai totdeauna Vallentin

le Desossé. Spectacolul vostru e un fals şi o ruşine! Ce ai de spus?

Trebuie să recunosc, nu era cine ştie ce scofală să-l jignesc şi să-l fac analfabet pe Berca; poate că de nu mi-aş fi turnat atîta berică în burdihan, l-aş fi tratat cu reţinere şi ar fi fost mai bine. Dar, pe de altă parte — aveam să-mi dau seama mult mai tîrziu — poate că întîmplarea mă ajutase, îndemnîndu-mă să-l provoc. Zîmbetul i se şterse brusc, cum se şterge faţa lucioasă a unui bar pe care vomează cineva. Faţa lui mică de hienă a marilor restaurante, se contractă, deveni şi mai mică, şi mai urîtă, dacă e posibil aşa ceva. Însă era aproape imposibil. Se aplecă spre mine şuierînd:

— Ascultă Clementi! Dacă îţi mai vîri botul împuţit de sticlete în toate chestiile care nu te privesc, ai să dai de dracu, eu ţi-o spun! Te bag în . . .!

Se ridică brusc, din *greşeală* răsturnă în direcţia mea halba de bere şi se duse fără a-şi mai cere scuze. M-am ferit în grabă — tocmai îmbrăcasem nişte pantaloni noi de care eram foarte mîndru. Şeful de sală se apropie încet, constată dezastrul, examină efectele, cu expresia meditativă a unui gînditor ce rumegă pe îndelete un text cu trei sensuri de Confucius, apoi făcu semn ajutorului său să schimbe faţa de masă, ceea ce acesta şi făcu.

Am vrut să plec, însă m-a reţinut un gînd. Berca afirmase că-mi vîr botul în chestii care nu mă privesc. Ori îl luase gura pe dinainte, ori se exprimase greşit. Nu-mi vîrîsem botul nicăieri, ci-mi exprimasem părerea — ce e drept, violent dezaprobatoare — cu privire la „balet". E adevărat, îl jignisem şi pe el, marele aranjeur de spectacole, cunoscut de la Geneva pînă la Cairo, dar, oricum, *se înfuriase prea tare.* Putea să mă trateze cu nepăsare, ca pe un beţivan, putea să mă înjure în treacăt, însă el se schimonosise de furie. Sînt convins că nici el nu dădea para chioară pe scheciurile sale, şi nici nu era chiar atît de sensibil. Se mai întîmplase să fie înjurat, huiduit şi toate celelalte. De ce se înfuriase în aşa hal Berca? Instinctul meu de poliţai îmi şoptea că, unu, nu din cauza aluziei cu privire la *calitatea* spectacolului, doi, nu din cauza insultei personale.

Dar atunci din ce pricină? Oare numai şi numai pentru că acest spectacol e, să zicem, tabú, şi în principiu

nu e consult să trăncăneşti pe seama lui? Dar de ce? DE CE?? Şi iarăşi, DE CE??

Un minut mai tîrziu s-a mai întîmplat ceva.

L-am văzut pe Dady Berca şuşotind cu Fischer, patronul localului.

Numele mic al lui Fischer era Uggo şi-l cunoşteau în tot oraşul trei persoane, eu, Standartenführerul SS Marian Gustav Könike şi Sturmbannführerul SS Oberg.

Acest domn Fischer, despre care eram convins că e foarte inteligent, comise o primă greşeală, veni către mine, fără a zîmbi, fiindcă nu avea acest mitocănesc obicei, dar arborînd pe figură drapelul albastru al amabilităţii. S-ar fi zis că vîrsta lui se învîrte în jurul a şaizeci. Nici cel mai răuvoitor ochi n-ar fi descoperit în toată înfăţişarea patronului urmele vreunei frivolităţi. Costumul lui era sobru, nu chiar negru, însă pe-aproape, părul nu era alb, însă aproape alb, iar mersul tacticos, grijuliu, te făcea să presupui că fusese recent operat de apendicită, sau pe-aproape.

Nu era un individ care să-ţi bage spaima în oase. Dar, zic eu, tocmai de-aia era mai de temut, deşi încă nu ştiam de ce şi din ce punct de vedere ar trebui să mă feresc de el. Pînă şi faptul că-i cunoşteam numele mic, nu-mi periclita existenţa, unu, fiindcă ştiam să-mi ţin gura, doi fiindcă aflasem acest nume mic nu datorită strălucitelor mele cercetări detectivistice, ci datorită purului HAZARD. Domnul Fischer nu intrase încă în sfera mea de interese, mărunte cele mai multe dintre ele, dar iată-l că acuma pătrunde intempestiv în destinul meu, iar pentru ceea ce se va întîmpla mai departe nu răspund. Chiar, nu răspund.

Mi se adresă degajat, distant, ca unei vechi cunoştinţe pe care ai prefera să n-o mai revezi în vecii vecilor.

— Am auzit, domnule Clementi, că nu agreezi spectacolul nostru.

L-am privit în ochi, în timp ce mustaţa mi se zburlea un pic. Uitasem să precizez că port mustaţă, dar e un amănunt fără consecinţe incalculabile . . . Dar mai ştii?

— E adevărat, nu-l agreez.

— Nu te-a obligat nimeni să-l vizionezi.

— Nu mă poate obliga nimeni *să nu* vizionez un spectacol, chiar dacă nu-mi place.

— Şi asta e adevărat. Cum aş putea să te conving să-ţi placă? Nici una din fetele noastre nu-ţi face cu ochiul? Chiar exprimîndu-se astfel, continua să rămînă rezervat şi neutru, ca şi cum nu ar fi vorbit despre fete ci despre nişte spaghete în sos milanez. Spre deosebire de Berca, nu se aşezase, iar eu nu l-am poftit să-şi tragă scaunul. Mă mai privi un pic cu ochii lui de rechin blînd şi încheie: Poţi să treci într-o dimineaţă pe la biroul meu? Cred că am o treabă pentru d-ta. Foarte rentabilă.

Schiţă un salut din bărbie şi se duse. Un domn din cap pînă-n picioare. Un adevărat domn. Chelnării se fereau din calea lui, dar fără ostentaţie. Şcoală înaltă. Dresură înaltă. Cînd să mă ridic şi să plec într-adevăr, un băiat îmi aduse în goană un pahar umplut cu o zeamă de culoare indefinibilă. (Ce aberaţie! Nu există indefinibilul. Orice se poate defini, cu excepţia *ariciului*. De unde ideea asta? Nu ştiu!) I-am spus boy-ului că merçi, nu mai comandasem nimic, însă el mă lămuri că e personal din partea patronului, specialitatea casei, coctail „Panther". Allah el Akbar, coctail-tanc? Am băut din otrava aia, cu toate riscurile ce derivau dintr-un astfel de gest. Riscurile n-au fost chiar atît de mari. N-am explodat. N-am explodat pe de-a-ntregul, — numai capul...

Asta se întîmplase în seara trecută, iar acum picase o nouă dimineaţă. M-am vîrît sub duş, m-am ras avînd deosebită grijă să nu ştirbesc linia subtilă a mustăcioarei ce mă făcea să semăn cu un actor francez, nu ştiu exact cu care. Mi-am pus la fiert o cafea enorm de mare şi imens de amară, la al doilea pahar capul mi se limpezi un pic şi n-am mai simţit pe limbă gustul coctail-ului-tanc.

Iar apoi am parcurs repede mica dar întortocheata distanţă ce separă locuinţa mea ultrasecretă de biroul, adică de „Filiala" din O. a Agenţiei Lăzău. Acolo sus, pe masa de scris, stratul de praf era atît de gros că ai fi putut dormi pe el ca pe puf. Nu mi-ar fi stricat o secretară, însă domnul V., şeful meu direct, se plîngea de lipsa de fonduri. De altfel, cine a întîlnit un şef, direct sau indirect, care să nu se plîngă de lipsă de fonduri?

Am deschis fereastra să respir puţin aer curat. În faţa clădirii automobilul Bugatti, adevărată culme a luxului

pe care firma Lăzău mi-l pusese la dispoziţie, aştepta noi ordine — însă nu aveam nici un ordin să-i transmit. Din colţul străzii, în faţa băcăniei sale, care în acelaşi timp e şi cîrciumă discretă, băcanul Pop îmi făcu semn amical cu mîna. El n-are aici un rol esenţial (am încercat eu să-l transform în agent secret, dar nu mi-a mers), însă ce să fac dacă la fiecare pas mă izbeam de el?

Aproape doi ţărani se opriseră jos la intrare, cu ochii ţintă către un punct fix, silabisind cu trudă ceva.

Ştiu eu ce silabiseau ei acolo şi nici nu e de mirare că nu le venea uşor. Pe o plăcuţă maro, scria cu litere galbene, mici, dar nu îndeajuns de mici ca să nu-ţi sară literalmente în ochi:

AGENŢIA LĂZĂU — Filiala O.
(urmăriri discrete, afaceri confidenţiale, rezolvări operative, orice fel de chestiuni)

O firmă de acest soi s-ar fi potrivit şi la portiţa unei case de toleranţă, dar nu am ce face, fusese ideea patronului, iar eu îi ascult pe şefi — cu excepţia cazurilor cînd nu-i ascult.

Celor doi ţărani care mozoleau firma maro cu litere galbene li se furase o capră, iar dilema lor cea mare era la ce punct să încadreze afacerea, la „urmăriri discrete" sau „afaceri confidenţiale"?

Pînă la urmă, necăzînd de acord în nici un fel, o tuliră, lăsîndu-mă cu gîndurile mele, şi cu altă ceaşcă de cafea pe care mi-o fiersesem între timp.

5. **Povesteşte autorul.**
Inginerul Sigmund Klemnitzki către Ernst Kaltenbrunner.

Obergruppenführer! Scrisoarea mea este strict confidenţială (Peste „strict confidenţială", fusese trasă o linie, nu suficient de energică pentru a nu se putea distinge cuvintele). Scuze, nu strict confidenţială, ci strict secretă. Ultra secretă. Mai mult decît ultra-secretă. Definitiv secretă. Ardeţi foaia şi risipiţi cenuşa în vînt. Sînt beat, însă luciditatea mă domină. Acţiunea O. este pregăti-

tă. Există doar un singur impediment, am dat foc tuturor hîrtiilor, inclusiv DOCUMENTULUI real, şi DOCUMENTULUI fals. Tot din prea mare grabă şi rîvnă, am pus pe foc şi cele două CIFRURI, cel adevărat, şi cel fals. Totuşi nu sînt prea îngrijorat. Specialiştii de la Secţiunea a şasea, a şaptea, sau a *ştiemamadracului a cîta,* vor izbuti să reconstituie cu uşurinţă totul, dacă nu chiar mai mult. Eu mi-am făcut datoria faţă de Reich şi faţă de Diavol. Acelaşi lucru. Am ars chiar şi documentaţia cu privire la izvoarele termale de la Apluc, în schimb, în depozitele de carburant din O. se află o cantitate imensă de material fisionabil. Trebuie doar transportat. Atomiştii noştri vor şti să aprecieze munca mea. O jumătate din Europa poate fi băgată sub masă cu ajutorul calvadosului frîncehesc vechi de mii de ani. Heil! Heil cine? Heil Hitler! Strict secret. Foarte secret. Definitiv secret. Heil, heil, heil! Ai Dv. Sg. Freud. Ba nu, Sig. Klemnitzki, pe vecie devotat cauzei. Localitatea O., cabana BLANCA, *dracuştiecarelună,* anul probabil '44.
P.S. Obergruppenführer! Abia aştept să ciocnim împreună un păhăruţ! Heil!

Brigadenführerul Blanther ceruse să fie primit de către Kaltenbrunner. Intră cu precauţiune şi evită să privească masca mortuară a lui Reinhardt Heydrich, care murise în urmă cu doi ani la Praga, în timp ce venea la oraş cu laimuzaina. Acest Blanther avea sub braţ o mapă neagră, ca toţi blantherii care mai posedă un braţ. Şeful RSHA, melancolic, îşi şterse cu batista ochiul stîng ce lăcrima din cauza oboselii sau a curentului, apoi plimbă palma jilavă pe luciul biroului.
— Ei bine, ce mama dracului s-a mai întîmplat?
— Am primit din partea inginerului Klemnitzki o epistolă din cale-afară de ciudată!
— Cine e ăsta? întrebă Obergruppenführerul, cu toate că-şi amintea perfect.
— Omul care a regizat *tehniceşte* acţiunea O. Să vă citesc...
— Te exprimi necorespunzător. Dă-mi-o! O citesc eu.

Kaltenbrunner parcurse rîndurile aberante şi conchise:
— Strict confidenţial. Strict secret. Ultra secret. Definitiv secret. Foarte bine. Să rămînă secret, şi încă DEFINITIV.
— Am înţeles!
— Sper că ai înţeles, Blanther! Sper. Cît priveşte recuperarea documentelor, scuteşte-mă de această plictiseală.
— N-aveţi nici o grijă, Obergruppenführer!
— Dar ţine-mă la curent. Acţiunea O. va trebui declanşată la momentul potrivit. Cercetează ce este cu „cantităţile enorme" de material fisionabil din depozitele din O., e o realitate, sau o halucinaţie de alcoolic?
Brigadenführerul Blanther salută şi ieşi. Kaltenbrunner se duse la fereastră, privind în gol. Condamnase la moarte, dintr-o vorbă, pe unul din cei mai mari specialişti ai Germaniei, un geniu, după cum se spunea. Îl vor aproba generaţiile viitoare? Şi în general, vor mai exista generaţii viitoare?

6. **Povesteşte David Clementi.** Mă simţeam din nou în formă, fără să am, de altfel, un motiv temeinic. Mă simţeam, cum să zic, tînăr, şi aş fi dorit din toată inima să mi se întîmple ceva extraordinar, şi cînd colo, ce să vezi, sună telefonul. Am auzit în receptor un fel de chicotit, pe care-l cunoşteam bine de altfel, şi apoi, vocea:
— Alloou! Dumneata eşti, Clementi?
— Bună dimineaţa. Dacă aţi format numărul „Filialei", atunci într-adevăr, eu sînt.
— Lasă-te de bancuri. Bună dimineaţa. Aici e domnul V.
Evident, îl recunoscusem. V. e una din mîinile drepte ale marelui patron, fiindcă, trebuie să ştiţi, marele patron are mai multe mîini drepte şi, desigur, şi cîteva mîini stîngi. Aşa sînt marii patroni *multimînari,* aşa cum alţii sînt multimilionari, ce să-i faci.
— Noutăţi? întrebă V.
— Mi-a fătat pisica în gură, am zis, ştiind că am să-l scot din pepeni, şi cînd colo, domnul V. al cărui umor era tot atît de imprevizibil ca şi starea timpului deasupra curentului Goolf-Stream, ripostă:

— Nu ştiam că posezi şi o pisică, dragă Clementi. Trebuia să-i pregăteşti un culcuş. Ai scos pisoii din gură?

— Desigur... Şi tocmai aştept să fiu convocat la rezolvarea unui caz răsunător, de pildă asasinarea cu gloanţe otrăvite a unui Mare Emir...

„Chi, chi, chi", se auzi de la mare distanţă chicotitul lui V.

— Bine, bine Clementi, să mai lăsăm gluma! Cum e vremea pe-acolo? Frumoasă? Perfect! Ascultă...

— Ascult...

— Ştii ceva despre un anume Paul Delun?

— N-am înţeles... Vă rog repetaţi...

— Paul Delun. D de la drac. E de la eritrocită. L de la lingoare. U de la Uranus. N de la Nebun. Cu un cuvînt Paul Delun.

Tresărisem şi-mi tremura mîna. Mi-au trebuit cîteva secunde ca să-mi revin.

— Allooou! Allouu! Mai eşti la aparat, Clementi? De ce-ai tăcut mîlc?

— Îmi mai rămăsese un pisoiaş în gură. Cine este Paul Delun?

— Păi tocmai asta vrem să aflăm şi noi, deşteptule! Singura informaţie, şi aia aproximativă, e că se vînzoleşte pe-acolo pe undeva prin O. sau prin preajmă.

— Preţioasă informaţie. Cine se interesează de ăsta... cum îi zice... Paul Delun?

— N-am voie să transmit, şi de altfel nici eu nu ştiu exact. La mijloc sînt interese mari.

— Nu mă îndoiesc! Casa Lăzău nu se compromite cu găinării. Numai că eu în condiţiile acestea nu pot lucra...

— Ce nu poţi?

— Nu pot lucra! E ca şi cum ai prinde cu ochii legaţi o viperă. Ori avem încredere, ori construim himere din visuri... sau viceversa.

— Ascultă David Clementi — tonul d-lui V. se schimbase radical — nu eşti angajat al Agenţiei Lăzău pentru a-ţi dezlănţui humorul în convorbiri telefonice care costă. Ţi se cere să culegi informaţii despre un tip Paul Delun. E prea complicat pentru un poliţist cu statele d-tale de serviciu?

— Semnalmente?

— Ce? Glumeşti? Sîntem pe vremea romanului elizabethan? Nu cunosc nici un fel de semnalmente. *Nu vreau să le cunosc.*

— Din ce în ce mai bine. Şi aşa mă mir îndeajuns că-i cunoaşteţi numele. De ce nu mi-aţi cerut să caut pur şi simplu un individ fără nume, fără semnalmente, fără nimic?

— Lasă gîlceava, deşteptule. Am încredere în d-ta. Cum e vremea pe-acolo? Frumoasă? Bine. Chi, chi... Ia spune, ai văzut un spectacol de revistă care se dă la un local împuţit de pe-acolo?

— Sper că-mi veţi da măcar acum numele localului şi al „revistei".

— Paris. Londra. New-York. Copenhaga...

— Cum, cum?

— Unul dintre acestea e numele localului. Spectacolul se numeşte „La Goulue dansează cu Chocolat".

— Domnule V.! La Goulue n-a dansat în viaţa ei cu Chocolat. Avea gusturi prea delicate...

— Lasă gîtul, deşteptule. Ai văzut sau nu tîmpenia?

— Încă nu. Nu întreagă. Ar trebui s-o văd?

— Da, cred că ar fi bine.

— Şi de ce anume?

— De unde vrei să ştiu? De ce-mi pui întrebări idioate? şi dl. V. întrerupse legătura. Era în stare să te pună pe urmele unei fantome, fără a indica măcar castelul în care a bîntuit. M-am trîntit în fotoliul uzat al predecesorilor mei şi am aprins o pipă. Vorba vine, o ţigaretă, căci nu fumez pipă, amănunt care contribuie întrucîtva la micşorarea acţiunilor mele de detectiv particular. Am meditat niţel la convorbirea dintre mine şi V., şi am ajuns repede la concluzia că nu merită să-mi bat capul.

Totuşi, *cine* se interesează de Paul Delun, şi *de ce?*

Agenţia Lăzău, cea mai eficace, dar mai ales cea mai discretă agenţie din lume. M-da, o dată dl. V. m-a lansat pe o pistă, fără a mă informa cel puţin cine a fost asasinat.

Trebuia să iau puţin aer, şi trebuia să studiez vitrinele restaurantului „New-York" în care se lăfăiau poze din marele spectacol regizat de întîrziatul mintal Dady Berca, spectacol ce trezise, nu se ştie de ce, interesul d-lui V. Am stins ţigara, am luat din cuier pălăria de pai de care

eram nespus de mîndru și am scotocit prin sertar după cheile automobilului Bugatti, cînd, iarăși telefonul. O voce de damă, destul de aspră pentru a fi oricînd confundată cu glasul unui tenor răgușit de vutcă prea multă. Totuși, era o voce de femeie.

— Alo, Agenția Lăzău?

— Nu. „Filiala“ Agenției Lăzău.

— Nu e același lucru?

— Un elefant și un pui de elefant, sînt același lucru? Ar fi trebuit să rîdă, însă nici prin gînd nu i-a trecut. Poate că totuși a surîs, însă prin firul de telefon *încă* nu se transmit surîsurile, așa că nu știu. Presupun că nici n-a surîs.

— La telefon e Clementina Damian. O pauză. Am bănuit că își aprinde o țigară sau, poate, își încarcă pistoletul. Mă gîndeam în același timp la asemănarea dintre numele noastre. Clementi, Clementina. Cum trebuia să înțeleg asta?

Vocea se auzi iar, și mai fermă.

— Ai auzit de mine?

— N-aș crede. Ar fi trebuit să aud?

— Depinde. Domnule Clementi, te afli la birou?

— Nu. La Camera Lorzilor.

— Ce fel de glumă e asta?

— Seacă. Britanică. Oare n-ai format la telefon numărul Camerei Lorzilor?

Nici acum n-a rîs și nici n-a zîmbit. Dacă ar fi zîmbit temperatura receptorului s-ar fi ridicat cu un centigrad.

— Vin să te văd în cîteva minute.

Am azvîrlit înapoi în sertar cheile mașinii Bugatti și am așteptat. Un polițist își petrece trei sferturi de viață așteptînd, iar despre sfertul ce mai rămîne nici nu merită să vorbești. În astfel de situații un detectiv particular din Chicago scoate din dulăpior glaja cu whisky „Old Flag“, trage o dușcă, apoi încă una, își instalează lăboacele pe birou și așteaptă numărînd muștele.

Eu am scos din sertar sticla de coniac, n-am tras o dușcă, n-am tras nici a doua și nu mi-am pus picioarele pe birou. Prin asta cred că am demonstrat limpede superioritatea mea față de oricare confrate de peste Ocean. În schimb am așteptat, ceea ce arată că munca noastră are totuși un punct comun.

N-au trecut mai mult de patru minute. Cronometrînd timpul mi-am dat seama că individa telefonase de la băcănia din colț, de unde telefonam și eu uneori, dintr-un motiv sau altul, sau cînd îmi era pur și simplu silă să folosesc aparatul „oficial“ al „Filialei“. Băcanul, un anume domn Pop, era ahtiat după întîmplări detective precum copiii după bomboane Stolverk, și vedea de bună seamă în mine un mare detectiv, numai pentru motivul că eram singurul din oraș. Băieții de la Chestură nu contau pentru el. Tot timpul spera să afle de la mine niște istorii sîngeroase, însă culmea, tot el îmi povestea astfel de istorii, fiindcă ale mele erau blînde și banale.

Cred că orice băcan ar dori să ajungă un mare detectiv. Și viceversa. Însă e vorba doar de o părere personală.

În toiul acestor meditațiuni, am fost întrerupt. În birou intră o fată brunetă, destul de înaltă. Îmi era greu să-i dau o vîrstă, și nici nu depuneam mari eforturi, douăzeci, treizeci? poate din cauza încruntăturii permanente care-i domina fața. De nu m-aș feri ca de moarte de exprimări precum expresie dură, impenetrabilă, aș zice despre clienta mea că avea o expresie dură și impenetrabilă. Iată că, ferindu-mă să le pronunț o singură dată, am rostit de două ori aceste odioase cuvinte.

Poate că, dacă ar fi zîmbit, Clementina Damian ar fi fost frumoasă, însă nu zîmbea, nici la telefon, nici fără telefon. Purta o fustă-pantalon neagră ce scotea în evidență șoldurile înnebunitoare, coapsele armonioase și toate celelalte elemente după care se dau în vînt bărbații. Pulovărul gri din care răsărea gulerul unei bluze roșii, îi venea ca turnat. Acum am recunoscut-o pe fată, însă nu i-am dat să înțeleagă. O priveam fumînd încetișor, compunîndu-mi o fată la fel de impenetrabilă ca a ei. Nu-mi venea greu. Mare lucru să porți mustață!

— Care sînt tarifele dumneavoastră, domnule Clementi?

— Depinde pentru cine caut, ce caut și ce găsesc.

— Și dacă găsești un asasin, cît mă costă?

— Dar cum? A fost ucis cineva?

Ochii Clementinei, două raze verzi, se ațintiră asupra mea. Dacă nu m-aș fi înclinat din instinct, ferindu-mă, aș fi pierit cu două orificii misterioase în mijlocul frunții. Mă distrează gîndul că privirile pătrunzătoare ale Cle-

mentinei au fost inventate înainte de lasser, însă asta e altă poveste. Ea glăsui:

— Tot nu ştii cine sînt? Nu i-am răspuns. Mă durea fruntea din cauza ochilor ei. Totuşi, nu i-am răspuns. Te-am remarcat, vorbi ea, de cîteva ori la „New-York"... *Dănţuiesc* şi eu pe-acolo, nu chiar ca vedetă, dar la ocazii am cîte un mic solo.

— Mă bucur să cunosc o artistă, am zis pe un ton ce ar fi despicat în două un gorun vechiu de cinci sute de ani. Totuşi, nu v-am reţinut, însă numai din cauză că totdeauna urmăream cîte un criminal şi nu aveam cînd să admir şi baletul.

— Ce mincinoşi sînt bărbaţii, observă domnişoara Damian, dar nu făcînd aluzie directă la mine, ci *în general*. Îşi scoase din poşetă un pachet de Staffel — acestea erau ţigările, prin tradiţie — mă întreb prin care tradiţie? — ale generalilor din Wehrmacht. Mă întrebam cu ce Fritz von Baubaubauberg o fi înşustată dansatoarea, cînd ea, în timp ce eu continuam să mă întreb, întrebă: Se poate fuma aici? I-am întins, peste birou un foc. Un chibrit aprins. Cu brichetele n-aveam noroc, nu se aprindeau niciodată. Fata vorbi mai departe: Unul singur, dintre bărbaţi, n-a fost foarte mincinos şi acum e mort. Bănuiesc că l-au ucis pentru ca echilibrul să fie perfect. Nici acum nu m-ai recunoscut?

— Nu, domnişoară. Cînd intru în localuri, urmăresc de obicei un „caz".

— Aşi! Numai la fundul fetelor îţi erau ochii!

— Majoritatea femeilor îşi fac o părere eronată cu privire la bărbaţi. Se supraestimează. Îşi închipuie că numai sfînta lor persoană îi preocupă pe domni, cînd există atît de multe alte lucruri apetisante, vutca, alpinismul, literatura, şi chiar yachting-ul...

— Să zicem, zise Clementina Damian, sfredelindu-mă cu tirul verde al privirilor. Trimise un fum lung, insolent, nu chiar în ochii mei, însă nici nu departe. În afară de „asta", numele meu a fost legat de asasinarea lui Pavel Danciu. I se zicea „Bursucu". Aşa era cunoscut pretutindeni. S-a scris la gazetă că eram prietena lui.

— În sfîrşit, am oftat, iese la suprafaţă şi cadavrul. De ce n-ai început cu asta?

— Fii atent cum te exprimi, copoiule. Bursucu a fost prietenul meu.

— Ei şi ce? Pentru mine nu e decît un „caz" şi nimic mai mult. Şi apoi, în gazete s-a scris nu despre *asasinarea*, ci despre *sinuciderea* lui Pavel Danciu. O deosebire esenţială, nu ştiu dacă o poţi sesiza. Sinuciderea lui Bursucu nu mi-a provocat nici atîta emoţie cît să mi se facă sete de o bere. Puţin îmi păsa cine era amica lui. D-ta erai?

— Altfel n-aş fi urcat scările tocite ale acestor două etaje. Da, eram prietena lui Bursucu. Ziarele mint ca de obicei. Toţi mint, domnule! Cei de la Poliţie şi ei mint. Pavel Danciu nu s-a sinucis, era ultima idee care să-i vină în minte, nu s-a sinucis *fiindcă n-avea nici un motiv!*

— Ei, dar asta nu e un motiv ca să nu se sinucidă! am parafrazat-o.

— Te joci cu vorbele... Degeaba. Era el, Bursucu, un om mărunt în toate privinţele, ca statură de-abia îmi ajungea pînă la umăr, învîrtea afaceri mici, avea ambiţii mici, cultiva flori mărunte, avea o casă mică şi nu se gîndea decît la viitorul foarte apropiat... Nu avea nici un sens să-şi tragă un glonte în cap.

— Încurcate sînt căile răului... Poate o fi aflat că-l înşeli.

— N-ar fi pus-o cine ştie cît la inimă, iar în ultimul timp nici nu-l înşelam.

— Dar de ce te-ai încurcat cu un om mărunt, care învîrtea afaceri mici şi avea ambiţii mici, d-ta care fumezi ţigările favoriate ale generalilor?

Clementina Damian strivi cu scîrbă chiştocul ţigaretei Staffel.

— Nici un general nu fumează aşa ceva, toţi trag din Camel, sau din nimic...

— Cum din nimic, din tun, am replicat, bine dispus. Cum de te-ai combinat cu Bursucu?

— Nu te priveşte, detectivule! Mă privi furioasă, aprinse alt Staffel, îmi suflă fumul drept în ochi, am crezut că în clipa următoare avea să mă scuipe sau să mă ia la palme, cînd deodată, cum se întîmplă în astfel de ocazii, raza neîndurătoare a privirii ei se fragmentă.

— Era un om bun, făcu pe un ton blînd, adecvat cuvintelor. Bursucu era un om bun. Singurul bărbat care nu s-a purtat cu mine ca un porc, ești în stare să pricepi așa ceva?

— Sînt, însă nu-mi place formularea. Toate femeile acrite vorbesc la fel. Nu lucrez pentru femeile acrite, munca e grea, prețul mic. Bine. Să nu mai joci teatru fiindcă sînt un spectator prost, mai ales cînd am fotoliu de orchestră. Vin totdeauna fără cravată și cu șireturile desfăcute. La treabă! Ce indicii ai că s-a produs un asasinat?

— N-am nici un indiciu. Asta e treaba d-tale.

— Splendid. Parcă aș vorbi cu domnul V...

Clementina Damian n-avea de unde să știe ce este cu domnul V., însă consideră că încercasem s-o jignesc, drept care mă înjură. Chiar, mă înjură, mai urît decît trei birjari beți laolaltă. Dar în fond ce am eu cu sărmanii birjari care nici nu e obligatoriu să înjure, și cu atît mai puțin să fie beți. Și iată că inevitabilul se produse. De cînd așteptam acest final de scenă — sau această ridicare de cortină, cum doriți. Dansatoarea de la „N-Y" începu să plîngă.

N-am rămas cu gura căscată, fiindcă în ocazii identice, aproape toate femeile se comportă la fel, iar plînsul face parte, își închipuie ele, din subtila stratagemă. Însă poate că fata asta nu plîngea din motive de tactică, ci așa, pur și simplu. Nici această variantă nu se exclude de la sine.

Am scos pentru a doua oară la lumină sticla cu coniac și am turnat aproape cu forța, cîteva picături în gura Clementinei. Avea gura mare și buzele subțiri. Cu toate că avea gura mare, mi-a fost neînchipuit de greu s-o conving să înghită acele cîteva picături.

Știu că e stupid. E stupid să consolezi cu băutură o femeie căreia i-a fost ucis, să zicem, iubitul. În general e ridicol să întreprinzi ceva în fața unei femei care plînge.

Nici Pitagora — iar acesta a fost unul dintre cei mai înțelepți bărbați ai lumii — n-ar ști ce formulă să folosească în fața unei doamne lăcrimînde, Puntea Măgarilor neavînd nici o valoare în cazul de față.

Numai că mie nu-mi intra în cap, unu, că această fată, Clementina, fusese cu adevărat îndrăgostită (fiindcă nu făcea parte din categoria îndrăgostitelor iremediabil), doi,

că o legase un anumit sentiment față de un individ precum Pavel Danciu-Bursucu — pe care-l cunoscusem în treacăt, și trei, că acest Pavel Danciu-Bursucu fusese *asasinat*. Într-adevăr, cine să-l asasineze, și de ce? Un individ ca ăsta nu e asasinat. N-are nici un sens.

E adevărat însă că *nici nu se sinucide*. Tot din lipsă de sens.

Aici am ajuns cu meditațiunile mele subtile cînd am băgat de seamă că dansatoarea de la „N-Y" nu mai lăcrimează. Mă studia pe îndelete fără simpatie, dar și fără o antipatie evidentă. De la distanță. Ca un astronom care se întreabă dacă recent descoperita cometă merită sau nu merită să-i poarte numele. Mă rog, văd că o iau razna...

Lacrimile se și uscaseră pe obrajii tinerei mele cliente. În sfîrșit, poate nu chiar atît de tinere. Oare plînsese cu adevărat? Continua să mă analizeze, în timp ce expresia ei devenea tot mai severă, se strîmbă puțin și zise:

— Nu te mai preface! Dă-mi-o!

Nici n-am înțeles în prima clipă ce anume-i trebuie. Apoi mi-am dat seama că mai țin în mînă sticloanța de coniac. I-am întins-o. Clem trase un gît, mi-o înapoie, și în situația asta delicată n-am avut altceva mai bun de făcut decît să gust și eu — direct din sticlă, un fel de sărutare acceptată. Coniacul băut pe stomacul gol dis-de-dimineață, e sau foarte bun, sau foarte rău. De data aceasta era rău. Gustul însă parcă se mai atenuă cînd Clementina Damian scoase din poșetă mai multe mii de lei pe care numai că nu mi le trînti în mutră.

— Apucă-te imediat de cercetări. Vreau să știu cine și de ce l-a ucis pe Bursucu. Bănuiesc că atîta ajunge drept *aconto*, sau nu mă pricep eu la prețuri?

În situația aceasta un detectiv din Chicago i-ar înapoia domnișoarei banii, mormăind merçi, încă nu e nevoie, plata la sfîrșit, dar fiindcă nu mă aflam la Chicago, am înșfăcat fofolocii aceia amărîți care se și prefăcuseră în imaginația mea într-un pui bine rumenit la băcănia băcanului Pop; mda, rușine, asta am făcut, în loc să meditez asupra destinului misterios al d-lui Pavel Danciu, zis Bursucu.

Clementina se ridică, suplă, puțin cam rigidă, cu fața trasă și cu aceeași privire verde pe care eu, de-aș fi fost

de la apărarea teritorială a.a., aş fi folosit-o drept reflector dublu întru captarea aparatelor inamice. Deschise iar poşeta. Ciudată fată. Oare chiar intenţiona să mă cumpere în întregime? Nu. De data aceasta îmi aruncă în nas o cheiţă yalle.

— E de la căsuţa lui Bursucu. Nu am predat-o poliţailor. S-ar putea să mai fie vreunul dintre ei pe-acolo, dar te descurci d-ta. Strada Morii, 29.

— Dacă s-a constatat că e sinucidere, ce să mai caute poliţaii acolo?

— Nu ştiu. Poate din cauză că n-a fost sinucidere. Nu te duce mintea nici măcar la atîta?

— Nu te duce mintea că încă n-am acceptat „cazul"?

— Ai greblat paralele, deci l-ai acceptat!

— Mde, straşnică logică, domnişoară. Locuiaţi împreună — vreau să zic, d-ta şi dl. Danciu?

— Da de unde! Bursucu se dădea în vînt după libertatea sa personală.

— Ei, da, ăsta zic şi eu mare amor! am mormăit.

— Cum ai zis?

— Am zis nicicum. Mai rămîi o clipă. Dacă Bursucu e mort, şi pe cît se pare e mort de-a binelea, ce-ţi mai pasă cum a murit, de ce, şi toate celelalte?

Întinse un deget subţire către nasul meu. Între timp îşi trăsese mănuşile. Negre. Doliu?

— Te-am plătit, fu răspunsul, dacă acesta e un răspuns. Şi iarăşi dădu să dispară.

— Ce grăbită eşti! Încotro? Cu ce se ocupa în ultimul timp amicul d-tale, Bursucu?

— Ţi-am spus DE UN MILION DE ORI! Cu tot felul de afaceri mărunte.

— Mărunte, mărunte, dar ce? Să nu-mi spui că vindea chibrituri.

— Nu coborîse pînă acolo, însă nu-i lipsea mult. Nu era un proxenet propriu-zis, dar putea să facă rost de o fată în mai puţin de zece minute, la orice oră din zi sau din noapte, oricui i-ar fi plătit un gin şi o cafea. Specialitatea lui erau cîntăreţii, dar mai ales cîntăreţele. Era în stare să transforme în prim-solistă pe cea mai afoană mahalagioaică din cel mai prăpădit tîrg.

— E şi acesta un talent, ce părere ai?

— Nici una.

Brusc mi-a venit o idee, cu adevărat prima idee bună din ultimele două săptămîni.

— Ia spune-mi, comedia aia cu „Moulin Rouge" de la „N-Y", nu e cumva invenţia lui Bursucu.

Clementina îmi aruncă o privire stranie. Dintre corzile ei secrete, pe care o atinsesem?

— În mare parte da... E cam ultima lui afacere mai importantă. Pe aşa-zisa La Goulue, şi pe aşa-zisul Chocolat, el i-a descoperit în gară, lihniţi de foame şi i-a dus la Dady Berca. Vreo cîteva zile mai tîrziu ăştia doi deveneau vedete.

— Iar tu eşti puţin amărîtă pe chestia asta.

— Dacă-ţi închipui că eram geloasă pe La Goulue, eşti un prost! Ocupă-te de afacere, detectivule. Mă împunse iarăşi cu degetul. Te-am plătit. Poate că mai am şi alţi bani. Descoperă-mi cine l-a omorît pe Bursucu. Salut!

Dansatoarea mă părăsi. Pentru a doua oară în dimineaţa aceea mă izbeam de cuplul La Goulue-Chocolat. (Prima dată se interesase de ei dl. V.) Am urmărit traiectoria unei muşte şi m-am decis să ies în oraş. N-am ieşit înainte de a studia marginea ziarului pe care azvîrlisem nişte însemnări: Unu, Paul Delun şi dl. V. Doi: La Goulue, Chocolat şi dl. V. Trei: Clementina D., Bursucu, La Goulue şi Chocolat. În sfîrşit, patru: Eu, faţă de toţi aceştia.

Am rupt marginea ziarului cu aceste edificatoare notiţe, şi, ca să-mi dau importanţă le-am ars în flacăra unui chibrit care din greşeală s-a aprins.

Din zăpăceală însă, *omisesem să rup de pe marginea ziarului şi însemnarea cu strada Morii 29, adresa lui Bursucu.*

Am ezitat în faţa sticlei cu coniac şi am izbutit să rezist ispitei. Am ieşit. Jos mi-am dat seama că uitasem în sertar cheile maşinii aşa că a trebuit să mă întorc. Semn rău.

Era ora zece fără şaptesprezece minute cînd am urcat în birou pentru a recupera cheile maşinii Bugatti. *Cînd am pornit motorul, trecuse mult de amiază.*

7. **Povesteşte autorul.** Maiorul Maximilian Clemir îl strivi cu o privire plină de ură pe Hagi Mer Histapes care intra solemn în restaurantul cabanei BLANCA, ur-

mat inevitabil de cei doi critici de artă, dl. *a* şi dl. *b*. O parte din ura sa, maiorul o rezervă şi acestora doi.

Histapes nu excela prin graţia trăsăturilor. Obrajii, cei doi, îi atîrnau, iar de ar fi avut trei, i-ar fi atîrnat, desigur, toţi trei. Ochii spălăciţi, de culoarea noroiului diluat, erau disproporţionat de mici, faţă de lăţimea şi amplitudinea nasului — o veritabilă gulie — şi atît de apropiaţi încît dispăreau împlîntîndu-se în rădăcina organului olfactiv amintit. Părul negru, cănit bineînţeles, îl purta lins şi lung, iar la ceafă mătreaţa se scutura ca dintr-o sită. La tîmple, două zbenghiuri albe-cenuşii, adevărat şic.

Se îmbrăca fistichiu, tinereşte, ceea ce nu se conjuga favorabil cu burdihanul său spaţios. Acum luase o bluză cu pătrăţele, pantaloni liliachii, cizme negre cu toc înalt, cizme de cow-boy!

Avea peste unu nouăzeci înălţime, însă asta nu-i folosea la nimic. Cei doi critici de artă, dl. *a* şi dl. *b*, ca prestanţă se prezentau ceva mai modeşti, cum le stă bine unor subiecţi de teapa lor; se mascau, ziua, noaptea, şi chiar în intervalul dintre zi şi noapte, în costume negre, tăiate de un *coupeur* cu mînă lejeră, şi aveau acele mutre de cretini indiscutabil perfecţi (scuze cititorule!) care ştiu totul şi de multă vreme s-au plictisit de atîta ştiinţă şi ar da cel puţin un sfert din viitorul lor salariu pentru un dram de ignoranţă.

Unul purta ochelari, celălalt nu, dar altă diferenţă cît de cît sesizabilă între ei nu exista. Precizez, inutil probabil, că nu ştiu care purta ochelari, *a* sau *b*.

Maximilian Clemir, urâ din toată inima această treime, iar de ar fi avut două inimi — se mai întîmplă — ar fi urît-o dintr-amîndouă.

Salonul fu repede traversat de pasul elastic, totuşi uşor imperfect al lui Paul Delun. Nici una din trăsăturile sale nu ieşeau în evidenţă, nici statura şi nici măcar îmbrăcămintea. Cît priveşte şchiopătatul, era nevoie de un ochi sensibil care să-l remarce. Cu toate acestea, oriunde apărea Delun, profilul său atrăgea privirile ca un magnet. Bărbaţii suferind de cronică debilitate mintală remarcau: antipatic! Mutra lui cere palme. Domnişoarele, şi ele tîmpiţele, şuşoteau: enigmatic strein!

Maximilian Clemir, care nu era nici debil mintal, nici domnişoară tîmpiţică, gîndi: pe ăsta, nu mă las pînă ce nu-l rad. Şi apoi, gîndi cu voce tare:

— Salutare, amice!

Fostul tanchist nu catadicsi să-l bage în seamă. Maiorul se ridică şi se apropie alene de masa lui. Întreaga existenţă a unui bărbat ce înregistrase numai victorii în viaţă se oglindea în mersul lui Clemir. El trase, nu brutal, însă nici cu timiditate, un scaun şi se trînti în el.

Nici acum Delun nu-l observă.

Prin subtilul restaurant al cabanei BLANCA trecură fugărindu-se cîinele şi pisica. Căţelul de marcă „Vijlă“ era fugărit de pisica aia mică, alb cu negru şi cu o idee de maro.

— Vrei să-ţi povestesc ceva?

— Cîtuşi de puţin, răspunse Paul Delun. Nimic nu mă interesează.

— Totuşi, insist!

— Să nu regreţi! Văd că vrei să-mi încredinţezi *iar* un secret, şi cu atît mai *dependinte* vei deveni de mine.

— Cu d-ta nu se poate stabili nici un mijloc de comunicare?

— Sînt un om singuratic, cu oamenii singuratici nu se poate comunica. Nu ştiu ce doreşti de la mine şi nici nu vreau să ştiu.

Un băiat îi prezentă lui Paul Delun gustarea, un coniac, puţină brînză, ceai şi biscuiţi.

Maiorul îi porunci să aducă de la masa lui ţuica, măslinele şi cafeaua. Paul Delun deschise gura pentru a înghiţi o bucată de brînză şi pentru a zice:

— Detest oamenii din categoria d-tale. Cunosc, cunosc de multă vreme această categorie de „semeni“! Îţi alegi o victimă şi apoi bîzîi pe urmele ei ca o muscă de ... Nu-ţi dai seama că nu doresc nimic altceva decît să fiu lăsat în pace?

— Am aflat cine eşti, mormăi, nu se ştie dacă serios, maiorul Clemir. Conduci o bandă de căutători de comori. Îmblînzitorul de şerpi Santolini, pe numele lui adevărat Stan Trufu, ca şi căutătorul de aur Toma Milea, sînt adjuncţii d-tale.

Paul Delun rînji. Pentru prima dată, după o veşnicie, părea sincer amuzat.

— Dacă unul dintre noi e nebun, în mod sigur nu sînt eu acela.

— Ce cauți aici la cabană?

— Nu sînt obligat să-ți răspund. Dar o fac. Caut liniște. Tocmai de-aia alege-ți altă victimă, uite pe dobitocul acela în cămașă cadrilată... Mergi și discută cu el despre cum dansează La Goulue cu Chocolat...

— Deci cunoști povestea! observă acuzator maiorul. Delun suspină ca un chirurg în fața situației cînd operația a reușit — pacientul a murit.

— Cine n-o cunoaște? A încercat să mi-o vîndă și mie într-o seară liniștită, dar i-am tăiat-o scurt.

— Ce vorbești? Scurt! Ce i-ai spus?

— Că urăsc pictura secolului al nouăsprezecelea, pictura tuturor timpurilor, și pe toți zugravii, în frunte cu Lautrec.

Maiorul avu un zîmbet atît de ascuns că nici Dumnezeu nu i l-ar fi bănuit. Totuși, jocul îi reușise.

— Și dumnealui, Histapes, ce ți-a răspuns?

— Histapes! Ce nume de pe altă planetă. Nume de plantă mezozoică încolțită pe schelete de archeopterix. Ce mi-a răspuns, ce mi-a răspuns. Că sînt nebun — și mi-a dat pace. Asta-i esențialul. Mi-a dat pace. Urmează-i exemplul, bea-ți poșirca la altă masă. Găsește-ți altă victimă. *Tallyho!*

— *Tallyho!* Te-am prins. Ești pilot britanic. Acesta este semnalul lor de atac! Ce-mi răspunzi?

— Ești un biet ignorant! Acesta era semnalul prin care erau azmuțiți cîinii de vînătoare în evul mediu. Pleacă de lîngă mine, domnule, nici nu-ți închipui cît de mult mă plictisești!

Maiorul însă nu pricepu aluzia fină.

— Dacă ești într-adevăr șeful căutătorilor de comori de prin ținut, acest individ Histapes ar trebui să te preocupe, amice... E un bogătaș care a venit aici la noi ca să-și dosească avuțiile de jaful care se întîmplă acum în Europa și în lume.

— Ce prostie! De ce nu s-a dus în Elveția?

— E deștept. Toată lumea se duce acum cu aurul în Elveția. Și cînd tot aurul se va strînge acolo, Germania o va cotropi.

— Oricum, eu nu voi pierde nimic, iar povești cu comori nu mai fumez de la vîrsta de șapte ani.

— Asta ar merita s-o fumezi, amice.

— Ești insistent ca un băcan care vrea cu orice preț să-ți vîndă un cîrnat alterat. Paul Delun ridică în vîrful furculiței o bucățică de brînză, ca pentru a constata dacă nu e și aceasta alterată. S-ar fi zis că nu este, dar poți fi vreodată sigur? O mestecă alene, și o înghiți fără entuziasm. Cățelul de marcă „Vijlă", eroare, de rasă „Vijlă", ieși din bucătărie ținînd în bot un os de două ori mai mare decît el, dar, nu se știe din ce cauză, observînd cizmele negre, cu tocuri înalte ale lui Histapes, scăpă osul și lătră îndelung picioarele namilei. Apoi o zbughi afară pe pajiștea înverzită din fața cabanei unde se întîlni cu prietena lui pisica cea mică.

Între timp se ivi Gavrilă Surducan, urmat de fiul său Cicerone, primul luă un trascău, al doilea gin, chelnărul care-i servi, un localnic, întrebă ce mai este nou cu lupul mare și șontorog care îngrozește lumea.

— Am fo pușcat către el în trei prilejuri, grăi bătrînul. Nu poate fi atins. E duh. Duh necurat. Își făcu semnul crucii, strîmb și neconvingător, căci era mai ateu decît părintele materialismului.

— Nu există duhuri, nici măcar necurate, își susținu teza Cicerone, filozoful.

— Dar dacă poartă blindaj? observă chelnărul, șmecher.

— Imposibil, că nu e tanc, replică filozoful, cretin ca totdeauna.

Din apropiere, Maximilian Clemir și Paul Delun prinseră întreaga discuție.

— Prin urmare, cunoști legenda Lupului Șchiop care face ravagii prin ținut? Paul Delun, sorbindu-și pururi ceaiul, nu răspunse. Șchiop ca și d-ta, murmură maiorul și, observînd încruntătura celuilalt, adăugă repede: N-am vrut să te jignesc, omule! Lupul nu e numai șchiop, dar și puternic, la fel ca d-ta!

O cută de amărăciune șerpui pe fruntea lui Delun.

— Așa, deci? Poate că sîntem frați.

— Nici nu m-aș mira, urmă cu același glas împăciuitor maiorul. Pe-aici se petrec o groază de chestii! Eu unul nu cred în ele, dar uneori pe întuneric mă cutremur, mai ales cînd se apucă să urle buha cea seculară, Madame

Clementa. Știi că de fapt e o vrăjitoare ce s-a autoprefăcut în buhă... Poți înțelege așa ceva? Cum să se *autoprefacă?* În partea cealaltă a Cheilor de Sare, lîngă moara lui Constantin, crește din pămînt, ca o plantă blestemată, coliba ce a aparținut Madamei Clementa pe cînd era tînără de numai vreo sută de ani. Țărușii pe care se leagănă coliba par ciopliți ieri și dau frunze, fiecare an de un alt soi... Ce să mai vorbim de peșteri! Sînt pline de comori! Iar în cea mai tainică dintre ele, o șleahtă — ce alt termen aș putea folosi? — de șerpi otrăvitori, vreo trei patru specii dintre cele mai rele de pe pămînt, păzesc o colecție unică de pietre prețioase. Poți bănui a cui e comoara?

— Cum nu! A lui Histapes. Sînt diamantele bunicilor, străbunicilor și stră-străbunicilor săi, dintre care primul a fost căpetenia afgană Histapes cel Bigam care l-a însoțit din motive necunoscute în cruciadă pe Richard Inimă de Leu...

Părul lui Maximilian Clemir se zbîrli nițel la ceafă.

— Cum de ai aflat toate acestea?

Paul Delun avu un surîs, pe jumătate dispreț, pe jumătate milă.

— Toată lumea cunoaște povestea. Ai zice că există un impresariat special pus s-o difuzeze. Maiorul trimise departe în fața lui o șuviță de fum. Aproape compătimitor, Delun se aplecă spre el: Ce ai vrea să-mi propui, naivule? Să dezamorsăm viperele și să ne însușim diamantele?

Clemir surîse fără chef, continuînd să rămînă încruntat.

— Să dezamorsăm viperele! Sună frumos! De ce nu? Punem mîna pe comoara lui Histapes cel Bigam și o tulim în Madagascar!

— Prefer Ceylonul, maiorule.

— Ce discuție dezlînată, amice. Ceva totuși am reușit, împotriva voinței d-tale: *te-am făcut să vorbești.* Ți-am deschis apetitul de a scoate cuvinte pe gură. Nu e cine știe ce victorie, însă cu ce altceva să mă laud?

— E numai o aparență, maiorule, nu mi-ai deschis nici un apetit, și în realitate n-am spus nimic... Dar ce faci?

Chipul simetric al maiorului suferise brusc o transformare neplăcută. Devenise ascuțit ca al unui uliu împușcat. Sîngele îi năvăli în priviri. Strigă:

— Unde e Histapes?

Paul Delun întoarse o privire plină de lenevie către masa din colț. Uriașul cu fălci galbene și fleșcăite dispăruse. Curată performanță, o astfel de namilă să devină invizibilă. Însă nu devenise invizibil, să nu ne speriem. La masa lui rămăseseră în orice caz cei doi critici de artă care tăceau cu aerul lor scîrbit dintotdeauna.

— Hei, maiorule, spuse Paul Delun, mai adineaori chelnărul i-a adus lui Histapes un bilet, un plic, o scrisoare, nu știu, în orice caz o hîrtie. Pe tavă i-a adus-o. După care bogătașul s-a ridicat și s-a dus... Nu te pierde cu fi...

— De ce nu mi-ai spus?

— *Nu eram obligat* să-ți spun. Pe mine nu mă interesează nici viperele ceyloneze, nici diamantele, nici Histapes cu strămoșii săi. Nici măcar d-ta nu mă interesezi.

Maximilian Clemir, blestemîndu-și destinul, se repezi afară din cabană, reveni, aproape că smulse din țîțîni ușa bucătăriei, îl înlătură din drumu-i pe cabanierul Dragoș, îl apucă de gît pe unul din chelnări, acesta protestă, maiorul strînse și mai tare, Dragoș încercă să intervină, se produse puțină învălmășeală, vreo doi inși zburară cu capetele în perete.

— Hai vorbește! Ce i-ai dus domnului Histapes?

Nefericitul își masă gîtul mototolit.

— Pui în sos de ciuperci, dar ce aveți cu mine?

— Dobitocule! Acum două minute, pe tavă!?

— Pe tavă? Ăăăăă!... pe tavă! Într-un local elegant, pe tavă...

— Ce, pe tavă?

— Și puiul în sos de ciuperci, și scrisorile.

— I-ai dus pe tavă o scrisoare! De la cine?

— Nu știu!

— Descarcă-ți sufletul, că te omor!

— Scrisoarea mi-a dat-o o femeie, domnule.

— Unde e cucoana?

— A plecat. A plecat cu mașina, domnule.

— Cu ce mașină, viezure afurisit?

— De unde să știu, domnule? Nu mă pricep la mașini. Una neagră, cu patru roți, cu...

— Numărul mașinii!

— Ce număr? Cum să-l văd? Se oprise acolo în vale lîngă pîrîu.
— Cine era la volan?
— Cred că un bărbat, domnule. Da, sigur, un bărbat... Avea pălărie.
— Cucoana cum arăta?
— O doamnă faină, o femeie *brava*.
— Statura! Părul! Ochii!
— Mai degrabă înaltă. Subțire. Părul parcă ardea, de cît era de roș... Ochii nu i-am văzut. De ce strigați la mine? Ce am făcut? Ce vină am eu? E de datoria mea să-i servesc pe cli...
— Domnilor, îi acostă Clemir pe cei doi critici de artă, mă puteți informa unde a plecat Histapes?
Indivizii în negru îl măsurară cu ochi pustii de orice sentiment sau resentiment. Se scurse aproape o veșnicie pînă ce unul din ei catadicsi să strecoare printre dinți:
— Dl. Histapes nu ne raportează niciodată mișcările sale, iar noi, noi... n-am reținut numele dumneavoastră!
Maximilian Clemir nici nu se mai afla în cabana BLANCA!
El împușcă din privire un biciclist care, ca hipnotizat se împiedică de ceva bolovan și căzu. Maiorul ridică de jos unealta sa hîrbuită și se angajă pe serpentine în jos. Dedesubt orașul se deschidea ostil, strein, singur.

8. **Povestește David Clementi.** Cum am spus, ticăise ora zece fără șaptesprezece minute cînd am urcat în birou pentru a recupera cheile automobilului Bugatti. Cînd am pornit motorul, trecuse mult de amiază. Mai exact, era ora treisprezece, oră tocmai potrivită pentru drăcii! În văzduhul fierbinte, atîrnau clopote străvezii, albastre. Pentru un detectiv particular, figura asta de stil e satisfăcătoare, nu e așa?
Am ascultat preț de două secunde cum ronțăie benzină cilindrii micului automobil, plăcerea aceasta de a asculta fornăitul unui motor o poate avea numai un bărbat mulțumit de sine și echilibrat la cuget, or eu, mulțumit nu mă simțeam, cît privește echilibrul... și totuși mă bucuram, nu știu de ce simțind în timpane torsul celor patru supape; am coborît apoi din automobil de parcă aș fi gonit o mie cinci sute de kilometri în ultimele trei ore... Dar

poate că într-adevăr eram foarte obosit și gonisem o mie cinci sute în ultimele ceasuri. În sfîrșit, nu o mie cinci sute, ci numai o mie.
Deci, m-am dat jos din fața volanului și am ridicat capota să mă uit nițel la motor. Voiam să constat dacă bujiile se află bine, sănătoase, înșurubate cum trebuie. În realitate nu aceasta-mi era intenția chiar și un marțian ceva mai elevat știe că, în afara unor cazuri cu totul deosebite, precum vrăjitoria de-o pildă, bujiile n-au cum s-o ia din loc, și nici nu le-ar face plăcere să trăiască așa, în singurătate, departe de vecinătatea mîngîioasă a bobinei de inducție.
Ca s-o scurtez, nu bujiile mă preocupau ci numai încercam să observ, discret, dacă n-am pe undeva vreo *coadă*.
Nu mă refer la o coadă propriu-zisă care să atîrne în spatele meu. Inițiații vor înțelege pe loc la ce fac aluzie, iar neinițiații n-au decît să se informeze de la cei dintîi.
Pipăind un pîrdalnic de șurub al electromotorului, îmi prefăcusem ochii în oglinzi mobile ce reflectau totul către interior. Nimic special, pe cît se pare.
Aproape trei babe șontăcăiau traversînd în diagonală drumul, vorbind toate în același timp.
Nici nu mă mir, bruiajul verbal a fost inventat acum un milion de ani de către cei dintîi oameni care s-au pomenit, din senin, vorbind.
Un țăran înainta liniștit, prin mijlocul drumului, ca prin mijlocul veșniciei, cu gîndurile sale. Nici măcar două divizii de Waffen-SS nu l-ar fi putut abate din cale.
Un pensionar mergea poticnindu-se chiar și de pietrele inexistente cu ochii ațintiți într-o gazetă. Oare ce naiba găsea de citit în amărîta aia de foaie? Te pomenești că noi date cu privire la asasinarea lui Pavel Danciu-Bursucu? Aș! I-am acordat încă un pic de atenție. Și trucul cu ziarul pe care te prefaci a-l citi datează din timpuri imemorabile, îl experimentaseră și agenții confidențiali ai oamenilor din caverne. Nu, imposibil, nu era decît un pensionar, avea mutră de pensionar, și basta.
Din pragul băcăniei sale băcanul Pop mă salută amical. I-am răspuns și mai amical, dar cînd am privit iar în direcția sa, Pop mă mai salută o dată și atunci mi-a picat fisa că el nu mă salută ci mă invită la dugheana sa. Am

răsucit cheia și motorul mai zbîrnîi o dată, înainte de a se opri. Am trîntit ușa automobilului și m-am îndreptat, cu un mers ușor înțănțoșat către băcănie. Un băcan, dacă te invită, nu se cuvine să fie refuzat, mai ales dacă e unul Pop, ahtiat după istorii detectivești — așa cum se exprimă dumnealui. El îmi zîmbi și-mi strînse mîna în menghina sa mică însă dură.

— Salutare, domnule Clementi! Bine sănătos? De ce ai slăbit în ultima vreme?

— N-am observat! Știu și eu...

— Ei, nu știi... Dudúile...

Băcanul Pop e scund și burduhănos, dar pentru ce-mi pierd eu timpul cu astfel de descrieri, păi așa arată absolut toți băcanii din lume, și-n comparație cu ei toți ceilalți muritori din lume, ne-băcanii, sînt niște sfrijiți. Dumnealui Pop mă pîndi cu o privire ce se voia pătrunzătoare și conspirativă. Zise:

— Pun pariu că domnul care te-a vizitat adineaori venea din partea poliției, dacă nu te deranjează cuvîntul.

Nu mă deranja — însă de ce mi-ar fi făcut plăcere?

— Care va să zică, domnul care m-a vizitat adineaori?

— Păi da! Putea a copoi. Eu p-ăștia-i simt!

— Domnule Pop, într-un fel și eu sînt copoi, și nu put...

Nu știu în ce măsură figura mea era convingător de jignită.

— Domnule Clementi, ce-ți trece prin cap?! D-ta nu ești copoi ci „particular“, altă brînză.

— În altă ordine de idei, nu m-a vizitat nici un tip de la poliție, am adăugat, meditînd atît de intens pe cît îmi permitea creierul. Am constatat cu neplăcută surpriză că intensitatea era atît de redusă că prin puterea voinței n-aș fi putut răsfoi măcar o carte subțire.

Băcanul Pop mă amenință cu degetul:

— Lasă, lasă, faci pe secretosul, dar cu mine nu-ți merge, înțeleg, discreția se impune în nobila meserie ce o ai, dar sigur că omul care te-a căutat acum maximum un ceas, e de la *ăia*. Păi îl și cunosc, Tibi Tulea îl cheamă, un scîrbos, face pe deșteptul, și cînd colo nu e decît un buboi nespart...

— Imposibil. Am stat tot timpul în birou, pesemne

Tulea-de-la-poliție o fi vizitat pe altcineva, că nu sînt singur în casă.

— Dacă vrei, acceptă pe sub mustață Pop. Am primit un butoi cu bere de München...

Pop își aranjase dugheaua după un sistem american, la el puteai să te și cherchelești, dacă țineai cu tot dinadinsul, să mănînci pe săturate și chiar să faci pe deșteptul. Dincolo de perdeluță, într-o odaie fără ecouri, o servantă cu obrazul alb și trist servea ciozvîrtă de iepure cu măsline, însă Pop nu mă duse acolo, ci la tejgheaua lui lîngă contor, unde umplu două pahare înalte pînă ce spuma alcătui cîte o pălărioară albă, răcoroasă deasupra, fără a se revărsa însă. Deși aflați în război, și încă într-unul aproape pierdut, nemții nu-și dezmințeau firma, berea lor continua să fie cea mai bună din lume — deși poate că australienii s-ar șucări auzind o astfel de afirmație riscantă. Ca noroc, nici un australian nu va cunoaște gîndurile mele. Pop își controlă ceasul de buzunar.

— La ora asta n-am clienți, dar să vezi ce-a fost pe la doișpe... Tibi Tulea, cel care te-a vizitat adineaori, s-a apucat să răcnească la mine: Aici e cîrciumă, Herr Pop? Te arestez!

— Și te-a arestat?

— Nu mă vezi aici, viu și liber? Burdihanul băcanului se înălță într-un suspin sfîșietor. Ce nu fac banii, domnule, ce nu fac!

— Banii se fac la pădure, am replicat, încercînd să achit berea, știind dinainte că nu voi izbuti. Eram, cred, singurul client pe care Pop nu-l jecmănea, spera să ajungă în rai datorită mie — treaba lui. M-am tot dus urmărit de privirile sale invidioase, ce gîndea el, gîndea că rămîne între bărbînța cu brînză de oaie amestecată cu brînză de vacă și putina de unde izvora duhoarea plină de nostalgii a castraveților murați, în timp ce eu mă îndrept către imprevizibile, fermecătoare aventuri, imprevizibile, fermecătoare femei, fermecătoare, imprevizibile gloanțe, al căror șuierat povestește despre imprevizibile, fermecătoare enigme... Mii și milioane de enigme!

Am pus iarăși în funcțiune motorul automobilului încercînd să deduc pe unde ar trebui să vină strada Morii, și în special casa cu numărul 29 a acestei străzi, adresa lui

Pavel Danciu-Bursucu. Am rulat fără să încerc vreo ațîțare deosebită, pe străzile orașului, tăind prin centru, pe bulevardul Carol. Orașul adormise în zăduful de la ora două. Din fiecare vitrină se reflecta soarele, mii și milioane de sori. Am remarcat o fată ce arunca ochi dulci, nu mie ci automobilului Agenției Lăzău. Am continuat însă să țin mîinile pe volan ca și cum întreaga tinichea mi-ar fi aparținut. Doi ofițeri germani stăteau de vorbă cu un civil foarte înalt în costum gri asortat cu părul său gri. În comparație cu acest bărbat ale cărui mișcări discrete, poate puțin cam moi, trădau liniște, siguranță de sine și poate chiar și o cultură aleasă, cei doi Hauptmanni în uniformă păreau rigizi ca niște țurțuri în ianuarie, intimidați ca niște eleve în fața profesorului de franceză de care s-au îndrăgostit cu toatele. Nu era nevoie să fii un geniu pentru a înțelege că omul gri le este superior în grad și în toate privințele, ceea ce era și foarte adevărat.

Omul gri era Standartenführerul SS Marian Gustav Könike, trimis de către Biroul central al Siguranței Reichului, unul din tagma temuților inși ce participau cîteodată la dejunurile organizate în clădirea din Karfürstenstrasse 116, Berlin.

Nimeni nu cunoștea motivul sosirii acestei eminențe cenușii în oraș. Poate nici măcar Könike nu-l cunoștea — se mai întîmplă.

Am rotit lin volanul automobilului Bugatti, am tras la bordură și m-am prelins extrem de preocupat către vitrina unei parfumerii unde se lăfăia un șir verzui de sticle din noua loțiune de ras „Beduin", ce nu mă interesa defel. Micul grup tăcu, nu suficient de operativ ca să nu prind că grangurul de la RSHA vorbea celor doi ofițeri pe românește.

Rumegînd la această descoperire, am ieșit din parfumerie cu o sticluță de „Beduin" și am mînat mai departe pînă ce am ajuns cu bine într-un labirint de străduțe liniștite și înverzite cu minuscule case înconjurate de livezi. Aici locuise Bursucu, omul Clementinei Damian. Virînd lejer în stînga, am intrat în strada Morii. Numărul 21, 23, 25... Am reperat de la distanță casa cu numărul 29. Undeva în preajma ei, nici prea departe, nici prea aproape, în orice caz peste drum, staționa un individ a cărui

preocupare principală părea doar de a toca timpul fără prea mare efort, ceea ce îi și reușea. La apariția automobilului, omul își îndreptă nițel umerii și privi fix chiștocul țigării.

Vorba băcanului Pop, individul putea de la kilometri a sticlete, și o știa chiar și el.

Am trecut prin fața casei cu numărul 29 fără să încetinesc, cu privirea ațintită spre un orizont mai romantic, cu toate acestea, folosind mijloace speciale, am avut vreme să constat că tipul nu e Tibi Tulea și în același timp că vizuina împreunată de flori a lui Pavel Danciu-Bursucu era întruchiparea ideală a ceea ce-și poate dori un om mărunt, cu ambiții mărunte, sau chiar fără ambiții.

Deșteaptă fată Clementina asta!

Dacă stăteam să mă gîndesc și eu aș fi locuit cu plăcere acolo, — deși o ambiție aveam. Una...

Polițaiul postat acolo căscă plictisit în urma mea și, cert, nu se deranjă să noteze numărul mașinii. De ce ar fi făcut-o? Puțin îi păsa lui de Bursucu și de motivele care determinaseră uciderea, ori sinuciderea sa. Bine. Dar, în acest caz, dacă stabiliseră că e vorba de sinucidere, de ce au mai postat un gardian în fața „palatului" lui Pavel Danciu? Ce să păzească?

M-am înapoiat în centru, am parcat automobilul între doi plopi și așa, în pas de plimbare, sub un cor de vrăbii pornite pe scandal, m-am îndreptat către marele restaurant „New-York". Nu în scopul de a bea un coctail „Panther". În ferestrele înalte, drept reclamă tronau fotografii mult mărite și conștiincios cizelate înfățișînd momentele cheie ale marelui spectacol „La Goulue dansează cu Chocolat".

Îmi procurasem un album cu reproduceri după Lautrec și-l aveam în buzunar.

La Goulue din Moulin Rouge a acestuia semăna cu La Goulue de la „N-Y", cum aș semăna eu cu cei șapte samurai laolaltă. Însă deosebirea, să recunosc, nu era deloc în defavoarea ultimei. Achiziția lui Dady Berca (și a lui Bursucu?) era într-adevăr o femeie frumoasă!

Mai era și roșcovană, nu știu dacă autentică sau „zmălțuită".

De ce, pentru a intra în pîine, avusese nevoie o fată cu înfățișarea ei de sprijinul unui șperțar mărunt precum

Bursucu, de ce trebuise acesta s-o culeagă de la gară, muritoare de foame pentru a o prezenta lui Berca?

Sau, luînd-o altfel, de ce mă mințise Clementina?

În ce-l privește pe Chocolat, acesta părea să fie chiar un mulatru veritabil și aducea uimitor de mult cu cel din pictura lui Lautrec. De unde naiba or fi făcut rost de el?

Întrucît în seara trecută nu văzusem mai nimic din spectacol, iar ce văzusem nu înregistrasem decît superficial, m-am decis să revin poate chiar în seara următoare. Din motive deocamdată învăluite în mister, și domnul V., șeful meu direct, se arătase preocupat de chestiune.

Am mai rămas o clipă studiind fotografiile. Pe Clementina „a mea" am descoperit-o undeva în rîndul al doilea al baletistelor. Surîdea profesional și semăna prea puțin cu fata care mă vizitase dimineața. Dar, cu toate că profesional, surîsul e surîs, așa că, oricum era mai frumoasă, — deși în rîndul al doilea. Clementina afirmase că are și cîteva mici numere de solo. Mințise? Sau se afla în dizgrație. Sau, ce?

Un glas baritonal, politicos, plăcut, mă făcu să tresar, însă nu prea tare.

— Le admiri pe fetele noastre, domnule Clementi?

Domnul Uggo Fischer, patronul marelui local, impecabil în sacoul foarte lung, maro, încheiat la toți cei patru nasturi, și aceștia maro cu irizări purpurii, cu o pălăriuță mică maro, pe vîrful capului, de sub care strălucea distinsul său păr *grisonat*, mă examina cu amabilă atențiune, privindu-mă neclintit drept în ochi.

Mi-am dat seama, cu un neplăcut fior, că tipul îmi cam amintește de cineva... mi-am încordat iarăși memoria. Nu pînă la maximum. N-a fost nevoie. Așa cum nu e recomandabil să turezi la maximum un blestemat de motor, e bine totdeauna să lași și cîțiva nervi în rezervă, și afurisit să fiu pentru această cugetare.

Dl. Fischer trezea în mine imaginea unui alt ins cărunt și distins, ce e drept, cu mult mai înalt, cea a colonelului Gustav Marian Könike. Acest gînd trebuia să-l pun în rezervă, alături de altele cîteva... Se pare că întîrziasem prea mult cu răspunsul. Cu un zîmbet înțelegător și obosit, patronul mă interogă:

— Visezi, domnule Clementi? Se mișcă puțin, schimbîndu-și poziția, ca pentru a mă vedea din profil. La ce visezi?

În cravată dl. Fischer avea un ac cu măciulie de aur patrată, un element destul de neobișnuit. Dar mai văzusem un ac de cravată asemănător la un înalt funcționar din Funkspiel; greu îmi era să cred totuși că acesta putea constitui un semn de recunoaștere, băieții de la „războiul undelor" erau departe de a fi niște tîmpiți.

— Visez, visez, domnule Fischer, de ce nu, sînt tînăr, frumos, liber și am făcut o pasiune pentru una din fetele de-aici, sau poate e interzis?

— Interzis! Ce este interzis? ridică vag din umeri influentul bărbat. Se poate aranja... Pasiune! Ce cuvînt? Pentru care din ele?

— Bineînțeles că pentru La Goulue.

Nu știam dacă, făcînd o asemenea afirmație comisesem o prostie sau jucasem „tare". Poate că un aparat special, care probabil nici n-a fost inventat, ar fi putut nota o cît de mică schimbare pe mutra lui Fischer, eu însă n-am observat nimic deși nu-l scăpasem din ochi, încercînd să dau impresia că de fapt privesc aiurea. Însă ochii lui fiind pe mine, puține speranțe să nu observe că ochii mei sînt pe el... scuzați... merçi!

— Dar cel puțin îi cunoști numele adevărat?

— Al lui La Goulue? Nu. Bănuiesc însă că nu e o problemă...

Uggo Fischer schimbă subiectul.

— Îți mai amintești ce propunere ți-am făcut?

— Desigur. Mulțumesc frumos pentru „Panther". Și acum îmi plesnește capul!

— Imposibil — clătină blajin din cap dl. Fischer. Cocktailul „Panther" nu dă dureri de cap, a fost verificat în cele mai alese saloane din Berlin... Își schimbă iarăși imperceptibil poziția, adăugînd: Dar poate că d-ta nu iubești Berlinul și berlinezii...

Cum am mai spus, crezusem că Fischer e un tip extrem de deștept, și rafinat ca un mîncător de stridii și melci, însă după cîrligul ce mi-l aruncase acum, începeam să mă îndoiesc.

— Stimate domnule Fischer, mi se cam rupe-n paișpe de Berlin, la fel ca și de berlinezi.

— Și cum trebuie să înțeleg asta?

— Că îmi sînt indiferenți. Politica, fie chiar și cea germană, mă lasă rece. Eu sînt un profesionist. Atîta doar, un profesionist.

— Tocmai de-aia mi-ar plăcea să lucrezi pentru mine. Cînd crezi că putem discuta serios?

— Cît de curînd, i-am răspuns.

— Dacă se poate, și mai curînd, încercă patronul să-și strecoare marele său humor. Coborî tonul numai cu un milimetru. Să știi că și-n privința acestei fete, La Goulue, se poate aranja.

— Sigur. Se poate aranja orice, și-n legătură cu oricare fată.

— De ce stăm în picioare? Poftește pentru o clipă la birou.

Am pătruns prin intrarea principală, în clădirea prelungă și înaltă ca un transatlantic, ca doi clienți oarecare. Ca de obicei cei din personalul de serviciu se făcură a nu-l remarca pe patron. Localul gemea de clienți de tot soiul, de la simpli geamgii pînă la ofițeri superiori. Ce vă spun eu, se chefuiește zdravăn la vreme de război. Dar, ce e drept, și pe timp de pace.

Sînt convins că exista un drum scurt și discret pînă la biroul lui Fischer însă el mă conduse anume printr-un labirint de săli și sălițe ca un moșier ce vrea să-ți arate, ambițios, cuprinderea domeniilor sale. Într-una din încăperi, lată cît un hangar, Dady Berca și trupa sa de „balet“, făcea repetiție, dacă așa se cheamă ce făceau ei, cu acompaniament de muzică și culori. Am remarcat-o imediat pe Clementina Damian care mă urmări cu o privire îngustă și înghețată. Berca aruncă un ochi în direcția mea iar apoi dădu impresia că scuipă în lături, prea scîrbit de o astfel de întîlnire.

Am trecut prin sala jocurilor. Mesele de biliard, acoperite cu huse negre, îmi amintiră de niște catafalcuri. Fischer încetini pasul.

— Aici se adună la un pokeraș elita orașului, domnule Clementi. Generalul Dolăneanu, Chestorul Mălai, oareceva colonei români și germani... Nu te impresionează?

— Nu. Nu m-a angajat nimeni să combat pokerul.

— Cine zice să-l combați? Ai putea să vii aici să-ți încerci mîna...

— Mîna e bună, dar punga nu-mi permite să mă măsor la poker cu generalul Dolăneanu, și nici măcar cu Standartenführerul Könike...

— Asta se remediază ușor... chestia cu punga, mă privi pe sub sprîncene Fischer. Îl cunoști pe colonelul Könike? Mi se spunea că e incognito...

— Nu și pentru un profesionist. Dealtfel, doar eleganța sa mă impresionează, nu și persoana.

Fischer se îmbufnase puțin, sau era doar o simplă impresie? El mă introduse în biroul său. Două ferestre dădeau pe întretăierea bulevardului Carol cu strada Fortificațiilor. Între ferestre, pe colț, se afla un birou mare cu picioarele sculptate pretențios — aduceau a trompe de elefant sau a orice. Suprafața biroului era acoperită literalmente de teancuri de hîrtii, scrumiere, statuete, prespapiruri, cutii cu trabuce, iar printre ele și trei telefoane, într-o dezordine excelentă. Nu m-aș fi așteptat la așa ceva. Ne aflam la etajul doi, o a treia fereastră larg deschisă, lăsa să urce pînă sus tropăitul liniștitor al unei birje, mai bine-zis al calului înhămat la birjă. Copitele bietului dobitoc pe caldarîmul străzii Fortificațiilor aduseră un pic de moleșeală plăcută în timpanele mele.

Fischer dădu din mîini, pasămite să facă ordine pe birou, dar nu reuși decît să scurme prin maldărele de obiecte.

— Eh, eh, degeaba plătesc o armată de servitori! Ce bei?

Aș fi pariat pe orice că nici un servitor nu avea acces în biroul său personal.

— Orice, în afară de „Panther“. N-ar fi mai bine să trecem la subiect?

— Vutca rusească îți convine?

— Dacă e chiar pe alese, eu aș prefera *sake*... Însă desigur nu aveți licori japoneze pe-aici.

Patronul traversă cu pas elastic încăperea, n-ai fi zis că sărise bine peste șaizeci, costumul elegant se mula pe un trup de om încă tînăr, cu această ocazie am dedus aproape cu certitudine, că nu poartă armă — însă la ce bun o armă în buzunarul d-lui Fischer?!

Se opri în fața unui bufet a cărui principală caracteristică era discreția, aproape nu-l observai, poate din cauză că deasupra acestei mobile atîrna un covor straniu, probabil foarte vechi. Nu sînt un mare specialist, dar dacă

acela era într-adevăr un bergamo veritabil? M-am ferit să pun vreo întrebare, detectivul particular nu-și vîră nasul decît în oala ce-i este destinată — sau, să zic, predestinată?

Dl. Fischer alese două sticle, dintre care una, un cub perfect, conținea *sake*, cealaltă scotch, cu un drum aduse și pahare pe tavă, cu siguranța unui chelnăr experimentat. Dar poate că la vremea lui fusese chiar chelnăr.

— Păi, vezi cum se poate înșela omul, făcu, mînuind cu abilitate sticlele, ambele în același timp. Nu-mi dau seama în ce fel semnalizase, dar imediat intră un picollo cu o cupă de argint în care scînteiau diamante de gheață. O depuse și dispăru, neauzit ca pe rotile de cauciuc.

Patronul așteptă să se închidă ușa, ca pentru a continua:

— La papá Fischer găsești orice... chiar și creier de maimuță vie în zeamă de lămîie... orice. Cum de ai ajuns să-ți placă porcăria asta orientală? Eu unul prefer whisky-ul... Noroc! Hm, nu știu dacă *sake*-ul se bea sau nu cu gheață, procedează cum dorești...

La modă era „prozit!“, însă el se folosise de tradiționalul nostru „noroc!“ Din nou am început să cred că e și deștept și dat dracului. L-am văzut că-și coboară mîna stîngă către piciorul stîng al biroului — piciorul acela ca o trompă de elefant — și nu mi-a fost greu să ghicesc că instalase acolo niște butoane așa cum se și cuvine la o casă mare.

Așteptam acum să se deschidă sub mine o trapă și să mă scufund într-un cazan cu apă clocotită, însă nu s-a întîmplat așa ceva. Încă nu. În cadrul ușii apăru un individ. Umerii lui — și nu erau din vată — atinseră ambele canaturi în același timp și de ar fi avut tocuri cu doi centimetri mai înalte, de bună seamă că și-ar fi julit fruntea intrînd. Purta sub braț o mapă verde, aproape la fel de verde ca și ochii Clementinei și era tăcut ca un aparat de radio căruia i-au fost smulse toate lămpile, iar pe deasupra i s-a luat și curentul. Nici bună ziua n-a dat, însă poate că se mai văzuse cu patronul. Cu mine însă nu. Totuși n-a salutat, și nu m-am grăbit nici eu să încalc consemnul. Mi-a trecut prin cap că suprimarea acestui obicei învechit face parte din profilul casei, așa cum un nas face parte din profilul oricărui ins normal.

Fischer își privi funcționarul, clipi din ochii lui cenușii ca și cum s-ar fi întîlnit în plin cîmp cu un nor de funigei, apoi gesticulă discret cu o mînă obosită.

— Ia loc undeva, Cornel... Avem de discutat ceva cu domnul David Clementi, cunoscutul detectiv particular. Iar dînsul e Cornel Balea, economistul nostru și totodată secretarul meu. Deh, vremuri grele, personal redus...

Cornel în cauză nu avea mutră de economist și nici măcar de secretar, fie și de secretar al unei asociații de vînători de capete. Avea mutră de asasin. Dar nicăieri nu se stipulează că un asasin nu poate fi în același timp și un destoinic economist, după cum nicăieri nu scrie că un asasin trebuie neapărat să aibă mutră de asasin. Și așa mai departe.

Cornel se așeză, deci, la oarecare distanță de biroul cu picioare de trompă de elefant, pe un scaun de trestie ce plînse gata să se frîngă sub greutatea lui. Fischer se strîmbă ca niciodată, avînd, cred, intenția de a-i cere să-și mute dosul pe canapeaua de piele, mult mai solidă, dar renunță brusc și atenția lui se îndreptă iar către mine. În acest timp numitul Cornel Balea deschise mapa lui verde, se înarmă cu un creion automat și se pregăti, am impresia, să noteze cuvînt de cuvînt convorbirea de afaceri dintre mine și patron.

Nici această scamatorie nu izbuti să-i confere înfățișare de secretar!

Un aruncător de flăcări de calibru greu s-ar fi potrivit la fel de bine în mîna Madonei precum creionul în laba lui Cornel.

Fischer trecu în fine la obiect.

— Ce cazuri ai în acest moment, domnule Clementi?

Am tras cu ochiul către Cornel. Ar fi trebuit pesemne să stenografieze convorbirea, aceasta e menirea secretarilor, deși nu văd pentru ce Fischer dădea atîta importanță unei mici discuții cu mine. Cornel însă, pariez pe avionul „Hendley Page“ primit cadou de la M., nici numele nu știa să și-l scrie. Ar fi trebuit, în acest caz să se prefacă, dar nu știa nici să se prefacă. Prin urmare, ce știa? Și de ce avea nevoie Fischer de un astfel de ajutor?

Din nou am pus la îndoială inteligența sa.

— Te întrebam, repetă dulce-acrișor Fischer, ce cazuri

ai în prezent pe tapet. Nici de data asta n-am răspuns, și nici nu mi-am dat osteneala să ascund acest fapt. De altfel cum puteam să-l ascund? Fischer umplu iarăși paharele — numitului Cornel Balea nu-i oferise băutură — și zîmbi, reușind prin acest exercițiu să introducă puțină roșeață în buzele sale palide. Zise: Înțeleg! Discreția...

— Dar ce „caz“ îmi propuneți dumneavoastră?

— Ce caz? Ch, Ch... Ușoară tuse. Nici un caz. Îți propun să renunți la toate celelalte ocupațiuni și să-mi consacri tot timpul mie. Numai mie. Nu va fi nici greu, nici plicticos și nici nerentabil.

— Tot nu înțeleg.

— Cum nu înțelegi? Ia o țigaretă, sînt „Orinocos“, spaniole, aduse de un camarad din timpul războiului civil. Își aprinse una, se uită la mine prin flăcăruia brichetei, o stinse și o aruncă undeva pe biroul răscolit. Domnule Clementi, am primit niște amenințări. Nimic limpede, cum e mai rău. Mi se pare ceva serios, totuși... Am nevoie de un om destoinic care să fie mereu în preajma mea, aici prin local, sau în altă parte. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Acum e limpede, nu?

Ciudat! mi-am zis. Oare individul să fi aflat că mă angajase Clementina în chestiunea morții lui Bursucu și încerca să-mi împiedice ancheta? În ce scop? De ce elucidarea felului în care murise un măruntel ca Pavel Danciu ar fi putut să deranjeze un mahăr ca șeful „New-York“-ului? Care erau legăturile? Am răspuns:

— Nu pot, stimate domnule Fischer.

— Nu înțeleg.

— Acum d-ta ești cel care nu înțelege. La propunerea d-tale, răspunsul e negativ. Mi-e imposibil. Deși-mi pare nespus de rău.

— Nimic nu este imposibil, papá Fischer ți-o spune. Crezi că ți-o cer pe gratis?

— Nimeni nu-mi poate cere nimic pe gratis. Timpul meu e în general bine plătit...

— Iar eu ți-l plătesc *foarte bine!* Ți-l plătesc *excepțional*. Și iată dovada!

Am înregistrat că pentru prima dată de cînd se instalase pe fotoliul de trestie, încremenind acolo cu creionul automat în mînă, „micuțul“ Cornel Balea dădea semne de agitație — și avea un motiv. Papá Fischer lipise de

birou, între două telefoane, cu o mișcare largă, demnă de un prim plan cinematografic semnat de Erich von Stroheim în persoană, un teanc de bancnote noi nouțe legate cu panglica verde și neagră a Băncii de Comerț Exterior Co. Incorporation.

Mi se oferea ocazia de a mă îmbogăți, și dădeam cu piciorul acestei ocazii. O curiozitate pisicească se născu în colțul infernal al cugetului meu — voiam să știu neapărat dacă Fischer e în stare să dubleze miza, de-aia am mîrîit încercînd să nu par cine știe cît de convins:

— Re-gret, mda, re-gret, într-adevăr nu pot...

În mîna de scamator a patronului înflori încă un atu de aceeași valoare. Puse al doilea teanc peste primul. Eram tentat să merg la Cornel și să-i vîr degetele în ochi, ca să nu-i sară din cap ca niște proiectile. M-ar fi putut răni. Am zîmbit pe cît era posibil de glacial în fața unei astfel de sume ce ar fi putut topi chiar și o calotă glaciară, nu numai o inimă incoruptibilă.

— Stimate domnule Fischer, dacă aveți nevoie de un paznic bun, de ce nu-i dați banditului de colo — un mic gest din bărbie către Cornel, încremenit — două pistoale bune și o sticlă cu rom? De altfel, are două pistoale, le ține atît de ascunse că le-ar zări și-un orb... iar sticla cu rom și-o poate procura cu ușurință. E doar un sfat, deocamdată, însă dacă mai spun patru cuvinte, se transformă în *consultație* și vă costă!

La fel de tăcut ca și pînă acuma, Cornel care nu notase o iotă în mapa lui verde, însă nu la fel de neclintit, „economistul“ dădu să se repeadă la mine. O simplă privire a patronului îl opri ca-n filme, și chiar ca-n nefilme. Cornel căzu pe fotoliul de trestie ce se văietă pentru ultima oară, iar apoi se despică, simplu ca un castel de cărți. „Economistul“ căzu și se holbă la rezultatul muncii sale. Fischer rînji.

— Nu face nimic, băiete, fotoliul e doar un cadou al colecționarului Zinz, și a aparținut, zice-se, grofesei Pop-Șimonoaia, așază-te pe ceva mai solid... le voi spune meșterilor să-mi dureze o ladă de fier. În fond, domnul Clementi n-a vrut decît să-ți facă un compliment, nu e așa? Și mă fixă posomorît. Deja începuse a regreta că nu-i dăduse cale liberă lui Cornel să mă facă praf, oricum, cred că valoram mai puțin decît darul lui Zinz

— însă se vede că deocamdată nu intra în socotelile sale să fiu făcut praf acolo în biroul lui.

— Cum vrei, cum vrei! Și vrei să nu colaborăm, domnule Clementi!

— Regretul e al meu, am fost plătit pentru a elucida niște fapte, nu pot abandona la mijlocul drumului, onoarea firmei!

— Ia dă-o naibii de firmă! Dacă mă-nfurii o cumpăr imediat, cu ploșnițe cu tot.

— Îndoi-m-aș! Mai curînd aș fi de părere că domnul Z. care e patronul meu din capitală, cu ceea ce pierde într-o seară la ruletă e în stare să vă cumpere, cu restaurant, cu Cornel, și cu resturile fotoliului Pop-Șimonoaiei.

Fischer sorbi din paharul său, am văzut cum scotch-ul lunecă greu prin gîtul subțire, și apoi așteptă cîteva secunde ca să poată digera băutura și obrăznicia mea. Fața lui devenise o mască mortuară, însă masca *mea* mortuară, nu a lui. Îmi șopti, negru:

— Cum dorești. Ți-ai tăiat singur craca. Nu mai ai nici o șansă s-o întîlnești pe La Goulue.

— Dar cum?! Intrarea în restaurant e liberă pentru oricine!

— Rămîne de văzut. Și-n afară de asta te anunț că, hm, hm, hm, cum o cheamă?, Clementina Damian va fi concediată și nu va mai găsi de lucru nicăieri... nicăieri, nici măcar pe trotuar.

Își însoți cuvintele cu un gest al palmei ce simboliza tăierea unui copac sau, te pomenești, a unui gît. Era deci, un prostovan papá Fischer! Se trădase inutil și copilărește. Acum nu mă mai îndoiam că ținea cu tot dinadinsul să nu *dezgrop* cazul Bursucu. De ce? Într-adevăr, de ce? Întoarse capul în direcția lui Cornel care, spășit, nu mai îndrăznise să se așeze pe ceva.

— Ai notat convorbirea?

— Fiecare cuvînt, domnule Fischer.

Notase pe dracu. Nu notase nimic, foaia din mapa verde era albă și neîncepută, își notase însă desigur figura mea ca să mă poată găsi la nevoie.

Fischer apăsă iar pe unul din butoanele cu care era prevăzută trompa de elefant din stînga mea, dar nici de data asta nu se întîmplă nimic, nu am dispărut într-un

cazan cu smoală în clocot și nici nu mi s-a prăbușit un munte în cap.

— Ch, ch! Cornel! Condu-l pe domnul Clementi.

Mi-am luat pălăria și în loc să rînjesc obraznic, l-am privit lung și trist pe patron, cu nespusă milă, așa cum te uiți la un cadavru. Mai experimentasem chestia asta. Avea un efect straniu și sigur. Fischer se foi pe scaunul său.

— Ce mai este?

Nu i-am răspuns. În picioare, lîngă ușă, m-am oprit.

— Ia-o înainte, puișor! N-am chef să mă pomenesc lovit pe la spate! Fiindcă faci parte dintre scîrnăviile care lovesc pe la spate, nu e așa?

Cornel, cu ochii sticloși, privi în direcția patronului, acesta, alb, încuviință, dar nu știu ce încuviință, să fiu ucis sau pus pe liber, ușa se deschise și inamicul fotoliilor o porni pe culoar cu pași de un metru și jumătate. Mă așteptam la tot ce e mai rău, dar nu s-a întîmplat nimic. Deocamdată. După ce am parcurs alt labirint decît cel pe care venisem, Cornel se opri, îmi aruncă una din privirile sale inteligente și-mi arătă o ușă fără să scoată măcar o silabă. Oricum, vorbise prea mult în ziua aceea.

Am deschis cu precauțiune ușa, presupunînd că dă în camera de tortură a meșterului Fischer și cînd colo am nimerit într-o toaletă, curată, lustruită, nemirositoare, unde am zăbovit cam un minut. Din toaletă am ieșit într-un holișor al cărui unic scop era să adăpostească una din acele plante cu frunze grele și imense ca niște labe de urs, plante care în timpul nopții umblă și sperie copiii răi, iar de acolo am dat direct în sala principală a restaurantului.

Nimeni nu-mi acordă atenție. Ce poate fi mai firesc decît să te duci la toaletă, iar apoi să ieși de acolo? Deodată am făcut stînga împrejur ca să verific o mică presupunere, m-am întors la toaletă și am constatat că de aici ușa e invizibilă și nu există mîner. Am împins cu umărul. Nu s-a clintit nimic. Prin urmare pe aici se poate ieși, dar nu se poate intra. Bun. Papá Fischer e totuși cel puțin atît de șmecher ca o vidră care-și asigură mai multe ieșiri — sau intrări, cum doriți.

Am pătruns pentru a doua oară în restaurant cu gîndul să traversez sala și să ajung cît mai iute în stradă la

aer curat, dar de data asta ochii îmi erau, se vede treaba, mai bine deschiși. Am observat ceea ce întîia oară îmi scăpase. Nimeni nu mi-a acordat nici un fel de atenție cu excepția a doi inși ce ocupaseră o masă chiar lîngă intrare. Păreau în formă bună, atît în ce privește cantitatea de alcool din sînge, cît și volumul mușchilor. Mă priviră amîndoi în același timp, cu expresii cîinești pe figură, dar nu pentru a mă lătra, apoi schimbară între ei niște ocheade ce ar fi dat-o gata și pe frumoasa Ann Harding. Dumneaei însă nu se afla de față, iar eu ar fi trebuit să fiu orb ca să nu-mi dau seama că mă aflu în atenția lor.

Am înaintat cu precauțiune, socotind că se vor ridica să-mi iasă în cale — dar nu s-a întîmplat așa. Am comis o greșeală, un început de greșeală, considerînd că exagerasem cu privire la intențiile lor cînd, pe neașteptate, matahala din dreapta întinse un picior și-mi puse o piedică excelentă. N-aș fi putut-o evita nici măcar dacă eram Vrăjitorul Negru, unul dintre idolii copilăriei. Am efectuat un plonjon de toată frumusețea, mai avîntat decît Johnny Weissmüller pe cînd era campion olimpic.

Înainte de a număra cele vreo treizeci de milioane de scîntei verzi — mă izbisem de muchia ușii — am avut timp să gîndesc că piciorul ticălosului ce-mi pusese piedică purta bocanc numărul 46.

După ce am înregistrat cele treizeci de milioane de scîntei verzi, fiecare în parte, m-am ridicat.

Cei doi tipi rînjeau. Întreaga sală rînjea.

Îmi venea și mie să rînjesc la adresa propriei mele tîmpenii.

Am jucat un pic de teatru în dulcele stil UFA, prefăcîndu-mă foarte amețit, și chiar eram amețit, însă nu foarte. Clătinîndu-mă, nesigur pe picioare, m-am îndreptat către masa celor doi bețivani, ei se ridicară, unul era foarte lung, măsura poate doi metri, celălalt numai unu cincizeci, în schimb „ampenajul", umerii vreau să zic, erau lați tot de unu cincizeci.

Am bîiguit pipăindu-mi cu stînga un pretins cucui de pe frunte.

— Vă rog să mă scuzați pentru că m-am împiedicat de bocancul dumneavoastră cel gingaș . . . sper că nu v-am

rănit . . . a fost fără voia mea . . . Dacă pot să vă ofer, drept compensație un . . . un . . .

— Așa, așa, grohăi găliganul de doi metri, nu strică să fim politicoși, numai că vorbele nu ajung, iar pe noi nu ne cumperi cu un păhărel de șnaps . . .

Făcu un pas către mine. Am privit înapoi peste umărul drept cu toate că în spatele meu nu se întîmpla nimic deosebit, răsucindu-mi în același timp trupul și lăsînd să atîrne la spate mîna dreaptă. Apoi m-am întors fulgerător, brațul drept mi se înfipse pînă aproape de cot în plexul solar al jigodiei care se frînse în două venind cu botul în întîmpinarea pantofului meu.

Din pură întîmplare pantoful meu tocmai o zbughea în sus, în întîmpinarea bărbiei sale. Contact . . . I-am aplicat un „Yoko-Geri" combinat cu „Mika-Tsuki-Geri", întrucîtva simplificat și nu întru totul ortodox din punctul de vedere al unui *Dan-5*, dar întru totul eficace.

Bestia se rostogoli cît colo, înăbușindu-și un urlet. În aceeași clipă cel mic și foarte lat sări la mine. I-am prins capul la subsuoara dreaptă și am smucit cu înverșunarea unui Kamikadze. Nu cred că i-am chiar smuls capul, însă n-a fost departe, sînt convins că i-am lungit în orice caz gîtul cu cinci-șase centimetri, fapt ce era numai în favoarea lui. Era greu, cîntărea peste nouăzeci, totuși am reușit să-l expediez în muchia ușii, acolo unde gustasem și eu plăcerea acestui contact. Ușa tăcu, dar capul individului sună puternic a gol și a încă ceva, el se mișcă puțin, oftă, aruncă lumii o privire mirată și tristă și se potoli pentru un minut. Eu nu. Instinctul mă avertiză că sînt iarăși atacat. Nu de către cei doi bețivani, erau scoși din circulație pentru un interval.

M-am aplecat fulgerător, aș zice că m-am prăbușit.

Făptura neagră și veșnic tăcută a lui Cornel Balea plană peste mine ca un bătrîn „Blenheim" lovit de ciclon și ateriză pe masa celor doi, printre pahare și sticle, făcînd un adevărat prăpăd. Dar nu se răni decît vag. Își întoarse spre mine torentul furiei sale tăcute. Nimic mai dificil decît mînia oamenilor tăcuți.

Am socotit că e tocmai momentul să-l întîmpin cu un „Haito-Uchi" și să continuu imediat cu ceea ce unii numesc „crucea neagră a morții". Cornel o fi fost el inteli-

gent, deşi n-o dovedise, însă nu cunoştea figura. Căzu aproape sufocat. *Sore-Made:* lupta s-a terminat.

Împrejur, nimeni nu mişca, şi fumul ţigărilor încremenise, era frumos şi n-aveam de ce să fiu nemulţumit de mine. Nu mă mai antrenasem cine ştie ce, dar se vede că tot ce înveţi temeinic nu se uită.

Am mai rămas o clipă să contemplu dezastrul, apoi mi-am cules pălăria, cu gîndul să plec de-a binelea, cînd mi-am dat seama, fără deosebită plăcere, că privesc cu ambii ochi fix în adîncul unui revolver, care la rîndu-i mă privea cu duioşie, cu singurul său ochi.

Nu era un Colt, nu era un Smith and Wesson, nici măcar un simpatic Derringer; nu era decît un banal Walther, dar şi gloanţele acestuia-s în stare să treacă prin piele. Cine nu e de acord, n-are decît să facă experienţa. Arma era ţinută de o mînă — altfel ar fi fost nevoită să se menţină singură în aer — iar mîna îi aparţinea lui Tibi Tulea, cunoscutul poliţai, şperţar şi profitor.

— Încotro te grăbeşti, frumuşelule, vorbi Tibi Tulea, folosind cea mai rea dintre vocile sale. Spun cea mai rea, fiindcă, îndeobşte, vocea lui e cam scîrţîită, dar cînd îşi dă importanţă, şi-o umflă, şi-o îngroaşe.

— Cine se grăbeşte? l-am întrebat, inutil de altfel.

— Tu. Eşti arestat. Haide!

9. Tibi Tulea nu era singur.

Totdeauna ştia să aranjeze în aşa fel ca să nu fie singur, mai ales cînd era vorba să umfle pe cineva sau exista posibilitatea unor încurcături. Poate că era doar un fricos acest Tibi Tulea, de care însă mulţi se temeau şi se fereau. Însă poate că era pur şi simplu un biet om sociabil, plictisit să rămînă prea multă vreme singur. Eu înclin să cred că era un om sociabil — în orice caz acum se afla în societatea a doi sergenţi de stradă, în uniformele lor cam sfarogite, în timp ce el purta un costum albastru, suficient de bine tăiat.

Unul dintre sergenţii de stradă, probabil flăcău recent picat de undeva de prin părţile Năsăudului, se holba la mine şi la cele trei victime ale mele şi parcă nu-i venea să creadă. Ce căuta băiatul acesta naiv în pervertitul oraş O., de ce nu rămăsese acasă să-şi pună pe frunte la ocazii clopul de sărbătoare, cu pene multe, şi să horească în tihnă cu mîndruţa lui?

Celălalt poliţai se rezemase calm de perete, mototolind cu nepăsare o jumătate de perdea, şi frecîndu-se cu centironul său grosolan de subtilul calcio vechio executat la comanda specială a lui papá Fischer. Ascundea în pumn o ţigară din care se răsucea cu lenevie o şuviţă de fum aproape la fel de albastră ca şi costumul lui Tibi Tulea, superiorul său. Acesta, sergentul de stradă mai bătrîn, era singurul ins periculos din treimea oficială care-mi bara calea spre libertate şi spre aer curat. Ce mi-am zis? Mi-am zis să bat în acea zi toate recordurile şi să-i aneantizez şi pe aceştia trei...

Tibi Tulea nu era periculos, deşi ţinea obuzierul în mînă.

Nimic din înfăţişarea sa nu provoca reacţii violente de simpatie. Nici măcar pălăria înclinată şmechereşte pe dreapta. Am impresia că încerca să-şi dea înfăţişare de gangster, însă îi reuşa la fel de bine ca unei mîţulici ce vrea cu orice preţ să joace rol de tigru. Însă o mîţulică e, în felul ei, simpatică şi duioasă, pe cînd Tibi Tulea avea pe faţa transpirată linii de răutate ireversibilă. Şi apoi, dacă pui o pălărie de gangster pe capul unui broscoi, e aproape sigur că broscoiul nu se va transforma în gangster — sau sînteţi de părere contrară?

Tulea semăna cu un broscoi şi cred că asta şi era. Dacă s-ar fi găsit un om cu prezenţă de spirit să-l azvîrle într-o băltoacă, de preferinţă una stătută, ar fi început să orăcăie cu mult patos. Mi-am propus să efectuez această experienţă în primul ceas liber de care voi dispune. Eram încă vesel, deşi fără motive suficient de întemeiate.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost de a-mi înfrîna tentaţia absolut dementă de a-l pocni în nas pe Tulea cu propriul său pistolet şi de a smulge epoleţii celor doi jindari ce-l însoţeau.

Al doilea lucru a fost să-mi aştern pe faţă un zîmbet la fel de serafic ca şi unduirea unui şarpe veninos şi să strecor printre buzele întredeschise:

— De cînd aşteptam să fiu *un pic* arestat de un adevărat poliţist! Pot să cunosc totuşi şi motivul?

Omul a cărui mînă, nu tocmai viguroasă, începea să se încline sub greutatea pistolului Walther, clipi din ochii

săi de broscoi și răspunse cu glas subțiratic pe care nici țigările, nici vutca, nici propriile sale sforțări nu reușiseră să-l îngroașe:

— Haide, haide, Clementi, eroule! Ai snopit aici trei copilași care încă mai frecventează grădinița, și te umfli în pene. Întinde mîinile, Clementi. Cătușele îți vor ține de răcoare.

— Dacă hoții și criminalii și dezertorii au început să frecventeze grădinița, înseamnă că într-adevăr am bătut pe fund trei copilași nevinovați.

— Gura, Clementi, ți-am spus. Întinde lăboacele!

— Mă, Tulea, tu vezi o gaură în plafon?

El ridică puțin ochii și-i coborî imediat.

— Mai ești și nebun pe deasupra, Clementi!

— Deci nu vezi o gaură. Fiindcă nu este nici una, dar dacă vei încerca să-mi pui cătușele, va fi. Așa cum mă vezi și te văd. Te voi izbi de plafon, iar de-acolo ai să ricoșezi, și-ai să faci o gaură și-n dușumea. *Dommage!* Vor fi două găuri. De ce mă arestezi? Aud?

— Dragă domnule Tulea, de ce vrei să-l arestezi pe dl. Clementi? N-a făcut nimic...

Cine credeți că intervenea pentru mine? Nu veți ghici niciodată chiar dacă veți sta două zile în poziția *viparita karani* pe care a folosit-o înainte de a deveni buhă, vrăjitoarea Madame Clementa. Bătrînul hingher în persoană. Domnul Fischer, nici mai mult, nici mai puțin. Prestanța lui de „Mister Manechin" și surîsul care te țintuia la o distanță de cel puțin patru metri, impuneau mai mult decît cinci pistoale ținute într-aceeași mînă, fiecare de cîte un deget. Un adevărat patron de mare local, dar prin minte îmi trecu fugar că la fel de bine ar face față în fruntea unei secții de la *Kripo*. În cele două minute care trecură, o adevărată eternitate, bătăușii săi, în frunte cu flegmaticul Cornel Balea, se puseseră în picioare, iar falanga lor se pregătea să mă ia prin surprindere.

— Voi plecați de-aici, îi trimise Fischer la dracu, printr-un singur gest, dar cu accent strein, pentru prima dată în acea zi.

Avea desigur toate motivele să fie nemulțumit de prestația angajaților săi. Drăgălașul Tibi Tulea era și el nemulțumit de intervenția marelui patron, dar poate că se prefăcea. Eu zic că se prefăcea. El își duse degetele în

semn de salut la pălăria sa gangsterească, imitîndu-l poate pe Satan cînd își ia rămas bun de la Tartor, ca pilot navigator al Arcei lui Noe.

— Regret mult, domnule Fischer... Datoria, știți, datoria... Domnul Chestor Mălai mi-a dat ordin încă acum o jumătate de oră să-i pun cătușele lui Clementi...

În fața prostiei lui Tulea, Fischer abia izbuti să transforme o imensă strîmbătură, într-o strîmbătură mică, dulce. Ca să subliniez tîmpenia iremediabilă a lui Tulea, angajat al poliției orașului O., am întrebat.

— De unde știa *acum o jumătate de oră* domnul Chestor Mălai că voi fi amestecat într-un scandal, aici, la „N-Y"?

Tulea încercă să mă privească dur și izbuti în măsura în care un broscoi ce pîndește o gîză legănîndu-se pe un nufăr, are o privire dură. Tot mai ținea pistolul în mînă, dar îl lăsase jos. Mă temeam să nu se descarce din greșală speriind șobolanii de la subsol.

— Poliția e în stare să prevadă totul, răspunse Tulea, inteligent, în vreme ce sergentul cel tînăr, de prin părțile Năsăudului, încă mai stătea holbat. Celălalt polițai însă, om hîrșit, își stinse, nu mi-a scăpat, țigara, de peretele zgîriat pînă atunci cu centironul, o lăsă căzută, se dezlipi de perete. Avea obraz gros și fruntea ca un blindaj de tanc. Din buzunarul din stînga, de la piept, îi răsărea un boboc roz și minuscul de *Merhei*, plantă ce crește pe cîte-mi aminteam, numai în Delta Dunării și a cărei prezență pe uniformă contravenea vădit tuturor regulilor — lui însă nu-i păsa. Nu prea tare în orice caz. Vorbi domol, parcă ostenit de scurgerea timpului.

— Păi, domnule Tulea, ne cam pierdem timpul. Eu zic să-l ducem pe arestat la Prefectură și gata. Cum? Nu? Am și alte necazuri pe ziua de azi.

Tulea încercă să-i dea un răspuns înțepător, însă avea limba mîloasă, renunță. Sergentul cu bobocul de floricică roză la piept, om trecut prin de toate, și chiar mai mult decît atîta, și cam la fel de plictisit de toate, își domina superiorul, abia mascîndu-și un fel de dispreț grosolan.

— Păi, ascundeți în buzunar pistolu ăla dom' Tulea, speriem lumea și nu e legal, iar p-ăsta nu-l speriem. („Ăsta" eram eu.) Nu e nevoie de pistol. Nu e nevoie nici de cătușe.

— Așa e, Gava (numele polițaiului cu frunte de tanc),

pentru un păduche nu sînt necesare cătușele... Mișcă-te, Clementi! Regret incidentul, domnule Fischer. Vom avea grijă ca individul să nu mai provoace scandal aici și nicăieri...

Fischer păru a nu-l observa, ci mi se adresă mie.

— Clementi, eu sînt primul care regret sincer! Nu mai înțeleg nimic, în ce țară trăim? Voi interveni pe lîngă domnul Chestor Mălai.

Regreta pe dracu! Da, avea să intervină, dar nu în favoarea mea. I-am răspuns cu cea mai mare amabilitate.

— Și mie-mi pare rău... tuturor ne pare rău, însă nu vă faceți griji. Ba da, faceți-vă griji, îngrijiți-vă victimele.

Și am luat-o înainte, escortat, așa cum se cuvine, ca un răufăcător notoriu.

10. STRICT SECRET, RSHA, FIȘĂ PERSONALĂ. PATRU EXEMPLARE.

EXEMPLARUL UNU: OBERGRUPPENFÜHRERUL E. KALTENBRUNNER.

EXEMPLARUL DOI: GESTAPO. HEINRICH MÜLLER

EXEMPLARUL TREI: SECȚIA PATRU HEINRICH MÜLLER

EXEMPLARUL PATRU: AMIRAL CANARIS. *SE RECTIFICĂ:* GENERAL BLANTHER.

NUMELE: Necunoscut. I se spune Blondul, Piele de căprioară sau Paul Delun. Nimic sigur.

A FĂCUT INSTRUCȚIA LA: Parfondeval, Anglia. (Presupunere)

SPECIALITATE: Spion. Aviator. A pilotat Hurricane și Spitfire. (Presupunere)

CUNOSCUT SUB INDICATIVUL DE: „A—2“ (Se presupune)

SEMNALMENTE: Nu poartă mustață. (Uneori poartă)
Nu are barbă. (Uneori are)
Nu bea alcool. (Uneori bea)

ORIGINE: Latină. (Presupunere)

CALITĂȚI: Cunoaște toate limbile principale europene. (Presupunere)

Ochitor de clasă. (Presupunere)

Neîntrecut în arta deghizării. (Presupunere)

DEFECTE: Originea latină. (Presupunere)

Poartă răspunderea morții generalului Böhm în România la Ploieschti. (Presupunere)

Necăsătorit. (Presupunere)
Treizeci și cinci de ani. (Presupunere)
Nu-l interesează banii. (Presupunere)
Nu suferă de nervi. (Presupunere)

CE URMĂREȘTE: Nu se știe. (Presupunere)

(exemplarul trei. Dactilograf Elsa Mayier)

11. Chestorul Mălai mă privea scîrbit, trăgînd dintr-o pipă lungă cît țeava unui tun antiaerian Krupp-88. Mă întrebam dacă fumează pipă fiindcă-i place, sau fiindcă vrea să pară mai polițist decît este în realitate. N-am reușit să dau un răspuns satisfăcător acestei întrebări.

Lîngă mine, în picioare, menținîndu-și greu echilibrul ca după o beție, deși nu bea niciodată nimic, Tibi Tulea chipurile mă păzea. De ce mă păzea, știe numai Allah, dar cred că nici el, fiindcă n-aveam de gînd s-o șterg, pe ușă, pe fereastră sau prin plafon, și nici nu intenționam să sparg bibelourile de pe biroul Chestorului Mălai. Cum să crezi că un tip de tipul lui Mălai — scuzați! — poate să țină pe birou oareșceva bibelouri: o balerină (La Goulue?) un ogar (...?), o țigancă (...?), un plop desfrunzit (tot...?).

Tot pe birou am remarcat cinci fotografii de mărimea unor cărți poștale, înrămate, cu rezemătoare din sîrmă subțire de aluminium, și firește, cu dosul către mine și cu fața către Mălai.

Nu aveam de gînd, în aceeași ordine de idei să sparg mutra Chestorului. Fiindcă nu era din porțelan. Muream însă de curiozitate să aflu ale cui sînt fotografiile. De unde atîta curiozitate la un biet detectiv particular? Nu știu. Am scos din buzunar o țigară, am făcut un pas și m-am aplecat peste importantul birou.

— Îmi dați voie, dom șef?

Mălai sări în picioare ca mușcat de treizeci de vipere în aceeași secundă, dar nu și în același loc.

— Cum îți poți permite, gunoiule? Aici nu se fumează!

— Nu? Înseamnă că ceea ce țineți dumneavoastră în

mînă e un evantai și nu o lulea aprinsă, sau ochii mei văd vedenii?

Tibi Tulea mă trase înapoi brutal, însă nu prea brutal. Pun pariu că se temea să nu-i moi oasele, într-o altă ocazie, dacă-l prind la strîmtoare. Nici nu mai era nevoie, îmi realizasem dorința și m-aș fi dat și singur înapoi. Văzusem fotografiile. Am un ochi rapid și o bună memorie. Prima poză era a unei cucoane — pe care n-o cunoșteam. Nevasta? Tot ce se poate. A doua — a Marelui Conducător. Ce poate fi mai firesc? A treia, a unei fetițe. Fiica Chestorului? Poate avea un Chestor Mălai o fiică? A patra, o poză veche de vreo două sute cinci zeci de ani, îl înfățișa pe Mălai în persoană, așa cum arăta el cu două sute cinci zeci de ani în urmă...

Ultima, a cincea fotografie, prezenta chipul drăgălaș al unei roșcovane cu părul ca focul. Nu mă puteam înșela. Era poza lui La Goulue de la „N-Y".

Chestorul Mălai nici nu catadicsi să se ridice. Se uită prin mine.

— De cîți ani e individul ăsta la noi în oraș, bă Tulea? Și mai întîi de toate, cum îl cheamă?

Marele detectiv Tibi Tulea deschise un carnețel. Numai așa ca să demonstreze că nu e analfabet.

— Îl cheamă, domnule Chestor, Clementi. David Clementi.

— Ha? Ce fel de nume este Clementi? Ce fel de nume este David? Ha?

— Se află la noi în oraș de doi ani și cinci luni. Detectiv particular. Reprezintă... asta... cum îi zice... Agenția Lăzău.

— Agenția Lăzău? Detectiv particular? se cufundă în uimire domnul Chestor. Avem noi nevoie de așa ceva, bă Tulea? De Agenție, de particular?

— Cum am avea nevoie de sare în ochi, dom Chestor.

Mălai bătu cu pipa într-o scrumieră lată și diformă, din spumă de mare sau poate din resturile unei filozofii recent demolate.

— Nu ne rezolvăm noi singuri cazurile, bă Tulea?

— Cu mult succes, dom șef...

— De pildă ultimul caz cînd s-a sinucis Bursucu...?

— În doi timpi și trei mișcări...

— Eu de ce nu am fost informat că există un particular? Ce e aia Agenția Lăzău? N-am auzit... N-am auzit... Mălai se ridică, înaintă către mine și mă pocni, foarte tare, peste ochi. N-am avut cînd să mă feresc. Se dădu înapoi, cu un pas, ca boxeurii cuminți, și așteptă replica mea. Aș fi dat toate miliardele lui Rockefeller, sau cum îl cheamă pe nababu ăla, ca să pot riposta, măcar cu un mic „Ippon-Nukite-Tsuki", să aibă și el o plăcere pe ziua aia, însă nu intra în regula jocului. Ar fi fost idioțenie curată din partea mea. Cum zic. Constatînd că rămîn nemișcat, Mălai mă mai otînji o dată. După care, ostenit de atîta efort, Chestorul se tîrî înapoi la fotoliul său. Fotoliul gemu, Mălai gemu, Tibi Tulea gemu. Și eu am gemut. Cu toții am gemut, din felurite motive.

— Am auzit că știi să dai pumni, gunoiule, însă n-am constatat. Desigur te pricepi să altoiești numai țîncii... Dacă întîlnești un bărbat veritabil...

Mălai se crede bărbat veritabil. Poate că și era — de unde să știu?

— Dar ce faci cu ăia de te pocnesc, și nu le dai înapoi?

— Îi trec pe lista mea neagră, stimate domnule Chestor.

— Ai o listă neagră? Ia s-o văz! Și își întinse laba, mare, lată, păroasă etc.

— Lista neagră o țin în cap, prea stimate domnule Chestor. Dacă îmi deschideți craniul, o puteți vedea.

Mălai cugetă la această indicație și ajunse la concluzia că deocamdată e prematur să-mi deschidă craniul, dar preciză:

— S-ar putea s-o fac și pe-asta, gunoiule. Tulea! Ce stai ca un „spinx"? Un foc! Am auzit, bă gunoiule, că te ții scai de o femeie!

Am devenit atent, deși fusesem și pînă atunci, parcă simțind că în sfîrșit se trecea la esențial.

— Da, gunoiule, te ții scai de o femeie... care-mi place. E *a mea*. Știi de cine e vorba, nu? Com?

— Habar n-am. De obicei femeile se țin scai de mine.

— Gura, gunoiule, că te poc...! ...Chestorul apucă în vîrful degetelor butucănoase una din cele cinci poze înșirate pe biroul său și o întoarse încetișor către mine. Da, încetișor, acesta e cuvîntul. Pe ce să pun pariu că nu veți ghici a cui era poza? A nevestei sale? Ași! A fiicei?

Așî, ași. A Conducătorului? Ași, ași, ași! Aceasta, continuă el să boscorodească, este doamna după care te ții scai, gunoiule! În secolul nouăsprezece să te ții scai după o cucoană ce nu vrea să te vadă în ochi?

N-am să știu niciodată dacă rostise „secolul nouăsprezece" ca o supremă ironie, sau pur și simplu fiind convins că trăiește în acest secol. Mulți fac, de altfel confuzia: 19... și ....? Deci, nouăsprezece. Nici Tibi Tulea, nici sergentul Gava nu părură deranjați de mica inadvertență. Dacă și ei erau convinși că trăiesc în veacul al nouăsprezecelea?

Dar am rămas dator cu o explicație, a cui era fotografia. Era a vedetei de la „N-Y", La Goulue. Dacă mă ținusem vreodată „scai" de această cuconiță — drăgălașă de altfel — atunci mă ținusem scai și de Madame Ciuma Bubonică ce a bîntuit Pago-Pago în 1817.

Am mormăit:

— N-o cunosc personal pe doamna, dar am impresia că e dansatoare de restaurant. La Goulue, sau cam așa ceva...

Chestorul mă privi cu scîrbă (ca pe un gunoi) și apăsă pe sonerie. Apăru un polițai. (Cine altcineva, Rommel de pildă?)

— Ce cauți aici, bă? Trimite-l pe inspectorul de serviciu!

Un minut și zece secunde mai tîrziu în biroul Chestorului intra un bărbat de statură mică — dacă-l comparai cu alde Gava sau Cornel Balea, subțire, cu fața tăioasă — dar oare ce vreau eu să zic prin „fața tăioasă", cred că vreau să zic că avea mutra unuia care nu se lasă dus cu una cu două, o mutră plăcută deși puțin *rea*, în plus, acest funcționar de poliție purta pantalon negru și pulovăr de schior. Mutra lui, revin, era liniștită, energică, atentă, dar vag disprețuitoare — pentru cine știa să „localizeze" nuanța.

Acesta era inspectorul Iuga Martin. Nu-l cunoșteam personal, dar auzisem de el. Și el auzise de mine, fără să mă cunoască personal.

— Hei, Iuga, boscorodi Chestorul, examinîndu-l critic pe tînărul polițist. Dacă n-aș fi fost de față eu, un blestemat de „particular", i-ar fi făcut tot felul de observații usturătoare cu privire la ținută. Însă atîta știa și el

că de față cu orice gunoi nu se cuvine să faci observații aparatului polițienesc. Și totuși Chestorul, după un efort imens, nu se putu reține: Ține, bă, trei sutare și cumpără-ți și tu o cravată. La mine în secție se umblă cu cravată. No bine! Ia cîrpa asta de individ (făcea vagă aluzie la mine) și condu-l la arest.

— Unde să-l conduc la arest, domnule Chestor?

— Hei, Iuga, Iuga... La care arest! La numărul doi, bineînțeles, printre borfași, tîrfe și bețivani. Întocmește și... cum le zice?, actele de trimitere în judecată, urgent.

— Pentru care delict? întrebă Iuga Martin.

— Delict... delict... Ce înseamnă delict? La arest cu el și gata! Ia-l repede din fața ochilor mei!

— Vino! îmi zise fără expresie Iuga.

— Hei! interveni din urmă Tibi Tulea. Să nu te însoțesc? Ăsta e în stare să te pocnească în cap, e în stare de orice.

Iuga îl măsură rapid din cap pînă-n picioare.

— Nu ești tu acela care să mă apere, Tulea... și am ieșit, eu în față, el în spatele meu.

Biroul inspectorului de serviciu era atît de impregnat de fum de țigară că și o aerisire de un an n-ar fi folosit la nimic. Două telefoane, murdare, pătate de muște păreau de multă vreme scoase din uz. Aparențe. Exact cînd am intrat amîndouă se porniră să zbîrnîie în același timp. Iuga îmi arătă un scaun unde să șed și le ridică simultan, la urechea stîngă și la urechea dreaptă. Zise:

— Bine, bine, bine... și așeză receptoarele în furci, simetric exact în aceeași fracțiune de secundă.

— Poți fuma, îmi zise. Dacă n-ai, îți dau eu. Apoi îmi examină cu indiferență mutra pe care vînătăile n-o înfrumusețau cîtuși de puțin. Cui nu i-ai plăcut? Lui Tulea? Chestorului?

— Chestorului.

— Păi da. Cine se poate lăuda că-i place? Parcă te-aș cunoaște, ești „particular" de-al lui Lăzău? rosti mai departe Iuga pe un ton din care era greu să deduci dacă-i convine că sînt „particular" de-al lui Lăzău, sau nu. Și de ce ești aici, ce ai făcut?

— Încăierare la restaurant. De ce nu mă bagi la arest?

— Cum? A... Avem timp din belșug.

Și iar telefonul, de data asta doar unul, Iuga răspunse

„Bine, bine, bine", apăsă o sonerie şi mă încredinţă unui poliţai.

N-are importanţă în compania cui am petrecut următoarele ceasuri şi cum arată „arestul numărul doi". Pe la ceasul nouă al serii un gardian mă aduse înapoi în acelaşi birou afumat. Iuga Martin mă privi şi zise:

— Şezi! Poţi plăti pe loc o amendă? Vreau să-ţi fac vînt de-aici.

— Pot. Mă eliberezi? Ce are să zică Mălai?

— Mă ... pe el. Dacă plăteşti amenda pentru scandal, nu are nimeni dreptul să te reţină. Ia iscăleşte aici!

Am iscălit şi am părăsit hogeacul copoilor cu impresia stranie că am un nou şi neaşteptat prieten.

12. În drum spre casă m-am decis pentru riscul cel mare şi am intrat la „New-York". Ştiam că mă pot aştepta la orice, de pildă să mă aflu în mai puţin de cinsprezece minute iar în plăcuta companie a celor de la arest. În orice caz societatea borfaşilor şi a damelor nu era cu mult mai dezagreabilă decît cea a lui Mălai sau a lui Cornel Balea.

N-aş putea spune că intrarea mea în restaurant a produs senzaţie.

N-aş putea spune nici invers.

Am găsit o masă liberă lîngă perete şi m-am instalat comod pe fotoliul larg şi pluşat. În aşteptare, am aprins o ţigară. Şeful de sală îi şopti ceva la urechea unui chelnăr, acesta unui băiat şi băiatul dispăru ca şi cum nici n-ar fi existat. Un alt chelnăr, om între două vîrste, cu un neg mare exact în mijlocul frunţii, se opri şi mă examină gînditor. Aveam impresia că mă priveşte nu cu ochii ci cu negul. Avea chipul inteligent al unui om care studiază de la distanţă un vulcan în plină erupţie, dar nu cu teamă ci cu o anumită curiozitate. Pînă la urmă se mai apropie un pic.

— Ce ar dori domnul?

— Un coctail „Panther". Iute!

— Se face, domnule!

Şi dispăru, însă nu în direcţia barului ci prin altă uşă. Cred că mergea la Fischer să-l întrebe dacă e permis să mă servească ori ba.

Doi ochi întunecaţi, reci şi cruzi (e posibil să fiu contrazis: ochii întunecaţi nu pot fi reci, dar iată că pot) se aţintiseră asupra mea de cîtva timp. L-am examinat în treacăt pe bărbatul negricios, spilcuit, care-şi bea încetişor cafeaua. Îl cunoşteam dar a trebuit să cheltuiesc aproape patru calorii ca să-mi dau seama de unde. Era Chocolat, dansatorul, dar în costumul-redingotă semăna prea puţin cu partenerul lui La Goulue. Era încă prea devreme ca să pornească spectacolul acela al lor, aşa că omul îşi bea în tihnă caveiul, observîndu-mă. Dar de ce tocmai pe mine? Se aflau în sală destule muieruşti, iar două, trei dintre ele chiar frumuşele.

Însă nu mă aflam doar în atenţia lui Chocolat. O altă uşă, extrem de discretă se întredeschise şi nu aş fi observat nimic dacă nu mi-ar fi atras atenţia ceva ca o flacără. Era coafura înaltă de culoarea vîlvătăilor furioase, a unei femei.

La Goulue mă ţintui o clipă cu ochii ei mari, migdalaţi, şi se stinse. Vreau să zic, dispăru. Dady Berca trecu prin sală şi mă şterse cu ochii cu aceeaşi plăcere cum ai privi otrava pe care eşti obligat s-o înghiţi. Categoric, omul acesta nu mă iubea. N-aş putea să afirm contrariul — în ce mă priveşte.

Apoi am văzut-o pe Clementina Damian. Purta o rochie lungă, foarte strînsă pe coapse, de o culoare cam stridentă, aş zice că un fel de mov, dar nu pot să garantez. Era decoltată, în faţă şi-n spate, atît cît admite bunul simţ, poate ceva mai mult. Mergea frumos, fata aceasta, Clementina. Clienta mea. Nu avea în şolduri legănarea aia, aş îndrăzni s-o numesc „profesională". Nu, nu.

Ochii verzi ai clientei mele trimiseră o lumină intensă către masa unde stăteam. Mi se păru că dă din cap a negaţie sau a dezaprobare. Mă avertiza că nu făcusem bine revenind acolo? Nu ştiu.

Mai erau vreo cîteva mutre care se zgîiau către mine — la urma urmelor eram păcătosul ce pusese K.O., chiar acolo, doar cîteva ore mai înainte, trei dintre oamenii cei mai „calificaţi" ai patronului. În paranteză fie zis, nici unul din cei trei nu se afla de faţă. Oare încă mai primeau îngrijiri la infirmerie?

În sfîrşit veni şi chelnărul cu băutura „Panther".

Mă privi iar, nu cu ochii ci cu negul. Surîdea, politicos însă distant.

— De ce a durat atîta? A trebuit să mergi pînă la Berlin după siropul ăsta? E adevărat, de la „N-Y" la Berlin e cale lungă...

— Se terminase ginul, domnule... a trebuit să scoată de la magazie. Se înclină, amabil însă nu servil şi dădu să plece. I-am zis să rămînă. Am examinat paharul înalt în care licoarea, de o culoare nedefinită nu-mi spunea nimic. Nimic bun, în orice caz. Însă nici ceva foarte rău. Acolo putea fi otravă, un somnifer raţie triplă — ceea ce este echivalent cu o otravă — sau nimic, în afară de gin şi de celelalte ingrediente pe care le amesteca barmanul pentru a „compune" un „Panther". Probabil exageram, dar mi-am zis că, unu, şi aşa riscasem destul, doi, cu adevărat nu aveam poftă de leşia aia, trei, eram obligat să fiu obraznic, cît mai obraznic.

De ce trebuia să fiu obraznic? Complicat să explic şi nici nu are deosebită importanţă. Am ridicat paharul, aşa ca să mă vadă chelnărul, şi în general să mă vadă cît mai mulţi.

Apoi l-am deşertat pe îndelete în frapieră. Cocteilul „Panther" clipocea mărunţel.

— Trei sute paişpe lei, mă anunţă chelnărul încîntat. Nu ştiu exact de ce era încîntat. Însă ştiu că am răspuns:

— E în contul casei. Papá Fischer plăteşte.

Era culmea impertinenţei, însă cărţile trebuiau jucate. Chelnărul se înclină, amabil însă demn, ca şi cum s-ar fi aşteptat la acest răspuns.

— Prea bine, domnule Clementi!

Îmi rostise pentru întîia oară numele, ceea ce dovedea că-l cunoaşte. Altceva, ce?

M-am ridicat şi am ieşit. Nimeni nu-mi puse piedică, nimeni nu mă pocni în ceafă cu vreo sticlă. Mi-am regăsit automobilul şi i-am dat ocol. Nimeni nu-i spărsese cauciucurile, sau parbrizul, rămînea să constat dacă nimeni nu instalase sub tabloul de bord sau sub un scaun, vreo dinamită. Am făcut contactul. Nimic n-a explodat. Ce băieţi dulci şi paşnici! *Dar poate că aveau motivele lor ca să mă ţină în viaţă!*

Nu se făcuse încă ora zece şi jumătate cînd am ajuns la „Filială". Am ridicat receptorul telefonului şi am cerut urgent cabana BLANCA.

12+1. Am recunoscut imediat glasul contrafăcut al cabanierului Dragoş.

— *Alio?*

— Salut, domnule Dragoş! Aici David Clementi, dacă îţi mai aminteşti. Am ciocnit un pahar, două, acum două sau trei săptămîni.

— *Chium* să nu-mi amintesc, domnu Climenti? Cu ce vă pot fi de *folios?*

— Cu o mică informaţie, dacă eşti drăguţ... Un declic fin, un fel de bîzîit continuu, şi alte cîteva indicii, mă asigurară, dacă mai era nevoie, că telefonul meu — mai corect, al „Filialei" — era pus sub, cum îi zice?, observaţie.

Nu aveam pe perte nici un fel de oglindă, altfel mi-aş fi rînjit cu mare satisfacţie pentru cacialmaua pe care le-o oferearn.

— La dispoziţia dumneavoastră, domnule Clementi!

— O minusculă informaţie, domnule Dragoş... În branşa în care am ghinionul de a lucra, ai tot timpul nevoie de informaţii... ciudat, nu?

— Dar de ce, veni răspunsul de la vreo trei mii de metri distanţă, de la BLANCA, pînă şi-n *branşia* mea informaţiile sînt *absoliut* necesare.

— Hm, da, ei bine, un oarecare Paul Delun locuieşte la d-ta la BLANCA?

— Mă iertaţi... cum... Paul...?

— Paul Delun, domnule Dragoş.

— A... Paul *Deliun*... Da, da, îmi amintesc. Nu locuieşte la noi, în schimb vine des, mai mănîncă, mai *bia*, însă de stat, stă la vreun ţăran din apropiere, cel *piuţin aciasta* e impresia *mia*...

— Hm, hm, hm! Ce fel de om e?

— Ce să vă *spiun* eu? Un fel de invalid de război parcă. Abia dacă scoate o vorbă pe zi şi vorba aia e „coniac".

— Ce fel de prieteni are?

Am simţit cum la celălalt capăt al firului Dragoş îşi cam pierde răbdarea. Oricum nu e lucru inteligent să tragi

de limbă un hangiu, însă nu-mi păsa. Totuşi vocea cabanierului continua să rămînă amabilă.

— Pe-aici n-am prea observat să aibă prieteni. A schimbat într-o ocazie un *chiuvînt*, două cu domnul Maximilian Clemir, dar asta nu înseamnă mare lucru.

— Ei vezi, domnule Dragoş, că mai ştie şi altceva în afară de cuvîntul „coniac"? Dar Maximilian Clemir, ce pasăre mai e şi el?

— Domnule Clementi, ce să spun? Un client ca toţi clienţii...

— Aşa e, domnu Dragoş, înţeleg, discreţia şi toate celelalte. Ştii, dacă apare iar pe-acolo acest domn Delun, Paul Delun, poţi să-mi dai un telefon? Aş vrea să-i cunosc mutra.

— Am să încerc, mormăi fără deosebită convingere hangiul de la BLANCA şi cu aceasta convorbirea luă sfîrşit.

Eram de bună seamă foarte ostenit după peripeţiile zilei dacă nu mi-am dat seama ce se întîmplă în micul meu birou. În plus, culmea neglijenţei, vorbind la telefon mă întorsesem pe nesimţite cu spatele către uşă, aşa că era să sar în plafon cînd am auzit:

— De ce te interesează persoana lui Maximilian Clemir? Maximilian Clemir sînt eu, amice.

Mă surprinsese cumplit, dar trebuia să-l pun şi eu la punct. Am debitat pe nerăsuflate:

— Maiorul Maximilian Clemir, fost şef al Brigăzii Criminale din capitală, trimis pe front şi devenit „specialistul numărul unu în recuperarea dezertorilor importanţi", treizeci şi patru de ani, fost campion balcanic de lupte, cunoaşte trei limbi străine, necăsătorit, nebăutor, nefumător, netemător. Şi perfect sănătos pe deasupra.

— Păi dacă ştii totul despre mine, de ce-l mai interoghezi pe Dragoş? mă întrebă niţel încruntat bărbatul zvelt din uşă măsurîndu-mă cu ochi reci.

— Trucurile meseriei, ce nu ştii? Nu vrei să şezi? Din ce moment anume te afli aici?

Aş fi vrut să aflu cît auzise din convorbirea mea cu Dragoş dar, fireşte, n-a mers.

— Putea să te-mpuşte pe la spate şi un ciung de ambele mîini, făcu maiorul, trăgîndu-şi un scaun. Ne-am examinat fără mare prietenie. Dar şi fără mare inamiciţie. Dumnealui era, bineînţeles, în civil, un costum „sport"

bleu cu două buzunare, cu fermoar la piept, sub care bluza albă de mătase se desfăcea uşor la gît. La gît avea un lănţişor subţire de care atîrna nu ştiu ce, o cruciuliţă, o amuletă, un medalion sau un os de balenă.

Dădea impresia de forţă, însă în acest moment părea destul de obosit, dar nu în măsura în care eram şi eu. Examină fără sfială cele două vînătăi ale mele cauzate de laba Chestorului Mălai, dădu din cap ca un cunoscător şi aprinse, fără a-şi cere permisiunea, o ţigară.

— Observi? Nu tot ce ştii despre mine e chiar exact, mai şi fumez uneori, iar acum... deh! n-ai pe-aici ceva de dat pe gît? De obicei agenţiile particularilor sînt ticsite de sticle.

— Ai merita un coctail „Panther", însă aşa ceva se găseşte numai la „N-Y". M-am uitat la el. Aşa cum nici linia Ecuatorului nu se clinteşte cînd trece un taifun, pe faţa maiorului Clemir nu clinti nimic. De altfel, la ce mă aşteptam? O picătură de coniac te-ar indispune? l-am întrebat, întinzîndu-i sticla din care sorbise şi Clementina.

Am trimis un pahar să lunece în direcţia sa. Îl umplu şi făcu sticla să lunece în direcţia mea.

— Pentru ce bem, maiorule?

— La naiba, bem pur şi simplu. Apoi gustă din coniac şi rînji. Deci, ai sfeclit-o şi la capitolul „nebăutor", amice.

— Constat! Te pomeneşti că şi la capitolul „netemător"?

— Te pomeneşti, aprobă indiferent. În orice caz, mă conduci încă la scor, eu despre tine ştiu mult mai puţin, doar că reprezinţi „Combinaţia Lăzău" şi că ai pocnit azi nişte indivizi la cîrciuma aia din centru. Nu e rău că reprezinţi Agenţia Lăzău, şi e bine că i-ai pocnit pe ăia, probabil meritau... Mda! Deh! Ştii ceva despre un anume Paul Delun?

Am repetat numele, bombănind şi mîngîindu-mi mustăcioara, întrebîndu-mă dacă prinsese şi acel moment al conversaţiei mele cu hangiul de la BLANCA, Dragoş, cînd îi ceream informaţii în legătură cu acelaşi Delun... Mă întrebam degeaba. Totuşi înclinam să cred că intrase, maiorul, mai tîrziu. Altfel, ce sens ar fi avut să-mi repete întrebarea pe care i-o pusesem cabanierului? Dar mai ştii?! Poate că totuşi exista un sens.

— Paul Delun, i-am răspuns în fine, prefăcîndu-mă

că abia acum am stors din memorie amănuntul, e un tip blond, parcă puțin șchiop și care-și face veacul pe-acolo, la BLANCA... Nu?

— Păi, parcă eu te întrebam? Altceva ce mai știi?

— Nimic. Nu stă în atenția mea, individul. Cred că l-am văzut pe-acolo o singură dată, cînd am fost la cabană în „fereastra" dintre două cazuri.

— Da? Și ai multe cazuri?

— Ascultă, unde vrei să ajungi?

Mă enerva numai gîndul că și papá Fischer îmi pusese aceeași întrebare!

— Nicăieri — în această direcție, însă aș vrea să mă ajuți într-o chestiune.

— Firma Lăzău nu e o instituție filantropică, maiorule.

— Consideră-mă un client. Un client care plătește. Vrei un avans?

— Vreau să știu care-i chestiunea.

— Cineva mi-a pus gînd rău și m-a rechemat la București. Mă aflam pe front...

— Știu. Ai recuperat mulți „dezertori importanți"?

— Suficient de mulți. Dar tu unde vrei să ajungi?

— N-ai remușcări? Unii dintre ei au ajuns în fața plutonului de execuție!

— Așa e. Război! Remușcări nu am. Sînt doar plictisit. Vrei să mă asculți — sau te ascult eu?

— Bon! Dă-i drumul.

— Credeam că scap de corvoada cu „dezertorii importanți" și mă întorc la buna și bătrîna Brigadă Criminală, la bunii mei asasini și cînd colo cuiva de sus, nu știu exact cui, îi trăsnește prin cap ideea stupidă de a mă trimite aici, în O., și anume la Cheile de Sare, la cabană. Știi de ce?

— De ce ar trebui să știu? Nu știu.

— Ca să-l păzesc pe un individ, Hagi Mer Histapes.

— De ce? Vrea să fugă?

— Ce-ți trece prin cap? Sau te prefaci? Să-i păzesc pielea, să-l apăr, să fac parte din garda sa personală.

— Histapes! Bravo! Un tip mare, gras, urît, care vorbește prea mult, foarte zgomotos și are niscaiva diamante într-o peșteră păzită de șerpi veninoși. Am auzit povestea asta și nu-mi pasă nici cît negru sub unghie de ea.

— În orice caz constat că știi totul.

— Nu știu cum se face că un copoi expert ca tine a fost luat de la treburi importante și pus să păzească un nemernic oarecare. Dacă e atît de bogat, ar fi putut să-și angajeze o gardă particulară. Cum se face că au detașat cel mai bun polițist din țară ca să stea legat de fundul unui flecar? Cum se explică asta?

— Merçi pentru compliment! Nu știu cum se explică. Mi-am pus atîtea întrebări și le-am răsucit pe față și pe dos pînă ce am slăbit vreo cinci kilograme. În orice caz în spatele lui Histapes se ascunde ceva sau cineva. Și am convingerea că și-n spatele lui Paul Delun se ascunde ceva sau cineva.

Am rînjit aproape bine dispus și m-am uitat la ceas.

— Din partea unuia de calibrul tău mă așteptam la idei mai adînci. Ce înseamnă ceva sau cineva? Și care e legătura dintre Histapes și Delun?

— Mă miram că nu pui întrebarea... Legătura? Histapes a dispărut azi-dimineață — l-a înghițit pămîntul! — în timp ce eu purtam o conversație cu Delun.

— E perfect. Măcar ai certitudinea că nu Delun l-a răpit sau l-a omorît — dacă a fost răpit sau omorît.

Clemir își răsuci într-o parte și-ntr-alta capul, încercînd parcă să-și dezmorțească vertebrele gîtului. Cu această ocazie am putut să constat că lănțișorul fin de platină nu susținea o cruciuliță și nici măcar un os de balenă. Susținea un avion-miniatură din aur, asemănător puțin cu miniatura acelui „Hendley-Page" pe care-l țineam acasă pe noptieră. Posibil că era un mic „Goeland" după cum la fel de posibil că mă înșelam. Maiorul îmi observă direcția privirii.

— De fapt, e o cruce, explică el. Orice avion are formă de cruce — se pare că așa e *obligatoriu* să arate avioanele. Unde rămăsesem cu discuția?

În acel moment telefonul nu găsi că are altceva mai bun de făcut decît să sune. I-am dat pace. A țîrîit de unsprezece ori și a tăcut.

— Unde rămăsesem cu discuția?

— Păi e limpede. Ai certitudinea că nu Delun l-a ras pe Histapes.

— Ce motive ai să-l aperi pe Delun? întrebă Clemir.

Telefonul sună iar. Te implor, ridică-l, ceru maiorul. Are un glas insuportabil, îmi face praf timpanul.

— Filiala Agenției Lăzău! am zis.

— Ce ai căutat la „New-York"? Azi la prînz, cînd ai provocat scandalul, și azi seară, cînd n-ai reușit să provoci nimic?

Era mica mea clientă, Clementina.

— Domnule Stănescu am zis, n-am reușit să dau de urma soției d-tale, dar cercetările continuă. Reveniți mîine.

— Cum? Ce? Dar...

Am închis. Maiorul rînjea cu toți dinții. De data aceasta am întrebat eu:

— Unde rămăsesem cu discuția, amice?

— Mhhh... Ce motive ai să-l aperi pe Delun?

— Nu-l cunosc și nu-l apăr. Tipul mi-e perfect indiferent. Am emis doar o deducție, e drept nu de mare profunzime. D-ta, de cînd ai misiunea ingrată de a-l păzi pe Histapes, nu mai operezi cu logica?

— Mai fii și serios, iar cînd vorbești la telefon cu o cuconiță, măcar nu-i spune „domnule". Delun e un om care acceptă greu o conversație, pur și simplu nu discută, ori azi s-a arătat foarte dispus să pălăvrăgească, pur și simplu m-a ținut de vorbă... Dacă a făcut-o pentru ca să nu observ ce se întîmplă cu Histapes?

— Nici raționamentul ăsta nu e cu mult mai presus decît deducția mea. Dar, în sfîrșit, ce dorești de la mine?

M-am uitat la ceas, nu discret. Am și căscat. Lui Clemir însă nici că-i păsa. Privi prin birou, nu observă nimic demn de ochiul unui polițai și-și instală mai comod șezutul în fotoliu.

— Raționamentul meu e subțire ca vîntul de aprilie, dar n-am altul deocamdată.

— Comparația, merge. Și? De ce crezi totuși că Delun e amestecat în dispariția bogătașului?

— Nu știu. Instinctul, dacă ai auzit de așa ceva. În general am impresia că înot în rahat și nu-mi place. Delun e un tip sucit, n-ai de unde să-l apuci, și acum cîtva timp i-am destăinuit că e posibil să fie ucis cineva la BLANCA. Făceam aluzie la Histapes.

— Ai comis prostia asta?

— Încercam să-l provoc. Și a răspuns la provocare.

Peste așteptări. Știi ce mi-a zis? Că omul care urmează să fie omorît, *va fi* într-adevăr omorît...

— A făcut el prostia asta?

Maiorul își scărpină ușor bărbia în centrul căreia se afla o gropiță — așa cum au toți bărbații fatali.

— Nu știu dacă e chiar o prostie. Cred că și el încerca să mă provoace, dar în ce scop? Nu mai înțeleg nimic. Își aprinse o țigară, privi paharul gol și spuse încet, foarte încet: L-am urmărit prin Cheile de Sare pe Paul Delun, care, cum ziceam, se cam învîrtește mereu pe-acolo.

Am încercat să-mi amintesc cînd afirmase că Delun se învîrtește prin Cheile de Sare și n-am reușit. Eram sfîrșit de oboseală, mai dihai decît Arca lui Noe *după* potop. N-am reușit, de asemenea, să-mi ascund surpriza și pentru a o masca am luat încă o țigaretă din pachetul de „Staffel" (îl uitase Clem) și am turnat în pahare ce mai rămăsese pe fundul sticlei de „Morose", un coniac grecesc de origine albaneză sau viceversa. Maximilian Clemir studie tăcut întreagă această activitate a mea. Reluă tărăgănat:

— Da, da... M-am dus de cîteva ori pe urmele sale. Cît am putut de tiptil.

— Și nu s-a prins?

— Nu. Aproape sigur. M-am dus tiptil, nu înțelegi? Știi ce face Delun? N-ai să ghicești nici dacă te pun la fiert în cazanul vrăjitoarei aceleia, Madame Clementa.

— Cînd te pune la fiert într-un cazan, nu e vorba să ghicești, ci să mărturisești. Nu mă aprobi? Ei bine, ce face acolo, prin labirinturile Cheilor, enigmaticul nostru Paul Delun?

— Se întîlnește într-o poiană frumoasă cu un lup. Cu un lup frumos.

Am ocolit biroul și l-am cercetat din apropiere să constat dacă e în toate mințile ori ba. Îmi ghici gîndul.

— Nu m-am smintit. Nu de tot, în orice caz. Se întîlnește într-adevăr cu un lup. Fluieră într-un anumit fel și animalul se ivește ca din neant.

— Atunci e cîine, amice. Lupii nu vin cînd îi fluieri. Sau vin?

— E lup. E Lupul Șchiop despre care se vorbește mult pe-acolo. E într-adevăr șchiop de un picior, ca și Delun, de altfel.

Am meditat:

— Pentru un animal cu patru picioare, nu e mare hibă să șchiopăteze de unul. Însă de Delun, îmi pare rău.

— Nu se observă cine știe ce la Delun. Nu-i știrbește din farmec.

— Dar nici nu-l avantajează...

— Cine știe, poate că da, surîse enigamtic Clemir.

Am izbucnit în rîs, fără să-mi dau seama cît de autentic sună — ori cît de fals.

— Mărturisește, maiorule, că înainte de a pica peste mine ai tras zdravăn la măsea. Pînă la un moment dat te luasem în serios.

— Nu e de rîs, amice.

Mi-am potolit hohotele și l-am studiat mai de la distanță.

— Să admitem că nu e de rîs, însă tot nu pricep ce dorești de la mine. Ai avut un om de păzit, *un singur om*, și nu unul invizibil, ci mare ca un munte și zgomotos ca... Am tras puțin aer în piept. Nu-mi venea în minte nici o comparație în legătură cu zgomotul. Într-adevăr, eram foarte obosit. Și omul, am continuat, renunțînd să mai explic cît era de zgomotos Histapes, a dispărut, răpit, ucis, otrăvit sau înecat. Poate chiar și scalpat, de ce nu? Și atunci? Ești detectiv, și încă nu unul oarecare, rezolvă cazul și gata. Bănuiesc că poliția locală stă la dispoziția ta, de la ușier pînă la Chestor.

— Poliția nu trebuie amestecată. Am fost vîrît într-un caz straniu ale cărui dedesubturi nu reușesc să le prind. Sînt singur. Și defel pilit, cum ai făcut aluzie adineaori. Și plictisit pînă peste cap.

— Nu e un compliment pentru mine, în societatea mea nu se plictisesc decît babele și muștele. Bon! Ai venit să-mi ceri ajutorul, așa trebuie s-o iau?

— Da, cam așa, dacă vrei. Îmi ești simpatic după evenimentele de la „N-Y". N-ai băgat de seamă că mă aflam în sală?

— Și te mai miri că îți dispare clientul dacă te bețivănești pe la cîrciumi?

— M-am dus la „N-Y" după ce dispăruse Histapes. Cum s-ar zice, mă aflam pe urmele sale. Dracul s-o ia de treabă! Maiorul își umezi buzele crăpate. Da! S-ar zice că Histapes a fost momit de la BLANCA de o femeie

roșcovană, m-am gîndit că tipa ar putea fi fecioara aceea, de meserie curvă, care dansează sub numele de La Goulue în trupa lui Dady Berca. D-aia mă aflam la „N-Y". Dar d-ta?

Ocolind un răspuns la întrebarea lui, am zis:

— Că roșcovana care l-a momit pe Histapes ar fi La Goulue, mi se pare o idee tot atît de năstrușnică precum aceea că Histapes ar fi mister James Buchanan Brady, în persoană, poreclit Diamond Jim, dacă ai auzit de el și care a murit în 1917, acoperit de colecțiile sale de pietre prețioase. Dar să ne întoarcem la Delun, dacă vrei... Dă-mi măcar un element pe care să se întemeieze bănuielile d-tale. Se întîlnește în pădure cu un... lup? Și ce e cu asta?

— De-aș ști! De-aș ști măcar cam ce vorbește el cu lupul!

— Vrei să spui că poartă conversații?!

— În orice caz Delun pare să-i vorbească, iar Lupul Șchiop dă impresia că ascultă. Se duc la plimbare pe-acolo, prin coclaurile alea prăpăstioase, se strecoară pe sub stînci, pe sub copaci, o pereche stranie, neverosimilă, absurdă, se opresc prin fața gurilor de peșteră, sînt sute pe-acolo, pe Delun îl interesează găurile astea îngrozitoare care mie-mi dau fiori... și tocmai aici aș face o legătură între el și Histapes. Pricepi?

— Chiar dacă aș pricepe, tot aș răspunde că nu!

— Nu face pe prostul... Dacă e adevărat că Histapes și-a ascuns comorile într-una din vizuinile alea, înseamnă că Delun...

— Un fel de Ali-Baba, am surîs, mai mult strîmbîndu-mă.

Se auziră pași grei urcînd scara. Un ciocănit la ușă, energic, de parcă omul ar fi dat cu pumnul. Am strigat „intră!" Cine credeți că a intrat? Histapes? Aşi. Acela era fără îndoială mort. A intrat sergentul Gava, cel cu frunte blindată și fălci de oțel.

— Să trăiți! Domnul inspector Tulea m-a trimis să vă atrag atenția cu privire la camuflaj. Prin fereastră răzbate o dungă de lumină.

M-am dus la perdea și am îndreptat-o.

— Acum cred că e bine. Dar ce e cu inspectorul, nu are somn?

— Ar trebui să vă amendez, dar de data asta trecem cu vederea. Domnul Tulea se află jos în stradă.

— Şi de ce n-a urcat? Se teme să nu primească una peste bot?

— Ar trebui să vă amendez şi pentru asta, dar n-am auzit nimic. Să trăiţi.

— Camuflajul era perfect, am zis după ce poliţaiul ieşi, dar netrebnicul acela de Tulea murea de curiozitate să ştie cam ce fac şi cu cine port conversaţii. Bon! Şi aşa pic de somn, aşa că mai povesteşte-mi ceva ciudat, din cîte se-ntîmplă pe-acolo sus la BLANCA...

— Păi uite. Într-o noapte nu puteam adormi — cred că ştii cum se întîmplă... Un taraf cînta prin apropiere, vioristul scîrţîia şi scîrţîia, dinspre munţi venise o ceaţă şi se făcuse un frig!... Nu departe de BLANCA fiinţează un fel de bojdeucă unde se adună la ocazii oamenii de prin partea locului să petreacă. Nu vin la cabană, e prea scump şi simandicos şi nici nu se pot dezlănţui în voie, de înţeles lucru; cum să tragă o horă nişte ţărani alături de nişte feţe imposibile ca Histapes, sau prietenii săi, criticii de artă. Cum zic, de miezul nopţii trecuse, la bojdeucă petrecerea era în toi şi mi-am zis că n-ar strica să arunc şi eu o privire...

— În loc să faci de gardă la uşa lui Histapes!

— Mi-am zis că mai dă-l dracului pe Histapes, dealtfel se culcase zăvorîndu-se pe dinăuntru şi-n mod normal nu-l ameninţa nimic, aşa că mi-am aruncat mantaua pe umeri şi am ieşit... Luna arunca sclipiri demente peste brazi, care totuşi rămîneau negri, doar stîncile acelea albe, subţiri, de o aparenţă fragilă, reflectau întreaga lumină a cerului şi dacă nu m-aş teme că exagerez, aş zice că, şi mai mult, iradiau o fosforescenţă interioară.

— La naiba, maiorule, treci la subiect.

— Subiectul e ceaţa, iar ceaţa începea exact la douăzeci de metri de BLANCA, tîrîndu-se lipită de pămînt ca o pisică în urmărirea unei păsări, ascunzînd ochilor mei bojdeuca de unde se auzeau chemările acelui taraf nebun... Am intrat în ceaţă ca într-un zid, m-am apropiat pe furiş de bojdeucă şi ochii mi-au sărit din orbite cînd am văzut că vioristul n-are cap...

— Bănuiesc că i-ai prins la timp...

— Cum ai zis?

— Ochii. Bănuiesc că i-ai prins la timp, pînă să nu se rostogolească pe jos şi i-ai pus înapoi la locul lor...

— În noaptea aia nu-mi ardea de glumă, Clementi! Ceilalţi petrecăreţi aveau înfăţişări relativ normale, dacă admitem că un om beat are înfăţişare normală, şi nu păreau impresionaţi de faptul că muzicantul, de la guler în sus n-avea nimic. De undeva din stîncă se auzea urlînd buha cea bătrînă, Madame Clementa...

— Bine, bine, întreg tacîmul, doar Lupul Şchiop lipsea, să cînte la contrabas... Şi vioristul tău, în loc de cap n-avea măcar o strună de ceaţă?

— Nu, nimic. În orice caz nimic distinct. În schimb, ce crezi că am văzut alături, cam la nivelul la care ar fi trebuit să se afle capul bărbatului?

— Ce naiba ai putut să vezi?

— Un cap de muiere, plutind în ceaţă, şi capul de muiere cînta...

— Îmi spui şi ce cîntec?

— Nu-mi amintesc. M-am întors în camera mea şi am dîrdîit apoi pînă dimineaţa.

14. **Povesteşte autorul.** După ce maiorul Maximilian Clemir plecă, şi nu plecă oarecum ci, năucit de propriile sale amintiri era cît p-aci să iasă prin uşa dulapului, David Clementi, reprezentantul Agenţiei Lăzău, încercă să facă puţină ordine în birou, adică aruncă în coşul de gunoi sticla goală de „Morose". Ostenit, căzu în fotoliu. Sună telefonul.

— Chi, chi, chicoti de la cîteva sute de kilometri domnul V. Ai aflat ceva despre Paul Delun?

Clementi se încruntă. Cînd lui V. îi intră ceva în cap, nu-i mai iese. Răspunse:

— Nu mare lucru, domnule V., nu mare lucru...

— Îţi cam pierzi timpul, tinere! Ce ai făcut toată ziua?

— Trebuie să recunosc că am fost şi la cîrciumă... Domnule V., nici acum nu-mi poţi spune din ce punct de vedere vă interesează persoana lui Delun, sau *cine* anume se interesează de el?

— Nu pot. Şi nici nu ştiu, sună răspunsul supărat al lui V.

— Bine. Să vă spun ce am aflat totuşi despre Delun. Se vorbeşte că omul acesta e un fel de vrăjitor sau îm-

blînzitor, sau chiar amîndouă. Se întîlnește cu lupii aici la o margine de codru și discută cu ei...

În loc să-i atragă atenția că e neserios, dl. V., imprevizibil ca totdeauna, zise iute:

— Chi, chi, interesant, foarte interesant! Altceva, altceva?

— Am avut o zi foarte grea, domnule V. Merg pe patru sau cinci piste în același timp și am nevoie de ajutor.

— Imposibil, Clementi, ce e cu tine? Avem oameni puțini, și...

— N-am nevoie de un detectiv al Agenției, ci de o secretară care să stea la birou și să coordoneze telefoanele.

Chicotitul domnului V. se făcu auzit vreme de un minut.

— Deci, dragă băiete, te-ai încurcat cu vreo fetișcană de pe-acolo și vrei s-o întreții din bugetul firav al Agenției?

Clementi se uită în oglinda care totdeauna stătea strîmb pe perete și-și scoase limba.

— Să n-o luăm așa, domnule V.! Eu am aici niște cazuri extrem de complicate și delicate pe care dacă le rezolv, Agenția se va acoperi de glorie, poate de bani — iar eu nu voi cîștiga decît antipatia autorităților, pumni în mutră cu nemiluita și poate chiar un plumb în tîmplă. Nu glumesc!

— Și cine e fetișcana?

— O dansatoare, mîrîi Clementi, bănuind reacția lui V. Acesta urlă, după ce, bineînțeles, mai întîi chicoti:

— O dansatoare? O... aia? Bănuiam eu! Ai căpiat?

— Nu toate dansatoarele sînt niște alea, și apoi fata asta, în ultimul timp s-a produs în spectacolul „La Goulue dansează cu Chocolat". Asta nu vă spune nimic?

Cîteva clipe, la distanța unde se găsea, dl. V. medită atît de intens că firul telefonic aproape se înroși. În fine el conchise:

— Nu ești chiar atît de prost pe cît pari, Clementi. Și? A fost concediată?

— Nu, dar *va fi*. Din cauză că, fără să știe, e în miezul problemei.

— Va fi, va fi... După cum bine știi, viitorul nu-mi inspiră încredere. Care e numele protejatei tale?

— Domnule V., bodogăni Clementi, folosind cea mai jalnică dintre voci, pic de osteneală, pur și simplu am impresia că firul telefonic mi-e încolăcit în jurul gîtului și *mă apasă la urechi*...

Avea oare să priceapă dl. V. sugestia lui Clementi cum că telefonul e supravegheat? Da. A priceput. Era și el detectiv. Și nu unul oarecare.

— Chi, chi, perfect, *bătrîne*. Du-te și odihnește-te dacă e chiar așa lată cum zici. Am să vorbesc personal cu domnul Bonifaciu Lăzău, am să-l conving. Cred că poți s-o angajezi pe fată, chi, chi...

Cu acest chi, chi, și convorbirea se isprăvi.

Clementi părăsi biroul, nu înainte de a închide fereastra, nu înainte de a verifica dacă nu curge apa la robinet și dacă nu arde vreo țigară pe undeva („Semn de început de nebunie" își zise), coborî scările, atent să nu se pomenească cu una la scăfîrlie pe la spate („Alt semn"), descuie poarta grea de la intrare, și coborî două trepte, privind împrejur. Țipenie, nici măcar o pisică. O pisică, o simplă pisică, ar da viață acestui peisaj lunar.

Ignoră apoi, ca pe nimic, micul automobil Bugatti al cărui destin era să păzească intrarea la „Filială" și înaintă cu precauțiune. Trecu prin fața băcăniei băcanului Pop. Zîmbi. În locuința acestuia, la una din ferestre, mijea o dungă de lumină subțire ca speranța unui îndrăgostit fără speranță. Da, băcanul Pop stătea în patul său larg, cu speteze sau cum naiba le zice, singur, și rumega pe îndelete un roman polițist.

Detectivul particular David Clementi îl invidie din toată inima pe băcanul Pop. Ce fain e să fii băcan, iar nu detectiv, vîrît pînă-n gît în tot felul de afaceri stranii, dubioase, murdare, dacă nu chiar sinistre. Totuși, Clementi continuă să zîmbească și se simți mai bine.

După ce se simți mai bine, pătrunse în labirintul de străduțe din dosul bisericii reformate, mai coti de vreo două trei ori, deschise o poartă veche, din scînduri scorojite pe care forestierii o tăiaseră la Valea Ierii, sau în Poiana Dracului cu cel puțin două sute de ani în urmă, pătrunse într-o curte lungă și subțire ca un maț de cămilă însetată, ocoli clădirea scundă, și parcă înfundată în pămînt și deschise în fine ușa locuinței sale.

Locuința aceasta a sa n-o cunoștea nimeni — cel puțin așa spera Clementi. Era atît de secretă că aproape n-o cunoștea nici el.

Odaia era cam rece — ziduri groase — însă nu conținea ploșnițe. (Cel puțin așa spera Clementi...) Într-o nișă demnă de un călugăr capucin, pe o sobiță de tablă, ce se încălzea iute și se răcea imediat, se afla, firește într-o cratiță, o bună porție de carne de berbec pe varză de... de ce? Pur și simplu pe varză. Însă Clementi se strîmbă, mai mîncase și aseară din felul acela, făcu la repezeală focul, avea vreascuri și crenguțe de brad mustind de rășină, aproape că explodează cînd le dai foc, își frecă mîinile în căldura aceea bună, care venea din adîncul pădurii — își frecă mîinile fiindcă le avea reci și umede — apoi sparse vreo două ouă în tigaie, puse piper, sare, rase un colț de cașcaval și cînd haleala aia de burlac fu gata, așeză tigaia pe o scîndurică, scîndurica pe masa din dreptul unicei ferestruici, alături de tigaie instală un castravete murat, verde, aromat, obținut evident pe gratis și împotriva voinței sale, de la băcanul Pop. Castravetele mirosea a chimion, era elastic și dur totodată ca un locuitor al Atlantidei pescuit din întîmplare de niște scoțieni, și-n plus, acest castravete îi tăie, din pricini enigmatice, pofta de mîncare. Nu chiar atît de enigmatice. Cheltuise prea mulți nervi, băuse prea mult și cine știe ce încă „prea mult..."

Se căută prin buzunare și scoase un pachet de „Staffel". Al Clementinei. În loc să aprindă cina, aprinse țigara și privi în depărtare prin fereastra deschisă. Nu auzi cum copacii din livadă foșnesc amical în direcția sa, deși știa de multă vreme că și copacii iubesc anumiți oameni, și nu-i iubesc pe alții, ca și animalele — dar copacii ce sînt, nu animale? — ah, sînt plante — nu auzi deci cum foșnesc cu prietenie arborii, parcă ar fi spus: nu te îngrijora, totul se va sfîrși cu bine.

Însă David Clementi știa că pentru el nimic și niciodată nu se mai poate sfîrși cu bine. Nu exista această alternativă. Pur și simplu nu exista. STOP.

Noaptea era adîncă, plină de chemări, se vedea Carul Mare, iar de cealaltă parte a Stelei Nordului două constelații intraseră în vibrație. Eternă vibrație. Pe direcția munților, posibil chiar deasupra Cheilor de Sare, cîteva

straturi suprapuse de nori păreau a se fi oprit acolo definitiv. Sub ochii aceia și printre nori, Clementi observă o scăpărare stranie, un fel de fulger fără miez și fără tunet care are loc la anumite orizonturi în anumite nopți. I se mai explicase cu diferite ocazii cum și de ce apar fulgerele acelea misterioase, dar preferase de fiecare dată să uite. Și chiar uita.

Probabil că oamenii de la cabana BLANCA, sau din Cheile de Sare nici nu observau scăpărarea aceea lentă și dulce, *ca s-o vezi trebuia să fii aici.*

Iar acolo, acolo între două margini de pădure, bîntuie Lupul Șchiop. Acolo, ca zidită în stînca ei, veghează deasupra beznelor buha Madame Clementa.

Acolo undeva — David Clementi rînji larg, dar fără bucurie — acolo undeva trebuie să fie și Paul Delun cu figura sa tăcută, străvezie, prin ceva amenințătoare... Și desigur la BLANCA e și maiorul Maximilian Clemir, încîlcit în șarade, victimă a unor întîmplări inexplicabile, el care pînă acum știuse să domine întîmplările.

Și tot la BLANCA ar trebui să fie și bogătașul cu diamante și vipere, însă, dacă era de crezut ce spusese Clemir, tăntălăul acela mare și vorbăreț, Hagi Mer Histapes, dispăruse. De ce dispăruse? Cine ar fi avut vreun interes să-l facă dispărut, în afară poate de Sathana? Și dacă în spatele lui se ascunde ceva sau cineva, așa cum presupune Clemir, de ce fusese ales tocmai el, Histapes, drept paravan sau mască, el atît de vizibil, nu numai datorită volumului, cît și a vocii, a banalităților, a prostiilor debitate neobosit?

Păi el era tocmai făcut să atragă atenția — asta e chestiunea.

Clementi încercă să-și scoată din cap o idee atît de descurajantă.

Dacă Histapes fusese într-adevăr lichidat, cel care-l ucisese, făptuise o greșeală. Rămîne de văzut dacă a fost o eroare voluntară sau involuntară. Dacă admitem că Histapes era doar o fațadă, o momeală, altcineva ar fi trebuit să moară. Cine?

Clementi constată că mîncarea i se răcise și deșertă tigaia pe fereastră. Știa că pînă dimineață va apare cel puțin un cîine sau cel puțin o mîță, ori poate chiar un cîine și o mîță, și vor linge tot — întrebarea era dacă

are să le placă piperul și castravetele cu aromă de chimion. Apoi își aminti că văzuse undeva o pisică ce mînca, fără nici o exagerare, castraveți murați. Deci, nici o grijă. Și privi iar în direcția munților și a Cheilor de Sare: acolo, într-o enigmatică subterană, se aflau diamantele lui Histapes păzite de o șleahtă de șerpi veninoși. Prea frumos ca să fie și adevărat. Histapes dispăruse — dar comoara, diamantele și șerpii?

Și oare ce mîncau viperele alea cu corn ceylonez — sau le aducea mîncare cineva?

15. Puțin timp după ora unu a nopții, Clementi se ridică din pat și aruncă de pe el pijamaua. Se spălă cu apă rece și se frecă dur cu un prosop. Bău un rest de cafea rece. Își puse o cămașă de culoarea nopții, un costum, tot de culoarea nopții, și făcu un efort ca și obrazul său să capete culoarea nopții. Toate acestea îi luară mai mult de douăzeci de minute.

Merse cîtva timp pe jos. La un colț de stradă dormea în picioare un cal. Și birjarul dormea, pe capră, într-o poziție nu tocmai comodă. Birja însăși părea cufundată în somn și pesemne așa și era.

Clementi îl trezi pe birjar bătîndu-l ușurel pe umăr, oricum, n-ar fi vrut să-l sperie. Acela se ridică greu, mormăi din pură profesionalitate o mică înjurătură, Clementi îi întinse niște bani. Birjarul trezi mîrțoaga cu o înjurătură mai zgomotoasă și mai suculentă, Clementi îl simți cum duhnește a trascău — birjarul, nu calul.

Ce să-i faci, birjarii din toată lumea înjură și duhnesc — pe acest adevăr se poate clădi o nouă Galaxie — într-atît e de solid.

Lui Clementi îi conveni că omul e semi-beat, a doua zi își va aminti prea puțin de clientul său și de locurile pe unde umblase.

— Unde mergem, domle?

— Ei, plimbă-mă puțin, amice. Te îndrum eu. Deocamdată, ia-o la dreapta ...

Calul, nu tocmai încîntat, porni să tropăie, Clementi zîmbi în întuneric la gîndul că și Maximilian Clemir folosește des cuvîntul acesta, „amice". Poate că și Paul Delun

îl folosea ... Da, va trebui neapărat să dea nas în nas cu acesta, să constate ce pasăre e, și încotro zboară el.

— Acum, la stînga, pe urmă iarăși la stînga.

— Păi ne-nvîrtim în cerc, domnule!

— Fă așa cum îți cer și va fi bine.

Și se învîrtiră în cerc, însă era numai o aparență, cam o jumătate de oră, apoi cum birjarul se clătina pe capră gata să adoarmă, Clementi sări din mers și dispăru. Tocmai de-aia plătise dinainte, și încă generos. După ce comise această subtilă șmecherie de care nu s-ar fi mîndrit nici măcar un începător, detectivul Agenției Lăzău efectuă și el un ocol pe propriile sale picioare și pe neașteptate escaladă un gard fără cea mai mică rușine. Ce e drept, gardul era scund, dacă ar fi fost unul de vreo doi metri și jumătate, imposibil ca o cît de măruntă remușcare să nu se nască în cugetul său.

Ateriză între două straturi de micșunele — fără a fi prea convins totuși că e vorba de micșunele, și nu de *Biscutella laevigata*. Rămase o secundă ghemuit între niște tufe de coacăze, fără a fi total convins că sînt coacăze iar nu strugurași negri, rămase deci așa, ghemuit, pîndind.

Casa lui Pavel Danciu-Bursucu era întunecată și moartă ca însăși stăpînul ei.

Însă n-ar fi fost imposibil ca pe undeva Clementi să se împiedice de un polițai scîrbos care să-l someze cu un pistol și mai scîrbos — dacă e posibil ca un pistol să fie mai scîrbos decît propriul său polițai.

Cîntărind în minte această posibilitate, David Clementi înaintă cu precauțiune, însă nu pe cărare ci paralel cu cărarea — atît de subtil era! Pămîntul — tare ca fonta, ultimele săptămîni fuseseră uscate, așa că ar fi fost imposibil să lase urme, și chiar dacă lăsa, nu le-ar fi deslușit nici ochiul de vultur al lui Winettou, căpetenia Apachilor.

Clementi se prelinse mai neauzit decît o umbră pe lîngă adăpostul antiaerian din grădină, pe care Bursucu îl săpase cu propria-i mînă, pentru el, și poate și pentru Clementina. Clementina! Detectivul medită o clipă la asemănarea dintre numele său și al dansatoarei. Ce semnificație putea să aibă? Nici una ... Privi intrarea în adăpost, convins că era mic ca și ambițiile lui Bursucu, dar că, mai mult ca sigur, dispune de tot confortul, poate

există chiar și un raft cu țigări și băuturi... Poate chiar și radio și telefon? Bursucu, om de lume totuși, deși mărunt, nu putea să nu asculte măcar din cînd în cînd British Broadcasting Corporation, evident nu din alte motive în afara celor muzicale, acolo îl auzea pe Beethoven *în rezumat:* „Tam-tam-tam-taaam!"

Clementi abandonă aceste speculațiuni deșarte și se prelinse iar în direcția clădirii, pășind mai mult pe aer decît pe pămînt, iar dacă Tăcerea ar putea fi personificată, mersul acesta al lui Clementi personifica Tăcerea.

Nu-l cuprinse rușinea, sau jena măcar cînd violă ușa din spate și o deschise fără zgomot cu ajutorul unui șperaclu special — și cînd spun șperaclu special mă gîndesc la o simplă sîrmă îndoită. Ascultă cîtva timp. Nimic nu clintea, nici măcar firișoarele de praf suspendate în aer. Clementi aprinse minuscula sa lanternă de buzunar cu fascicul de lumină de grosime variabilă, îl putea regla pînă la subțirimea unui ac, și dacă făcea și o mică gaură în raza aceea subțire, de bună seamă și-ar fi putut coase nasturii de la pantaloni cu ea.

Nu era nevoie să fii prea deștept ca să înțelegi că prin casa aia mică trecuse un uragan mare. Totul fusese devastat, răsturnat, smuls. Ciudat lucru! Înainte de a se „sinucide" Bursucu, într-un acces de demență, să-și fi demolat interiorul acesta intim la care desigur ținuse mult? Puțin probabil, mai ales că un om ca el *nu putea* să facă accese de demență. Nu știu de unde convingerea asta, însă nimeni nu i-ar fi putut-o zdruncina lui Clementi. Următorul ceas detectivul îl petrecu frumos, cotrobăind pe îndelete, bucătăria, cele două odăițe, holul, avînd mereu grijă să nu se împiedice de vreun scaun sau de vreo altă mobilă răsturnată. Ciudată „sinucidere"! Dacă nu Bursucu își devastase casa înainte de moarte, atunci cine? Și ce căutaseră *ceilalți,* cu atîta înverșunare, că nici parchetul măcar nu-l lăsaseră întreg? Și oare găsiseră ce au căutat?

Clementi își zise că oricum n-are ce pierde, că trebuie să-și încerce șansa, dacă nu găsiseră ceilalți, poate reușea el — cu toate că nu știa ce anume... Pipăi pînă și coarnele de cerb și peretele din spatele lor, ciocăni fiecare porțiune de tapet cu riscul de a trezi vreo fantomă adormită, însă fără riscul de a găsi vreo ascunzătoare secretă.

Ascunzătoare secretă în casa unui om ca Bursucu?! Mai curînd ar fi existat șansa să găsească un tanc, eventual un tanc „Panther", cu condiția ca acesta să încapă în strîmtele încăperi sau cu — altă condiție — ca încăperile să se dilate. Și ideea cu tancul era stupidă, fiindcă, acest gînd îi veni acum lui Clementi, un om mărunt ca Bursucu nu putea să ascundă decît ceva foarte mărunt. Mărunt, însă important.

Dar în acest caz, și Bursucu era un om important! Ei, mama dra... nu, că nu e frumos să înjuri.

Clementi continuă cercetările folosindu-se de lama subțire de lumină a lanternei sale. Sertarele, sertărașele, sertăricelele — erau nenumărate! — conțineau nimicuri. Detectivul s-ar fi așteptat să descopere în șifonierul răsturnat, sau în altă parte, vreun halat de damă, un combinezon, un chilot să zicem, dacă nu cumva e prea intim ce zicem, sau măcar niște papuci de casă roșii și cu pompon, ceva în fine care să ateste că o femeie, în speță Clementina, trecuse și oarecum viețuise acolo — însă nimic, nimic... nici măcar un tub de ruj strivit de cizmoacele celor ce răvășiseră locuința. Poate că dansatoarea izbutise să-și ia lucrurile înainte ca poliția să pună mîna pe casă, însă de ce ar fi făcut-o? Legătura lor nu era secretă și oricum băieții ar fi luat-o la întrebări.

Or, lui Clem nu-i plăcea să fie luată la întrebări.

Foarte obosit, cu ochii îndurerați, Clementi stinse lanterna. Închise ochii ca să și-i odihnească în întunericul acela binefăcător. Nu chiar atît de binefăcător. În momentul cînd pleoapele începeau să se relaxeze, în camera unde se afla se aprinse, nu o lanternă ci lumina electrică în persoană, dacă mă pot exprima așa, un candelabru violaceu cu trei brațe, cu cîte două becuri pe fiecare braț. Ce naiba mai era cu Bursucu ăsta, nu făcea economie de curent în așa vremuri grele. Ciudat e însă că bandiții care devastaseră căsuța, uitaseră să facă praf și candelabrul. Dar nu asta e important.

Important e că am depus toate eforturile ca să evit această scenă, prezentă în mai toate cărțile și filmele de aventuri, dar, după ce am transpirat de două ori, am ajuns la concluzia că scena e de neînlăturat. Nu pot trece peste situația asta — și iată că nici nu trec.

Se aprinse deci lumina electrică şi fireşte Clementi îşi aprinse şi el ochii. Şi-i deschise, vreau să zic.

În prag, aşa cum se şi cuvine, stătea un poliţai, însă, cum nu se cuvine, n-avea obuzierul în mînă, iar mutra lui nu era scîrboasă. În orice caz, nu exagerat de scîrboasă. În orice caz nu era scîrboasă cu tot dinadinsul. Se uita la Clementi puţin ironic, însă atent. Probabil dacă ar fi dus mîna să scoată revolverul, l-ar fi scos în aceeaşi secundă, iar gloanţele lor s-ar fi ciocnit pe drum, iar după aceea nu mai ştiu ce s-ar fi întîmplat.

— Bătrînul hingher în persoană, surîse posac şi ostenit Clementi. Bună seara, domnule Iuga Martin, sau bună dimineaţa. Pentru felul neauzit în care umbli, ai merita Crucea de Fier cu frunze de stejar şi chiar cu diamante.

— Eşti prea drăguţ, Clementi. Nu mă dau în vînt după decoraţii nemţeşti.

— Aşa?! Atunci preferi *Distinguished Flyng Cross?*

— Nici după cele britanice nu mă dau în vînt. După nici un fel de decoraţii, şi apoi, nu sînt pilot.

— După felul cum ai apărut, aş zice că ai zburat prin aer. Şi totuşi, cum de nu te-am auzit?

Iuga răspunse:

— Nici eu nu te-aş fi auzit dacă n-ai fi tras cam neglijent sertarul acela din dormitor. S-a desprins un fir de praf şi a căzut pe carpetă. Am o ureche foarte fină — nu din vina mea, un străbunic a concertat la Viena, era contrabasist. Am moştenit urechea lui şi contrabasul.

— Şi eu am o ureche foarte fină, Iuga. Prin urmare microbul acela din bucătărie care a săltat un milimetru de pe podea, şi a căzut înapoi stîrnind un adevărat vacarm, a fost iscat de paşii d-tale?

— Precum zici, sticlete. Sticlete particular. Inspectorul Iuga pronunţase cuvintele fără răutate. Dar şi fără bunăvoinţă. Tonul său era neutru ca Elveţia în toate conflagraţiile mondiale şi nemondiale. Ia spune sticlete particular — urmă Iuga — ai găsit ce căutai?

— Căutam eu ceva?

— Nu te juca, spuse Iuga, cu vocea lui de carton elveţian.

— Aş putea să afirm, vorbi Clementi, că sînt un lunatic şi nici măcar nu am idee unde mă aflu.

— În orice caz, nu te afli pe-o streaşină, amice!

— Nu?! Şi eu care... Din fericire! Astfel trezirea brutală pe care mi-ai servit-o mi-ar fi adus dezechilibrul şi poate moartea.

Inspectorul Iuga Martin îşi consultă ceasornicul de buzunar. Fu un gest atît de rapid că eu, autorul, n-am avut timp să observ ce marcă era. Voi fi atent cu prilejul viitor.

— Clementi, bagi de seamă că de aproape şase minute aştept să-mi răspunzi la o întrebare?

— Au şi trecut şase minute!? Doamne, timpul... Ei şi ce, avem timp din belşug, cum se exprimă un personaj al lui Bernard Shaw, care trebuia să spînzure alt personaj. Avem o jumătate de noapte în faţa noastră, şi e dintre cele lungi, cum zice alt personaj, al lui Mark Twain. Nu, n-am găsit, ca să-ţi răspund la întrebare. N-am găsit nimic în afară de vreo două hîrtii fără importanţă unde Bursucu îşi trecea profitul şi pierderile şi de un carneţel care cred că nu conţine nimic în afara datelor cînd domnişoara Clementina Damian era, lunar, bolnavă. Pentru o dansatoare asta contează.

Iuga Martin mai făcu un pas, dar fără a scoate pistolul, şi fără a avea intenţia să-l pocnească peste falcă pe Clementi. Ar fi fost normal să-i ceară să înapoieze imediat hîrtiile şi carnetul, dar în loc de asta, el mormăi:

— Deşteptovici! Te-ai trădat singur, deşi nu mai era nevoie, te miroseam eu oricum. Ia spune, dar să fii sincer dacă vrei să ieşi din buda în care ai intrat — lucrezi pentru dansatoarea aia, Clementina Damian?

— Şi ce vezi rău în asta?

— Vreau să-mi confirmi. Să am şi eu conştiinţa curată, dacă e posibil aşa ceva, iar tu să ai o cît de mică justificare, în faţa mea, nu a lui Mălai, că el te-ar beli, şi pe mine la fel, pentru intrarea prin efracţiune într-o casă onorabilă... să zicem onorabilă.

— Ei bine, bătrîne, confirm, zise Clementi. Lucrez pentru fata aia.

— Vrea să afle cu orice preţ cum a murit individu?

— Păi da, mormăi Clementi, fără deosebit patos. Apoi se uită la Iuga şi înţelese încă o dată că *se poate vorbi* cu omul acesta. Impresia domnişoarei Clementina e că Bursucu e ultimul om care şi-ar fi pus revolverul la tîmplă.

Şi e convinsă că Bursucu n-avea revolver, mai curînd ar fi purtat prin buzunare un şarpe cu clopoţei...

Gîndurile detectivului fugiră pentru o secundă către Cheile de Sare.

— Păi revolver are te miri cine, bodogăni Iuga.

— Deci eşti adeptul sinuciderii?

— Adept! Ce însemnează adept? Poţi fi adept al Budhismului, nu al... Nu sînt nici un fel de adept, sticlete particular.

Clementi reluă:

— Şi-apoi, ce e cu vraiştea asta din casă? Bursucu a întors totul pe dos înainte de a se sinucide?

— Habar n-am.

— Şi în general, dacă e vorba de o sinucidere iar afacerea e limpede şi clasată, de ce poliţia stă şi păzeşte casa în continuare? Din ordinul cui? Pe cine aşteaptă aici?

Iuga Martin, cu mîinile în buzunare, nu răspunse. Înlătură din cale cu vîrful pantofului resturile unui bibelou spart şi se duse să se aşeze pe un scaun, pe care mai întîi îl ridică.

— Şi de ce, continuă Clementi, un inspector, şi încă unul dintre cei mai destoinici, îşi cheltuieşte orele bune ale nopţii, pentru a păzi locuinţa unui sinucigaş? Dacă tot trebuie păzită, ar fi fost suficient un simplu vardist...

— E o sancţiune, privi în gol Iuga. Domnul Chestor Mălai s-a înfuriat atît de tare că ţi-am dat drumul, că era cît p-aci să se cureţe, era să-i explodeze inima, sau ficatul sau în fine ceva ce explodează. Am fost consemnat timp de o săptămînă să păzesc casa lui Bursucu.

— Vai de mine! *Mea culpa!* Va trebui să-ţi aduc compot, pită, slană, sau eşti consemnat strict la regim de pesmeţi?

— Tu nu te dernaja atît, amice (mii şi mii de diavoli, şi Iuga foloseşte cuvîntul „amice"!), are grijă el, *plotonierul* de serviciu. Îmi cară el în taşcă tot ce-mi trebuie, chiar şi femei dac-aş avea nevoie, dar n-am...

— Alea, sper că nu le-ar aduce în taşcă... Ai luat parte la cercetările privind „sinuciderea" lui Bursucu?

Iuga se ridică de pe scaun, traversă încăperea, mereu cu mîinile în buzunare şi cu expresia scîrbită a unuia ce descoperă sub perna pe care dormise un şoarece strivit.

— Eşti chiar idiot, Clementi. N-am luat parte — deşi n-ar fi voie să ştii.

— De acord că n-am voie. Dar cine a condus ancheta?

— Chestorul. Nici asta n-ai voie s-o ştii.

— Ditamai Chestorul Mălai pentru un amărît de sinucigaş!

— La noi în poliţie e democraţie, amice. Fiecare are dreptul să-şi ţină gura.

— Cine l-a asistat pe Chestor?

— Prietenul tău Tibi Tulea. Nici asta n-ai voie s-o ştii, cum zice un personaj al lui Camil Petrescu, care divulgă totul unui alt personaj.

— Conduci cu scorul de trei la doi, zise Clementi. Dar dacă tot nu e voie să ştiu nimic, spune-mi, d-ta ce păzeşti în hardughia asta?

— Eu sînt poliţist de meserie, amice. Iuga îl privi iar pe Clementi cu acea faţă total lipsită de orice expresie. Poliţist de meserie amice, nu un amator. Se strîmbă şi brusc faţa lui triunghiulară luă formă de paralelipiped, oricît de neverosimilă ar fi o astfel de metamorfoză şi oricît de vehement ar protesta d-lor, geometrii. Tăcu o clipă, scoase mîinile din buzunare, dar numai pentru a avea ce băga înapoi în momentul următor, şi continuă să mormăie: — Nu un amator ca d-ta, pe care şansa, ori neşansa, l-a împins către această ocupaţie — cum vrei să-i zic altfel decît ocupaţie? — de detectiv...

Clementi răspunse cu un zîmbet din ce în ce mai ofilit.

— Ne înţelegem de minune, oftă el. În ce mă priveşte — neşansa. În ce mă priveşte, aş fi vrut să mă fac cîntăreţ de operă, dar cineva mi-a tras un glonte în gît şi mi-am ratat cariera. Nu poţi cînta dacă ai un glonte în gît. M-am făcut detectiv ca să-l descopăr pe tipul care m-a împuşcat în gît, pricepi... amice?

În ochii copoiului Iuga Martin parcă se aprinse un licăr de interes.

— În general, cu un glonte în gît, nu numai că nu se poate cînta, dar nici nu se poate trăi... Ia să văd cicatricea.

— Eh, cicatricea! E invizibilă. Ce ţi-am spus e un fel de... cum îi zice... metastază... ba nu... metafizică... ba nu, metaforă, o blestemată de metaforă, însă la bază

se află purul adevăr. Cine se mai face în zilele noastre detectiv praticular din... pasiune?

— Habar n-am! Ce e aia pasiune?

— Pasiunea după Matei, de Bach...

— Nu sînt dirijor, replică Iuga. Socot că e tocmai momentul să te faci dispărut, altfel — inspectorul își scoase iarăși ceasornicul-ceapă din buzunar, făcu să-i salte capacul, cu această ocazie, eu, autorul am putut să constat că e un „Wizard watch", tip foarte vechi, fabricat înainte de 1900, dar așa sînt ardelenii, tradiționaliști aproape ca englezii... — altfel, își continuă vorba inspectorul Iuga, mă tem că va trebui să te arestez.

— Te temi! Ce te împiedică s-o faci?

Iuga închise cu un păcănit capacul ceasornicului și-l ascunse în buzunarul din dreapta al pantalonului. Probabil se temea că va fi împușcat odată și odată în acel punct și spera ca bătrînul „Wizard" să-i oprească glontele. Zise:

— În general nu mă leg de oameni neajutorați.

Clementi veni în apropierea sa — era mai înalt cu un cap și mult mai solid.

— Eu, neajutorat? Aș putea să-ți confisc pistoalele, să te snopesc în cîteva bătăi simultane, să te leg, să te agăț de candelabru iar apoi să-i telefonez Chestorului Mălai ca să-i anunț starea jalnică în care ai ajuns...

Iuga Martin, din nou cu mîinile vîrîte în buzunare, abia zîmbi.

— Posibil, amice... Și ce ar demonstra asta?

Clementi oftă din adîncul plămînilor. Probabil n-ar fi trebuit să-i vorbească în felul acesta lui Iuga.

— Mă tem că nimic. Pot să plec? Pot să plec fără a scoate din buzunar hîrtiile și carnețelul lui Bursucu?

— Am uitat de ele. Nu știu nimic despre nici un carnețel. Hai, cară-te, sticlete particular, că mi-e somn... Cred că ar fi mai bine pentru amîndoi să nu ne mai întîlnim, cel puțin nu în anul ăsta...

Detectivul particular David Clementi dispăru, însă peste aproximativ cinsprezece minute, și împotriva dorinței și așteptărilor lui Iuga, avu din nou ocazia să se vadă față-n față cu acesta. Ce se întîmplase?

Clementi ieșise din casa lui Pavel Danciu-Bursucu — însă Bursucu murise, a cui era acum casa? — la fel de neauzit precum intrase. Nu clinti cu tălpile sale nici

măcar cei doi vibrioni de holeră ce se odihneau în pace pe marginea scoarței din hol. N-aveau nici o șansă microbii ăia — n-aveau condiții optime de proliferare, cel puțin nu deocamdată, dar fără să cunoască acest amănunt Clementi păși peste ei ca peste nimic, fără a bănui că trecuse peste o epidemie posibilă.

Noaptea — acum apropiindu-se de sfîrșit, și tocmai din acest motiv, devenise și mai frumoasă, mai adîncă, mai de neînțeles... Într-o astfel de noapte e obligatoriu să te plimbi cu iubita, de nu cumva ești însurat, și să o mîngîi pe degetuțe, unde altundeva?, dar iată că David Clementi, șerpuia singur printr-o grădină interzisă (nu fac aluzie, desigur, la grădina Edenului), iar polițistul Iuga, tot singur, se pregătea să-și continue somnul întrerupt de vizita inopinată, dacă nu mințise cumva. Doi bărbați, încă tineri, încă frumoși, încă toate celelalte, singuri însă. Nu e păcat?

Clementi, încăpățînat ca și colegul său ardelean Iuga (de unde însă nu se poate deduce că n-ar fi ardelean și Clementi), încetini ritmul pașilor în dreptul adăpostului a.a. pe care-l săpase Bursucu, iar cînd ajunse la intrare se opri, se asigură că nici un ochi inoportun nu-l supraveghează, și coborî cele cîteva trepte ce duceau în tranșee. Acolo aprinse lanterna și examină situația. Nu situația, ci adăpostul.

Nu se înșelase prea mult. Raza de lumină întîlni un raft agățat cu migală de peretele argilos, pe raft se afla o vază subțire cu flori, din păcate ofilite, o cupă cu mere ionathan, repet, cu mere ionathan, din fericire perfect conservate, o carafă cu apă dulce, cam stătută desigur, și o sticluță cu pălincă plină pe trei sferturi (Bursucu fusese se pare un om ponderat), și aia stătută, dar numai în folosul ei, sau a celui ce o degusta. Lipsea însă aparatul de radio — dar cine nu se înșală uneori? Sau poate-l confiscaseră cei care l-au „sinucis" pe Pavel Danciu? Cum se face însă de cruțaseră pălinca din care Clementi trase un gît: avea mare nevoie! Luă un măr apoi, un măr minunat ale cărui culori, roșu, roz, palid, o sugestie de verzui, se amestecau cu mireasma aceea de neasemuit ce venea direct din copilărie.

Din copilăria oricui.

Detectivul suspină, fără să-şi dea seama. Un măr ionathan de undeva din livezile de pe valea Izei. Ca amintirea unei mari iubiri. Nu a întîii iubiri. Ce este aceea întîia iubire? Să fim serioşi... Întîia iubire există — obligatoriu, chiar dacă iubeşti un idol de fontă — pe cînd marea iubire nu este obligatorie.

Nu tot omul beneficiază de avantajul — şi de dezavantajul — unei mari dragoste. Pe cînd de plăcerea primei iubiri beneficiază chiar şi o muscă țețe, dacă nu mă înşel.

Am cam luat-o razna, eu, autorul, căci Clementi nici vorbă s-o ia razna.

El, cu parfumul mărului de Maramureş pe limbă, mai făcu un pas în întunericul adăpostului a.a. săpat de Bursucu, puse sticla de pălincă înapoi pe raft (folosea mănuşi fine, amprenta lui n-a rămas nicăieri), coborî raza lanternei şi descoperi în ungherul acelei tranşei-adăpost exact ceea ce se aştepta să descopere: un trup mare, imens aş zice, zăcînd într-o poziție care spunea totul. Un cadavru. Clementi ştia cine este: Hagi Mer Histapes.

Clementi nu leşină — era detectiv, şi un om cu o asemenea ocupație trebuie să fie obişnuit cu cadavrele, sau să demisioneze — ci instală mica sa lanternă într-o poziție avantajoasă, trase cu urechea, nu auzi nimic, iar după ce nu auzi nimic, se apucă să frunzărească buzunarele „milionarului", convins fiind dinainte că nu va găsi mare lucru.

Fața proprietarului de diamante, bine păzite de şerpi veninoşi, era la fel de respingătoare în moarte ca şi în viață, şi dacă n-ai fi avut profesia lui Clementi nimic nu te-ar fi putut obliga s-o priveşti, însă el o privi, şi încă bine, fiindcă era curios să afle cum şi de ce murise Histapes. Descoperi pe gît, sub bărbie, un şir dublu de împunsături, ai fi zis că fuseseră bătute nişte cuie acolo, iar apoi scoase. Bravo, gîndi Clementi, vor să dea vina pe Lupul Şchiop! Ce oameni tîmpit de ingenioşi... dar în acest caz de ce au adus cadavrul aici — ca să încurce pe cine? Sau să se încurce pe ei înşişi? Oricît nu i-ar fi făcut plăcere, Clementi apropie nasul de gura lui Histapes şi simți izul acela binecunoscut de migdale amare. Banală otrăvire cu cianură — ar fi putut găsi, nefericiții, lipsiții de imaginație, ceva mai de soi. Iar semnele de

la gît fuseseră făcute după ce insul era mort de-a binelea, chiar şi un medic somnambul şi-ar da seama.

Prin buzunarele milionarului Clementi descoperi o serie de obiecte care nu prezentau nici o importanță, cînd deodată, aproape întîmplător, degetele sale făcură să foşnească ceva în pulpana redingotei. Clementi apropie lanterna. Deasupra, pulpana era descusută. În interior, o hîrtie, Clementi o extrase uşor, o hîrtie ca un pergament, nu era totuşi pergament ci o imitație mai mult sau mai puțin reuşită, cu un desen-plan-schiță extrem de complicat, şiruri de litere care la prima vedere nu reprezentau nimic, cifre, alte semne cabalistice. Clementi se strîmbă, dar se strîmbă şi mai tare observînd pe un colț al pergamentului ştampila (a cui?) „OBER GEHEIME". Secret, sau mare secret, în limba germană după cum vă dați seama.

Detectivul îşi însuşi DOCUMENTUL fără să simtă mari remuşcări, stinse lanterna, ascultă iar, însă nu auzi nimic în afară de duelul vocal a doi dulăi, trecu prin fața raftului cu mere şi mai înşfăcă în treacăt unul, se abținu să nu înşface şi sticluța cu pălincă de cincizeci de grade, cu amăreală dulce de sîmbure de prună, şi pe care avea să pună laba cine ştie ce necunoscător, şi dădu să iasă.

Acum, zic eu, autorul, ar fi cazul să apară din nou polițaiul oficial şi să-l radă pe Clementi aşa cum şi merită, şi cînd colo s-a petrecut invers.

Dar ce înseamnă invers?

Invers înseamnă din punctul nostru de vedere că nu polițaiul oficial — în cazul de față Iuga — se ivi ca din neant, aşa cum se ivesc totdeauna polițaii, şi că, „neoficialul", se insinuă la uşa din spate a căsuței lui Bursucu, şi în loc să pătrundă acolo discret, prin efracțiune — dacă nu deranjează cuvîntul — ciocăni la uşă pînă ce Iuga îi deschise plictisit. Abia-şi redobîndise somnul. Căscă şi se strîmbă.

— Iarăşi tu, amice?!...

— Iarăşi eu, sticlete în soldă, poți să dormi în continuare dacă asta ți-e cheful, dar să ştii că ai un cadavru în adăpostul antiaerian din grădină, ăla bine mascat între nuc şi cais. Treaba asta te poate acoperi de glorie, sau te poate trimite la carceră pe timp nelimitat. Ei, ce faci, nu mă arestezi?

Expresia de plictiseală de pe figura lui Iuga ar fi adormit pe loc o sală întreagă de cucoane ce n-au somn nici dacă înghit pastile de moarte.

— Acum, du-te, amice. Iuga făcu un efort și izbuti să zîmbească, arătîndu-și dinții albi curați. E adevărat că zîmbi ca un lup cînd citește ordinea de zi a următoarei reuniuni anuale a lupilor.

16. Noaptea continua să rămînă la fel de frumoasă cum făcusem aluzie ceva mai sus: doar că în dreptul Lunii se înfipsese un subțire nouraș negru — mai degrabă o coadă de vrăjitoare, și se încăpățîna să rămînă acolo. Maiorul Maximilian Clemir se opri în dreptul unui burlan și se căută prin buzunare după țigări. Așa era el, un nefumător care fuma. Pe cerul senin sclipeau stelele, sclipea și Luna, ce e drept umbrită de coada aia de vrăjitoare, nu ploua, cum să ploaie dintr-un cer senin?, totuși burlanul vuia ca pe vreme de furtună, ce ți-e și cu burlanele din zilele noastre, medită plictisit Clemir și plecă mai departe. Orașul dormea — cu unele excepții desigur. Cine nu dormea? De pildă polițaii de serviciu. De pildă bolnavii foarte bolnavi și medicii aferenți. De pildă băcanul Pop care tocmai termina de isprăvit capitolul treisprezece al unui roman de bunul și bătrînul Edgar Wallace, ăl cu pipa-n gură.

Și în sfîrșit, cum ziceam, nici Maximilian Clemir nu dormea.

Străzile tăcute, negre, veneau în întîmpinarea sa.

În întîmpinarea sa venea o siluetă din direcția străzii Morii.

Pe măsură ce se apropiau, ochii maiorului avînd capacitatea aproape pisicească de a distinge contururile prin întuneric, se umpleau de uimire și poate chiar de spaimă.

— Mii de clopote, Paul Delun! strigă maiorul.

Pocnetul unui revolver Colt ar fi fost mai puțin vehement decît glasul său.

Straniul client al cabanei BLANCA îl privi de la distanță.

— Ne cunoaștem? Ce doriți?

Maximilian Clemir era într-adevăr un bărbat curajos. Întreprinzător. Nepăsător — cînd era cazul. Deși nu chiar

nefumător. Și deodată, în fața enigmaticului Paul Delun i se făcu frică. Într-adevăr, frică. Și ca să treacă peste senzația aceasta cu totul dezagreabilă, încercă să se folosească de cuvinte:

— Ce ar fi dacă te-aș aresta, amice?

Și Clemir folosea des cuvîntul „amice". Însă cine nu-l folosea?

— De ce, și în ce calitate? întrebă Paul Delun. Vocea lui liniștită, virilă, ar fi pus-o pe gînduri și pe frigida și nepăsătoarea Maria Weitsch, aviatoarea de încercare, favorita lui Goering, care era să piară încercînd o soluție pentru a tăia cablurile baloanelor captive de deasupra Londrei. Orice post de radio din lume l-ar fi angajat pe Delun ca speaker pentru comunicatele solemne, precum „victorie totală" sau „capitulare generală". Pe Clemir îl izbi forța acelei voci și înțelese că și omul trebuie să fie la înălțimea vocii. Maiorul, om fără complexe, fără prea multe în orice caz, nu găsi replică. În schimb Paul Delun își continuă ideea:

— *Ce ar fi dacă te-aș aresta eu?*

Se examinară, de la distanță. De la o anumită distanță, ca și cum ambii s-ar fi temut de o vecinătate prea intimă. Și chiar aveau motive să se teamă. În sfîrșit maiorul își recîștigă proverbiala prezență de spirit, încercă să zîmbească, încercă să-și recompună mutra de bărbat fatal, cu toate că strada era întunecată și nimeni în afara arborilor și-a stîlpilor de telegraf n-avea cum să aprecieze trăsăturile sale fatale. Nimeni în afară de Paul Delun căruia însă prea puțin îi păsa. Clemir vorbi:

— Cea mai strălucită idee ar fi să ne arestăm reciproc, și-apoi vedem ce urmează. Ar fi un caz unic și desigur o premieră mondială. N-ai *binevoi* totuși să-mi spui ce cauți aici?

— N-aș binevoi. De ce să-ți spun? N-am nici o obligație față de d-ta, — sau am?

Delun dădu să plece însă Clemir îl prinse de braț. Delun se smuci fără violență însă decis.

— Nu mai face a s t a maiorule. Nu mai pune mîna pe mine.

Clemir lăsă brațul să-i cadă, moale, fără vlagă. Își înăbuși iarăși sentimentul de nesiguranță ce-l făcea să-și piardă atît de ușor echilibrul în fața lui Delun.

— Știi, zise, că omul care *trebuia* să fie ucis, a fost într-adevăr ucis?

— Serios? Ai descoperit cadavrul?

— Serios. Văd că totuși te interesează.

— Sigur. În măsura în care ai suferit un eșec. Dacă ai suferit un eșec, inima mea se bucură, maiorule. Și acum îți spun adio, iar dacă nu ești de acord, încearcă să mă reții cu forța.

Însă Clemir nu încercă nimic și Paul Delun dispăru în întuneric. Maiorul se îndreptă întins către căsuța de pe strada Morii nr. 29. Îi deschise, mai somnoros și mai plictisit ca oricînd Iuga Martin — fiindcă Maximilian Clemir nu comise delictul de a escalada gardurile. El nu comitea astfel de fapte urîte decît atunci cînd era absolut necesar.

— Haa...! căscă inspectorul Iuga, încercînd să-și amintească de unde cunoaște mutra intrusului. Nu se mai poate dormi în noaptea asta! Cu ce vă pot servi, țuică n-am, caveiul s-a terminat...

Intrînd direct în subiect, Clemir îl întrebă dacă știe că în adăpostul din fundul grădinii are un cadavru.

— Cum n-aș ști, bombăni Iuga suflîndu-și violent nasul. De atîta vînzoleală, cred că am prins un guturai... Aspirina Bayer se găsește greu. Dar cum se face că știi și d-ta, și cine ești?

— Trebuie să văd imediat cadavrul, vorbi autoritar maiorul, convins că are un ascendent moral și fizic asupra inspectorului. Numai că se înșela. Iarăși se înșela. Iuga îl studie din cap pînă-n picioare și din motive știute numai de el impresia generală n-a fost cu totul pozitivă, deși Clemir era un bărbat chipeș și-și purta hainele cu rafinată eleganță.

— Cine zice că *trebuie?* zise Iuga. Și de ce mama dracului în noaptea asta toată lumea mă bate la cap?

— Zău? Cine te-a mai bătut la cap în noaptea asta? Clemir își arătă legitimația, scontînd pe un mare efect, Iuga o examină și păru la fel de impresionat ca un om foarte sătul, căruia i se aduce drept supliment un papricaș de mîță.

— Cine te-a mai bătut la cap în noaptea asta? stărui maiorul.

Iuga își scoase mîinile din buzunare, însă iarăși nu din alt motiv decît pentru a le vîrî din nou acolo.

— Chiar dacă mi-ai arăta o duzină de fițuici de genul acelei vînturate pe sub nas, tot nu ți-aș răspunde... amice. Și nici nu-ți voi permite să mergi la adăpostul antiaerian, nu-ți face iluzii, ca să n-ai... cum le zice...

— Deziluzii. Îmi place de mutra ta, șmechere, făcu maiorul, te ții *țapăn.* Dar îți atrag atenția că în fiecare clipă urmele se șterg! Mai tîrziu va fi greu să reconstituim...

— *Urmele!* i-o tăie Iuga Martin. *Să reconstituim!* Îi fi un polițai din vreo carte! Care urme? Nu se șterge nici o urmă, nici o amprentă, primele constatări le-am făcut eu, mîine dimineață vin ceilalți... ai țigări?

— Ce? întrebă Clemir, suficient de uluit ca să-i scape din mînă legitimația. O ridică, o scutură de praf și o făcu nevăzută.

— *Ce,* ce? reluă Iuga. Te întrebàm dacă ai țigări.

— Da. Camel. Te interesează?

— Numai una din ele...

Iuga se servi, o aprinse, trase adînc fumul în piept, curios parcă să-i afle gustul și tăria, și-apoi îl trimise afară din piept, în trombă, dar nu în ochii lui Clemir. Pentru un om serios ca el ar fi fost un gest cam facil.

— Cum ziceam, mîine dimineață vin ceilalți. Pe Chestor nu-l pot trezi la ora asta, doarme beat turtă, are toate motivele, iar pînă mîine, nimeni nu mai calcă în adăpost, nici măcar stafia răposatului. Ce ar fi să pleci, domnule maior?

— Îți sînt superior în grad! Îți dau ordin!

— Îmi dai cel mult ocazie să rîd. Nu-mi ești șef, nu-ți sînt subordonat... Hai, valea!

De mult nu i se mai vorbise astfel lui Clemir, probabil de pe cînd umblase la grădiniță. Se stăpîni să nu-l scoată din uz pe inspector cu ajutorul unui ciocan. Pumnul folosit drept ciocan.

— Țin mult să fac propriile mele constatări!

— Și ce dacă ții? *Moi, je, m'en fous eperdument,* dacă ai studiat greaca. Omul acesta, Histapes, sau cum naiba îl cheamă, ți-a fost dat în grijă, dar nu știu de ce, și nu-mi pasă. Da! Grozav de bine l-ai păzit. Acum cadavrul aparține poliției orașului O. care va face cercetările, d-ta te poți considera în concediu. Hm. De unde știai că Histapes-cadavrul e aici?

— Am urmat un *traseu* ... Maiorul Maximilian Clemir, asul detectivilor din capitală, îl privi cu ură pe inspectorul acesta căpățînos. Fusese crunt umilit, și era obligat să se umilească în continuare. Dar măcar, inspectore, bănuiești *de ce* trebuia să-l păzesc pe Histapes?

— Dacă nu mi-ar fi somn, m-aș prăpădi de rîs. De unde să știu dacă nici d-ta, paznicul, n-ai idee? Păi șefii din București nu ți-au șoptit nimic la ureche?

— Nu. Am impresia că nici ei nu știu nimic. Cîteodată am certitudinea că *nimeni nu știe nimic*. Parcă s-ar fi pus la cale o farsă anume împotriva mea. Cum a murit individul, împușcat?

— Ei, împușcat! ridică din umeri Iuga. Cine să cheltuiască un glonte pentru un amărît ca el?!

— Nu mai îndruga prostii! Histapes n-a fost un „amărît".

— Nu? În orice caz acum arată al dracului de amărît. De l-ai vedea numai ...

— Asta și doresc. Cum a murit, dacă nu împușcat?

— Dacă l-au împușcat, au folosit un glonte microscopic, că eu n-am văzut gaura. În schimb are niște semne la gît.

— Strangulat?

— Îndoi-m-aș! Aduce mai mult a mușcătură, deși n-aș jura.

— Lupul Șchiop! se cutremură Maximilian Clemir. Lupul Șchiop și Paul Delun. Asta e!

— Dacă începi să înnebunești, fugi repede la spital, eu n-am sedative, amice ... Care lup, și care șchiop? Dacă beregata i-ar fi sfîșiat-o un lup, chiar și șchiop, gîtul era harcea-parcea, pe cînd așa ... niște ... cum să le zic ... zdrelituri. Și-apoi tot Lupul Șchiop al matale să-l fi cărat pînă aici în tranșee? Cum? În spinare? Trecînd prin centrul orașului?

— N-are importanță cum — Lupul Șchiop e amestecat aici!

— E treaba medicului legist, nu înțelegi că mi-e somn?

— N-a dat tîrcoale pe-aici un tip, Paul Delun, fost tanchist, aviator sau dracul știe ce, puțin invalid, șchiopătează ...

— Mintea d-tale șchiopătează, du-te pînă nu chem poliția!

— Ce s-o mai chemi, poliția e aici! Tu ești poliția. Și eu sînt poliția. Nu bănuiești că ar fi cumva vreo legătură între Histapes și Marian Gustav Könike?

— Cine e Könike?

— Un colonel de la RSHA.

— De coloneii de la RSHA au grijă coloneii SS și viceversa, dacă nu cumva e același lucru, eu nu prea mă descurc în organizațiile astea ale lor. Du-te amice, că de nu, chem caraula și te bag la arest!

17. Povestește David Clementi. M-am trezit dimineața cu certitudinea că dacă mai trec printr-o zi și printr-o noapte cum fuseseră cele precedente, dau în primire în cel mult o săptămînă. Pe limbă aveam un gust de parcă în ultimul timp îmi clătisem gura numai cu vitriol și mă spălasem pe dinți cu mîl sulfuros. Dar întrucît înghițisem cel puțin un cocteil „Panther", comparația nici nu e foarte exagerată.

Se făcea vremea către amiază, totuși nu mă trezisem de bunăvoie. Nu. La ușița secretă a locuinței mele ultrasecrete, cineva bătea de zor. În mod normal n-avea cine să mă caute fiindcă nimeni nu știa că locuiesc aici și că în general cineva locuiește aici, deci o greșeală. M-am întors pe partea dreaptă cu gîndul să continuu un vis foarte plăcut: *înotam* prin văzduh urmărit de un stol de lăstuni și înconjurat de mari frunze palide ce se legănau fără a cădea ... Ușa însă continua să se zguduie ca și cum un taur înfuriat — tauri blînzi, molateci, există? nu știu — ar fi confundat-o cu flamura purpurie a toreadorului. To-re-a-dor, în ga-a-a-ardă!!

M-am dus la ferestruică desculț, însă n-am cules nici o pioneză pe drum. În schimb mintea mea refuză să creadă ceea ce vedeau ochii.

Să nu vă închipuiți că venise să-mi dea bună ziua chestorul Mălai sau Standartenführerul Gustav Marian Könike, nici măcar Hagi Mer Histapes sau Pavel Danciu-Bursucu. De altfel ultimii doi se pare că decedaseră — însă mirarea mea ar fi fost la fel de justificată.

M-am înfășurat la repezeală într-un halat vechi și am deschis.

Clementina Damian purta o fustă-pantalon albă, cam strîmtă, desigur cu scopul de a capta toate privirile tre-

cătorilor iubitori ai acestei culori ce simbolizează puritatea — ce altceva? Încălţase nişte „troteuri“ cu toc ceva mai înalt şi mai subţire decît permitea moda, iar bluza ei avea, aş îndrăzni să afirm, culoarea părului lui La Goulue, era o deplasare între galben şi roşu; ochii nu şi-i schimbase, erau la fel de verzi ca totdeauna, ceva mai reci, dacă era posibil, şi mă fixau intens şi cu răutate.

— Dormi! îmi aruncă în faţă. Dormi!

O rostise pe tonul unui vechil care-şi surprinde cosaşii tolăniţi în iarbă.

— Cine poate să-mi interzică să dorm? De unde-mi cunoşti adresa?

Mă privi strîngînd buzele ei subţiri, fără să înţeleagă importanţa întrebării.

— Cum de unde? Un domn rotofei, desigur stăpînul băcăniei din colţ, de lîngă „Filială“, m-a informat că dacă nu eşti sus la birou, desigur poţi fi găsit aici, pe strada Cotită la 118.

Băcanul Pop! Din nou, băcanul Pop! Şi totuşi ar fi fost prea de tot să trag concluzia că dumnealui Pop e un super-agent ce ştie totul sau chiar şi mai mult! Dar, învăluindu-l fără voia mea într-o ironică draperie, poate că-i subapreciasem calităţile; constatarea nu mă mîngîia cîtuşi de puţin. Deci, de unde cunoştea băcanul ultra-secreta mea adresă?

Dansatoarea de la „N-Y“ şi totodată clienta mea, aruncă o privire scurtă, aspră şi bănuitoare împrejurul odăii, ca pentru a se asigura că nu există şerpi sau mai ştiu eu ce, merse direct către noptieră şi luă în palmă micuţul avion „Hendley Page“, care deodată, în mîna ei străluci, căzînd în bătaia unei raze de soare.

Cum să numesc asta? Intuiţie? Întîmplare? Normal ar fi fost să se ducă la oglindă pentru a-şi drege coafura, sau eventual să se oprească în faţa unicului tablou din încăpere care înfăţişa n-are importanţă ce — însă nu, fata mersese direct către avion, ca şi cum ar fi ştiut sau ghicit că mica imitaţie metalică reprezintă pentru mine ceva. Privi avionul, mă privi pe mine, iarăşi privi avionul şi-l aşeză la loc pe noptieră. Nu zise nimic. Se trînti pe scaun, brusc, ca uşor ieşită din echilibru, aşa cum face un bărbat bine afumat. Purta, peste bluza aceea galben-roşie o jachetă maronie cu umerii bogat vătuiţi, ceea ce o

făcea să pară mai înaltă şi mai subţire decît era în realitate. Examină fără nici un fel de sfială aşternutul desfăcut al patului meu şi pe faţa ei apăru o expresie nu tocmai limpede, fie că ar deplînge pe femeia ce împarte împreună cu mine canapeaua aia, fie că cearşaful nu i se pare suficient de curat. Sau poate altceva. Se pare că nici culoarea halatului meu nu-i făcu o impresie favorabilă. În sfîrşit, nu-mi era nici nevastă nici iubită aşa că nu avea nici un temei să facă reflecţii pe aceste teme, şi nici nu făcu.

În schimb, după ce aprinse o ţigară „Staffel“ şi trase primul fum, expediindu-mi-l după bunul ei obicei, direct în obraz, rosti două propoziţiuni mai repede decît ar fi tras Edward „Gi“ Robinson două gloanţe într-un film gangsteresc.

— Am fost concediată de la „New-York“. Locuinţa mea a fost percheziţionată.

Am trecut după perdeaua ce ascundea lavoarul, mi-am turnat apă rece în lighean. De după perdea am întrebat-o:

— Percheziţie oficială, cu acte în regulă, în prezenţa ta şi a unor martori?

Ea strigă:

— Ce faci acolo? Te speli?

— Nu. Îmi trag cu măciuca în cap! Răspunde-mi la întrebare!

— Ce spanac! „Oficială“. Au cotrobăit şi au răsturnat totul în absenţa mea!

— Cînd?

— Dacă aş fi ştiut cînd, m-aş fi dus acolo cu toată jandarmeria călare a ţării. Ieşi dracului de după perdea, nu pot vorbi *cu o voce*.

— Înseamnă că n-ai făcut niciodată spiritism, am zis, ivindu-mă în fine, cu dinţii spălaţi, costumul pus şi şireturile, la pantofi, legate. Nimic nu e mai reconfortant decît o conversaţie cu tine, Clem! Ce ţi-au furat?

— Mie să-mi fure ceva? Nici măcar castitatea. N-aveam nici bani, şi cu atît mai puţin bijuterii. Nimic să merite osteneala.

— Stai puţin, să ne lămurim. Ai zis „percheziţionată“, dar reiese că pur şi simplu te-au călcat hoţii.

— Dacă vrei. Nişte hoţi fraieri? Ce să fure de la o fată săracă? În orice caz au răscolit cu atîta rîvnă de

parcă ar fi căutat tezaurul lui Nabucodonosor... Păru mirată de propria ei afirmație și întrebă: A avut Nabucodonosor un tezaur? Și continuă: Au desfăcut tăbliile dulapului, au scos parchetul, au spart pereții, doar caloriferul au uitat să-l demonteze, și culmea n-au pus nimic la loc, totul a rămas vraiște, iar eu n-am încercat să fac ordine, cred că acolo nu mai poate face ordine nici Dumnezeu sfîntul, m-am dus să dorm la o colegă... la o fostă colegă de la taverna aia a lui Fischer și Dady Berca... și acum iată-mă și fără locuință și fără slujbă, ce zici, copoiule?

Dezastrul ce se întîmplase la locuința dansatoarei îmi aminti, *nu știu de ce*, „percheziția" efectuată la casa lui Pavel Danciu-Bursucu. Mi-am permis să meditez o clipă la această „coincidență". Clem mă strivi cu o privire verde și zise cu glas aspru:

— Ce faci mutra asta, de parcă ai fi Canaris stînd de vorbă cu contele Marogna-Redwitz?!

— Ce știi tu despre amiralul Canaris, scumpo?

— Oh, nu mare lucru, n-am fost încurcată cu el decît două sau trei săptămîni.

Nu mi-a plăcut tonul ei. Am admonestat-o:

— Nu mai face figura asta de ultracocotă că încheiem discuția, Clem!

Pe loc am și regretat aceste cuvinte, pe fața dansatoarei apăru acea expresie care precedase hohotele de plîns oferite mie drept supliment al discuției noastre la biroul „Filialei". Și nici măcar n-aveam în casă un strop de coniac să-i ofer. Știam că pentru a-i abate gîndurile, pentru a o împiedica eventual să plîngă, trebuie să zic ceva, indiferent ce.

— Ia gîndește-te, poate ascundeai în casă vreun document prețios.

— Eu și documentele prețioase! ripostă fata, renunțînd pare-se la lacrimi. Singurul document e actul de moștenire al casei părinților mei. Nu mi l-au luat, vandalii... De altfel, n-are nici o valoare, casa a ars pînă-n temelii într-o seară cînd tata a aprins un chibrit să vadă dacă mai are benzină în canistra din cămară. Închipuiește-ți că mai avea...

— Dar scrisori... ca să zic așa compromițătoare, sau mai știu eu ce?

— Scrisori? Cel mult mă compromiteau pe mine. Primeam biletele, în antracte, la „N-Y" de la clienți. Îți închipui că nu-mi propuneau să vizităm împreună expoziția de animale mici sau Muzeul Satului. Și nu păstram niciodată fițuicile alea. Singura „scrisoare" din casă, tot un amărît de bilețel, fiindcă Bursucu, cît era el de generos, tot n-ar fi cheltuit parale pe un plic și o marcă dacă nu era neapărată nevoie, îl găsisem pe masă (cum ți-am spus, și Bursucu avea cheia locuinței mele): mă anunța că în seara aceea, seara cînd a fost omorît, nu va veni la „N-Y", în general va lipsi și mă va căuta peste o zi, două.

— Cum motiva această absență?

— Foarte laconic, treburi importante, sau cam așa ceva... Nu cunoști? Oamenii care niciodată n-au treburi cu adevărat importante, mereu pretind că sînt vîrîți pînă-n gît în afaceri mari.

— Stai, stai, stai... Te contrazici. Mi-ai spus că ambițiile sale erau mărunte; ce motiv avea să pretindă că e vîrît într-o afacere „mare"?

— Nu știu. Pui întrebări tîmpite. Orice om se mai și umflă din cînd în cînd în pene. Așa era Bursucu, nu mă supăram niciodată pe el iar dacă lipsea, nu-i simțeam foarte „dureros" absența. Era el și un pic mincinos, dar așa sînt toți bărbații, cu precizarea că majoritatea sînt mai răi, mai meschini și mai porci decît a fost Bursucu...

— Bine, bine, nu-ți mai vărsa degeaba fierea, că se termină, am bodogănit, încercînd să ghicesc ce e fals în spusele fetei. Cînd ai primit bilețelul acesta „d-amor"?

— Marți, copoiule, marți. Miercuri m-am dus acasă la el să recuperez o rochie de seară de care aveam nevoie și l-am găsit... sinucis.

— Așa deci, am mormăit, încercînd să sudez unele elemente. Dar nu reușeam, era ca și cum aș fi vrut să sudez o fontă de un butuc. Și ce ai făcut? Ai leșinat?

— Nimic nu te obligă, domnule Clementi, să fii idiot — chiar dacă ești!

— Nimic nu te obligă să-l insulți pe viitorul tău șef!

— Pe cine să insult?

— Las-că afli tu! Spune-mi: după ce l-ai găsit pe

Bursucu mort, ți-ai adunat catrafusele într-o valijoară, sau într-o sacoșă, iar apoi ai anunțat poliția?

— A fost greu să ghicești? Da, cam așa am făcut...

— Și în casa lui Bursucu n-ai remarcat nimic deosebit, dezordine, sau mai știu eu ce?

— Nimic deosebit... Și n-am rămas mai mult de un minut acolo... împreună cu mortul.

Am meditat iar o clipă. Oare de ce mă mințea?

— Cum de n-ai fost suspectată de crimă? De obicei amanții își ucid amantele, dacă nu se întîmplă viceversa.

— Erau prea obosiți ca să suspecteze ceva, murmură Clem, și ea obosită. Polițaii care au picat abia după vreo două ceasuri, erau așa de leneși și de moi de parcă s-ar fi extras un minut mai înainte din niște butoaie cu bere... Cel mai crunt dintre ei, Chestorul Mălai s-a uitat la mine ca la un melc strivit și mi-a poruncit s-o șterg urgent și să nu mai calc pe-acolo.

— E limpede am zis — deși nimic nu era limpede. Și cu concedierea ta cum a fost? Te-a chemat papá Fischer la el să te informeze personal?

— Fischer? Scîrba aia mare? Nu se demite... M-a chemat o scîrbă mai mică... însă la fel de mare, Berca. M-a anunțat că din motive de criză, și așa mai departe... și anunțîndu-mă că sînt dată afară, mă pipăia! S-ar zice că vor rezolva criza renunțînd la o singură persoană, fiindcă numai pe mine m-au...

— Nu-ți face sînge rău, Clem, ai post. Îți surîde să fii secretara Agenției Lăzău, aici, la „Filială"?

— Cu alte cuvinte secretara d-tale?

— Cu alte cuvinte, da.

— Din primul moment am bănuit cum că n-ai fi în toate mințile. Nu mă pricep la chestii detectivicești, că altfel aș fi rezolvat și singură cum a fost cu „sinuciderea" lui Bursucu. În general nu mă pricep la nimic. Chiar și ca femeie de stradă aș face o figură neonorabilă... (Mi-am adus aminte că papá Fischer mă avertizase: Clem nu va reuși să-și găsească nici o ocupație, și nu va putea s-o practice nici pe aia la care făcuse aluzie înainte). Propunerea se respinge, domnule copoi. Altceva?

— Nu se respinge. Știi să pregătești ceva de mîncare la repezeală, jumări de ouă cu costiță și slană sau cam așa ceva?

— Nu cumva-mi propui să-ți duc menajul?

— Nici gînd. Nu fac eu astfel de aventuri. Sînt un om singuratic prin excelență... (Brusc am devenit atent: cine mai pronunțase aceste cuvinte? N-ar fi trebuit să le rostesc!) Însă, pur și simplu mor de foame, am continuat, examinînd rapid (și inutil) fața rece a Clementinei. Nu-mi amintesc cînd am mîncat ultima dată... iar ce mi-am preparat ieri, am aruncat pe fereastră. N-aș ocupa locul întîi la un concurs de bucătari!

— Nici eu. Nu știu să deosebesc un ou fript de o slănină crudă. Dar ce, n-ai destui bani ca să mănînci la „N-Y"? Cornel Balea, și alții ar fi încîntați să te revadă!

— Balea? A, da, „economistul" și „secretarul" lui papá Fischer! Îi stau oricînd la dispoziție dacă e vorba să-i corectez forma nasului, însă acum aș fi fost pur și simplu încîntat să înfulec ceva „alcătuit" de aceste mînuțe delicate...

Clem n-avea mînuțe delicate și o știa. O palmă aplicată de ea pe obraz ar fi lăsat amprente. Zise zîmbind acru:

— Da... aceste mînuțe delicate, iar apoi să mă momești încetișor către... și arătă cu bărbia în direcția patului. Am simțit cum mi se contractă mușchii obrazului și i-am răspuns răgușit, cu alt glas:

— *No, lady!* Nu! Nu fac parte din categoria mușteriilor de la „N-Y" care-ți trimit bilețele cu propuneri. Îmi ești clientă. Îmi ești și secretară. Suficient. Bun, deocamdată renunțăm la mîncare, hrana fizică nu e decît deșertăciune, așa cum ne învață *Pratyahara* care e dacă nu mă înșel, un stadiu al practicii Yoga, după cum la fel de bine ar putea fi o plantă rară de la Nord de Missouri... Să luăm taurul de coarne, să văd cu ochii mei ce au făcut acolo... cum ai zis?, vandalii, iar apoi vom organiza un festin la băcanul Pop în cămăruța secretă, știută de toată lumea, acolo se poate mînca mai bine decît la „N-Y" — doar că lipsește cocteilul „Panther" și de asemenea Dady Berca lipsește... cu toate că nu e sigur. Unde locuiești?

— Și clientă, și secretară, — și nu știi unde locuiesc!

Ce era să-i răspund? Că știu? Nu se cuvenea!

Am regăsit mașinuța Bugatti în fața „Filialei". Nici o mutră scîrbavnică de copoi nu părea să mișune prin apropiere. (Pe mine nu mă pun la socoteală — unde am ajunge?) Clementina mă dirijă pe niște străduțe vechi

unde fiecare casă ar fi putut conta ca monument istoric, însă cei ce răspundeau de asta se vede că erau neglijenți... Poeți, pictori, dansatori, și chiar hipnotizatori, locuiseră în mai fiecare din maghernițele alea. Chiar și tenorul Grozăvescu — zicea legenda — impresionase un cvartal și trei ulițe cu vocea sa în plină formare, pe cînd era tînăr...

Clementina Damian, fostă dansatoare la „N-Y", acum secretară a Agenției Lăzău, împărțise pînă de curînd garsoniera cu o colegă — însă pentru această colegă făcuse o mare pasiune un ins ce stăpînea două vii, două cîrciumi și un post-cheie la Primărie, și acesta o mutase pe fată mai în centru, s-o poată vedea mai des, iar Clementina, pentru care nimeni nu făcuse încă o pasiune deosebită, rămăsese să habiteze singură.

— Dacă vei încerca să faci ordine, cu ce vei începe? am întrebat-o rotind privirea prin cămăruța devastată. Într-adevăr, numai caloriferul părea nevătămat.

— Am și început, să fac ordine, spuse Clem, devenind pe neașteptate, și spre surprinderea mea, melancolică. Și ridică de jos o cutie cu bomboane. Dar și cutia fusese forfecată, cele mai multe bomboane curseseră pe jos, printre sfărîmături de ceramică și borcane unde fuseseră conservate de bună seamă nu labe de broască ci oareceva castraveciori. Pe urmă secretara mea comise un gest care mă uluí pur și simplu — nu știu de ce —: scoase din cutie una din bomboanele rămase, o aruncă în sus pînă aproape de tavan, și o prinse în gură cu dexteritatea unui cățel bine dresat. Mă întrebă: — Servești? Sînt acrișoare... Am refuzat, deși erau acrișoare. Clem ridică dintre sfărîmături un taburet și se așeză, absentă, distantă și infinit de tristă. I-am zis, numai așa ca s-o mai trezesc la realitate:

— Ce faci mutra asta importantă de parcă tocmai ai fi coborît din vagonul al doilea al lui „Führerzug"?

— Ce înseamnă „*Fiurerțug*", copoiule?

— Trenul lui Hitler, păpușă. Și să nu mi te mai adresezi cu „copoiule", că te retrogradez din funcție și-ți trag și din salariu!

— Și atunci, cum să-ți spun... copoiule?

— Să-mi spui „șefule". Clar?

— Valabil. Nici tu să nu-mi mai zici „păpușă" că nu sîntem la bordel. Ce-ar fi s-o ștergem de aici... nu-mi plac dezastrele! Aminteai ceva despre un prînz la băcanul Pop...?

— Prînz? Da... Ușa acestui palat al tău n-a fost forțată, cum au intrat tipii? Te-ai întrebat?

— M-am întrebat și mi-am și răspuns, șefule. Luaseră dublura cheii de la Bursucu. Înainte de a-l ucide. Sau după ce l-au ucis. Ce specialități se servesc la Pop?

— Și mai zici că nu ești bună de secretară-detectiv! Luaseră cheia de la Bursucu, he! Ia încearcă să constați totuși, dacă ți-a dispărut ceva din casă. De pildă vreun combinezon.

— Șefule, am patrusprezece combinezoane, patru sînt colo jos, unul atîrnă pe fereastră, două sînt sfîrtecate, le-au rupt, or fi fost niște perverși, celelalte șapte sînt acolo, acolo și acolo, toate patrusprezece...

— E ca și cu steagurile lui Pristanda.

— Care Pristanda?

— Ei, chestie de cultură generală, lasă că ne îngrijim și de latura asta. Bun! Căutătorii de comori au greșit încercînd să dea lovitura la tine. La băcanul Pop specialitatea casei e COADĂ DE VACĂ CU SOS, însă eu personal prefer friptura „în halat" — ceva absolut delicios. Să mergem secretaro! După ce-ți termini orele de serviciu, te întorci acasă și faci ordine.

Nu glumesc cînd zic că mi se făcuse cu adevărat foame. Dar cînd am ajuns în strada Aviator Segarcea, în apropierea „Filialei", mi-am dat seama că va trebui probabil să mai amîn nițel prînzul copios de la băcanul Pop. Hm — băcanul Pop, de unde îmi cunoștea el adresa?

În fața „Filialei", cu pălăria lui, de gangster complexat, pe-o ureche, aștepta, cine credeți, nimeni altul decît Tibi Tulea. Îl însoțea același sergent Gava, cu obrazul ars de vînturi, cu fruntea ca stînca, și nepăsător tot ca stînca.

Așa-și aranja treburile Tulea, să nu fie singur. Niciodată singur.

— Haide, vorbi el între două fumuri de țigară, zadarnic încercînd să-și îngroașe vocea. Șefului i s-a făcut dor de tine!

I-am întins Clementinei o legătură de chei cu gestul unui magnat al ținuturilor diamantifere din Transvaal.

— Urcă, te rog, în birou, și preia serviciul. Notează cu

grijă telefoanele. Dacă mă caută de la c e n t r u, spune-le că mă aflu pe teren. Şi prezintă-te cine eşti: noua secretară.

Clementina mă privi, de data asta verdele ochilor ei parcă surîdea, îl ignoră total pe Tulea, luă cheile şi intră în casă.

Tulea privi în urma ei, dar nu ca să-i studieze picioarele ci ca să arate că e şmecher, şi pe deasupra şi poliţist.

— Secretară, hai? Ai o secretară! Clementina, secretara domnului Clementi! Ce se ascunde sub această potriveală de nume?

— Un complot, i-am răspuns. Un complot împotriva ta.

Tibi Tulea rînjea cu răutate, însă mutra şi-o ţinea la distanţă. După spectacolul de la taraba lui Fischer constatase că am pumnul zglobiu şi că mi-am însuşit la perfecţie şi Yun-Tsuki-No Tsukkomi, şi Tobi-Komi-Tsuki. Nu era chiar tîmpit de tot Tulea ăsta, însă oricum, n-avea să iasă bine, el, din această poveste, vă jur. În orice caz, mi-am dat seama că friptura „în halat“ ce o pregătise băcanul Pop cel misterios, se va răci pînă voi ajunge să gust şi eu din ea.

— Ai observat potriveala dintre numele meu şi al secretarei, Tibileţ? Dar vai, înseamnă că nu eşti chiar cel mai cretin poliţai din Balcani cum se tot trăncăneşte la prefectură!

La oarecare distanţă, nu prea mare, sergentul Gava, rămînea neclintit, mustaţa lui era mai ţeapănă decît mustaţa lui Alecsandri de pe statuia de la Mirceşti, însă pun pariu că în sinea lui se bucura auzind vorbele de hulă adresate lui Tulea.

— Şi ce se ascunde sub această potriveală — te întreb încă o dată, zise aghiotantul lui Mălai, încercînd să pară sever.

— N-ai să afli niciodată, Tibileţ. Niciodată. Pricepi... amice?

— Să nu-mi mai spui Tibileţ, şi nici amice, că va fi vai de capul tău!

— Dacă deschizi bine holbanii, ai să observi cum dîrdîi. Şi ce-mi vei face, Tibileţ, amice?

Sergentul Gava se apropie, împreună cu mustaţa lui.

— Haide, haide, şefule, mă dojeni el domol. Mă grăbesc, am o mulţime de necazuri pe cap. Urcă la volan şi să mergem.

— Ce? Să cheltuiesc benzina Agenţiei?

— Păi nu m-aş plimba şi eu o dată cu un automobil?

Acest argument, atît de simplu, avu darul de a mă convinge.

Am deschis şi i-am poftit pe Tulea şi pe Gava să intre. Gava ocupă un loc în spate, în dreapta, Tulea în faţă, alături de mine. Nu părea foarte încîntat că se află alături de mine, poate gîndea că, în orice clipă, cu stînga, pot să-i aplic un mic „Shuto-Uchi“, deşi mă îndoiesc că la acea oră era la curent cu denumirile în sportul japonez. Cred că nici la ora asta nu e la curent, însă asta e altă poveste. Altă poveste e întrebarea dacă Tibi Tulea mai trăieşte?

Nu mai trăieşte. Deşi ticăloşii, conform tradiţiei supravieţuiesc, Tulea, e mort de multă vreme, şi în mare măsură datorită contribuţiei mele personale şi a şerpilor veninoşi ai lui Histapes. Tot altă poveste e că nimeni n-a descoperit încă mormîntul lui Tibi Tulea, dar ce importanţă are, şi de fapt nu văd de ce o iau razna. Să revin.

Cum conduceam fără mare grăbire — cine se grăbeşte cînd e în drum către poliţie? — alături de mine Tulea scuipa vălătuci de fum din gura lui mereu împuţită — nu din alt motiv, dar nu se spăla pe dinţi niciodată. În spate, sergentul Gava îşi trosnea din cînd în cînd metatarsienele — sau matacarpienele? — lăboaielor sale imense.

Din pragul băcăniei, băcanul Pop, îmi făcu un semn de simpatie, convins că asistase, în sfîrşit, la o m a r e a r e s t a r e. Numai că, cine arestase pe cine, eu pe Tulea, sau Tulea, pe mine? *That is the question!*

În schimb Chestorul Mălai nu arătă nici un semn de simpatie.

Se ridică, veni în direcţia mea.

De data aceasta, de m-ar fi pocnit, praful se alegea din biroul său dichisit, şi de mutra lui de primar peste canibali — chit că aş fi ajuns în faţa plutonului de execuţie, sau şi mai rău. (Mai rău — unde?) Îngerul său păzitor, al lui Mălai (avea oare şi un înger păzitor?) îi şopti însă la ureche să nu dea în mine — şi nu dădu. Bine făcu. Trecu — iarăşi perfectul simplu! — iar în dosul biroului.

Înfățișarea biroului părea ușor schimbată. Ușor, însă esențial. Da. Da, pe birou nu se mai aflau decît *patru* fotografii; aș fi fost gata să fac pe măturătorul de stradă timp de două zile și două nopți, numai să aflu care dintre poze fusese luată, și de ce.

— Apropie-te, bă! îmi ordonă Mălai.

Șuvițele rare și cărămizii ale părului său se răsfiraseră în lături ca niște coarne, insuficient totuși ca să-i dea înfățișare de diavol. Un diavol, sîntem de acord, are ceva diabolic în înfățișare, pe cînd mutra Chestorului, buhăită și lată, vădea tîmpenie, alt cuvînt mai subțire nu găsesc.

— Bă, acesta, n-ai auzit? Apropie-te!

Nu m-am clintit. Îmi ziceam că dacă Mălai nu e diabolic, să încerc să fiu eu.

— Tulea, ce stai așa ca o oiște bleagă?! Fă-i vînt animalului să ajungă și el colea în fața mea, mi-s ostenit și nu pot vorbi tare . . . Hai, dă-i un brînci!

Cu toate că Tulea se temea de mine ca de dracu — presimțea el că într-o zi o să-i vin de hac, și nu se înșela defel — îmi dădu un brînci, ce se facă, ordinul e ordin și nu o acadea s-o scuipi cînd vrei dintre dinți. Nu era cine știe ce mare brînză, brînciul lui, tipii de genul ăsta care mereu își închipuie că ar fi altceva decît ceea ce sînt în realitate — iar Tulea își închipuia că ar fi un mare detectiv, pe cînd, ca rang real nu ajungea nici la nasul unui ajutor de hingher — tipii ăștia n-au putere-n mădulare și dacă nu-mi convenea nu m-aș fi clintit nici măcar cu un centimetru. Dar îmi convenea. De afurisit ce sînt m-am prefăcut că ar fi un brînci teribil, am zburat înainte și am aterizat pe biroul Chestorului care sări furios:

— Ho, mă, ce vii peste mine ca . . .? Ce-l împingi așa, Tulea?

— Păi mi-ați or . . .

— Gura! se răsti Mălai, în vreme ce eu îmi ceream, ipocrit scuze, repliindu-mă. Eram satisfăcut. Văzusem ce voiam să văd. Din șirul celor cinci poze, patru acum, lipsea fotografia dansatoarei. A lui La Goulue. Rămăsese fotografia cucoanei cunoscute, probabil scumpa sa nevastă, fiindcă avea mutră de nevastă de Chestor, poza prea iubitului Conducător, a unei fetițe — fiica? — și a lui Mălai, în persoană, tînăr. Însă a dansatoarei-vedetă de la „N-Y“ lipsea. Ce voia să însemne asta?

Am încercat să gîndesc repede și intens, în timp ce idiotul de Tulea orînduia pe birou obiectele deranjate de „căderea“ mea, continuînd să-și ceară iertare pentru că mă împinsese prea cu putere. Să nu mori de rîs?

Mi-am zis că absența lui La Goulue din șirul de poze de pe birou nu poate să însemne decît un singur lucru: că nu e încurcată cu Mălai, că gelozia lui fusese contrafăcută, cum și bănuisem, iar fotografia, luată cu împrumut. Foarte stîngace manevră. Dar ce se ascundea în spatele ei? Nu manifestasem, deocamdată, nici un fel de interes față de vedeta de la „N-Y“. Atunci, cineva încercase să prevină un eventual viitor interes față de La Goulue?

Chestorul Mălai se trînti iar în fotoliu și supse din pipa lui kilometrică.

— Clementi, umbli pe la cabana BLANCA?

— Umblu. De ce?

— Ce, de ce? Ce faci acolo?

— Beau și petrec ca toată lumea.

— Nu zău, bei și petreci? Asta faci tu?

— Domnule Chestor, timpul meu e prețios . . . îmi petrec viața muncind, n-am vreme să colind restaurantele, precum păduchele de Tulea, sau alți păduchi de teapa lui . . .

Îmi făcea o plăcere nebună să-l scot din fire pe gangsterul complexat.

— Cum îți permiți, gunoiule? își holbă Mălai ochii săi injectați. Tulea, de ce nu-l snopești?

Tulea își îndreptă umerii (deosebit de firavi, fie spus în paranteze, erau, cum să ocolesc adevărul, mai înguști decît șoldurile din care motiv croitorul său băga multă vată) și răcni cu vocea, lui subțiratică:

— Îl aranjez eu, dom Chestor, n-aveți grijă!

Însă Mălai, deși tîmpit (cum să ocolesc acest cuvînt atît de suculent?), știa pesemne cîte parale face, ÎN ESENȚĂ, aghiotantul său Tibi Tulea. Se uită strîmb, ca la o balegă de-abinelea uscată către Tulea, pufăi din pipa sa lungă (folosea tutun „Khorghe“, produs la fabricile din Aalborg — Danemarca, de unde-l avea? Limpede: de la Uggo Fischer), și-apoi mi se adresă cu expresia unui șarpe-boa pe cale de a înghiți o căprioară.

Dar — stimați prieteni și neprieteni — Mălai nu era un șarpe-boa, cu toate că mînca, zic eu, de două ori mai mult, iar eu eram departe de a fi o căprioară. Eram un lup. Aproape că eram Lupul Șchiop. Însă asta rămîne între noi. Chestorul bodogăni cu vocea lui care păcat că nu a rămas înregistrată măcar pe benzile de la *douăzeci centuri fox:* — B-hăăă..., Clementi! Îl cunoști pe Hagi Mer Histapes, cetățean român de origine... străină?

Cu gesturi senine — nu știu cum vor interpreta interpretologii această expresie, „cu gesturi senine", am extras din buzunare un pachet de țigarete „Staffel" (influența secretarei mele Clem) am aprins una și am rînjit. De ce am rînjit? Poate se cuvine o explicație. În acele minute, mi-am dat seama că *undeva, cineva,* se teme de mine.

Poate că exagerez.

Undeva, cineva, e deranjat de prezența mea. Rimă. Splendid! De ce îl deranja prezența subsemnatului, aceasta e întrebarea. Am răspuns, pufăind fără grijă din „Staffel"-ul meu:

— Dacă faceți aluzie la un individ nasol, moliu, mare sau chiar imens, și imens de caraghios, îmbrăcat în contradicție cu fizicul, cam ca și amicul Tulea, de față, și care vorbește tot timpul, împiedicîndu-i pe alții să vorbească și chiar să asculte, îl cunosc, cum să nu! Din vedere. Nu m-a invitat la masa lui. Dar nici eu la a mea.

Chestorul Mălai pufăi din pipa lui umplută cu tutun „Khorghe", arăta rău, obosit ca după mari cazne, privi indiferent, fără să vadă de fapt, șirul de poze de pe biroul său (pariez pe locul meu din iad că nu-și dăduse seama că eu am observat absența uneia din fotografii, prea era tîmpit și abrutizat de coniace), și mormăi:

— Vorbești cam mult... cum te cheamă?

Nu i-am răspuns, de ce aș fi făcut-o?

— Clementi, suflă, slugarnic Tibi Tulea.

— Vorbești prea mult, Clementi! Nu e bine... trase un fum și iar uită numele meu. Cum dracu îl cheamă, Tulea?

— Îl cheamă Clementi, David Clementi, dom Chestor.

— David e inutil, Clementi e suficient. Chiar prea mult. Deci, vorbești prea mult... hm, hm, hm! Clementi! Nu e bine, Clementi. Cum de ai reținut atît de bine înfățișarea lui Histapes?

— Nu-s obligat să explic... dar față de dv. voi face un gest de clemență. Clemență — care vă va aminti de numele meu, dar nu vă faceți iluzii... N-am de gînd să iert pe nimeni.

— Bă, Tulea, ce spune individul ăsta, tu pricepi? izbucni Mălai.

— Nu, dom Chestor. Aiurează. Arestul doi?

— Stai dracului, imbecil de cîrpă ce ești. Bă, Clementi, ce e cu Histapes?

— Nu știu. Înfățișarea lui bate la ochi. Chiar și un orb s-ar simți stingherit în preajma sa. Iar eu am doi ochi, nu-s orb, nici chior, în plus sînt și „copoi", așa că l-am remarcat pe Histapes.

— L-ai remarcat *prea tare*. Doi ochi? *Prea mulți* pentru unul ca tine. Ce mai știi despre Histapes?

— Cam tot ce v-am relatat, și-n afară de asta, că atunci cînd nu vorbește, crapă, adică mănîncă, cît patru, abia pridideesc chelnării să aducă și să strîngă blidele.

— Altceva?

— Nimic. Toată lumea îl înjură pentru că-i deranjează pe toți, iar lui nici că-i pasă.

Chestorul Mălai izbi cu pumnul în masă, scuipă o amenințare nu se știe la adresa cui, apoi îmi adresă o întrebare „subtilă".

— L-ai ucide dacă ar fi nevoie?

— Pe tăntălăul acela? Nu știu... Nu mi-a propus nimeni să-l ucid. La ce bun să-l ucid, cui ar folosi?

— Dar dacă ți-aș propune eu? Dacă aș ordona: Clementi, rade-l pe Histapes?! Împușcă-l!*

— Unu, așa ordine nu se dau, doi, asta nu e o glumă demnă de dv., trei, repet că mă grăbesc mult, domnule Chestor!

Mălai mă mai privi puțin cu ochi reci, scîrbiți și obosiți, apoi se întoarse brusc către Tulea. Răcni:

— Luați-i amprentele... Căutați! Comparați! Faceți și voi ceva, fir-ar al dracului să fie de treabă... mișcați-vă!

* Ce „capcană" îmi întindea Mălai! Histapes *nu fusese împușcat...*

Afară! Stai! Stai Clementi, stai! Viața ta atîrnă de un fir de păr! Să știi!

Era să-i răspund: eroare, dom Chestor. Atîrnă de o amprentă pe care *nu o veți găsi*...

Știam că nu au găsit vreo amprentă de-a mea în casa lui Bursucu, și nici în adăpost, și mai știam — habar n-am de unde această convingere, că Iuga nu mă va divulga.

18. Simpaticul inspector Tibi Tulea și morocănosul sergent Gava mă escortară prin labirinturile întunecate ale acelei instituții pînă în fața unei uși atît de murdare cu ceea ce fac muștele cînd țin cu tot dinadinsul să-și lase amprentele, încît acum era cu aproape de două ori mai groasă decît la origine.

Dacă aveai vederea excelentă, puteai distinge pe o tăbliță de nichel, foarte înzorzonată la margini, zorzoanele însă abia se mai puteau distinge din motivele pomenite mai sus:

Secția AMPRENTE, LEGĂTURI
și CORESPONDENȚE
Intrarea str. interzisă *oricui!*

Și să se mai spună că băieții n-aveau humor! Am refuzat să intru, indicînd cu degetul ultimul cuvînt, fără a-mi apropia totuși prea mult mîna de „toaleta" aceea pentru muște; Tulea, asigurat de prezența solidului Gava, mă împinse, totuși, nu prea violent. Știa că, aflîndu-mă într-o poziție ideală, dacă-i repet un cot în mutră, aveau să-i sară din gură pînă și măselele pierdute încă din copilărie.

— Perfect, am zis, însă deschide tu ușa, mîna mea e prea murdară ca să se poată atinge de clanța asta proaspăt frecată cu leșie.

Un individ bătrîior, puțin gîrbovit, cu ochelari, cerceta ceva atît de aplecat deasupra biroului său, înjghebat, zic eu, de unul din dulgherii cei mai nepricepuți de pe caravella El Dorado, din flotila lui Cristophor Columb, atît de aplecat că aproape se rezema cu nasul în tăblie. O lupă

mare, plesnită exact la mijloc, abia mai încăpea între birou și ochelarii săi. Fără îndoială studia niște amprente, poate chiar ale lui Columb, și tocmai de-aia m-am gîndit că locul său nu e la poliție, ci într-o bibliotecă, înconjurat de tomuri groase și hărți subțiri.

Tibi Tulea nu era chiar un ins lipsit de cel mai elementar respect. El catadicsi să-l salute pe șeful amprentelor.

— 'Neața, domnule Gasparoglu...

— E trecut de amiază, domnule Tulea...

— Nu observasem. Luați urgent „conturul" labelor acestui bandit pe care l-am adus, și comparați-le cu „contururile" celelalte. Ordinul șefului.

Gasparoglu nici nu ridică ochii să-mi vadă chipul, ci-mi examină doar mîinile. Ciudat mai e și „profesionalismul" acesta cronic! Îmi luă amprentele după toate regulile artei, apoi făcu semn că e gata — nici vorbă să emită vreun sunet — dar poate că era totuși mut, deși răspunsese la salutul lui Tulea, apoi făcu un foarte scurt și misterios gest, undeva către spatele său, și privind într-acolo am constatat prezența unei chiuvete, unde, eventual, să mă spăl pe mîini, numai că știți, cerneala asta pe care o folosesc „amprentologii" se curăță foarte greu. Hai, hai, mă grăbi Tibi Tulea și astfel am fost scos de acolo și m-am pomenit iarăși la „pre-arest", adică în sala („sală"! la fel de bine îi puteam zice și castel!) inspectorului de serviciu, bună la toate.

La masă, între cele două telefoane care aveau obiceiul să țiriie în același timp, stătea comod instalat un polițai scund, cu fața bolovănoasă, frunte îngustă, pomeții obrajilor mult ieșiți în afară și bărbia extrem de lungă, ușor curbată „către înainte". Ansamblul însă alcătuia o mutră nu chiar definitiv antipatică — mai ales că omul ținea în mînă o carte din care se prefăcea că ar citi. Poate că nici nu se prefăcea. Nu știu dacă era ultima edițiune a Procedurii Penale, sau un romanț d-amor, și pe cît se pare nici amicul Tulea nu știa fiindcă, după ce-mi permise să mă așez, cu un gest regal care i se potrivea tot atît de bine ca o coroniță de mireasă unui porc mistreț, luă loc și el, la o anumită distanță, și puse întrebarea — tipii de genul lui plesnesc dacă nu pun cel puțin o întrebare pe minut:

— Păi ce frunzărești și tu acolo, bă, Speriatule?

Lui Tulea îi plăcea să imite tonul şi glasul Chestorului Mălai. Dar nu-i izbutea defel.

Numele inspectorului scund şi cu bărbie kilometrică era Speriatu, cu toate că faţa lui nu exprima teamă, ci, cînd îl fixă pe colegul său Tulea, doar un fel de plictiseală, sau, dacă-mi permiteţi, greaţă. Îl privi două secunde şi numai prezenţa mea îl împiedică să-i tragă un scuipat între picioare.

— Nu te priveşte, bă Tulea, ce citesc eu aici. Citesc ce vreau. Am să-ţi răspund numai dacă obţii aprobare de la şef să mă duci la interogator...

Obrazul gangsterului ratat se înverzi.

— Eu te întrebam numai aşa, amical, Speriatule... Ce, nu mai e voie să între...

— Ia mai las-o baltă! Şi Speriatu se cufundă iarăşi în lectura cărţuliei sale. Am tras concluzia că nu sînt singurul de pe lumea asta — şi din celelalte, dacă există — căruia Tibi Tulea nu-i făcea o impresie deosebit de pozitivă. Inspectorul cel mic de stat citi ce citi, dar fără aceeaşi poftă ca mai 'nainte, şi în sfîrşit ridică din carte ochii mici, întunecaţi şi de data aceasta răutăcioşi cum nu se mai poate. Mă, Tulea, tu de ce-mi stai aici şi-mi duhneşti din ţigările tale nenorocite? Spaţiul e îngust, aerul se termină... N-ai treabă? N-ai de arestat vreo fetişcană care a călcat pe bec, sau vreun flaşnetar orb? Poţi să te cari, îl păzesc eu pe individ. (Adică pe mine.)

Tulea examină chiştocul ţigării sale, se gîndi să răspundă ceva tăios, dar nu-i veni în minte nimic, şi zise:

— N-ai auzit de Clementi? Un individ periculos!

— Da! Iar tu te înghesui acolo unde e pericolul mai mare — păi nu ştim?! Iar regulamentul interior, capitolul şase, paragraful cinci, alineatul *b*, zice negru pe alb (aiurea! Speriatu inventa, şi chiar cu mare poftă, bizuindu-se pe ignoranţa lui Tulea) că în afara inspectorului de serviciu nimeni, cu excepţia celor sub cercetare, n-are voie să zăbovească aici mai mult de un minut. Iar tu mă afumi de unsprezece minute. Te salut cu mare bucurie... dacă pleci.

Tulea suportă şi acest picior în fund şi se cără. Speriatu mai citi un pic şi apoi dădu pîrtie unei mici conversaţii:

— Nu că aş avea ceva deosebit împotriva fumatului, că şi eu trag la mahorcă de nu mai pot — şi chiar îşi aprinse o „mahorcă“ — dar mutra nemernicului ăsta provoacă indigestie, mai ales cînd te izbeşti de el în fiecare zi. Domle, la noi în poliţie intră cine vrea...

N-am răspuns nimic, fiind întru totul de aceeaşi părere. Speriatu azvîrli cu un fel de dispreţ cărţulia în sertar şi astfel n-am aflat, şi nicicînd n-aveam să aflu, cu ce anume se delectase în orele de serviciu. Schimbă subiectul.

— Te cheamă Clementi, poliţai particular, de-ai lui Lăzău? Mie-mi zice Speriatu, şi nu mă sperie nimic în afara gîndului că şi mîine va fi o zi cu totul identică acesteia de azi. Nu e cel mai optimist gînd, dintre cîte există. Cam cît cîştigi?

— Dacă mă vor chema în fiecare zi la poliţie, să-mi ia amprentele, sau să-mi arate ce frumos e aici înăuntru, am să ajung sigur văcsuitor de ghete pe peronul gării, însă nici aşa n-am să-i devin mai simpatic nici lui Mălai, nici lui Tulea şi nici altora...

Speriatu crăpă fereastra şi aruncă chiştocul ţigării sale. Mă aşteptam să aud o explozie, dacă ţineau în curte bombe sau măcar dinamită, sau măcar un urlet, dacă ţigara aprinsă cădea pe chelia Chestorului, dar, din păcate, nu se produse nimic.

— E adevărat că Agenţia voastră aplică nişte sisteme noi, speciale?

— Aşi, vechi de cînd lumea... Filezi, tragi concluzii, de cele mai multe ori iei plasă şi tragi ponoasele. În meseria noastră nu pot exista inovaţii...

— Şeful vostru, Lăzău, e un tip t a r e?

— Nu-l cunosc, dacă mă crezi. Lucrează totdeauna prin intermediari, ei îmi transmit dispoziţiunile.

Speriatu îşi scărpină bărbia. Îi luă cîtva timp — de lungă ce era.

— Nu te-ai gîndit, în acest caz, că şeful vostru poate nici nu există. Dacă chiar ei, intermediarii, sînt şefi?

— Nu mi-am bătut capul. E o idee, dar să ştii că nu mă preocupă. Ia spune-mi, cam cît timp îi trebuie specialistului vostru Gasparoglu ca să stabilească asemănarea sau neasemănarea dintre nişte nenorocite de amprente?

Speriatu aprinse o nouă „mahorcă", deschise larg fereastra și-mi privi degetele mînjite cu tuș.

— În ce dracu te-ai amestecat? Hm, nici n-aștept un răspuns... Dactiloscopia e o știință tînără și de mare viitor. Tînără, pe mama dracului. Gasparoglu are nevoie de maximum cinci minute ca să stabilească orice — n-ai să mă crezi, e o minte mare „doctor de Roma", sau cum îi zice, și în ce crezi?, în teologie!, însă de reținut, te vor reține măcar vreo cîteva ceasuri, așa e tipicul, ce nu cunoști polițaii, păi tu ce ești?

Și cu adevărat, am rămas acolo patru ceasuri bune. Apoi țîrîi, mai anemic decît un greiere care vrea să se sinucidă, telefonul din stînga. Speriatu ascultă, zise că a înțeles și că să trăiți, și puse receptorul. Imediat zbîrnîi și drăcia din dreapta. De data aceasta se dessincronizaseră telefoanele. Inspectorul de serviciu ascultă, făcu o strîmbătură în direcția mea dar care îi era adresată celui de la capătul firului, apoi bombăni: „Ce vorbești, mă? Du-te și prinde ploșnițe. Ia, hai sictir!" Și închise. Îmi rînji cu mutra lui primitivă, dar, aș zice, nu lipsită de humor, sau omenie, sau de amîndouă.

— Așa e la noi la poliție, amice Clementi. Chestorul poruncește să te trimit dracului, adică să-ți dau drumul, nu le-a ieșit, se vede, potriveala cu amprentele (și nici n-avea cum să le iasă!) pe cînd Tulea îmi ordonă să te rețin sub orice acuzație — de pildă că m-ai atacat și mi-ai dat palme — și să te bag la arest... El îmi ordonă mie, păduchele... Hai, Clementi, dispari, iar dacă se ivește un post vacant la voi, dă-mi de știre. Îmi tînjește inima după o viață nouă...

19. Clementina se ridică de la birou. Avea figura unei persoane gata să moară de inaniție. Nici figura mea nu arăta mai bine, ce, vă închipuiți că la Chestură Tibi Tulea și Chestorul Mălai mă trataseră cu gîște fripte și plăcinte? Clem vorbi iute, în stilul ei, trimițîndu-și silabele cu aceeași rapiditate cu care Buffalo Bill își expedia odinioară plumbii săi celebri.

— Ai o grămadă de mesaje telefonice, șefule, dar mai întîi mergem să mîncăm. O secretară leșinată de foame nu face două parale.

M-am uitat la ea, puțin mirat, dar ascunzîndu-mi bine mirarea. Se buclase. Cînd, unde, cu ce — de vreme ce nu părăsise ultimele ore „Filiala"? Spre deosebire de cursul modei — cucoanele purtau frizură „Buby", păr scurt, și-n față și la ceafă, Clem lăsase să-i crească pînă la umeri frumosul ei păr negru, lucios, aspru. Era neted și curgea egal ca un... cu ce Dumnezeu să-l compar? Acum însă capetele șuvițelor erau prevăzute cu bucle, nu stridente însă fermecătoare. N-am pus însă întrebări, ar fi fost sub demnitatea șefului față de secretară, mai ales cînd șeful e detectiv, nu e așa?

— Gată-te, Clem! Băcanul Pop ne așteaptă cu specialitatea casei, COADĂ DE VACĂ CU SOS, și-n plus ne așteaptă pentru a-i furniza o mică bîrfă: șeful cu secretara la un prînz intim...

— Deci, în sfîrșit, mîncăm! Pentru prima dată în ultimul an, figura Clementinei se lumină într-o jumătate de zîmbet. *Mîncăm!*...

Însă jos, lîngă Bugatti, îmi veni brusc o idee. Știam că nu e bine, prea multe idei, și toate amestecîndu-se una cu alta picau peste mine în ultimul timp, în loc să am una și fixă. La drept vorbind, ideea fixă exista.

— Micuțo, i-am zis Clementinei, cu toate că apelativul se potrivea lunganei de secretară-mea ca o togă romană pe umerii băcanului Pop, suspendă-ți apetiturile pentru cinsprezece minute, numai pentru cinsprezece, te rog!

Mă gîndeam: mă reținuseră la poliție patru ore. Patru ore! Cîte nu se pot întîmpla în patru ore!

În acest timp Clem trimise întregului univers un geamăt sfîșietor.

— Iarăși amînăm prînzul? Să știi că demisionez.

— Ei! Abia te-am angajat! Am o mică bănuială. Pariez pe ultimul gînd al ultimului Mohican că în această clipă vizuina mea de pe strada Cotită are o seamă de puncte de vedere comune cu propria ta chichineață, de pe Lutherană...

Și ne-am urcat în automobil. Am făcut un viraj demn de Fritz Rausching care sucombase în Venezuela, tot din cauza unui viraj... demn de mine să zicem, și am luat direcția „vizuinei" care acum nu mai era secretă pentru nimeni, nici măcar pentru băcanul Pop, și în special pentru el.

Presimţirile nu mă înşelaseră, însă nici măcar n-a fost vorba de presimţiri ci de o certitudine: într-adevăr, se l u c r a s e frumos şi acolo: demontaseră totul, absolut totul, nu rămăsese nici măcar caloriferul intact, ca la Clem, pentru motivul simplu că nu aveam calorifer. Îmi răsturnaseră chiar şi plita din bucătărie. Ce vor fi avut cu sărmana şi prozaica plită — credeau că ascund acolo diamantele lui Histapes?

Însă convingerea perfect optimistă, că nu găsiseră ceea ce au căutat în locuinţa lui Clem, şi cu atît mai vîrtos în locuinţa mea, pentru faptul elementar că nu posedam ceea ce le trebuia *lor*, îmi dădea suficientă putere ca să privesc totul cu humor. Cît priveşte carneţelul şi foile sustrase din locuinţa lui Bursucu, ca şi *pergamentul* furat din pulpana lui Histapes („furat"! Aveam impresia că fusese pus anume acolo, ca să-l poată descoperi oricine), n-aveam grijă, se aflau la loc bun, şi anume în „Punctul 2 sub X". N-are rost să mă grozăvesc explicînd ce înseamnă „Punctul 2 sub X", o ascunzătoare, pur şi simplu o ascunzătoare cum posedă aproape fiecare om: fetele îşi ascund la „Punctul 2 sub X" al lor scrisorélele care nu trebuie să pice sub ochii mămicelor, băieţii minori pachetul cu ţigări, iar băieţii majori, bărbaţii însuraţi, cîte o amărîtă hîrtie de cîţiva lei, ca să aibă de un şnaps a doua zi.

Clementina surîse — pentru a doua oară în acel an — cu toate că murea de foame.

— Ţi-au furat ceva important?

Am ridicat din umeri şi am dat un şut scăunelului pe care şedeam în faţa plitei cînd aţîţam focul: de fapt n-avea nici o vină.

Nu focul, ci scăunelul.

— Îmi pui aceeaşi întrebare inteligentă, iar eu îţi dau acelaşi răspuns genial. N-am nimic important aici.

— Dar la „Filială"? Poate că...?

— Nici la „Filială". Nici un „poate că". Acum, într-adevăr, ne putem permite luxul unui prînz, sau mai curînd al unei cine. La cină băcanul Pop are cîteodată limbă cu rizoto, sau pui fript cu sos de roşii. Eu însă prefer mîncarea marinărească din bojoc.

— Nu mă mai chinui, şefule, suspină Clem.

N-am mai chinuit-o ci am închis uşa cu cheia, numai

aşa din obişnuinţă, fiindcă oricum n-avea sens; broasca nu fusese forţată, fiind o broască din acelea care se deschid chiar şi cu vîrful unghiei, cu condiţia să existe un vîrf şi o unghie. Am oprit automobilul exact în faţa „Filialei", însă n-am urcat deşi mă bătea gîndul că în acest moment, vandalii, căutătorii de comori, exasperaţi că nu găsesc ce caută, îmi demolează biroul. Ei şi ce, acestea sînt riscurile meseriei, dl. V. va trebui să înţeleagă şi să-mi cumpere alt birou — las-să-şi facă mendrele vandalii, pînă mai au ocazie...

Am închis automobilul, cu un gest larg de parcă aş fi închis Pakhardul lui William Shakespeare Hart, cel care l-a întruchipat pe ecrane pe RIO JIM, şi i-am oferit Clementinei braţul. Ea ridică ochii verzi, buclele negre îi fluturară, şi mă privi ca o călugăriţă învoită din mănăstire pentru a merge să cumpere cărţi de rugăciune. Glăsui cu vocea ei aspră:

— Asta nu, şefule. Nu se cuvine!

Am înaintat deci păstrînd o jumătate de metru distanţă între noi pînă la băcănia băcanului Pop. Nu se chiar înserase încă, dar soarele se pregătea să izbească în munţi, şi iarăşi mă cuprinse o nostalgie la gîndul că razele lui ricoşează acum violent de stîncile stranii ale Cheilor de Sare, şi mi se făcu dor să fiu acolo, şi mi se făcu dor, oricît ar fi de ciudat, să port una din acele conversaţii absurde ce nu duc nicăieri, cu maiorul Maximilian Clemir, mi se făcu dor de Lupul Şchiop şi chiar de Paul Delun, pe care nu-l cunoşteam.

Aş fi vrut să mă aflu acolo, la cabana BLANCA, să aud vocea lui Dragoş „Vă saliut, vă saliut", să degust pe terasă un păstrăv bine muiat în mujdei de usturoi şi mai ştiu eu ce, şi să aud strigătul prelung al Madamei Clementa peste întunericul ce avea să cadă.

Însă nici o simplă cină la Pop nu e de lepădat, şi m-am consolat cu acest gînd. În băcănie nu era cine ştie ce vînzoleală, dar de dincolo de uşiţa mascată de o draperie roşie, cu vulturi, inimi şi dansatoare, draperie ce mai mult atrăgea atenţia decît o distrăgea, venea către exterioare un vacarm semnificativ, dar ce e mai important, venea şi un parfum de sosuri picante care pur şi simplu te ameţea. Am crezut că depistez, între atîtea binefaceri culinare şi aroma unui sos indian, uşor usturoiat.

Băcanul Pop, mai surîzător decît în ziua căsătoriei sale (nu se căsătorise niciodată), ne-întîmpină frecîndu-și mîinile. Purta surtuc negru, de popă, aș îndrăzni să zic, și cămașă gălbuie, dintr-un material al cărui nume îmi scapă însă e foarte șic. Am făcut prezentările spunînd despre Clementina că e noua secretară a Agenției Lăzău ceea ce și era de fapt — Pop o privi cu ochii cît cepele, cît niște cepe roșii că-i avea totdeauna injectați de prea multă lectură nocturnă, curios foarte să constate cum arată o secretară detectivă (dar eu nu uitam o secundă că el aflase nu se știe de unde adresa mea, pînă nu demult atît de secretă).

M-am întrebat dacă mirarea sau curiozitatea sa nu e falsă: oare nu intrase niciodată la „N-Y“ și n-o văzuse pe Clem dansînd?

Însă e adevărat că actuala secretară, semăna cu dansatoarea din corpul de „balet“ al lui Dady Berca exact ca un arici cu o iepuroaică, sau invers, că iese mai bine.

— O cină solidă, dragă domnule Pop! O cină copioasă. Să nu lipsească nici stridiile...

Pop căscă gura și era să înghită două muște ce se plimbau și ele fără nici o justificare valabilă prin porțiunea aia a văzduhului.

— Stridii, domnule Clementi?! Vai de mine, n-am servit stridii în viața mea, nici nu știu cum arată... și nici măcar nu se mănîncă pe la noi așa ceva... Niște scoici... moluște... phui!

— Aici te înșeli, domnu Pop! La „N-Y“ se servesc stridii... dar nu te necăji, n-aș mînca nici eu moluștele alea nici dacă m-ai pica în creștet cu ceară...

Clem zîmbi cît putu de frumos — a treia oară — și făcu observația fină:

— Totuși, nu mîncăm ceva... orice?!!

— Ba da, am dat replică. Ce aveți mai gustos și mai picant, ca pentru doi oameni lihniți... Scotociți bine prin cămară!

Băcanul Pop, liniștit acum în privința „moluștelor“, ne conduse dincolo de draperia roșie. Mutrele de acolo își ridicară ochii de prin carafe, pentru a o examina pe Clem. Ca să fiu sincer, merita. Am instalat-o pe secretară la o masă cu bună poziție strategică, și am ieșit, înapoi, în băcănia propriu-zisă, împreună cu Pop; l-am întrebat

dacă e slobod să dau un telefon, el îmi arătă unde e aparatul, cu toate că știam foarte bine, o chemă pe fata care servea dincolo de draperie, îi dădu porunci strașnice, dar nu plecă din prăvălie. Cum să scape el convorbirea mea — ce și cu cine vorbeam? Am zis:

— Alo, Chestura? Cu domnul Tulea, dacă se poate...

Se putea. Peste un minut glasul de gangster nerealizat al lui Tulea se auzi în telefon, chiar mai subțiratic decît era în realitate, deși depunea eforturi mari ca să-l facă mai viril.

— Inspectorul Tulea! Ascult!

— No, servus, amice! Clementi te deranjează...

— Iarăși tu?! Nu vrei să te duci în...?

De la distanță îi convenea să facă pe curajosul.

— Bă, i-am zis. Descopciază pieile zbîrcite care-ți țin loc de urechi. Am de făcut o reclamație. Oficială. În timp ce voi vă jucați cu amprentele mele la poliție, locuința mea a fost jefuită.

— Mă bucur, rînji de la distanță Tulea. Ce ți s-a furat?

— Trimite acolo o echipă, cer insistent ca să conduci tu personal echipa. Adresa e strada Cotită 118 — n-o cunoști? — în spate, ușa cu numărul 5. Broasca se poate descuia și cu o agrafă, dar dacă nu ești în stare să faci rost de o agrafă, treci pe la băcănia lui Pop ca să-ți dau cheia.

Și am trîntit receptorul, fără să mai aștept riposta lui Tulea. Dealtfel, ce ripostă ar fi putut să-mi dea în afară de o înjurătură, și aia mediocră, că fantezia lui nu o depășea pe cea a unei stridii. Iarăși stridii!

Cînd am revenit în cîrciumioara „secretă“ a băcanului Pop, pe masă trona o carafă umplută ochi cu pălincă gălbuie, iar alături un platou cu costițe afumate și fierte numai atît cît e necesar, pești mărunți, probabil lipani, jumări de porc calde încă, toate înconjurate de o coroană de gogoșari roșii, acri, zemoși.

— Din păcate azi nu servim *pui* — se auzi o voce amicală.

Băcanul Pop se oprise în spatele meu și zîmbea.

— Pui? i-am răspuns la zîmbet.

— Broscuțe... Brotăcei... S-a îmbolnăvit furnizorul, și-a rupt mîna încercînd să scoată din lac ceva greu —

credea că e o comoară. În schimb, avem pui de găină, cum porunciți, la ceaun, la frigare, și chiar galantină de găină.

— Dă-ne ce e gata mai repede, am răspuns. Mi-am întrebat secretara: Presupun că gîtlejul tău delicat nu suportă scîrba asta de țuică?

— Ba o suportă — și încă cum!

Ne-am înfruptat în lege, trecusem de puiul la ceaun și aveam în față niște farfurii solide umplute cu specialitatea casei (una din ele!) musaca de vinete cu garnitură de hrean în aspic, cînd irupse în încăpere nimeni altul decît Tibi Tulea.

Ochii i se lipiră de bunătățile de pe masă și de rosé-ul de Viile Dejului. Își strînse buzele. Salivă, sărmanul. De ar fi întredeschis gura, s-ar fi produs o inundație. Am numărat cum înghite în sec de vreo douăsprezece ori. Nu mi-a făcut nici o impresie. Băcanul Pop, în spatele său.

— Cu ce comandă mă onorează domnul inpector-șef Tulea?

Am ridicat tonul, suficient de mult ca să pun pe goană și un buldog răsfățat:

— Dacă te onorează, domnule Pop, va fi m a i t î r z i u, și l a a l t ă m a s ă, nu la a mea! Acum Tulea se află aici în interes de serviciu. Dă-i drumul, Tulea! Ce ai constatat *acolo?*

Oare ce se petrecea în mintea gangsterului ratat? Poate încerca să-și explice neobișnuita mea impertinență. O minte limitată, ca a lui, nu putea ajunge la altă concluzie mai înțeleaptă decît că am pe cineva, undeva, undeva s u s, desigur. Dar ce se întîmpla în același timp în capul băcanului Pop, care știa că Tulea e temut și atotputernic, sau pe-aproape...

Tulea ripostă destul de palid:

— De ce nu figurezi în cartea de imobil de pe strada Cotită?

— Vax! Am să plătesc și eu o amendă. Ai pus mîna pe spărgători?

— Ești în toate mințile, Clementi? Cînd aveam vreme? De fapt ce ți-au furat?

— Scrie! Tulea se așeză și se caută prin buzunare după un notes. Am protestat: Nu! Nu te-am poftit să iei loc la masa mea, scrie în picioare, un polițist destoinic

știe să caligrafieze în orice poziție — sau tu nu știi să scrii nici în picioare, nici așezat, și nici în ambele poziții, combinate?! Mi-a dispărut un ceas de aur masiv, elvețian, Universal Geneve — asta e marca — moștenit de la bunicul meu, care a fost episcop, să știi. Tulea, depășit, mișca încet mîna înarmată cu creionul. Am luat o porție bună de hrean în aspic și am lăsat-o să pice pe limbă, exact cînd el ridica ochii. Am continuat: Mi s-au furat o pereche de cercei cu briliante...

Mîna lui Tulea se opri, și ochii lui mă fixară. În ei sclipea o ură mortală. I se descîlcise și limba între timp:

— Ia stai! Cercei, zici? De unde pînă unde cercei? Porți cercei?

— Dacă-i purtam, nu mi-ar fi fost furați. Aveam de gînd să-i dăruiesc logodnicei mele. Cercei cu briliante — scrie! — îi am de la bunica, au fost confecționați în anul 1875 de către maestrul-bijutier Lacoste, care lucra pentru curtea regală din Londra și Paris. Parisul e un orășel din Franța, în Europa... prietenii tăi de la SS se pregătesc s-o tulească de acolo, sau au și tulit-o, nu mai știu, că-n ziare... A tuli, de la Tulea — asta nu e necesar s-o mai scrii...

— Ai s-o pățești, Clementi!

— Am și pățit-o... amice. Mai rău nu se poate. Mi-au mai furat, bandiții, o pereche de butoni din platină, cu diamante veritabile de Radfonten — Transvaal — Africa — Terra. Apoi: două monede de aur turnate la monetăria din Apullum prin secolul trei, pentru care El Prado, din Madrid, sau British Muzeum, mi-ar oferi milioane. În continuare: o monedă purtînd efigia împărătesei Theodota, un vultur de aur, miniatură, suvenir al Legiunii a V-a Macedonica, un avion miniatură tip „Hendlley Page", amintire personală scumpă mie... Ai notat totul? Ce? Plus alte și alte fleacuri precum un inel-sigiliu al unui *verna ab instrumentis tabularionum* — așa se numeau pe vremuri conthabilii...

— ... *ab instru*...? întrebă tîmp Tulea.

— ... *mentis tabularionum,* conthabil roman la *Alburnus Minor*.

— Hî, hî, hîhîi Tulea. Ai posedat tu astfel de obiecte? Să i-o spui lui mutu!

— Am posedat. Poți dovedi că nu? Sau poate că ai

făcut şi tu parte din „echipa“ care mi-a devastat locuinţa?

— Ce vrei să insinuezi?

— Exact ce ai înţeles! Vreau înapoi toate obiectele enumerate. Şi mai vreau şi capetele vinovaţilor. De nu voi avea capetele hoţilor de bandiţi, îl voi avea pe al tău!

— Deştept te mai crezi. Eu nu cred că ai avut în casă nici măcar un inel ruginit de alamă!

Poate pentru prima dată în viaţa lui, Tulea nu era departe de adevăr. Din toate obiectele reclamate ca fiind sustrase din casa mea, din pur snobism, dar nu numai din acest motiv, să precizez, obiecte pe care într-adevăr nu le-am avut nici măcar în vis, nu-mi dispăruse decît micul avion de pe noptieră, şi nu înţelegeam din ce motiv îl înşfăcaseră devastatorii.

— Domnule Tulea, interveni secretara mea Clem, profit de ocazie pentru a reclama şi eu o spargere. Mergeţi pe Lutherană, 11, apartament 7. E locuinţa mea. A fost prădată. Nu am de reclamat decît dispariţia unui colier de perle — ce e drept, veritabile. Poftim cheia...

Tulea se uită la Clem ca la o uşă care se închide *singură,* în urma *nimănui.* Încercă să dispară, dar l-am prins de mînecă.

— Dacă tot eşti aici, cu un drum te rog să te abaţi şi pe strada Segarcea, 21, imediat după colţ, acolo, dacă se întîmplă să nu ştii, e „Filiala“ Agenţiei Lăzău, instituţie autorizată. Şi acolo au pătruns hoţii. Un şir de coincidenţe!...

— Şi cîte grămezi de aur au sustras — de la Agenţie? reuşi, în sfîrşit să fie aproape ironic Tulea.

— Nici un fel de aur, însă, — devenisem grav ca un Mare Maestru al Templierilor, iar glasul mi se făcuse ca plumbul — au făcut dispărute documente secrete mai valoroase decît aurul.

Ceea ce spusesem putea să fie o manevră de maestru, sau să nu fie nimic. Tulea medită puţin, atît cît era el în stare.

— Da? Cînd s-a produs „lovitura“?

— Aproximativ acum un ceas.

— Şi cum mama dracului ai constatat? Pe cîte ştiu nu te-ai clintit din faţa sticlei cu rachiu de cel puţin două ore!

— Ba uite că m-am clintit! Între puiul la ceaun şi ciupercuţele la grătar — care au fost delicioase. Întreab-o şi pe domnişoara!

— Dacă au ieşit bine ciupercuţele?

— Nu. Dacă am fost la „Filială“.

— A fost, adeveri Clem.

— Mărturia duduicii nu contează pentru mine.

— Atunci întreabă-l şi pe domnul Pop, dacă doreşti...

După ce Tulea o şterse, Clementina mă admonestă:

— Eşti un mare minciunos. Poate chiar nebun. Sînt secretara unui nebun? Nu te-ai mişcat de aici — de unde ştii că biroul a fost violat?

— Deducţie, harnica mea secretară. De la deducţie vine şi cuvîntul „dedectiv“, folosit mai cu seamă de imbecili... Corect: detectiv. M-am uitat la ea întrebîndu-mă de ce mă minţise în legătură cu împrejurările morţii lui Bursucu? Disperaţii ăia — am continuat, care răscoliseră la tine, la mine (iar mai înainte la Bursucu — dar n-am pomenit despre asta, iar Clem ştia...), par să fie extrem de grăbiţi, timpul îi arde la degete, dacă nu şi-n alt loc, şi acum nu se mai dau în lături de la nimic. Obligatoriu — văzîndu-ne aici, bine instalaţi, au făcut o raită şi pe la „Filială“, cu orice risc...

— Dar ce caută?

— Eh! Asta aş dori să aflu şi eu!

— Te prefaci, domnule Clementi!

— Mai scurt şi mai simplu: şefule. Îţi sînt şef.

— Şi încă unul scîrbos! Te prefaci. Oricum, ştii mai mult decît mine!

— Posibil. Posibil şi normal. Un şef *trebuie* să ştie mai mult decît subalterna, iar dacă ţi-ai pune la contribuţie obiectul frumuşel care-ţi ţine loc de cap, ai face următoarele legături: *totul* porneşte de la fostul tău prieten Pavel Danciu-Bursucu* pe care l-au ucis — dacă respingem teza sinuciderii, şi o respingem fără regrete, pentru că e posibil ca Bursucu, un om atît de mărunt să fi fost în posesia unui secret mare... N-au reuşit să scoată secretul de la el, din două motive, fie că Bursucu nu deţinea în realitate nici un secret, fie că a rezistat,

* Fals. ● minţeam. Totul pornea cu mult dinainte de Bursucu.

ceea ce nu e puțin lucru pentru un om mărunt. Dar poate că nici nu era mărunt...

(Logica era însă alta, și dacă Clem nu m-ar fi mințit, poate că altfel ar fi sunat și explicația mea: *totul* pornește de la fostul tău amic, Bursucu, pe care l-au ucis, dacă respingem teza sinuciderii, și o respingem fiindcă e puțin probabil ca un om care-și va duce peste cîteva momente pistolul la tîmplă, mai întîi își va autopercheziționa și autodemola frumușica locuință la care desigur ținea foarte mult, căutînd *ceva. No, lady!* Ceilalți l-au ucis, iar apoi au întors casa, căutînd *ceva.* Și n-au găsit...)

— Deci, Clem, am continuat eu vorba, încetînd cu meditația interioară, *ei* neizbutind să scoată nimic de la Bursucu, au căutat o legătură. Omul era încurcat „oficial“ cu o fată: tu. S-au gîndit, nu fără oarecare înțelepciune, că poate Bursucu a ascuns la locuința ta ceea ce avea el de dosit, dacă într-adevăr avea. Asta e chiar o întrebare hamletiană: *dacă într-adevăr avea*... Ca urmare *ei* îți frunzăresc și ție locuința, și din nou se duc cu buzele umflate. Foarte umflate — de unde concluzia asta? Între timp tu luaseși legătura cu mine. Chiar și o maimuță subdezvoltată, nobilul nostru strămoș cum se zice, însă eu nu accept, eu consider că noi am venit *din stele,* ceea ce e mult mai romantic, mai frumos, mai nobil, și mai cum dorești, — cum ziceam, pînă și o maimuță ar conchide că poate mi-ai transmis mie acel secret important — presupunînd că nu era un secret oral, ci unul scris. De ce unul *scris?* Fiindcă un secret oral moare împreună cu omul, pe cînd unul scris poate fi într-adevăr ascuns sub saltea, sub dușumea, în perete, în orologiu, oriunde. Urmarea? Pînă și locuința mea cea ultrasecretă pînă mai ieri, alaltăieri, e trecută prin sită, însă nici acolo n-au găsit nimic, nici măcar sestertul cu profilul Theodotei... Împărăteasa aia a ostro... sau a vizi...?

— Șefule, ești un mistificator... sau cuvîntul mincinos e mai potrivit? Sau sînt prea obraznică?

— Numai cînd e strict necesar sînt mincinos, iar tu fii obraznică atunci cînd ai poftă. Cînd mă voi simți ofensat, am să te trag de urechi și-am să merg să beau un „Panther“ în tovărășia lui Berca. Totuși, ce concluzii poți trage de aici? Uite, tipii *ăia* ucid și fac „percheziții“ fără nici o sfială. Iar eu am neplăceri cu duiumul, majoritatea timpului mi-o petrec la poliție, iar tu... Tu ești concediată, în plină desfășurare a talentului și farmecelor tale, în vreme ce un teanc de fufe care nu-ți ajung nici pînă la gleznă... vorbesc de fetele din „balet“...

— Nu-ți bate joc de mine, șefule, că...

— Lasă asta! Ce concluzii tragi? Una ar fi că tipii sînt puternici și au acoperire.

— Și nu te temi?

— Ba da, însă cînd mi se întîmplă să fac pipi în pantaloni, mi-i schimb la repezeală și nu se observă.

— Deci ții totdeauna în rezervă și la-ndemînă o pereche de pantaloni. Nu e rău! Dar cum de ești atît de sigur că au răvășit și „Filiala“?

— Allah el Akbar! Fac demonstrații de logică și tu nu reții nimic! N-au „scos“ nimic de la Bursucu (ar fi trebuit să spun: n-au găsit nimic la Bursucu), n-au găsit nimic la tine, și apoi nici la mine; care era următoarea escală? „Filiala“, firește.

— Dar de ce crezi că vor răscoli biroul, în timp ce noi luăm masa?

— Nu-l „vor răscoli“, ci l-au răscolit. Fiindcă tot timpul cît ne-am înfruptat aici, o mutră mai dubioasă decît mărturia unui amant asupra castității amantei, nu ne-a slăbit din ochi.

— Trebuia să mi-l arăți, să fac și eu școală...

— Te-ai fi trădat, Clem. Școala asta se absolvă greu. De altfel, imediat vei avea dovada că n-am greșit, ia privește, vine exact omul de care-mi era dor!

Trăgînd la o parte perdeaua cu ambele mîini, apăruse Tibi Tulea, transpirat rău. Îi dădusem de lucru azi, nu glumă. Arăta exact, ca să nu exagerez, ca *vibrionul holerei,* mărit de nu știu cîte milioane de ori, la capătul epidemiei, adică atunci cînd e ostenit și pe moarte. Se strecură printre mese, ne privi cu o ură ce ar supraviețui două milenii (transmisă, firește, datorită unui autor alfabetizat) și zise cu vocea lui nefinisată:

— După spargerea de pe strada Cotită, am constatat și violările de domiciliu de pe Lutherană și de pe Segarcea...

— Pe dracu, violări de domiciliu — asta e altceva. Spargere și jaf, însușește-ți și tu termenii elementari — am răspuns, în loc să-i pun, cum mă îndemna inima altă

întrebare: Dar violarea de domiciliu, combinată cu „percheziție" fără mandat, combinată cu crimă de omor de pe strada Morii 29 (locuința lui Bursucu), ați constatat-o și ați făcut cercetările de rigoare?

M-am abținut însă de la o asemenea nerozie.

Mutarea următoare a lui Tulea, oricît ar fi fost el de redus, ar fi fost: Crimă de omor pe strada Morii?! Hei, dar nu e vorba de crimă ci de o *simplă* sinucidere, dar — dar tu *de unde știi* că a fost violare de domiciliu combinată cu „percheziție" fără mandat?

Dar, neavînd posibilitatea să efectueze o astfel de mutare, Tulea bodogăni:

— O să veniți cît de curînd să dați declarații la Chestură.

— Nu zău? De ce nu chiar aici?

— Cred că la poliție cineva are să se bucure de prezența voastră. Poate chiar eu.

— Ascultă scîrbă de om, i-am zis, să nu pui la cale vreo manevră greșită, că nu mai garantez pentru locul tău în paradis...

Îmi rînji, arătînd cel puțin trei dinți ce solicitau intervenția rapidă a cleștelui de extras măsele, și apoi deveni invizibil.

Clem privi masa și constată că nu mai e nimic de mîncat, și că nici nu mai are chef de ceva. Îmi zîmbi, pentru a patra oară:

— Ar mai fi o concluzie, șefule... *Și tu* ești puternic și ai... cum îi zice... acoperire.

Am surîs așa cum surîde un semidoct cînd vrea *să nu* surîdă. M-am uitat îndeaproape la secretara Agenției Lăzău. Stătea pe gînduri și arăta bine, însă cred că nu era calitatea ei personală, poate că oricărei femei care stă pe gînduri — cu adevărat, iar nu se preface — îi stă bine, punct.

Din nefericire, o bună parte dintre cucoane se prefac numai că ar sta pe gînduri fiindcă în realitate nu dispun de așa ceva, n-au gînduri, n-au timp să aibă gînduri, prea mult preocupate fiind să se prefacă în sensul că ar avea. Aceste cuvinte, aceste afirmații, nu trebuie interpretate totuși decît ca o mărturie a stimei mele față de sexul frumos.

Clem, meditînd, medita *total*. Mi se părea că și buclele ce dădeau o grațioasă turnură șuvițelor ei negre, buclele pe care nu știu cînd și le confecționase, meditează și ele. Deodată apatia filozofică a secretarei se transformă în agitație. Ea sări de pe scaun, dîndu-mi o tresărire și atrăgînd atenția a cel puțin unei duzini de priviri. Apoi, amintindu-și că nu e secretara unui concern de presă, ci a unei agenții de detectivi, se așeză, puse un cot pe marginea mesei, duse degetul arătător la frunte și murmură numai pentru urechile mele:

— Cît p-aci să uit! Se uită la ceas. Peste mai puțin de un sfert de oră trebuie să vină la „Filială" Dorina Giman.

— Ei și ce? Dacă ar veni feldmarshalul Allan Brooke, poate m-aș simți emoționat, dar așa..., am zis, moleșit de atîta haleală bună.

— Dar știi cine e Dorina Giman?

— Nu! Ar trebui să știu?

— Doamne! Oare am devenit secretara unui ignorant? Dorina Giman este fosta mea colegă din „balet" și dansează sub numele de La Goulue.

De data aceasta era să salt eu de pe scaun. M-am stăpînit. M-am prefăcut că nu prea-mi pasă și cred că am reușit s-o conving pe Clem că mă cam doare-n cot de vizita lui La Goulue. Am întrebat, în treacăt:

— Ați avut o conversație?

— Telefonică. La ora paișpe douăzeci. Solicita o întrevedere cu David Clementi. Părea, cum să zic, bulversată... Chiar, nu ești impresionat?

— Ba da, ca un urs în fața unui fagure cu miere de salcîm. Sper că are destui bani ca să plătească bine. Dar ziceai că au mai fost și alte telefoane...?

— Da, vreo cîteva. O cucoană și-a pierdut proteza. Proteza e din aur, trei grame, sau patru? Altă doamnă și-a pierdut cățelul. Cățelul e din argint. Vreau să zic că e din rasa pudel argintiu — există așa ceva? Altă fată și-a pierdut iubitul, vrea să-l regăsească, mă întreb cum am putea s-o ajutăm! Un domn cere asistența noastră pentru a-și regăsi soacra, dispărută. Nostim individul, nu? Și în fine dl. V. din București a confirmat calitatea mea de secretară și a întrebat dacă te ocupi de „cazul Paul Delun". I-am spus că ești tocmai plecat în acest scop.

— Bravo! Te descurci excelent. Dl. V. n-a mai zis „chi-chi-chi“?

— Ba da, dar fiindcă n-am înțeles ce vrea să spună, m-am făcut că nu aud. E un cod?

Am rîs cu poftă și i-am spus că e un tic, dar, cine știe!

— Nu mergi s-o întîlnești pe La Goulue?

Mi-am scos ceasornicul din buzunar; nu era din aur masiv și nici nu aparținuse bunicului, și nici măcar nu avea capac.

— Avem timp din belșug, Clem... N-are decît să aștepte, vedeta. Dragă domnule Pop... Băcanul, deși nici nu se afla în preajmă, răsări lîngă noi ca un bujor de toamnă.

— Dragă domnule Clementi... Cu ce mai...? Aș recomanda o gelatină de fragi, ceva...! Duse degetul la gură și imită sunetul unui sărut, pe care eu însă nu știu să-l imit aici cu ajutorul literelor.

— Nu, nu, sîntem de-a binelea ghiftuiți, vrei să ajungem la medic? Nota, dacă nu te superi...

Păru mirat, și-i reuși destul de bine să pară mirat.

— „Nota“?! Regret, dar felul acesta de mîncare nu-l am...

Se vede treaba că mă înălțasem enorm în ochii lui de cînd îl repezisem pe Tulea. Am zîmbit.

— Nota de plată, dacă nu te superi. Felul acesta de mîncare se găsește oriunde, oricînd, cu mai mult sau mai puțin piper.

— Să nici nu vorbim despre așa ceva... Oricum mă simt foarte vinovat, față de dumneavoastră, domnule Clementi. Vreau să mă spovedesc, fiindcă, cine știe, poate la noapte crăp... Trase scaunul, se așeză și luă un aer confidențial. M-am uitat la el. Și Clem s-a uitat la el. Cred că și Pop, de-ar fi fost cu putință, s-ar fi autoprivit și ar fi constatat că n-are defel aerul unui ins care se pregătește să crape la noapte, și nici măcar în cea următoare. În general n-avea aerul unui om gata să crape. Băcanii Pop sînt nemuritori, însă poate că el nu știa.

— Dacă e vorba de o spovedanie, am zis, simte-te ca acasă — casa fiecăruia dintre noi este ca un amvon — și gustă mai întîi un pic de apă sfințită.

Pop privi clondirul și clătină din cap.

— Meseria nu-mi permite, un cîrciumar nu e voie să bea. Nici ficatul nu-mi permite. De-aș avea o nevastă... oooff!... aș zice că și nevasta nu-mi permite... Acum cîteva zile, acesta este începutul spovedaniei mele, domnule Clementi și domnișoară Clementina, văd în lungul străzii Segarcea un profil mătăhălos de bărbat. Bună ziua, zice, bună, răspund și mă uit lung la el, cu amîndoi ochii. Era musai să folosești amîndoi ochii, cu unul singur nu reușeai să-l cuprinzi, atît era de mare și de lat, și-n plus purta o îmbrăcăminte de pațachină, în viața mea n-am văzut om astfel îmbrăcat, cizme, pantaloni bufanți, de catifea verde, haină roșie... (Histapes! m-am gîndit. Ce căutase aici Histapes?) El — continuă Pop — domnul acesta ca o arătare de pe altă lume (tristă coincidență, între timp Histapes chiar devenise „o arătare de pe altă lume“!) mă întreabă — vorbea ceremonios ca la teatru, și foarte tare — stimabile, nu cumva știi pe unde vine strada Cotită? Cad pe gînduri și mă scobesc nițel între dinți, fiindcă așa se cuvine, și pun întrebarea: dar ce număr căutați pe strada Cotită, dacă binevoiți a-mi comunica? Binevoiesc, răspunse individul mare și gras, caut *numai* numărul 118. Ce interesant, spun, examinînd scobitoarea pe care nu era nimic, fiindcă nici între dinți nu aveam nimic, s-ar putea să știu pe unde vine strada Cotită, și chiar și numărul 118, dar parcă nu-mi amintesc cine locuiește acolo. Domnul cu surtuc roșu de circar îmi aruncă o privire de idiot, scuzați domnișoară expresia, ar exista și altele și mai tari, și răspunde: Cum pe cine caut, pe domnul detectiv particular Clementi.

Băcanul Pop aruncă o privire prin sală, să vadă dacă e totul în ordine, îi spuse servantei să treacă și dincolo să facă nu știu ce și-și urmă narațiunea:

— Cînd am auzit numele domnului Clementi, aici de față, m-am luminat tot, fiindcă nu ascund că-mi place de dumnealui, și-i stimez pe cei cu care are de-a face... hm, cu excepția lui Tibi Tulea... și-atunci i-am servit grăsanului trei halbe — curgea berea în burdihanul lui ca-ntr-o cisternă, apoi i-am arătat pe unde s-o ia, și ne-am salutat. După aia, cu încetul, au început să mă prindă îndoiala și remușcările. M-am gîndit că, din două direcții am fost indiscret. M-am gîndit că poate domnul Clementi nu dorește să-l primească acasă pe gras, și ar fi trebuit

să-i spun să aştepte aici, în faţa „Filialei". Dar ceva mai tîrziu, ca să fiu sincer, o parte din remuşcări mi s-au topit: dacă nu eu, oricare altul ar fi putut să-i indice grăsocului unde vine Cotita, că e destul de cunoscută uliţa asta. Remuşcările ce mi-au rămas se referă la faptul că, fără voia mea descoperisem adresa locuinţei private a domnului Clementi ... Ori ştiu că locuinţa unui detectiv ar trebui să fie secretă pentru un muritor de rînd. Dar şi grăsanul era un muritor de rînd, el cum de-şi permitea să cunoască adresa domnului Clementi?

L-am studiat dintr-o parte pe băcanul Pop. Faţa lui radia de sinceritate, însă care faţă de băcan nu radiază de sinceritate, mai ales cînd te minte, cînd se jură că brînza vîndută e cea mai delicioasă din lume, şi pe deasupra ţi-o dă şi-n pierdere, numai aşa, din pură amiciţie? Totuşi, deocamdată n-aveam motive temeinice să pun la îndoială spusele lui Pop. Într-un fel, „spovedania" sa lămurea (dacă o luam în serios), unul dintre mistere, din păcate unul din misterele neesenţiale, şi anume, de unde îmi cunoştea Pop adresa (pe care apoi i-a divulgat-o şi lui Clem) — dar, în acelaşi timp se năştea un alt semn de întrebare mare cît o cîrjă de mitropolit: cum îmi aflase Histapes adresa, şi mai ales ce dorise el, Histapes, de la mine ...!

20. În faţa casei cu numărul 21 de pe strada Segarcea aştepta o femeie înaltă, cu părul ca o vîlvătaie: Dorina Giman — La Goulue.

Purta un mantou uşor, aproape străveziu, alb, pantofi negri cu tocuri înalte şi subţiri, comandă specială probabil, fiindcă moda nu accepta astfel de extravaganţe, sub mantou o bluză foarte albă — de va fi existînd o astfel de culoare „foarte albă" — cu guler înalt, dar nu suficient de înalt ca să acopere în întregime gîtul neted şi fin.

Stătea absolut nemişcată. Mi se păru neverosimil să văd o dansatoare astfel încremenită. Cred că pînă în ziua aceea nu mai întîlnisem o femeie ţinîndu-şi absolut toate părţile trupului, inclusiv mîinile şi ochii, cu totul şi cu totul nemişcate.

Aceasta este prima surpriză pregătită de La Goulue.

Fata aceasta, examinată îndeaproape, era cu adevărat fermecătoare, mai frumoasă şi mai tînără decît în spectacolul regizat de împăratul semidocţilor, Dady Berca. În timp ce eu, alături de Clementina, mă apropiam de „Filială", vedeta de la „N-Y" îşi aţintea privirea în jos, în gol. Absurd, jos nu era „gol", ci era un blestemat de trotuar asfaltat, ce e drept, plin de crăpături şi de zbîrcituri, aşa cum trebuie să fie trotuarele la vreme de război. Dar, ce e drept, şi la vreme de pace.

Din crăpături izvorau, ca să zic aşa, fragile fire de iarbă, pe care paşii trecătorilor nu izbuteau niciodată să le strivească, să le omoare definitiv, iar într-un loc înflorea, inutil de galbenă în cimentul cenuşiu, o minusculă păpădie, nu un nufăr, nu un trandafir „Richard", nu un *Allium obliquum*, ci numai şi numai o banală păpădie care se încăpăţîna să supravieţuiască. De-aş fi înclinat spre nostalgii desuete, aş zice că ochii dansatoarei tocmai pe mica floare galbenă erau fixaţi — dar nu sînt înclinat.

Mai curînd aş fi fost gata să pariez că La Goulue nu vedea într-adevăr nimic, privea chiar în gol, aşa cum zic poeţii, şi chiar nepoeţii. De la distanţă, cu toate că ţinea ochii plecaţi, culoarea aurie a ochilor ei, avea ochi „de aur" cum se spune în unele locuri, fapt care m-a uimit, fiindcă în spectacolul triplului analfabet şi antitalent Dady Berca, Dorina Giman era obligată să-şi mînjească faţa tînără şi frumoasă cu o tonă de sulimanuri, pe cînd acum cînd rămăsese cu privirile în vid, fără nici un fel de ajustări coloristice pe obraz şi-n jurul ochilor, ceva pur, virginal, îi stăpînea chipul.

Era cu adevărat o fiinţă extrem de reuşită, Dorina Giman — La Goulue. Deşi înaltă, părea cumva mignonă prin delicateţea trăsăturilor.

Instinctul îmi şopti că secretara mea Clem n-o simpatizează cu exagerare pe La Goulue. Ce te faci cu femeile! Chiar cînd n-au motiv direct de gelozie — şi ce motiv putea să aibă Clem? — dacă li se pare că o alta e cumva mai cu moţ, se simt jignite dinspre sud-vest, deşi comparînd şi judecînd drept, secretara Agenţiei Lăzău nu era cu nimic mai prejos decît Dorina Giman (de gustibus, toujours! cum zic spaniolii), însă avea altă conformaţie a corpului, a figurii, pe scurt părea mai voinică, mai decisă,

mai aspră și probabil că invidia finețea sau fragilitatea liniilor celeilalte.

Dacă aș face o încercare de a părea înțelept — însă n-o fac, din înțelepciune... — aș merge mai departe și aș îndrăzni să afirm că poate și La Goulue, conștient sau inconștient, invidia trăsăturile ferme, puțin cam reci (dar și aici există un farmec!) ale lui Clem. În sfîrșit, speculații, speculații...

Cînd ne-am aflat la distanță doar de cîțiva pași, Dorina Giman se uită mai întîi la Clem, nu arătă nici măcar printr-o aplecare a pleoapelor că ar recunoaște-o, apoi își trecu lent privirea asupra mea și mă examină scurt și indiferent — așa cum ar privi un astronom o cometă de mult omologată și care nu mai interesează nici pe dracu.

— Vă așteptam, domnule Clementi...

Nu exista nici o notă de imputare în glasul ei pentru că întîrziasem. Vorbise liniar. Vocea ei nu suna ca un clopoțel argintiu, ci mai curînd ca a unei liceene — șefă de clasă: Nici un absent, doamnă dirigintă.

— Scuzați, domniță, treburile... Vă rog să poftiți.

În treacăt, am scos din cutia poștală un plic, tot în treacăt am remarcat că e din partea „Centralei" de la București, purtînd caligrafia înaltă, ascuțită, meticuloasă a d-lui V.: „David Clementi, orașul O., etc., STRICT CONFIDENȚIAL.

Îmi veni să trosnesc de rîs, dar m-am stăpînit. Dl. V. are o minte ca briciul, inteligență ca a lui, nu cred să mai fi întîlnit decît, cel mult, într-o viață anterioară, și totuși, într-o Europă și într-o lume, unde absolut toate erau cenzurate, scrisori, gînduri, gesturi, el era în stare să pună pe un plic mențiunea „strict confidențial"!

Sau poate că o făcea ca o dovadă a humorului său rafinat — chi, chi, chi!...

La Goulue urca treptele și fără să vreau i-am examinat încă o dată glezna ei cea fină. Ce-i de făcut, toți bărbații procedează la fel — fir-ar să fie! După vedetă, urca secretara — și glezna ei mi-a trezit interesul. Așa-s ticăloșii de bărbați, dacă sînt două femei, pe ambele le studiază. Dar poate că așa trebuie să fie... de la natură.

Îmi închipuiam, nu fără o mică strîngere de inimă, cum arată biroul meu după „percheziție", mă întrebam care

va fi reacția Dorinei Giman. Încă înainte de a descuia ușa — nici aici broasca nu fusese forțată, o mînă pricepută lucrase fin și sigur — și vedeam dulapul răsturnat, biroul cu picioarele în sus, maldărele de hîrtii vraiște peste tot, însă imaginația mea se dovedi mai săracă decît cel mai sărac cerșetor din Calcutta.

Biroul meu nu mai arăta *nicicum*. Fiind ultimul loc — deocamdată — unde amărîții ăia speraseră să găsească nu știu ce, nu iertaseră nimic. Pînă și o vază, nu de cristal din fericire, ci din sticlă ordinară, și pe-aia o făcuseră praf.

Am cules dintre ruine un taburet ale cărui trei picioare se mai țineau bine, al patrulea șchiopăta (ce avuseseră cu el?) l-am șters de praf cu batista mea curată și i l-am oferit vedetei de la „N-Y". Ea se așeză, privi meditativ, dar nu stăpînită de panică împrejur, vru să spună ceva, se răzgîndi, apoi se răzgîndi iar și observă:

— Nu mi-aș fi închipuit că *tocmai așa* trebuie să arate hm... reședința unui detectiv praticular...

I-am răspuns cu un zîmbet demn de Scarface:

— Nu dați mare importanță, doamnă. Ce vedeți acum, e un fleac. De obicei prin colțuri, sub masă, prin dulap, se mai găsesc și cîteva cadavre. Așa e meseria. Riscurile meseriei, vreau să zic.

Într-un colț, în picioare, cu mîinile încrucișate la piept, Clem mă privea fără să zîmbească. Nici La Goulue nu zîmbi. Se mărgini să observe privind dulapul răsturnat:

— Acolo ar putea să fie și *acum* un cadavru!

L-am deschis larg.

— Priviți, din păcate, nu... Poate data viitoare. Să sperăm.

Apoi am cules de jos, fără nici o speranță de altfel, micul meu aparat de radio „Emerson" adaptat și pentru baterii. Am învîrtit butoanele, unul din ele îmi rămase în mînă, și aparatul firește, nu scoase măcar un mieunat (că de l-ar fi scos, ar fi însemnat că postul de radio încăpuse pe mîna pisicilor).

— Dă-mi-l puțin, zise La Goulue.

— Ce să vă dau, doamnă?

— „Emersonul" pe care-l ții în mînă.

I l-am întins. Ea îl răsuci nițel, apoi întrebă:

— Ai o șurubelniță?

— Poftim? N-am înțeles...

— Șurubelniță. Cuvînt românesc. E trecut și în dicționare. N-ai, buzunarele unui polițist sînt ticsite cu pistoale, nu cu șurubelnițe. Dar un briceguț măcar, poți să-mi oferi?

Puteam. Am scos din buzunarul meu briceagul cu două lame, tirbușon și desfăcător de conserve și i l-am întins. Apoi am căscat ochii să văd ce naiba vrea să facă fata asta. Foarte repede, dădu la o parte capacul posterior, care oricum abia atîrna, învîrti nu știu ce cu lama mică a briceagului, umblă la sîrme, îndesă bateriile, apoi înfipse la loc butonul căzut, și-l răsuci. Se auzi sfîrșitul unei muzici, iar apoi: „Radio România, Radio București, Postul Dacia Română și Radio Moldova. După știrile serviciului german, veți asculta taraful Niță Rădoi...

Am luat aparatul, l-am făcut să tacă și l-am așezat pe pervazul ferestrei.

— Sînteți o adevărată vrăjitoare, doamnă... Cît vă datorez pentru reparație?

— Cînd eram mică, îl ajutam pe tata în atelier unde se putea drege aproape orice, de la radiouri, pînă la mașini de tocat carne. Acolo am învățat cîte ceva... La Goulue tăcu, mi se păru că pieptul ei se ridică într-un vag suspin, o privi pe Clem și nu mai adăugă nimic. În schimb secretara mea zise:

— Mă duc să fac rost de niște cafea fierbinte. Și ieși. Încerca să demonstreze cît poate fi de discretă secretara unei agenții particulare de detectivi — sau poate că într-adevăr i se făcuse poftă de o cafea. Totuși ar fi dat cel puțin doi din anii ei tineri pentru ca să afle chiar atunci ce dorește de la mine dansatoarea de la „N-Y". Îi înțelegeam curiozitatea. Dorina Giman privi ușa închizîndu-se încet, apoi, parcă uitînd că o clipă înainte mînuise un cuțit și reparase un radio ce părea irecuperabil, îmi aruncă o privire aurie, foarte jenată, sau jenată și sfioasă în același timp:

— Știți pentru care motiv mă aflu aici, domnule Clementi?

Nu i-am răspuns. Între timp ridicasem biroul, și pe sub masă desfăcusem plicul strict confidențial pe care mi-l expediase dl. V. Dintr-o ochire mi-am dat seama cît

e de important ce scrie acolo, și iată cam ce scria: (pentru o clipă uitasem prezența Dorinei Giman).

Clementi! (Ah, stilul acesta atît de seducător al d-lui V.!)

S-a comis una dintre cele mai stupide erori... (Parcă ar exista și erori inteligente!)* De serviciu fiind la Agenție idiotul de H., iată că vine un telefon interurban din O. tîrgușorul în care ne reprezinți, de bine de rău. Un anumit domn Hizdapes, sau Distapes, ne cere concursul într-o chestiune pe cît de importantă, pe atîta de urgentă.

Idiotul de H. — cu toate că termenul de idiot sună mult prea serafic și diafan pentru unul ca el, chițcăie slugarnic cu glasul lui de șobolan tocat, cu toate că, după cum se știe, instituția noastră este greu abordabilă: „S-a făcut domnule Rizdapes, sau Sizdapes, adresați-vă cu mare încredere reprezentantului nostru din orașul în care, locuiți, c e l e b r u l detectiv David Clementi, pe strada Cotită 118; el vă stă la dispoziție la orice oră..."

La orice oră! Agenția Lăzău nu stă la dispoziție la orice oră, nici măcar Marelui Muftiu al Ierusalaimului, dacă nu-i convine, Agenția Lăzău își alege clienții, iar nu clienții o aleg pe ea.

Dar, ce e mai grav, H., în loc să dea adresa „Filialei", dezvăluise adresa locuinței d-tale particulare, care este secretă, conform unui sacru principiu al instituției noastre. Mai e nevoie să precizez că l-am concediat pe H.? (Chi, chi, chi!...)

În ce te privește, trebuie să-ți cauți urgent alt hogeac.

P.S.

Intensifică cercetările în direcția Paul Delun.

Iscălit: „V"

— Poate, în vreme ce termini de citit romanul, pe sub masă, îmi dai și mie unul, vorbi dulce La Goulue.

— Nu e decît o comunicare foarte urgentă, i-am spus, în chip de scuză. Dar acum vă stau la dispoziție...

Drace, încălcasem instrucțiunile d-lui V., conform că-

* La o a doua meditație am ajuns la concluzia că pot exista și erori inteligente!

rora Agenția nu stă la dispoziția nimănui! Dorina Giman mai privi o dată împrejur și propuse:
— Aș putea să vă trimit subreta. Are o vastă experiență. Cînd Sony se îmbată, apartamentul nostru arată cam la fel...
— Cine este Sony?
— Chocolat. Partenerul meu. I se mai spune și Sony. Numele lui este Ion Coțoban, însă n-aș putea să jur că e adevăratul său nume. Cred că poate să-l cheme *oricum!*
— Coțoban! Ion! Aș fi fost gata să jur că e *cel puțin* african!
Gîtul înalt al dansatoarei avu o zvîcnire de protest.
— Tot ce se poate, domnule Clementi. Ne cunoaștem abia de două luni și-n acest interval atît de scurt, n-a avut vreme să-mi divulge și originea sa!
— Bănuiesc că mai există și un alt motiv pentru care ați venit la mine...
— De unde atîta perspicacitate? Nu mă așteptam din partea unui om care nu știe măcar să repare un aparat de radio!
M-de!... Deci așa stăm cu ironiile! Ce să-i faci, o femeie frumoasă își poate permite *aproape* orice! Însă nu *chiar* orice!
La Goulue extrase din poșeta ei sidefie un pachet de țigări. Erau subțiri, cafenii, foarte lungi, și desigur proveneau din stocurile lui papá Fischer. I-am servit un foc. Adică, firește, un chibrit aprins, nu un foc de revolver. Am privit-o cum trage fumul și cum îl lasă ușor să se prelingă printr-un colț al gurii. Poate că modul acesta de a fuma ar fi dat impresia de vulgar, sau mai știu eu cum, dacă ar fi fost vorba de altă femeie — însă Dorinei Giman i se potrivea, acum semăna cu o veveriță trăgînd din pipă, ori o veveriță poate fi oricum, însă nu vulgară.
— Iată un plic! se destinse ea pe neașteptate, iar ochii i se măriră. *E un răvaș care sosește de pe lumea cealaltă!*
Ar fi putut să zică la fel de bine: este un bilețel care vine din viitor...
— De unde știi că Hagi Mer Histapes a murit? am întrebat-o, fiindcă, într-un moment de intuiție (poate genială) mi-am dat seama din partea cui vine scrisoarea — deși nu purta nici o adresă, nici numele expeditorului.

Sau poate n-a fost intuiție, ci pur și simplu făcusem o legătură, cam întortocheată ce e drept, cu plicul „strict confidențial" venit de la „Centrală".
— S-ar fi cuvenit *să nu știu?*
Am schimbat subiectul:
— Domnul Chestor Mălai, vă face curte?
— Prea multe întrebări dintr-o dată, domnule Clementi! Cine mai e și ăsta, Chestorul Mălai? Nici nu ne cunoaștem. Oficial „perechea" mea e Sony... Iar neoficial, sînt singură ca Luna de pe cer... Nu sînteți curios să vedeți ce e cu plicul?
Am deschis prin urmare răvașul venit *de pe lumea cealaltă.* Era o scrisoare lungă, pe foițe mici, pe alocuri aproape indescifrabilă.

„Mult stimate domnule David Clementi, MI-E FRICĂ!!!
M-am băgat într-un joc ce părea simplu la început, dar pe care încep să nu-l mai înțeleg! Am scăpat frînele, dar mai degrabă nici nu le-am stăpînit vreodată!
Mi s-a promis marea și sarea, însă deocamdată sînt numai un fel de deținut, e adevărat, într-o închisoare luxoasă, cabana BLANCA.
Sînt doar un biet actor care-și cunoaște cu exactitate limitele. Un actor la propriu, domnule Clementi!, nu la figurat, un actoraș trambalat, în afară de lunile cînd eram pe liber, dintr-o trupă în alta, toate mizere și provinciale, interpretînd nu roluri de june prim, o, nu!, ci partituri de idiot, de semidoct, de redus mintal, de soț încornorat, de negustor dus de nas, și așa mai departe, înțelegeți, o gamă întreagă de personaje ridicole, de care-ți vine să rîzi, dacă nu cumva să plîngi. Însă m-am resemnat de mult, la atîta se ridicau sărmanele mele posibilități.
Am aproape cincizeci de ani și viața mea nu e decît un lung șir de mici înfrîngeri sau ratări, sau, dacă o luăm în întregime — o mare ratare!!
Greșit spus.
De unde o „mare ratare", ce anume am ratat, ce ocazie, sau ce talent deosebit am ratat? Nimic, nimic, nimic, am fost un copil mediocru, despre care nici măcar părinții nu spuneau că e foarte frumos și deștept, un elev absolutamente mediocru, și în cele din urmă am ajuns un actor mediocru, supraviețuind din bunăvoința unor „directori"

de trupe mai mult sau mai puțin perisabile, și ei niște desăvîrșiți mediocri; mă luau în echipă mai ales datorită fizicului meu, am unu nouăzeci și trei înălțime și sînt foarte gras și beneficiez de o mutră bleagă ce stîrnește rîsul, cînd nu compătimirea. Mai sînt și puțin peltic, puțin bîlbîit, dar vocea e în orice caz sonoră.

Cu toate că viața mea e ratată și aproape terminată, mi-e jale să mă despart de ea. Sînt doar un om.

Mi-e frică! Mi-e groaznic de frică! Chiar și acum cînd vă scriu aceste rînduri, îmi risc viața fiindcă sînt permanent supravegheat! Vă scriu din toaletă, măcar atît am învățat din cariera mea actoricească, să mă prefac, de bine de rău, dar aproape convingător. Azi-dimineață am simulat un puternic deranj stomacal, am înghițit medicamente. Vizita repetată la toaletă a devenit deci obligatorie.

Nu vă închipuiți cîte scamatorii a trebuit să fac pînă să pun mîna pe plic, hîrtie, creion, fiindcă nu mi se dă nimic, nimic în afară de mîncare, și cu cît înghit mai mult, ei par mai mulțumiți. Dacă mănînc mult, — dorm mult, ceea ce pentru paznicii mei e un avantaj.

Această scrisoare, această groaznică scrisoare, o scriu prin urmare în fragmente fiindcă totuși nu pot rămîne la toaletă mai mult de zece minute, fără a trezi suspiciuni. Ca să dau un punct de reper, acum e ora 12 fără un sfert, joi, 7 aug."

(Histapes, după calculele mele, fusese ucis în ziua de 8 august, înainte de masă, deci a doua zi după scrierea răvașului. Probabil nu reușise să păcălească bestiile...)

„Sînt permanent supravegheat! În primul rînd e acest individ groaznic, care se pretinde a fi invalid de război, cu inventatul nume de Paul Delun, însă *șchiopătează fals*, atîta lucru am învățat și eu tot frecîndu-mă de lumea actoricească, să deosebesc un infirm veritabil de unul prefăcut. Sînt convins că șchiopătează fals!"

(Am închis ochii — eu, David Clementi. Prin urmare numitul Paul Delun nu izbutise să fie suficient de autentic pentru a induce în eroare un ins care singur se recunoaște a fi un mediocru...

Observație. A fi conștient de propria-ți mediocritate, nu e oare aceasta deja o dovadă de perspicacitate — ca să nu-i zic altfel?! *Continuarea meditației*. Și eu care-mi închipuisem că Paul Delun șchiopătează perfect! Și că acesta e numele său adevărat!...)

Continuarea scrisorii lui Histapes. «Paul Delun — adevăratul său nume n-am cum să-l cunosc — e un om care se ivește pentru scurte perioade, pentru ca apoi să nu-l mai văd zile întregi. Nu am idee unde dispare.

Nu-și întoarce niciodată ochii în direcția mea.

Într-un fel, și aceasta e înfiorător, ca un om să nu te onoreze măcar din întîmplare cu o privire, și totuși *să știi* că el din cauza ta se află acolo. Dar de unde știu? Nu pot să spun exact. Simt, asta e tot ce pot să spun.

Mai există un amănunt care ține de fabulos sau de nebunie. Dar eu nu sînt nebun. Încă nu sînt. Paul Delun, cu mișcările sale feline, deși „șchioapătă", seamănă cu o fiară, cu un carnivor suplu și lacom, și într-adevăr el se întîlnește cu o fiară, aici undeva în pădure.

Se întîlnește cu un lup!!!

Pe aici i se spune Lupul Șchiop, fiindcă, ce coincidență, se pare că și fiara aia șchioapătă de un picior. Nu știu dacă a văzut cineva, nu știu dacă există un om care poate să afirme ceva sub jurămînt, totuși pe aici așa se șoptește: Paul Delun se întîlnește cu Lupul Șchiop.

Paul Delun nu vorbește niciodată cu nimeni, în afară de chelnări, și nu cu oricare, ci doar cu un anumit băiat care-l servește de obicei, pe ceilalți nu-i bagă în seamă și nu le răspunde.

Și acesta e un amănunt de groază: să nu vorbești cu nimeni!

În vreo două ocazii totuși l-am văzut conversînd scurt cu maiorul Maximilian Clemir. Nu știu dacă e într-adevăr maior, sau e un titlu, așa cum în America toți sînt colonei, iar în Englitera toți maiori în retragere din armata Indiilor. În orice caz, Clemir e și dînsul unul din oamenii care fac parte din garda mea. Nu am idee, dacă mă păzește sau dacă, invers, are misiunea de a mă lichida. Pare un om amabil... Însă poate fi asta o certitudine? Ce fel de certitudine? Un om amabil îți vîră cuțitul în ceafă zîmbind, pe cînd un antipatic nici măcar nu catadicsește să zîmbească. Altă diferență eu nu cunosc.

În sfîrșit, în jurul meu se rotesc neîncetat așa-zișii mei prieteni, cei doi critici de artă. Eu, domnule Clementi, nici nu știu exact ce vrea să desemneze acest termen, critic

de artă, să mă tai dacă pricep de ce arta e necesar să fie criticată! Eu vorbesc, domnule detectiv, de artă, și nu de spanac; de pildă ceea ce făceau trupele actoricești pe unde m-am perindat eu toată viața, e tot atît de departe de artă, ca o ciorbă pescărească de o supă de chimion, altă comparație nu-mi vine în minte, dar e oare necesar ca o supă de chimion să fie criticată, să se înființeze special critici de supe de chimion?

Acești doi critici de artă, dl. *a* și dl. *b* — numele lor întreg nu l-am cunoscut nicicînd — sînt critici de artă în aceeași măsură în care eu aș fi cometă.

Temniceri, asta sînt. Și încă destul de prost deghizați!

Dormitoarele lor se află de o parte și de alta a camerei mele, însă noaptea ei rămîn cu rîndul la mine, sub pretext că trebuie să mă păzească. Să mă păzească de cine? Sau *pentru* cine?

Toată istoria mea stupidă și neverosimilă începe cu acești doi domni, *a* și *b*. Au trecut de atunci cinci luni și două zile. Nu-mi lipsește memoria, chiar și rolurile mici, exersează memoria, zic eu.

Ne aflam la Timișoara, unde publicul ne fluierase și aruncase în noi cu varză împuțită și alte delicatețuri, păi da, „directorul" nostru uitase că acolo se află în refugiu trupa Teatrului din Cluj, care e oricum, altă brînză, cînd e vorba să faci o comparațiune.

După spectacol, adică după eșec, unde? La cîrciumă. De altfel — totdeauna la cîrciumă, chiar și-n ocaziile rare, cînd prin alte locuri spectacolul nu era chiar fluierat. Cîrciuma e refugiul tuturor rataților, dar ce zic eu, bine că există și un astfel de refugiu!

La local, acolo la Timișoara, ca de obicei, beție. Doi domni în negru se apropie și-mi oferă o băutură. De ce aș fi refuzat? „Ești la pămînt!" constată unul din ei. „Da, la pămînt", am confirmat eu. De ce aș fi negat, ce-mi păsa, de vreme ce dădeau de băut?

Cei doi erau, cum ați și dedus, „prietenii" mei, criticii de artă. „Păcat de un om ca d-ta", mă compătimește celălalt. Îl întreb de ce e păcat. Nu sînt decît o ruină... Ca de obicei eram amețit.

„Vrei să cîștigi bani?" mă întreabă primul. Mă uit la el cu o privire tîmpă: Hei, dar cine n-ar vrea să cîștige bani? Nu cunosc un astfel de fraier...

„Hai, cere scuze de la colegi și vino cu noi", mi se zice. „Nu e nevoie de nici o scuză, dă-i în mă-sa de colegi, dar unde vreți să mă duceți?" Ei îmi răspund: „Trebuie să vorbim în liniște..."

Mă uit la ei prin aburii beției și-mi vine nu știu de ce în minte că au mutre de ucigași, cu toate că nu cred să mai fi văzut ucigași la viața mea. Le zic că, oricît de mulți bani aș primi, eu nu fac moarte de om. „Dar cine îți cere, onorabile, să faci moarte de om?" mi se răspunde.»

În acest moment al lecturii am fost întrerupt de către La Goulue. Își privea minusculul ceas-brățară. Ridică spre mine ochii ei ca doi sîmburi de ceață aurie. N-am știut dacă adierea Paradisului, sau dogoarea Infernului plutește către mine dinspre acei ochi.

— Mă tem că va trebui să plec, domnule Clementi!

Era ca o constatare, calmă, neimportantă, care suna, totuși, ca o amenințare. Lectura scrisorii venită *din cealaltă lume* mă pasionase într-atîta, că prezența vedetei se estompase întrucîtva.

— M-am prins cu cititul, i-am zis. Trebuie să mergeți la spectacol? Sau vă reclamă obligațiile mondene?

— Nu tocmai... Însă aș prefera ca Ion Coțoban... Sony... Chocolat în fine, să nu remarce îndelungata mea absență, și mai ales să nu afle că am fost aici. Ar putea să se înfurie...

— Dar cum? Și dumneavoastră sînteți o prizonieră?

Felul în care clipi din pleoape, felul în care ochii ei şterseră o clipă foițele ce le țineam în mînă, mă avertiză că Dorina Giman, aproape sigur, nu e străină de conținutul scrisorii lui Histapes. De altfel, nimic mai normal. Femeie... Iar plicul abia dacă fusese sigilat cu acel jalnic lipici-surogat, care mai mult dezlipește decît lipește. Ea ocoli răspunsul:

— Care dintre noi nu este un prizonier?

Se auzi o bătaie-n ușă și-și făcu apariția Clem. Se opri puțin, parcă mirată că o mai găsește acolo pe vedeta ansamblului de „balet" de unde ea fusese poftită afară; mirare aparentă, un fel de prefăcătorie pe care nu mi-am putut-o explica, fiindcă aducea pe tavă, tocmai anume pentru La Goulue, un serviciu de cafea care-mi luă ochii. Pentru mine nu s-ar fi obosit într-atîta! Cești-

țele, ceainicul, lingurițele, zaharnița, nu proveneau în nici un caz din modestul meu arsenal și nici din zestrea Clementinei. Chiar să fi posedat așa ceva, în garsoniera ei de pe Lutherană, nu mai rămăsese întreg nici măcar un întrerupător electric, darmite minunăție de serviciu. Desigur, mă gîndii, furnizorul fusese și de data aceasta băcanul Pop.

— Domnișoară Giman, luă cuvîntul Clem, pe un ton de parcă ar fi cunoscut-o pe La Goulue, abia în urmă cu zece minute, sper că nu ne veți părăsi fără să gustați cafeaua specială pe care domnul Pop a preparat-o anume în onoarea dumneavoastră.

Ochii aurii ai frumoasei dansatoare se aburiră, și pentru prima dată neliniștea se reflectă în cîteva mișcări necontrolate ale degetelor ei. Stătea pe taburetul acela mizerabil, *cu spatele la ușă*. Am văzut cum dintr-o dată întregul ei trup devine arc încordat. Încet, dar încetineala aceea ascundea teroare, sau poate ceva și mai rău, întoarse capul spre ușă. Nici eu, nici secretara nu simțisem o prezență străină, dar Dorina Giman da. Nu era cine știe ce. O pisică neagră își vîrîse capul și poate o pătrime din trup în deschizătură, și examina fix încăperea cu niște ochi la fel de galbeni ca ai dansatoarei. Nu înainta, dar nici nu ieșea. O privirăm, ca hipnotizați. Era frumoasă. În cele din urmă pisica plecă, nu răsucindu-se, ci retrăgîndu-se.

— Oooh! suspină dansatoarea, și luă cu mînă tremurîndă ceșcuța de cafea. Sorbi din ea, încet, dar cu sete, ca un bețivan care se „drege". Apoi zise:

— E foarte bună... Cine e domnul Pop, cel care a preparat-o?

— Nu e *decît* băcanul din colț, explică secretara Agenției.

— Aș fi preferat să nu știe că am trecut pe aici...

— Nu eu voi vorbi despre asta, replică liniștită Clem. Dar nu vă neliniștiți, oricum se află. Totul se află. Beți-vă în pace cafeluța, și *lăsați-vă în voia destinului.*

Tonul secretarei mele mă surprinse din cale afară, era alcătuit dintr-o împletire de nuanțe, ironie, fatalitate, poate gelozie... Gelozie? De ce? „Lăsați-vă în voia destinului!" Ori tocmai ea, pentru care Bursucu nu reprezentase mare lucru — sau mă înșelam teribil, punînd cu prea mare convingere în balanță înfățișarea sa prozaică

și ambițiile inexistente (??) — nu se lăsase la voia destinului, ci, aș putea zice încercase să-l provoace, încercînd să afle adevărul cu privire la moartea lui Pavel Danciu. *Care* adevăr? Dumnezeu știe! De ce, umblînd după acest adevăr, mă mințise chiar de la început?

La Goulue puse ceșcuța pe un colț al biroului, se ridică în picioare, își netezi cu un gest aerian mantoul, și se așeză iar.

— Mulțumesc, domnișoară Damian. O să beau cafeaua. O să-mi facă bine. Și poate am să încerc să mă las în voia destinului.

Mă cuprinse o jale, privind-o. Există o intuiție, o presimțire. Am știut în clipa aceea că La Goulue e sortită unei morți apropiate. Nici măcar certitudinea propriei mele morți nu mi-ar fi adus atîta tristețe.

— Lăsați-vă în voia destinului, totuși *supravegheați-l!*

— Pe cine? tresări Dorina Giman. Clar că se gîndise la Sony-Chocolat-Coțoban, și Ion, dacă doriți.

— Supravegheați destinul — asta am vrut să zic.

— E un sfat bun... dar nu-l văd! Destinul e invizibil sau mai bine zis, imprevizibil. Cum să-l supraveghez?

Serviciul de cafea pe care ni-l împrumutase băcanul Pop, cuprindea o groază de elemente, instrumente ar fi mai corect exprimat, a căror folosință îmi cam scăpa. În mod normal, ca să bei cafea, îți trebuie o ceașcă și cafeaua aferentă, dar, spre exemplu, aceste mici piese, ca niște seceri minuscule, la ce servesc? Poate ca să-ți scalpezi inamicul. Sau această cupă? Hm, aici am ghicit, pentru frișcă. Frișcă în zilele noastre? Dar ce nu are un băcan Pop în cămările sale? Carul Mare de pe cer în aspic să i-l ceri, sau chiar în bulion, ți-l aduce, cu condiția să aibă și el un interes la tine, sau eventual să te simpatizeze. Drept care am lăsat-o pe Clem să se descurce și trebuie să recunosc că a făcut-o în mare stil, nu degeaba își petrecuseră o însemnată parte a vieții prin localuri mai mari sau mai mici. E doar un simplu gînd ce mi-a scăpat, — n-am vrut să fiu rău.

Am lăsat-o pe Dorina Giman să mai soarbă de două, trei ori din ceșcuța străvezie întrebîndu-mă dacă nu cumva nu e de pe timpul dinastiei Ming — ceșcuța, nu Dorina — (dar la urma urmelor, de ce n-ar fi fost și

Dorina de pe timpul dinastiei Ming?), iar apoi, fără nici un chef, am lansat un fel de ultimă întrebare:

— Înainte de a ne părăsi, vă rog să-mi răspundeți, cu sinceritate de e posibil, cum a ajuns plicul domnului Histapes în mîinile dv., și cum se face că ați acceptat să fiți mesagera lui — fapt ce presupune unele riscuri, dintre care gelozia lui Ion Coțoban-Chocolat, ar fi cel mai mic?

Îmi făcea o plăcere aproape perversă alăturarea acestor două nume, atît de „asimetrice" ca să mă exprim astfel.

La Goulue își întinse unghiuța roză a degetului arătător în direcția foițelor scrise de Histapes.

— Totul e arătat acolo. Iar pentru alte lămuriri, ne vedem probabil mîine, de acord?

— De acord, dar... dar trebuie să înțeleg că nu vă este străin conținutul scrisorii?

Dorina Giman surîse trist și îndepărtat, în contradicție cu vocea ei care sună foarte net:

— Exact așa trebuie să înțelegeți, domnule Clementi! Altfel cum vă închipuiți că aș fi acceptat să t r a n s p o r t un mesaj din partea unui domn necunoscut, către un alt domn necunoscut? Dar dacă în acest mesaj exista consemnul să fiu gîtuită?

— Frumoasă explicație, domnișoară, am apreciat, privindu-i involuntar gîtul. Cînd ați aflat că Histapes a murit?

— Azi... Poate că restul o să vi-l spun altădată... Mîine înainte de prînz voi încerca să telefonez — aici în orice caz nu mai pot veni. Băcanul Pop al dumneavoastră, sau mai știu eu cine, spionează... Aș vrea să aflu ... ezită, se înroși, o privi pe Clem aplecînd puțin capul, așa cum fac uneori cățeii. Presupun că în prezența domnișoarei Damian, pot fi la fel de sinceră ca în fața dv.? Vă e secretară, nu?

— Exact! am spus. Iar o secretară, în cazul nostru, trebuie să fie și ea în miezul problemei.

— Așa e, mă aprobă Clem, fără să fie neapărată nevoie. Dar dacă doriți, pot să ies... Clem își stinse țigara „Staffel" și se ridică.

— Nu, nu, rămîneți, domnișoară. Vreau să aflu, reveni La Goulue, cîte ceva despre omul cu care trăiesc. Despre Sony... Chocolat. Nu-l cunosc defel... Situația

aceasta nu mai poate continua. Atunci poate pe mîine... vă rog așteptați telefonul meu... nu pot fixa ora fiindcă...

21. Am condus-o pe Dorina Giman pînă jos la intrare. Ea privi fugar în dreapta și-n stînga.

— Pot să vă duc cu automobilul unde doriți.

— Mulțumesc... În nici un caz. Noroc că se înserează... Am să prind o birjă, la revedere...

Am urcat înapoi scările, destul de ostenit. Omisesem să precizez că „Filiala" se află la etajul doi al unei clădiri la care dacă privești, iar apoi întorci capul, ți-a și zburat din minte înfățișarea ei, pentru motivul simplu că nu avea nici un fel de înfățișare. Acestea sînt preferințele stricte ale d-lui V. în materie de discreție detectivistică. În afară de instituția noastră, restul casei, mezanin plus vreo trei etaje, era ocupat numai de cetățeni pașnici, pe unii, la început, favoarea de a fi colocatarii unei agenții de detectivi nu-i scosese din minți de bucurie. Delegația lor, alcătuită dintr-un popă, un dentist și un fost negustor de pînzeturi, primi însă asigurările mele solemne că nici nu se va trage cu pistoletul, nici nu vor fi duse sau aduse cadavre mai mult decît va fi strict necesar. Spusele mele i-au liniștit, ce să zic...

În timp ce urcam fluierînd „Adio vară, toamna e pe noi...", o ușiță se deschise într-un loc unde n-ai fi putut bănui că există așa ceva și capul complet alb al unei femei mititele îmi surîse ca dintr-o pictură de Holbein. I-am surîs și eu, ce era să fac, să mă fi strîmbat? Un bec foarte chior lumina turnura scării, iar pe una din trepte mîța neagră care ne vizitase „Filiala" își lingea lăbuța.

— Domnule detectiv, domnule detectiv! I-a plăcut cafeaua *mea* marii artiste?

Într-o clipă am înțeles totul. Ce mincinoasă, secretara mea, Clem.

— Stimată doamnă, La Goulue pretinde că în viața ei n-a sorbit ceva atît de delicat, de rafinat, de delicios, de...

Mi se terminaseră epitetele ce se pot lipi de o blestemată de cafea, eram tare ostenit.

— Nici nu mă mir, domnule detectiv, nu mă mir! Eu

și cu răposatul meu soț, Julică am fost ani de zile cofetari în Insulă — acolo se învață meserie, nu glumă!

Ce insulă? Juan Fernandez, Pago-Pago? Islanda poate? N-am întrebat-o, părea a se subînțelege de la sine. I-am mulțumit într-o frază întortocheată, ce m-a uluit și pe mine, i-am promis că secretara va aduce imediat serviciul, spălat și nespart, i-am urat noapte bună și am suit treptele din patru în patru pentru a nu-i da timp să pună vreo întrebare cu privire la secretară, căci se pregătea. N-avea decît să i-o adreseze direct lui Clem, că o îmbrobodea fata.

Mă aștepta continuarea epistolei lui Histapes, dar înainte de a relua lectura de unde o întrerupsesem, i-am strecurat lui Clem o înțepătură, numai așa, de sîc:

— Te lauzi cu cafelele pe care le pregătesc alții, hai?

— Eu? se miră Clem? M-am lăudat? Ai tras concluzia că Pop pregătise cafeaua, și n-am protestat că n-avea sens. N-am avut cînd să învăț prepararea clătitelor și a cafelelor, șefule! Pot să-ți servesc orice amestec alcoolic, chiar și „Panther", după care am auzit că te dai în vînt. Pot trezi dintr-o beție de patru săptămîni un matelot panamez, fără a-i trage măcar cizmele din picioare. Pot să dansez dansul cu evantaiul, mai bine decît La Goulue, sau dansul buricului, mai bine decît Mata Hari, însă cafea nu știu să fierb după toate tipicurile, și nici să prepar ouă umplute la cuptor. Mai am vreme să învăț, sînt tînără. Cînd se termină ziua mea de muncă?

— S-a și terminat, Clem.

Așezată pe taburetul, ocupat mai înainte de Dorina Giman, Clem mă privi cu tristețe din dosul unui nor de fum de țigară.

— Și unde să mă duc, în casa aia a mea prin care au trecut tancurile?

Și prin casa mea se plimbaseră carele de luptă, altfel aș fi trimis-o acolo, iar eu m-aș fi dus la hotel. (Cine zîmbește citind aceste rînduri, o face în contul său!) Am rugat-o pe secretară să aștepte pînă termin scrisoarea lui Histapes, după care, cu forțe reunite, poate vom găsi o soluție. (O și găsisem: BLANCA.) A fost de acord. Am văzut-o cum se ghemuiește în fotoliul plesnit, sau mai bine zis în ce rămăsese din el după trecerea vandalilor, ca o pisică. Dacă ar fi început să toarcă, nu m-aș fi mirat, deși ar fi trebuit. Acum cînd era pesemne foarte obosită, ceva din asprimea chipului ei dispăruse. M-am mirat cum o femeie voinică, așa cum era secretara mea, se poate mici într-atîta — chiar și-n aparență — și cu mirarea aceasta m-am întors la

Continuarea scrisorii lui Hagi Mer Histapes. „Dar cine îți cere onorabile să faci moarte de om?" mi se răspunse. „Domnule Sorin Bucătaru (acesta e numele meu adevărat), nu numai că nu-ți pretindem să omori pe cineva, doamne ferește, sîntem persoane foarte onorabile, ci dimpotrivă, vei cîștiga un teanc de bani cu condiția *să nu faci nimic*. Ia-ți prin urmare pardesiul și să mergem într-un loc mai liniștit și mai curat..."

Și astfel se face că am ajuns, cu automobilul, nu pe jos, la terasa luxoasă a hotelului „Capul Horn" de pe malul Begăi. Acolo, deasupra fiecărei măsuțe era deschisă cîte o umbrelă cît o parașută, și la fiecare masă ardea un beculeț albastru cu abajur, asta nu contravenea camuflajului. Chelnării umblau ca pe arcuri. De mult nu mai frecventasem o astfel de cîrciumă selectă, și pentru a face față onorabil încercam să-mi alung din cap aburii alcoolului acumulați în cîrciuma aia ordinară, și-n toate celelalte cîrciume de-a lungul nostimei mele existențe de actor. Încercam, de asemenea, să prind de ce accentul celor doi domni îmi sună ușor nu știu cum, deși vorbeau la fel de corect ca și Vraca sau Calboreanu.

Între timp fusese adus un platou, nu scrumbii puturoase, ațoase și ieftine, ci gustări ca la un festin regal și băuturi fine. Nu pot rezista cînd văd o mîncare bună, domnule Clementi! Aceasta a fost pierzania mea. Mi se întinse un toc rezervor și o hîrtie. „Scrie, domnule Bucătaru!" „Ce să scriu?" „Cum ce, demisia către trupa d-tale de saltimbanci".

Îmi veni să rîd: ăștia doi, noii mei amici, parcă ar fi nemți, mereu cu hîrtia și formalitatea. Le-am spus că la noi, cînd părăsești trupa, nu dai nici o demisie, îți iei clopul din cuier și dispari. Noilor mele cunoștințe chestia asta le plăcu grozav. Acum înțeleg de ce. N-aveau chef ca ăilalți colegi-actori să știe cum și în ce condiții mă fac nevăzut.

Încetul cu încetul, mai bînd, mai mîncînd, eu mai ales mîncînd, mi-au dat a înțelege cam ce doresc ei de la mine. Și cam ce doreau? Să devin, din jerpelitul actoraș Bucătaru, elegantul, misteriosul, foarte vorbărețul (însă cu cît vorbeam mai mult, trebuia să spun mai puțin) domn Hagi Mer Histapes, milionar de origine probabil orientală, care se va retrage din vînzoleala acestei lumi războinice și frivole, lume din ce în ce mai cuprinsă de flăcări, în discretul oraș O., și nu chiar în oraș ci prin apropiere, în munți la luxoasa cabană numită BLANCA.

Va umbla vorba (însă nu eu desigur, voi lansa zvonul), că domnul Histapes a adus cu sine o colecție de pietre prețioase de o valoare inestimabilă, printre ele aflîndu-se, probabil, „Marele Mongol", „Marele Diamant Albastru" și „Ochiul Sathanei", diamantul papei Clement al nu știu cîtelea, toate puse la loc bun: le-a îngropat probabil undeva prin peșterile ce se află cu sutele în așa-numitele „Chei de Sare" de lîngă BLANCA.

Auzind toate acestea, mă pusesem iarăși temeinic pe băute. La un moment dat mă convinsesem că e un fel de delir alcoolic. Mai trecusem prin astea. Totuși cred că am apucat să și întreb: De ce aveți nevoie tocmai de mine? Cred că mi-au răspuns cam așa: Ne este necesar un actor bun, cu fizicul d-tale... Le-am mărturisit că sînt un actor destul de prost, ei au lăsat-o moale și mi-au zis că de fapt nici nu le trebuie un geniu — un geniu poate le-ar fi încurcat planurile și, în sfîrșit am pus întrebarea: ce înseamnă toate acestea?

Au răspuns cam așa: o mică manevră de bursă, bancaro-financiară și nu mai știu cum, din care patronii noștri, și noi, și d-ta, cu toții, vom cîștiga mulți, mulți bani. După ce acțiunea va lua sfîrșit, fiecare va fi liber să plece unde dorește, cu agoniseala sa, s-o sugă în liniște. Și cu cît puneam mai puține întrebări, cu atît mai bine... Oare nu cîștigul mă interesa?

Am fost toată viața un coate-goale. Toată viața am jinduit să am bani și să nu știu ce să fac cu ei — atît de mulți să fie. Mi se oferea acum, mie, unui actor fără nici un fel de viitor, să joc rolul unui bogătaș, și mai ales să duc efectiv o viață de bogătaș!

Ce aș fi putut spera mai mult? Am acceptat, firește că am acceptat. În zori, înainte de a se lumina de zi, am

părăsit orașul într-un automobil confortabil, către o destinație necunoscută, bineînțeles fără să-mi iau rămas bun de la colegii de trupă. Aceia mai bine că nu știau ce s-a întîmplat cu mine, și pe de altă parte, regrete deosebite nu resimțeam că mă despart de ei fără o strîngere de mînă. Astfel, eu, prozaicul, omul totdeauna luat peste picior, intram direct în m i s t e r ...

În mister am intrat, însă n-a fost simplu să intru în pielea nobilului milionar oriental Hagi Mer Histapes... Călătoream tot timpul de la un oraș la altul, în aceeași limuzină neagră cu motor silențios. Ai fi zis că nici nu are motor.

Cei doi însoțitori ai mei, dl. *a* și dl. *b* îmi sondau pe îndelete cunoștințele și se declarau tot mai satisfăcuți constatînd că nu am nici un fel de cunoștințe — nu mă refer la oameni ci la cultură. Le convenea de minune că sînt un ignorant. Mă educau cu tact, cu multă răbdare. M-au învățat totul, chiar și cum se mănîncă o găină într-un local de lux. Uneori mă gîndeam că vor să mă parașuteze în America!

S-a stabilit că nu-mi este permis să port nici un fel de conversație, cu excepția a două teme, teatrul și pictura — domenii în care eram liber să îndrug orice fel de trăsnăi îmi treceau prin cap. Politica, economia, geografia, astronomia chiar, îmi erau strict interzise ca subiecte de discuție. Însă nici nu-mi părea rău! N-aveam idee și nici nu-mi pasă de politică, economie, geografie, istorie, și de multe altele, precum vulcanologia.

Veni și data cînd au stabilit că reprezint perfect pe inexistentul Hagi Mer Histapes — idiotul plin de aere, milionarul care face pe naivul sau pe șiretul, greu de stabilit, vorbărețul ce trăncănește neîncetat, fără a spune nimic.

Nu-mi era greu să vorbesc mult și să nu spun nimic. Asta făcusem toată viața, și... (indescifrabil, m-am chiorît degeaba, folosind și lupa, dar imediat vine și explicația), domnul *a* a bătut la ușa toaletei: „Te simți bine, domnule Histapes?" „Nu tocmai", i-am răspuns, dar imediat am și ieșit. Ceea ce urmează, scriu în „rundul următor". Spuneam că nu-mi era greu să vorbesc mult fără să spun nimic, ah gîndurile mi se încurcă, sînt pîndit!, asta făcusem toată viața... și nu sînt puțini cei

care au un exercițiu la fel de bogat ca și mine în această privință. Nu-mi era greu să mănînc enorm, aproape fără încetare, cît timp nu dormeam, asta NU făcusem toată viața, prea des mă culcam cu burdihanul chiorăind, iar acum mă răzbunam cu vîrf și îndesat pentru zilele și nopțile mele de foame.

Nu-mi era greu să înșir la nesfîrșit idioțenii pe seama teatrului și picturii, dar în curînd am simțit cum se strînge împrejurul meu un cerc de oțel... Dar ce e oțelul?! — cel puțin poți să-l pilești, sau să... (indescifrabil) Cercul meu de la BLANCA era însă (indescifrabil) și (indescifrabil).

Mai întîi la BLANCA a apărut maiorul Maximilian Clemir, acest filfizon elegant, distins și frumos. Iar apoi, de undeva, din iad cred, a coborît și pretinsul infirm Paul Delun! Ambii se află aici din cauza mea și pentru mine! Posibil că unul vrea să mă ucidă, celălalt să mă apere, sau ambii vor să mă ucidă, sau ambii să mă apere dar de ce să mă ucidă și de cine să mă apere? De cine? De domnii *a* și *b*? Posibil. Domnii *a* și *b* se poartă cu mine într-un mod pe care nu-l pot califica — în exterior foarte politicoși, iar cînd mă aflu în cameră la mine, unde a fost pus un radio, sînt obligat, cîtă vreme nu dorm, să audiez cele mai absurde emisiuni, de pildă „Ora răniților" și „Discul U.F.A." la București, apoi Londra, dar ce anume?, emisiunea în limba germană, pentru germani, în care Hitler și ceilalți sînt batjocoriți, apoi Radio Berlin, emisiunea propagandistică în limba engleză, în care e făcut cu ou și cu oțet Churchill... Eu nu cunosc engleza, de unde, însă unul din cei doi domni îmi traduce cuvînt cu cuvînt. În principiu, socoteam că *a* și *b* îmi sînt prieteni — acum nu mai știu ce să cred. Mă gîndesc în același timp că și Clemir și Delun, urmăresc să mă omoare — amîndoi din același motiv, sau din motive diferite? — dar în acest caz de ce nu colaborează, de ce se poartă ca și cum ar fi rivali, sau inamici, sau mai știu eu ce?

Domnule Clementi, iartă-mi gîndurile încurcate, dar în situația mea... În timp ce domnii *a* și *b* alcătuiesc cel dintîi cerc de oțel, adevărate cătușe, adevărate lanțuri prinse de gleznele mele, de gîtul meu, ceilalți doi, Paul Delun și maiorul Clemir s-au constituit în cercul al doilea și al treilea, însă n-aș putea să numesc care este

al doilea decît din punct de vedere cronologic: cu știrea mea maiorul apăruse la BLANCA înaintea odiosului de Delun.

Însă există și un al patrulea cerc, absolut invizibil, mult mai subtil și poate cel mai amenințător, după cum îmi spune mintea mea puțină, *cercul legendei create în jurul meu*. Fusesem prevenit că aș fi „milionar", că undeva pe-aici mi-s ascunse comorile. (Dar de ce nu la o Bancă? Fiindcă sînt nesigure, băncile, Ghiță Spărgătoru, cu o „gură de lup" poate face oricînd o gaură! De ce nu în Elveția, țară neutră, eminamente pașnică? Fiindcă nu se știe cît timp va rămîne neutră, și dacă nu va fi cotropită conform planului „Seelöwe" care se și află în seiful lui Keitel. (Histapes face o confuzie, planul „Seelöwe" se referea la cotropirea Marii Britanii, n.a.)

Știam că trebuie să fiu discret asupra originii mele, dar nu atît de discret ca să nu amintesc vag uneori că vin „de undeva din Orient"; că vorbesc bine limba țării fiindcă odinioară tatăl meu condusese o „Reprezentanță" la București, iar eu, ca fiu bun, îl ajutasem ani în șir, mulți ani.

Persoanele care țineau să mă cunoască, eventual să ciocnească un pahar cu mine, erau triate de cei doi critici de artă ca de niște secretari zeloși. Eu n-aveam nici un cuvînt de spus, se presupunea că dispozițiile mele fuseseră date dinainte. De precizat însă că nici Paul Delun, odiosul, nici Maximilian Clemir, filfizonul ipocrit, n-au încercat o singură dată de a avea „onoarea" de a bea cu mine la aceeași masă, cu atît mai suspect, cu cît toți ceilalți, de toate categoriile, oameni înstăriți sau ruinați, deștepți sau săraci cu duhul, actorași, vagabonzi sau pur și simplu poeți, atrași de strania mea faimă, considerau că l-au apucat pe Dumnezeu de picior dacă ajungeau să schimbe o parolă cu mine, ca să nu mai adaug că și posibilitatea de a da pe gît ceva fin în contul meu nu era de neglijat. Numai că, de cele mai multe ori paznicii mei, cu prestanța lor lugubră, se opuneau categoric. În principiu eram o persoană aproape intangibilă.

Există totuși un șir de indivizi cărora li se permite accesul la masa mea, printre aceștia, cîteodată, unii vizitatori întîmplători ai BLANCĂI, aflați în treacăt, apoi aș aminti

un om deosebit de neplăcut, ca o hienă, care lucrează la poliție, Tulea, și care n-ar trebui să se afle în rîndul apărătorilor dreptății ci de partea cealaltă.

A mai binevoit să converseze cu mine — a zăbovit doar cîteva minute, un înalt ofițer german, în civil, care vorbea excelent românește, Kornike sau Kornikre, extrem de politicos și stilat, un *atașat cultural* pesemne. I-am vorbit despre pictură. El a avut cuvinte de laudă pentru faptul de a-mi fi ascuns „aici undeva" bogățiile, acum cînd Europa urmează să fie devastată de „arma de răzbunare" pusă la punct în laboratoarele secrete ale Reich-ului.

În sfîrșit, din motive neclare, printre cei care au fost admiși la masa mea se mai numără și unul Surducan, maestru de vînătoare, ca și fiul său, filozof. De la ei am aflat despre Lupul Șchiop.

Am sperat că pentru a mă mai distra puțin, temnicerii mei pregătiseră o partidă de vînătoare, deși nici măcar nu știu *pe unde* se încarcă o armă. Nici vorbă de așa ceva. În schimb Surducan, tînărul mi-a adresat o întrebare: e oare adevărat că peștera, unde mi-am îngropat comorile, e păzită de o droaie de șerpi veninoși?

Întrebarea m-a luat pe nepregătite și mi-a dat fiori, de șerpi veninoși nu auzisem, însă cum sînt actor, deși actor prost, m-am mulțumit să mimez un surîs vag, dînd a înțelege că acesta e un subiect care nu se discută, junele nu s-a prins, însă un cot violent și cît se poate de vizibil primit din partea tatălui, în coaste, l-a făcut să tacă. Mai tîrziu bătrînul Surducan mi-a povestit că are ceva la ficat și e pe ducă, de-aia bea cu plăcere și fără regret, și tot de la același om, maestrul de vînătoare, am aflat cîte ceva despre poveștile neverosimile care circulă prin partea locului, bunăoară chestia cu buha cea bătrînă Madame Clementa. Despre întîlnirile dintre Paul Delun și Lupul Șchiop, tot de la bătrîn am aflat — dar și de la alții.

Trebuie să fac o paranteză, domnule Clementi. Scrisoarea e lungă, te va plictisi, iar eu o scriu în reprize, dar poate că scrisoarea asta e un testament — deși nu am de lăsat nimic, nici renume, nici comori păzite de șerpi veninoși.

Fiind un sărman actor de mîna a patra, în trupe tot de mîna a patra, mereu tînjeam după bani și după o

haleală suculentă. Beneficiam în schimb de libertate, întreaga libertate de care se poate bucura un om pe acest pămînt. Devenind „milionar", în condițiile cunoscute, în schimbul patului moale și a meselor încărcate, am plătit cu libertatea. Începeam să duc dorul zilelor mizere de actoraș flămînd. Am protestat pe lîngă temnicerii mei, și ei, drept concesie, m-au dus cu automobilul la oraș, la localul numit „New-York", unde pe lîngă o mîncare infectă, și o băutură de nebăut, îi spune „Panteră", am înghițit un spectacol la fel de indigest ca și oricare din reprezentațiile la care participasem odinioară. Mi s-a spus că baletul acela sau ce va fi fost se numește „La Goulue dansează cu Chocolat", inspirat din tablourile unui pictor Touluse-Lautrec. Cum lacunele mele în materie de pictură sînt profunde ca văgăunile din munți, am cules informații în scopul de a avea încă un subiect de conversație, fiindcă pe toate le epuizasem.

Cu prima ocazie m-am apucat să înșir trăsnăi pe seama lui Lautrec, iar printre altele că un astfel de tablou, „La Goulue dansează cu Chocolat" există, și se află chiar în posesia mea, bine dosit.

Minciuna mea îl enervă crunt pe dl. *a* și-l amuză teribil pe dl. *b*. Între cei doi paznici a avut loc o foarte aprinsă și complicată discuție, *în limba germană*, pe care o cunosc la fel de bine ca și hindusa... Nu știu la ce concluzie au ajuns. Totuși mă lăsară să trăncănesc și mai departe pe seama lui Lautrec, și am făcut-o, numai ca să-l enervez pe *b*, el îmi e cu un dram mai antipatic decît *a*.

Între timp sila față de temnița mea luxoasă creștea, amplificată de frică. FRICĂ!!! Mi-am dat seama că sînt doar o unealtă neînsemnată a unui mare mecanism. A unui mecanism diabolic... Din privirile lui *a* și *b*, din manevrele lui Maximilian Clemir și Paul Delun, simt că se apropie ceva, nu e ceva bun pentru mine, în orice caz!!

Simt că în momentul cînd voi deveni inutil sau inoportun, mecanismul cel diabolic mă va elimina. Nu expediindu-mă cu buzunarele doldora de arginți, ci cu creierul plin de plumbi. (Bietul — mă gîndii. Varianta arsenicului nu i-a trecut prin cap!)

Îmi este teribil de FRICĂ!!! Ajutați-mă! Ajutați-mă!

Am cerut temnicerilor mei să mă ducă iarăşi la acel greţos spectacol de la „New-York", unde, am minţit, m-am delectat pur şi simplu. Mi-au promis. Chiar pentru astă-seară. Dacă mă voi însănătoşi... Scriu aceste rînduri cu speranţa că se vor ţine de cuvînt.

Există acolo posibilitatea ca oaspeţilor de vază, una din vedete să-i acorde un dans. Aşa e obiceiul. Cum sînt un oaspete de vază, un „milionar", cum am devenit „specialist" în Lautrec, voi cere să dansez cu fata aia, „La Goulue" care are o înfăţişare cinstită. Sper să-i pot strecura plicul. Sper să accepte să vi-l transmită. O voi plăti, căci am bani. Altă posibilitate nu există. Nu există. Ajutaţi-mă! Ajutaţi-mă! MI-E FRICĂ!!!

(fără iscălitură)

Am luat foiţele de hîrtie şi le-am ars pe rînd, risipind pînă şi scrumul, aşa cum cer bunele tradiţii. Mă întrebam: oare Dorina Giman o fi acceptat banii lui Histapes — nu pomenise nimic despre asta. Gîndeam: iată nişte rînduri scrise nu de un om mediocru ci de unul cu minte pătrunzătoare. Nu suficient de pătrunzătoare ca să priceapă încă de la început că va servi drept momeală. Pentru el lumea asta mare, oriunde s-ar fi aflat, continua să fie un teatru mic — aşa cum fuseseră toate teatrele prin care trecuse.

Gîndeam: dar dacă e o capcană? De ce în scrisoarea sa Histapes nu pomenise nimic despre încercarea de a mă găsi şi de a-mi vorbi personal? Şi cum de i se permisese să vină singur?

I-am zis lui Clem:

— E necesar să-i mai fac o vizită băcanului Pop. Mă aştepţi aici sau vii cu mine?

— Mîncăm iar? Nu te refuz!

— Nu ştiu dacă mîncăm. Vii?

— Scrisoarea a fost lungă. Dar a fost şi interesantă?

Se înnoptase de-a binele cînd am revenit la reşedinţa băcanului Pop. Singur. După o cumpănire, mi-am zis că e mai bine ca fata să mă aştepte jos, în maşinuţa Bugatti, chiar şi-n mirosul acela de piele murdară şi gaze arse, mai bine decît în biroul de la etajul doi unde mirosea a cutremur.

L-am fixat pe băcan atît de intens că privirea mea trecu prin el, străpunse peretele din spatele său şi trecu dincolo, în săliţa unde se bea şi se mînca. Pot zice că am văzut *prin perete* tot ce se petrecea acolo, aproape fiecare mutră, însă nu mă interesa. Mă interesa doar mutra băcanului, însă Pop nu părea impresionat. Nici un băcan Pop nu e niciodată sincer impresionat, chiar atunci cînd vrea să lase impresia, dar poate că sînt rău!

Aici, cu domnul Pop eram singur. L-am întrebat cît de sincer fusese istorisindu-mi povestea cu domnul cel mare şi gras care se interesase de adresa mea. Ce omisese şi ce adăugase? Grăsunul fusese singur, sau îl însoţeau cumva alţii doi, mai mărunţei?

Lui Pop începură să-i iasă ochii din cap, jurîndu-se că nu schimbase o iotă din adevărul adevărat. Se jură pe o serie de lucruri sfinte. Dacă s-ar fi jurat pe borcanele de castraveţi muraţi din rafturi, cred că ar fi fost mai convingător — însă, oricum, aproape că m-a convins.

În minutul următor îmi săriră mie ochii din cap, încercînd să-mi amintesc o particularitate a lui Histapes care să sară în... ochi. De care neapărat să-şi amintească şi Pop. Băcanii Pop au spirit de observaţie, se ştie.

— Avea — am pus întrebarea — domnul acela, cînd şi-a turnat trei halbe în burdihan fără să clipească, un neg mare, cam la un centimetru deasupra rădăcinii nasului?

Aceasta era o întrebare-capcană, Histapes nu beneficiase de nici un neg pe faţă.

— Sigur, nu, răspunse Pop, fără să clipească.

— Dar un semn pe obrazul drept, un semn negru, uşor alungit, din care răsăreau două sau trei fire de păr?

Tot capcană, şi tot răspuns negativ din partea băcanului.

— Dar vreo cicatrice prin vreun loc oarecare, pe frunte, bărbie, gît?

Nu, nu, şi nu.

— Dar părul?

— Negru. Des. Lins.

— Dar undeva în păr vreun zbenghi cenuşiu?

Întrebare importantă!

— Nu, nimic, negru peste tot, mă asigură Pop.

— Nici un firicel alb, la tîmple, pe creștet, deasupra frunții? Te rog gîndește-te bine domnule Pop!

— La sigur! Nici un firicel alb! Puteți avea încredere în ochii mei!

În ochii lui, da. Însă în cuvîntul lui? Histapes avea tîmplele frumos încărunțite, așa cum îi stă bine unui bărbat de vîrsta lui. Nu-mi vine să cred că le încărunțea artificial. Mai curînd își cănea cu negru părul, cu excepția tîmplelor, lăsînd cenușii tîmplele, dintr-o cabotină pornire. Așa era firesc pentru unul ca el. În orice caz, cînd l-am văzut mort de-a binelea în adăpostul lui Pavel Danciu-Bursucu, Histapes avea acele zbenghiuri cenușii-albe la tîmple, iar restul părului, negru ca gîndurile cele mai rele ale unui bandit.

Ar reieși că omul care-l vizitase pe băcan nu fusese Histapes-Bucătaru, ci un altul ce-i semăna întrucîtva ca alură? Mă tot gîndeam cine ar fi fost în stare de o asemenea stîngace manevră? Poliția? În ce scop? Nu-mi venea să cred, deși n-ar fi fost exclusă posibilitatea în cazul că acțiunea aparținuse unui dobitoc de talia lui Tibi Tulea. Să fi vrut să descopere în felul acesta *o poliție întreagă* biata mea adresă particulară? Dar în acest caz de ce mai fusese necesară vizita la băcanul Pop — întrucît H., „idiotul" de serviciu la „Centrală", oricum îmi divulgase adresa?

Nimic nu se potrivea.

Sub privirile părintești ale băcanului Pop mi-am turnat și eu o bere în burdihan, la botul calului, și am continuat să-mi învîrt mintea. Să încercăm altă variantă: *ceilalți*, paznicii *adevăratului* Histapes, încercaseră ei să dea ochi cu mine, dar și-n acest caz vizita la Pop era superfluuă, căci *ei* aveau deja adresa, obținută telefonic, iar băcanul Pop era ultimul om căruia să i te adresezi dacă țineai cu orice preț la discreție.

Am ajuns la concluzia că rămînea o singură variantă, una singură parcă stătea în picioare, deși cam strîmb și anume că *ei*, sau *ceilalți* sau *răsceilalți*, încercaseră să lase impresia că Histapes voise să ia contact cu mine, și trimiseseră în misiune un fel de dublură să se afișeze la Pop, fiind convinși că acesta îmi va transmite evenimentul ca și semnalmentele omului (nu îndeajuns de puse la punct, totuși) după cum s-a și întîmplat. Numai că Pop lăsase să se scurgă un număr de zile. Întîmplător?

Dar dacă am lua-o așa: un binevoitor voise să mă avertizeze în felul acesta că adresa mea e cunoscută, și de asemenea e cunoscut interesul ce-l port lui Histapes?

Dar îi purtam eu vreun interes lui Histapes? Hm!

Însă, excluzînd „binevoitorul" — nu prea cred în binevoitori! — revenind la *ei*, mă întreb ce urmăreau? Să mă determine la rîndu-mi să încerc a-l căuta și găsi pe Histapes, pe adevăratul Histapes, acolo la el la BLANCA, sau poate, mai tîrziu, în adăpostul din grădina lui Bursucu, și să-mi las acolo cîteva duzini de amprente, pentru ca apoi... Era o idee simplă, dar de multe ori acestea sînt și verosimile. Mda, mda, mda... „Ploaia toamnei bate tobaaaaa...", și cu acest „aaaa", m-am înapoiat la automobil. Clem deschisese ambele portiere, și prin ambele ieșea cîte o șuviță de fum, semn că fata fuma. Sînt un băiat deștept, sau nu? De la o anumită distanță, așa cu ambele uși deschise, Bugatti părea un fel de cărăbuș care încearcă să decoleze.

— E veselă viața alături de tine, șefule, murmură secretara. Ai descoperit încă ceva senzațional?

— O întindem la BLANCA, i-am răspuns. Acolo cinăm. Acolo dormim. Și, cine știe, poate că acolo și murim.

— Dar înainte de a muri, să cinăm cel puțin la fel de solid ca la băcanul Pop, pretinse Clem. N-am avut nici o obiecțiune.

Treizeci de mii de draci! Ce era cu vizita lui „Histapes"? Poate că o capcană mă aștepta la BLANCA, și exact într-acolo mă îndreptam, și încă de bunăvoie.

Oare nu cumva începeam să înnebunesc?

22. Să nu fi avut atîtea gînduri care toate se încălecau, se descălecau, și în orice caz se băteau cap în cap, aș fi putut să admir în voie peisajul. Merita. Serios că merita! Deasupra munților Luna făcea o figură de zile mari. Mai bine spus, de nopți mari. Parcă nici n-ar fi fost Luna „noastră" ci a unei alte Planete, numită nu Pămînt ci cumva mai fain, o planetă grandioasă, bună, fără Tibi Tulea și Sig heil, însă neapărat garnisită cu Lupi Șchiopi

și indivizi interesanți și misterioși precum Paul Delun sau Maximilian Clemir.

Drumul urca pieptiș, și între două viraje; am întrebat:

— Ascultă Clem, ce fel de om era totuși Bursucu?

— Dar credeam că ți-am explicat, spuse fata. Acum, glasul ei părea că se ridică dintr-un infern unde singura preocupare a demonilor nu era să-i tortureze pe muritori — prea simplu! — ci să-i obosească încetul cu încetul. Dar poate că aceasta și e tortura cea mai subtilă, care ni se și cuvine.

În anumite împrejurări îți vin anumite idei. Împrejurările determină ideile. Să nu mă fi aflat în mijlocul acestei nopți mărețe, ci în puchinosul meu birou întors cu susul în jos, nu mi-ar fi răsărit următoarele gînduri, sau nu le-aș fi formulat atît de ferm.

— Totul e frumos, Clem! i-am zis secretarei. Natura e minunată, privește! Tu ești o fată frumoasă. În general, viața e frumoasă, deși oamenii, în orice caz o bună parte din ei, fac tot posibilul pentru a o murdări. Dragostea e frumoasă. Nimic în lume nu e mai minunat decît dragostea!

— Ce e cu tine, șefule? Îmi faci curte?

— Nu ești de acord cu mine că dragostea e minunată?

— Se poate, murmură fata. Însă eu n-am avut ocazia să constat. Tu?

— Acum vorbim despre tine!

Clementina Damian pronunță aceste cuvinte stranii:

— Eu nici nu exist...

Am privit-o. Profilul ei era dur și străveziu totodată. Am reluat, necruțător, deși-mi era milă de ea:

— Tu *nu l-ai iubit pe Bursucu!* În timp ce vorbeam, Luna plutea în întîmpinarea noastră. Am continuat: Deși nu-l iubeai, după uciderea lui, ai venit la mine ca să lămuresc condițiile în care a murit.

— Grozav de multe eforturi ai depus pînă acum în acest sens!

— Poate că totuși ceva am făcut, Clem! Însă tu nu l-ai iubit, Clem! Poți să-mi dai un răspuns convingător?

Vocea fostei dansatoare de la „N-Y" ar fi înduioșat cred și un ghimpe, sau o mărăcină. Pe mine, nu. Însă ce mi-a spus, mi-a săltat pulsul de la 66 la 110.

— Doamne! Înainte de a fi ucis, a fost torturat, *sărmanul de el!*

Clementina, fata asta solidă și dură căzu cu fața în palme; de surpriză era cît p-aci să uit să iau o curbă. Să economisesc o curbă. Cei care au ținut un volan în mîini, înțeleg ce vreau să zic.

— Torturat? *Torturat!* Îmi ceri să dezleg o enigmă, pe care toți puternicii orașului țin s-o mențină îngropată cu orice preț (o și dezlegasem în proporție de cinzeci la sută), iar tu de fapt ești aliata lor. Nu-mi spui nimic. Nu-mi spui adevărul. M-ai mințit din prima secundă. De unde știi că a fost torturat?

Clementina căută o țigară „Staffel", nu reuși, deși avea buzunarele pline de ele, și plînse:

— Cînd găsești un om cu unghiile scoase — tu știi cum arată un deget cu unghia smulsă? — știam! — cu limba răsucită în gură și aproape smulsă, cu arsuri la tălpile picioarelor, la burtă și la..., cu degetele rupte, răsucite, întoarse pe dos, cu ochii ieșiți din orbite, ce altă concluzie poți să tragi? Singur și-a făcut-o? Singur?

— Dar tu, mincinoasă mică (avea unu șapteștrei înălțime) mi-ai vorbit despre toate acestea cînd m-ai „angajat"?

Tăcerea lui Clem se putea compara cu tăcerea Lunii, într-o noapte tăcută. Am oprit mașinuța pe dreapta (că pe stînga se circulă numa-n Englitera și colonii), m-am așezat pe un smoc de iarbă, și am ascultat cum își fac de cap greierii. Ciudate ființe. Le doare-n cot de noi, oamenii! Trăgeam din țigară cu îndîrjire — tot un „Staffel", ca și cum peste un minut ar fi trebuit să se producă un mic *fin du monde* — și nici nu eram cine știe cît de convins că nu va fi așa! După un interval, exact cînd ar fi fost necesar ca să se producă evenimentul de care am pomenit, Clem veni și se așeză lîngă mine. Noaptea era înaltă și parfumată. Părul secretarei mele, adunat într-un coc aproape la fel de înalt ca și noaptea, emana un parfum discret, ultima lansare a firmei pariziene „Jean & Jean". N-aș putea să precizez care dintre parfumuri mă delecta mai mult, al nopții, sau al franțujilor.

— Ce mai vrei să știi?

— Un om normal nu se automutilează, în orice caz nu mai are apoi și puterea de a-și trage și un glonte în

cap — asta e unu. Dacă își întoarce pe dos degetele, nu mai are cum apăsa pe trăgaci — pricepi?

— Cum să nu pricep? suspină Clem.

— Ca să-ți explic mai bine, deși nu cred că ar fi necesar, fiindcă tu, fetițo, îmi ascunzi adevărul, cînd omul e decis pentru așa ceva, între automutilare și sinucidere, omul începe cu prima, se sinucide, înainte de a se automutila, însă Pavel Danciu-Bursucu nici nu era omul care să se sinucidă, și nici să se automutileze.

În al doilea rînd, tu nu puteai să-l descoperi pe fostul tău prieten schingiuit și mort, fiindcă acei care o făcuseră, îl torturaseră și-l uciseseră, aveau toate motivele să ascundă urmele, dacă nu ale morții, cel puțin ale torturii.

Clem tăcea, fumînd încetișor, ca o pisică.

— M-ai mințit, Clem. În ce punct anume m-ai mințit? Nu mi-a răspuns. Prin urmare, în locul tău, eu trebuie să vorbesc. Tu, Clem, *ai asistat* la schingiuirea lui Pavel Danciu, zis Bursucu.

Tăcea. Îi auzeam respirația. Îmi auzeam și bătăile propriei mele inimi, ceea ce nu e bine. Zic ei, doctorii, că nu e bine să fii conștient de existența propriei tale inimi, dar tot ei afirmă că e dăunător să fumezi, să bei, și...

— Ai de gînd să spui ceva, Clem?

— MI-E FRICĂ!

Mi se pare, cu aceleași cuvinte se termina și scrisoarea lui Histapes. Dacă e să fiu sincer, și mie-mi era frică.

M-am dus să controlez în mașină dacă n-aveam ceva de băut, am aprins o țigară și m-am întors lîngă secretară. Iată o rimă cu totul involuntară. I-am întins și lui Clem un „Staffel", gata aprins. Ar fi meritat să i-l dau și gata fumat.

— Dar să vii la mine, să-mi furnizezi date false, să mă implici în acest joc care e mai periculos decît dacă te-ai plimba cu un butoi cu dinamită între două cuptoare de unde sar scîntei — nu ți-a fost frică?

Clementina răspunse privind fix înainte — dracu știe ce vedea acolo!

— Aveam nevoie de un om căruia să-i pot vorbi...

— Nevoie de un om, *nu de un detectiv particular,* așa trebuie s-o iau? Sau cum, altfel, Clem? Spune! Spune tot!

— Impresia mea era că detectivii particulari sînt chiar oamenii cărora le poți vorbi... despre orice.

— Și medicii, Clem, și medicii. Cu medicii poți discuta chiar și despre chestii mai jenante, cum ar fi bunăoară o boală venerică. M-am uitat la ceas. E scurt timpul, Clem, și acum îți ofer ultima ocazie de a-mi spune adevărul, altfel drumurile noastre se despart și pe deasupra... ei bine, pe deasupra te și concediez din postul de secretară! Mă grăbesc! Închipuiește-ți că am un caz, un MARE CAZ, un UNIC caz, așa cum se ivește o singură dată în calea unui om, și trebuie să-l dezleg, cu orice preț, chiar cu al vieții. Întîmplător am impresia că moartea lui Bursucu e în tangență undeva cu MARELE CAZ al vieții mele...

Povestește autorul. — Voi încerca să nu fiu mincinoasă, vorbi Clementina Damian, cu toate că întreaga viață am fost obligată să mint, de nevoie, de frică... Dar mai bine întreabă-mă! Chiar și la școală eu preferam ca profesorul să pună întrebări — și știi de ce? Întrebările conțin o parte din răspuns, sau chiar începutul răspunsului. Cu alte cuvinte, „șoptește-mi!"

— Deci să mă mint pe mine prin gura ta?

— Fii rezonabil, șefule, fii rezonabil. Pe tine voi încerca să nu te mai mint. Clem întoarse fața și-l privi în ochi pe „șef".

— Sper! zise Clementi, și deveni brusc atent la vocea sa. Cînd l-ai cunoscut pe Bursucu?

— Acum doi ani lucram la o prăvălie din strada Grădinilor, învecinată cu strada Morii, unde locuia Pavel Danciu. El venea uneori pe acolo să-și cumpere țigări, marmeladă, pîine, drojdie de bere (îi plăcea să-și pregătească „brînzoaice") și mai schimba cîte o vorbă, două cu mine cînd lipsea patronul. Propriu-zis nu încerca să mă curteze. Într-o zi m-a întrebat dacă vreau să mă fac dansatoare și m-a dus la împuțitul de Dady Berca. M-a prevenit că trebuie să fiu drăguță cu acela...

— Și ai fost?

— Altfel nu mă primea în „balet".

— Înțeleg... Și?

— Am prins destul de repede șmecheriile lor „artistice" nu trebuie nici mare talent, nici inteligență. Acum cîștigam mai mulți bani, aveam distracții, însă deseori se întîmpla să tînjesc după zilele cînd tăiam și cîntăream salamul de cal în prăvălia de pe Grădinilor...

— Lasă literatura, Clem!

— Bursucu apărea uneori pe la „N-Y", numai în treacăt se mai uita la mine, mă cam miram că nu-și cere și el plata, pînă ce într-o zi îmi spune, așa ca să nu audă nimeni, că are neapărată nevoie de ajutorul meu. Asta s-a întîmplat cu vreo patru săptămîni înainte de moartea lui. I-am zîmbit și l-am întrebat despre ce e vorba.

— Stai puțin, pînă atunci nu-ți acordase nici o atenție? întrebă Clementi.

— Nu-mi acordase decît cîte un salut foarte respectuos.

— Atît de scurtă a fost legătura voastră?

— Nu știu dacă așa ceva se poate numi o legătură... M-a dus cu o birjă pînă la el acasă, a fiert cafea, a scos din cămară dulceață — de nuci verzi — ai fi zis că e un mic meseriaș, tinichigiu, poate, care își duce viața lui tihnită. De unde să-și închipuie cineva dinafară că e în legătură cu trupa lui Dady Berca și recrutează fete pentru dans și pentru alte scopuri...

— Despre ce ați discutat?

— Nu știu. Despre nimic.

— Bursucu îți declarase că are mare nevoie de tine!

— Dorea să-mi cunoască locuința, așa că ne-am dus pe strada Lutherană și colega de cameră s-a evaporat ca să facă pe discreta. Colega asta a mea, Marcela Muki, tot din „balet", nu era de găsit aproape niciodată acasă, ziua, cu atît mai puțin noaptea, iar pînă la urmă s-a și mutat, cum parcă ți-am spus. Bursucu, liniștit, mereu păstrînd o distanță față de mine, s-a așezat într-un fotoliu, a aprins o țigară și mi-a întins o cheie. „Pentru ce?" l-am întrebat. „Ca să poți veni la mine cînd vrei." Am luat cheia, deși nu prea înțelegeam. Apoi Bursucu m-a întrebat dacă am o cheie în plus a garsonierei mele și iarăși l-am întrebat pentru ce. „Ca să ne întîlnim o dată la mine, altă dată la tine, nu e mai interesant așa?" mi-a explicat el. Nu vedeam clar ce anume ar fi mai interesant, dar i-am întins o dublură de cheie, iar el a vîrît-o în buzunar și s-a dus.

— Și v-ați întîlnit cînd aici, cînd dincolo?

— Da. De vreo cîteva ori. N-avea nici un fel de pretenții de la mine. Făceam un fel de conversație: „Dar compotul de gutuie cum îl pregătiți?" Răspunsul meu era totdeauna „Nicicum". Fiindcă nu pregătisem în viața mea nici un fel de compot.

— Nu erați *per tu?*

— Cu timpul ne-am făcut și *per tu*, însă mai departe n-am ajuns. După mai multe întîlniri m-am convins că-i țin doar de plictiseală. Nu era el, Bursucu, un fustangiu, poate că avusese destule motive să se scîrbească de femei. Pînă ce, chiar în ziua morții sale, în hol la „N-Y", se apropie tiptil, cu ochii la pîndă, chiar ca un bursuc fugărit, și-mi șoptește cu o voce care nu mai era a lui...

— Nu putem rămîne aici toată noaptea! se răsti Clementi. Lasă frazele învățate din cărți! Ce ți-a șoptit?

— N-are rost să fii dur cu mine, șefule. Mi-a șoptit: „Vino la mine acasă la trei fix, neapărat, *trebuie să mă ajuți!*" M-am speriat, aș fi preferat să nu merg... însă m-am dus... doamne, de ce a trebuit să mă duc?!

Clem suspină dureros.

— Am intrat cu cheia *mea*. Bursucu fuma țigară de la țigară, privindu-mă fix cu ochii lui mici, terorizați, și am avut impresia că nu mai e în stare să vorbească, își pierduse graiul. Nu și-l pierduse, însă de frică nu-și mai găsea cuvintele. Tot a reușit să îngîne pînă la urmă că s-a băgat într-o mare încurcătură, și că, dacă aș dori, aș putea să-l salvez... N-am mai aflat niciodată cum aș fi putut s-o fac, adică să-l salvez, fiindcă l-am văzut sărind în picioare, holbat. Nu știu de ce crezusem pînă atunci că oamenii liniștiți rămîn liniștiți orice s-ar întîmpla, și că furioșii sînt totdeauna furioși, chiar și-n somn. În orice caz, om mai calm decît Pavel Danciu nu întîlnisem.

David Clementi o întrerupse:

— Stop! Ai tot repetat că Bursucu era mic, ambițiile lui erau mărunte, perspectivele neglijabile. Cum poate un om cu ambiții mărunte să intre într-o mare încurcătură?

— Nu știu, șefule, răspunse Clem fără intonație. Eu ți l-am descris pe Danciu așa cum l-am văzut, dar cum era el în realitate... Iar despre „marea sa încurcătură" nu știu nimic, n-a avut cînd să-mi spună! Cînd a sărit în picioare, omul totdeauna calm devenise un spectru al groazei...

— Iarăși începi?!

— Lasă-mă să vorbesc, șefule, dacă vrei să cunoști adevărul! Am văzut oarecîndva un cîine peste care căzuse oiștea căruței și-i rupsese șira spinării. Se tîra, căutînd împrejur, și la fel privea acum împrejur, cu aceeași suferință și groază, Pavel Danciu-Bursucu.

În dreptul casei lui se oprise un automobil. Trei oameni cu pălăriile lăsate pe ochi înaintau repede pe cărare.

— Au venit — sînt *ei!* a strigat Bursucu. Deși mic, pentru mine el a rămas mare fiindcă s-a gîndit, așa copleșit de spaimă cum era, să mă salveze pe mine. M-a împins într-o cămăruță îngustă, un fel de hrubă plină cu toate cîte se adună în casa unui om gospodar, a avut timp să-mi strecoare o cheie, să-mi spună să încui pe dinăuntru, apoi să evadez pe fereastra acelei hrube și să fug prin grădină, cît mai departe... Așa am și făcut, de unde era să-mi închipui ce avea să urmeze? Și chiar de mi-aș fi închipuit, chiar de aș fi știut, ce era să fac, să rămîn? Am pătruns în niște tufișuri încîlcite unde ar fi fost imposibil să mă vadă cineva, la vreo treizeci de metri de casă și am așteptat...

— De ce nu l-ai ascultat pe Danciu și n-ai fugit „cît mai departe"?

— Nu pot să-ți spun exact, dar cred că din două motive: dincolo de tufe, pînă la gard, era teren descoperit, și acolo într-adevăr ar fi putut să mă vadă, pînă ajungeam la gard... și apoi, nu știu, poate țineam neapărat să aflu ce se întîmplă. Se auzeau glasurile, dar nu și ce spuneau. Apoi a răsunat un răcnet, foarte scurt, ca sugrumat. Pe urmă iarăși numai vocile lor... Dacă l-au chinuit cum l-au chinuit, cum de a putut să tacă sărmanul?

— Există „instrumentul" numit căluș, murmură Clementi.

— Se vede că după o vreme i l-au scos, fiindcă am auzit vocea lui, gemete, cîteva cuvinte, și iar un strigăt întrerupt. A durat o veșnicie și începuse să se însereze. Am prins niște zgomote, sfărîmau mobila, ciocăneau pereții, în sfîrșit ceva a plesnit sec, ca la un pas de mine, și am fost sigură că se sfîrșise: l-au împușcat. Tremuram. Dacă vor găsi urmele mele și mă vor căuta în grădină? Însă nu-i interesau nici un fel de urme. Nu știu ce-i interesa. Și nici măcar nu se feriseră prea mult, un vecin cu ureche bună ar fi putut prinde întreg tărăboiul, însă *oamenii aceia nu se temeau de nimic!* Ceasul meu — îl știi, iată-l — are cadran și arătătoare fosforescente, se oprise, deși era tras și nu era stricat. Poate că spaima se transmite și obiectelor, poate se oprise de frică — să nu-mi spui iar că fac literatură! Literatură! Ce e aceea literatură, și cum se poate numi ce am făcut eu mai departe?

Am auzit automobilul demarînd. *Ăia* plecaseră. Nu m-am gîndit că vreunul a rămas, la pîndă, pe atunci nu eram secretară la o agenție de detectivi... Însă chiar nu rămăsese nimeni în casă, în afară de Bursucu. Am ieșit din ascunzătoarea mea și m-am strecurat către casa lui Bursucu. Am ocolit-o pe furiș — voiam să observ strada. Automobilul într-adevăr dispăruse. Am intrat în casă folosind calea pe care evadasem, prin ferestruică, prin hruba aia îngustă unde, în beznă, am răsturnat niște borcane. Într-o casă unde există un mort e parcă și mai întuneric. Am pipăit după raftul unde ținea el totdeauna chibriturile — ți-am spus cît era de ordonat — dar raftul nu mai se afla la locul lui. Tot căutînd, m-am împiedicat de corpul nenorocitului. Apoi mi-am adus aminte că lăsasem poșeta pe divan...

— Îți uitaseși poșeta pe divan? se miră Clementi.

— Da!

— Înseamnă că *ei* erau niște proști. Ar fi trebuit să-și dea seama că probabil în preajmă se află o femeie!

— Nu știu. Am regăsit poșeta, în colțul divanului, care fusese doar mutat din loc.

— E poșeta asta care o porți cu tine?

— Nu, șefule! Atîta minte am avut. Am aprins un chibrit...

— De ce nu lumina?

— Nu știu... De frică... Un chibrit e mai *mic*... Și

l-am văzut pe Bursucu... așa cum ți l-am descris. Un pistol mic fusese potrivit cumva în palma lui schingiuită. Eu zic că-și bătuseră joc, că nu se așteptau să ia cineva în serios gluma cu sinuciderea...

— Și totuși a fost luată foarte în serios!

— Eu nu mă pricep la arme, urmă Clem, însă pistolul acela din mîna strivită a lui Bursucu, era ruginit și părea foarte vechi... parcă de pe vremea turcilor...

— Ai putut să observi așa ceva la lumina unui chibrit?

— Am aprins trei sau patru... Și văd bine! Împrejur totul era dărîmat, cam ca la mine acasă, la tine, sau la „Filială". Te-am mințit zicînd că mi-am cules lucrurile din casa lui Danciu, iar că apoi am anunțat poliția...

— Mi-am dat seama!

— Nu aveam nimic la el, și nici el la mine, în afară de o cheie franceză sau cum îi zice, pe care nu știu cum de a uitat-o cîndva...

— De ce să poarte Bursucu la el o cheie franceză?

— Habar n-am. Ți-am spus, era un gospodar, poate voia să monteze sau să demonteze ceva?

— Dar cum de a uitat-o la tine?

— Nu știu. Nu știu. Nu eu am anunțat poliția. Nu știu cine a făcut-o. Nu știu cum am ajuns acasă, dîrdîind. Am făcut febră mare, iar Marcela nu era de față ca să mă îngrijească, și chiar de-ar fi fost, nu mi-ar fi pus măcar o compresă rece pe frunte, cățeaua. Am zăcut aproape în nesimțire o noapte, o zi, încă o noapte, iar în ziua următoare am citit în ziar că domnul Pavel Danciu-Bursucu, binecunoscut în lumea mondenă a orașului, se sinucisese la locuința sa din motive necunoscute. Cum de a dat ziarul o astfel de știre și cum de a ajuns poliția la o astfel de concluzie?

— Dar pe tine poliția te-a lăsat în pace?

— Da.

— Acesta e lucrul cel mai straniu...

23. David Clementi opri automobilul pe micul platou din fața cabanei BLANCA. Intră în restaurant ținînd-o ușor de braț pe secretara sa. Oare de ce, se întrebă detectivul, pe timpul MARILOR DEZASTRE, omul simte ne-

voia să se dezlănțuie? Și tot el își dădu și răspunsul. Restaurantul cabanei era plin și era beat, dacă mă pot exprima astfel, și cred că pot. Într-un colț, același grup dintotdeauna, deși pururi alcătuit din alți membri — un fel de rotație — răcnea: „Un adevărat boier român trebuie să cunoască limba franceză, limba engleză, limba americană, să știe să bea, SĂ TACĂ!"

— Vă saliut, vă *saliut!* *saliută* cabanierul Dragoș. Pentru oaspeți *aleși* am totdeauna o măsuță liberă!

— Și două camere libere, adăugă Clementi.

Dragoș își ascunse fără succes mirarea — pentru ce două? — și-i conduse la o masă incomod situată, undeva pe la mijloc, în apropierea ringului de danț. Pe drum se interesă:

— Vă ocupați de cazul Histapes?

— Ce e aia Histapes? se miră Clementi. Un nou fel de mîncare? Mă ocup numai de prietena mea. Apropo, mai e ceva de mîncare, sau nehaliții ăștia au înghițit tot?

— Cîte ceva e totdeauna pus deoparte, de pildă...

— În fiecare seară e atîta lume?

— În fiecare seară, în fiecare noapte, pînă-n zori... ooof! Ar trebui să angajez personal suplimentar. *Dieci?*

— Dar domnul Paul Delun nu se află pe-aici?

Cabanierul zise că nu. Mîncară în liniște ce li se aduse și-n acest timp nu se petrecu nimic deosebit. Doar că la un moment dat doi indivizi veniră cu scaune cu tot și se așezară, fără a cere permisiunea, la masa lor. Cel dintîi, un negricios, foarte slab, cu ochi febrili, explică:

— Eu sînt îmblînzitorul de șerpi Santolini, acesta e numele de artist, cel adevărat nu contează. Dumnealui este domnul Toma Milea, căutător de comori.

Căutătorul, în vîrstă de vreo șaizeci și ceva de ani, înalt, cu umeri aduși, anemic și palid ca unul ce nu mai cunoaște somnul de multă vreme, trăia, s-ar putea spune, mai mult prin ochii săi enormi de visător. El întări:

— Așa e, eu sînt Toma Milea, căutătorul de comori... lumea mă cunoaște bine.

Santolini luă iar cuvîntul. Avea un glas ferm, deși șuierător. Nu era de mirare că se putea înțelege cu șerpii — în caz că trebuia luat în serios ceea ce spunea.

— Dumneavoastră sînteți detectivul Clementi... *știu*

că ați venit aici pentru a dezgropa comoara lui Histapes. Propun să ne asociem.

Clementi observă că secretara lui terminase cu mîncarea. Se ridică.

— Să mergem, scumpo. Îi deranjăm pe domnii.

— N-o să vă descurcați fără noi! le strigă din urmă îmblînzitorul. Viperele alea nu iartă! Numai eu știu să...

Căpătaseră camerele cu numărul 13 și 14. Clementi învîrti cheia și zîmbi.

— Pentru tine e paisprezece, Clem. Pentru mine treisprezece. Eu și așa...

Fata căzu moartă de oboseală pe canapea.

— Și acum ce urmează... scumpule? Întreaga duritate pe care Clementi crezuse că o remarcase la ea în cea dintîi oră a cunoștinței lor, se transformase în ceva moale, nedecis, poate asemănător resemnării. Clementi o examină, nemulțumit.

— Ți-e frică? Și mie! Dar dacă nu jucăm pînă la capăt jocul ăsta blestemat, cine are s-o facă în locul nostru?

— Un joc, sau un dans? gemu Clem. Poker, sau tango?

— Cadrilul morții. Ridică-te un pic. Ascultă-mă cu atenție. Te încui pe dinăuntru, tragi și zăvorul, văd că există. Dacă am nevoie de tine, bat la ușă de trei ori scurt, și încă o dată, după o pauză. Uite așa... Clementi îi arătă, ciocănind cu degetul în noptieră. Deodată tresări, se repezi la ușă, o deschise brusc. Nimeni nu trăgea cu urechea.

— Dumnezeule! Niciodată n-aș fi bănuit că mă voi trezi într-o poveste de groază, zise Clem. Dar poate că visez. Ce reprezintă semnalul acesta, S.O.S.?

— Nu. S.O.S. e așa: trei puncte, trei liniuțe, și iar trei puncte. Tu mă asculți cu atenție? Dacă se întîmplă ceva anormal, și există un milion de posibilități, n-am vreme să ți le înșir, sari pe fereastră iar apoi gonești către oraș. Sînt numai trei kilometri. Mîine înainte de masă trebuie să sune La Goulue. Fixează-i o întîlnire la ora unu, ora treisprezece, la cîrciuma „Broasca Verde" — știe ea unde vine, iar dacă nu, să întrebe. Să fii și tu acolo, la unu, voi veni și eu. Dacă nu, repet, dacă nu vin, iei primul tren pentru București. Iată bani. Îl cauți pe domnul V., la „Centrală". Îi spui totul, adică tot ce s-a întîmplat în oraș. Îi spui că documentele secrete ale „Filialei" se

află la punctul stabilit. Acolo sînt și rapoartele mele, la zi. Va trebui să le recupereze urgent... Clementi se ridică. Pa, Clem. Norocul să fie de partea noastră! Dacă cineva încearcă să forțeze ușa, nu ezita să dispari!

David Clementi coborî înapoi în restaurant și privi împrejur. Pe neașteptate un bărbat îl acostă.

— Sînteți, dacă nu mă înșel, domnul Clementi, detectiv particular? Individul se înclină, nu mult, însă ceremonios. Domnul colonel Marian Gustav Könike, din armata germană, vă poftește la masa lui, la un șnaps.

— Dar n-am plăcerea să-l cunosc, observă Clementi, urmîndu-l totuși pe necunoscut. Colonelul, cu părul lui argintiu extrem de distins (Alah el Akbar! gîndi detectivul, acuma știu cu cine seamănă, cu marele patron Fischer! *Sînt frați!*) stătea înconjurat de o droaie de indivizi dintre care unii făceau parte din categoria acelor „boieri români care trebuie să știe nenumăratele limbi... și SĂ TACĂ, în cazul de față nu tăcea nimeni), iar alții păreau să fie concetățeni de-ai lui, de pe Mosela poate.

Könike, în civil, impecabil, se ridică. Avea peste unu nouăzeci înălțime. („Fischer e mult mai scund, dar se întîmplă...") Făcu vreo doi pași în întîmpinarea detectivului, îl privi de sus și-i întinse o mînă puternică, dar jovială. („Ce asasin simpatic și stilat!" își zise Clementi.)

— Îmi pare bine, Herr Clementi... Garçon! Adă-ne pe terasă ceva de băut. Același lucru. Trei pahare... Haide Hans!

Fără să dea vreo explicație șleahtei în mijlocul căreia stătuse pînă acum, fără a binevoi să ceară scuză, făcu un gest, invitîndu-l pe Clementi s-o ia înainte. În spatele colonelului venea țeapăn ca o armură individul care-l acostase pe detectiv. Hans!, bombăni acesta în gînd. Unul dintre cele mai frecvente nume... ar fi putut alege un altul, din bun simț măcar.

Se instalară la singura măsuță de pe terasă, pusă parcă anume pentru ei, cu priveliște deschisă către largul Cheilor de Sare. Chelnărul așeză abil tava pe care tronau trei pahare înalte — numai de n-ar fi „Panther" se cutremură Clementi.

— Ați fost jefuit? intră brusc în subiect colonelul Könike. „Filiala“ Agenției a fost călcată de bandiți? Și ridică încetișor paharul, mirosind băutura. „Multă sănătate, domnule Clementi!“ zise, evitîndu-l pe „Prozit“, așa cum făcuse și Fischer. V-au dispărut niște documente extrem de prețioase? Nu mă întrebați de unde știu, am eu antenele mele.

— Ce bem? întrebă la fel de brusc Clementi, ridicînd în lumină paharul din care nici nu gustase.

Standartenführerul SS Marian Gustav Könike surîse înțelegător. Luă paharul din mîna lui Clementi și deșertă o parte din conținut în sonda sa. O duse la buze, luă două, trei înghițituri. Privi absent depărtările întunecate ale Cheilor. Și reveni, ca un șoc.

— Oare am o faimă atît de rea? Credeți că vreau să vă otrăvesc? Și dacă aș vrea, aș face-o aici? Gustați! Nu veți regreta. Clementi îl ascultă. Era o băutură amăruie, cu vag parfum de ananas, nu prea mult alcoolizată.

Din inima stîncilor se auzi țipătul prelung și sinistru al Madamei Clementa. În trecătoare, printre peșteri, ecoul se repercuta la nesfîrșit. Apoi se auzi un urlet, de la distanță și mai mare. Și apoi o tăcere cumplită acoperi spațiile.

— Vă place? întrebă Könike. Este cocteilul „Blonda cu unghii acaju“. Una din cele mai reușite combinații ale mele. Vă doresc noroc! De data aceasta ciocniră. Colonelul zise: — Ce loc straniu! Apoi i se adresă lui Hans: Adă-mi din servieta mea un exemplar din „Adevăratele delicii ale băutorului“. Numitul Hans dispăru tăcut. Din nou se auzi chemarea, sau poate spovedania Madamei Clementa, și urletul îi răspunse din depărtări. — Ce loc straniu! repetă Könike. *Probabil că dintr-un astfel de loc trebuie să pornească sfîrșitul lumii . . .*

Cuvintele, rostite aproape în șoaptă, fuseseră nuanțate grav, și încărcate greu de un sens obscur. Pe detectivul particular Clementi îl trecură toți fiorii și abia acum observă că aici, în pragul munților, noaptea e răcoroasă. Simți în mijlocul frunții sale ochii colonelului care îl fixa neclintit și nu mai zîmbea defel. Ca și cum ar fi încercat să dea un și mai adînc sens, sau subînțeles, cuvintelor rostite. Poate că am făcut o greșeală, gîndi Clementi. Poate ar fi trebuit să-mi aduc și secretara . . . Se înființă numitul

Hans și-i întinse lui Könike o cărțulie. Pe copertă Clementi observă ceva care semăna cu un pahar.

— Vorbiți curent limba germană?

— Mă descurc dacă e vorba de esențial, cît privește intimitățile . . .

— E suficient. Esențialul. Permiteți să vă ofer o carte cu dedicație? O carte scrisă de mine . . .

Könike scoase de la piept un toc rezervor, așternu cîteva cuvinte, și-i întinse detectivului cartea.

Cîte surprize nu-ți oferă viața. Standartenführerul SS Könike, autor al unei cărți intitulate „Adevăratele delicii ale băutorului“!

— Mulțumesc! Și abia acum răspunse întrebării puse cu multe minute înainte. N-am mers atît de departe cu fantezia, domnule colonel! Să mă otrăviți? De ce? Intenționat, detectivul uită prima întrebare: „Ați fost jefuit“? Și continuă, cu larghețe: — Deci acesta este cocteilul „Blonda cu unghii acaju“! Cînd te gîndești că numai datorită unei întîmplări fericite, am ajuns să-i cunosc gustul . . .

— Nu există întîmplare, și nu există întîmplare fericită, murmură Könike. Dar Clementi nu-l auzi.

— Trebuie să înțeleg că am de-a face cu un distins viticultor?

— Nicidecum. Vezi că ești în stare să mergi prea departe cu fantezia? Nu posed un singur lăstar de viță, de pivniță cu vinuri alese nici vorbă, dar nici nu e necesar să ai vii și pivnițe ca să poți scrie o carte despre băuturi. Îți închipui ce inflație și harababură ar ieși dacă toți cei care au pivnițe doldora de butelii s-ar apuca să scrie și să împrăștie în lume opiniile lor!

— Sînteți deci un scriitor? *Un fel* de scriitor?

— Iarăși o iei razna, dragă domnule. Înainte de a deveni militar — nu prin voința mea — practicam nobila d-tale meserie: detectiv particular. La Bremerhaven, un orășel situat pe marginea unui golf straniu, cu două ramificații subțiri ca fiordurile. Aveam în față Marea Nordului, și un șir de insulițe aliniate ca o patrulă, Wangeroog, Spiekeroog, Langeoog, și așa mai departe. Aveam și un asociat (oare Fischer? se întrebă Clementi), eram tineri, și procurasem un cuter iar în zilele libere mergeam în insule să căutăm comori. Eh, totul s-a dus, totul s-a

prăbuşit! Iată şi motivul pentru care te-am invitat, domnule Clementi, să bem această „Blondă cu unghii acaju", din nostalgie, din nostalgie pentru anii mei cînd eram detectiv particular.

Standartenführerul SS se însufleţise, nu părea a fi acelaşi om care rostise cuvintele cu privire la sfîrşitul lumii. Însă schimbarea bruscă a stărilor de spirit părea să fie una dintre caracteristicile sale. Faţa i se ascuţi, glasul deveni concret, rece.

— Nu mi-ai răspuns nimic cu privire la documentele sustrase!

— Vă daţi seama că nu pot vorbi despre asta, ripostă Clementi, şi el brusc mohorît.

— Poate că îmi dau seama, dar întrebasem prieteneşte, ca de la detectiv, la detectiv.

Clementi se ridică.

— Vă mulţumesc pentru trataţie, domnule colonel! (Domnule colonel, nu domnule detectiv!) „Blonda cu unghii acaju" n-am s-o uit niciodată. Vă mulţumesc şi pentru carte. Am s-o citesc cu plăcere şi am s-o pun în practică, sper, cu pasiune. Noapte bună *meine Herren!*

24. Părăsindu-i în felul acesta prea puţin ceremonios pe colonelul Könike ca şi pe neimportantul Hans (sau în aparenţă neimportantul), Clementi îşi zicea: L-am jignit pe acest asasin elegant, l-am jignit! Ei şi ce . . . Unu: Könike, şi el caută *ceva*, posibil că acelaşi lucru după care alergaseră asasinii lui Bursucu, vandalii ce devastaseră casa Clementinei, a mea şi „Filiala", doi: *ăia* probabil au fost oamenii lui, trei: SS-istul bănuieşte că şi eu caut acelaşi „obiect", patru: îl nelinişteşte gîndul că poate l-am şi găsit, cinci: posibil că are şi dreptate . . .

Şase: ce motive are Könike să creadă că şi eu caut *ceva?* (a) „Legătura" cu Clementina şi preocuparea faţă de „cazul Bursucu". b) ? . . .

Traversă rapid restaurantul, ieşi în faţa cabanei, şi urcă la etaj prin spate. Pe culoar, în faţa uşii cu numărul 14 se opri şi ascultă. Nu răzbătea nici un pic de lumină, Clem se culcase. Foarte bine. Foarte bine — ce? David Clementi simţi un dor nebun să bată la uşă, trei plus unu, conform consemnului, să intre şi să spună: Clem, amîndoi am

ajuns la margine, sînt ostenit, mi-e greu, mi-e frică! Să fugim cît mai repede, cît mai departe, într-o insulă unde ameninţarea şi spaima nu au acces!

Detectivul intră în camera sa, aprinse lumina şi se aruncă la podea, precauţiune inutilă, nimeni nu trimise în el un şir de gloanţe, nimeni nu-l pîndea. Scoase din buzunar cartea lui Könike o deschise şi citi dedicaţia:

Domnului David Clementi,
în amintirea tinereţii mele.
Trebuie să ne ajutăm!
Marian Gustav Könike
Anno Domini 1944

Clementi încercă să asocieze acest inexplicabil *„Trebuie să ne ajutăm"*, cu vorbele colonelului în legătură cu sfîrşitul lumii care „de aici ar trebui să pornească". Impresia de bizar îl stăpînea. Verifică obloanele şi puse pe genunchi o hîrtie. Era „pergamentul" pe care-l găsise în pulpana descusută a lui Histapes. Încercă să raţioneze, unu, Histapes reprezenta o momeală falsă, doi, înainte de a fi ucis, sau după ce a fost ucis, l-au percheziţionat la sînge, deşi în mod normal, marionetă fiind, el nu putea să aibă nimic important asupra sa, trei, acest DOCUMENT a fost *pus anume*, patru, e fals. Cinci: totuşi? . . .

Clementi arse pergamentul, mai privi puţin dedicaţia lui Könike: *„Trebuie să ne ajutăm!"* Zise, dar numai în gînd, drăcie!, închise uşa pe dinăuntru, stinse lumina şi părăsi odaia pe fereastră. Cea de alături, a secretarei, era întunecată. Dormi, fetiţo, dormi . . . Oare dormea? Era în stare să doarmă?

Ocoli cu precauţiune cabana. „Ce loc straniu . . . dintr-un astfel de loc . . ." Şi datorită acelui instinct pe care-l au animalele, şi foarte puţini oameni, Clementi simţi că sfîrşitul lumii *e aici* şi plonjă în lături, în tufişuri, lipindu-se de iarbă. Trei gloanţe de pistolet automat şuierară pe deasupra capului său. Clementi mai făcu un salt şi porni în goană nebună printre arbori, în zig-zag . . . Mai reuşea să gîndească: deci în felul acesta „trebuie să ne ajutăm", colonele?!

25. În poiana de o rotunjime imperfectă, ca un cerc trasat de un geometru dement, Paul Delun îl fluieră într-un fel anumit pe Lupul Șchiop. Animalul se ivi, în salturi prelungi, de cîine, nu de lup.

Om și animal se îmbrățișară. Ce alt cuvînt aș putea să folosesc?

Luna bătea oblic, înfiptă între Colțul Crăpat și Creasta Șoimilor.

Un trunchi de copac se dedublă. Dublura copacului prinse a se mișca. Silueta zveltă a maiorului Maximilian Clemir înaintă fără zgomot.

— De cînd te aștept, Delun! Știam că ai să vii! Ce e cu împușcăturile de la cabană? Cine a mai fost ucis?

— Habar n-am, maiorule! Eu nu locuiesc la cabană.

Pentru a cîta oară vocea lui Delun îl surprinse pe Clemir? Neplăcut. O voce care îl domina. Îl strivea. O voce care să anunțe la toate posturile de radio MARILE DEZASTRE. În plus, bănui, și aproape că văzu văpaia rece din ochii lui Delun. Totuși întrebă calm:

— Dar unde locuiești?

Delun zîmbi, și-n semiîntunericul acela zîmbetul păru alcătuit din răutate, batjocură și amenințare, și-și desfăcu larg brațele.

— Unde locuiesc? Cine știe. Poate pe cuirasatul *Amiral von Tirpitz*.

— Incomod! B.B.C. a anunțat că ultima incursiune a RAF-ului, aproape că l-a scufundat.

— Bun, bun, prea multă vorbărie! Mă așteptai, și? Acum ești la discreția mea, îți dai seama. Un semn, și lupul meu te transformă în felii de carne, și nici un pistol din lume nu te poate ajuta. Și de altfel nici eu nu umblu neînarmat. Ce dorești, maiorule? De ce-mi ații mereu calea ca un flăcău pre țărăncuța îndrăgită?

— Doresc să discutăm.

— N-ai haz. Despre ce să discutăm? Omul care ți-a fost dat în pază a fost asasinat. Nu mai există. De ce nu te-au rechemat ca să te muștruluiască bine?

— Mi s-a poruncit să-l găsesc neapărat pe asasin. L-am găsit. Tu ești.

— Minunat loc, și frumos moment, pentru o mare arestare! Haide, încearcă, maiorule.

Sîngele începu să alerge prin vinele lui Clemir ca Simplonul prin tunelul St. Gothard, sau ca prin oricare alt tunel.

— Încearcă, maiorule, încearcă, încearcă! repetă Paul Delun, iar cuvintele lui răsunară de data aceasta ca un hohot de rîs.

Maximilian Clemir se apropia foarte încet de perechea nebună alcătuită din Lupul Șchiop și Paul Delun. Ca să facă cinci pași îi trebui un minut. Îl paraliza vraja absurdă a acelei nopți. Dar cuvîntul vrajă poate fi înlocuit și cu spaimă.

— Poate că ai și cătușe, surîse iar Delun. Nu ezita să le folosești.

— Poate că pentru moment nu mă interesează arestarea asasinului, răspunse maiorul.

— Poate că pentru moment te interesează numai muierile?

— Aș vrea să aflu substratul afacerii. *Pe cine am păzit*. De ce? De cine? De ce Histapes, trebuia neapărat să fie ucis — cum s-a și întîmplat. Și de ce l-ai ucis tu?

— Multe întrebări. Vrei să-ți dau răspuns la toate?

— Am certitudinea că te afli în miezul lucrurilor.

— Te-ai ocupat vreodată de alpinism? Vii să facem o mică plimbare?

— Unde vrei să mă duci? tresări Clemir.

— Să zicem că într-un loc unde-mi va fi mai ușor să mă debarasez de tine. Pot s-o fac și aici, dar va trebui să car în spate cadavrul, și sînt comod din fire, iar piciorul rănit îmi dă înțepături . . . Ți-e frică?

— Te urmez!

— De ce să mă urmezi, — mergem unul lîngă celălalt, umăr la umăr, pînă la capătul . . . nu știu ce fel de capăt. Ai busolă?

— Îți bați joc de mine?

— De fapt, cunosc drumul, dar o busolă nu e de prisos niciodată. Nici măcar la cîrciumă. Haide!

Ca și cum ar fi înțeles, și poate că a înțeles, Lupul Șchiop țîșni înainte la drum. Luna se ascunse după creasta Popa Țiganilor, un pîlc de brazi străjuiau drumul, bezna devenise totală, și Paul Delun zise ironic:

— Să nu te-mpiedici de vreun ciot, maiorule. Îți dau voie să mă iei de braț.

— Mă descurc. Cum îl cheamă, totuşi?
— Pe cine?
— Pe diavolul care fuge în faţa noastră, că nu pot să-i spun cîine.
— Lupul Şchiop.
Cărarea se îngusta din ce în ce, şi fură nevoiţi să meargă în şir. Paul Delun în faţă.
— Acum aş putea eu să te lichidez, Delun!
— La ce ţi-ar folosi? *N-ai mai afla nimic, niciodată.*
— Ştiu. De-aia îi tot dau bobîrnace pistolului ce vrea să iasă singur din buzunar.
Intrară în umbra Peretelui Uriaş. În stînga se înfiripa o aripă de pădure pitică, sinistră totuşi, alcătuită dintr-un fel de arbori-plante a căror nume îl cunoşteau foarte puţini, cu frunze groase, ca din ceramică, cu flori sîngerii ce împrăştiau miros de putrefacţie. Mai mulţi oameni se sufocaseră traversînd locul acela. Poteca se ramifica. Paul Delun o luă la stînga. Lupul Şchiop, alerga înainte, simţi schimbarea de direcţie şi din cîteva salturi peste bolovanii şi mărăcinişul ce despărţeau cele două drumuri, li se alătură. Trecură pe sub o arcadă: ai fi putut zice că o duraseră romanii. Însă n-o duraseră romanii. Se durase *singură*. I se zicea, imposibil de ştiut de ce, Gura Suurime.
— Mă duci în iad? întrebă Clemir.
— Da. Sînt Dante. N-ai observat? răspunse Delun.
— Şi cînd trecem Styxul?
— Îţi vei da seama în momentul cînd ţi se vor umple cizmele cu apă.
Într-un punct Delun se opri. Douăzeci de metri în faţă, Lupul Şchiop se opri şi el. Maximilian Clemir, în beznă, continua să meargă şi se izbi de Paul Delun. În mîna acestuia apăru o lanternă. Lumină faţa maiorului cu un jet puternic.
Acesta se dădu înapoi şi bolborosi:
— Cînd eram la internat, aşa îi trezeam pe colegi, în puterea nopţii, cu o lumină în ochi. După aceea puteam face cu ei ce voiam, de obicei le ordonam să meargă la clozet. Se trezeau acolo abia dimineaţa.
— Da! În copilărie văd că aveai simţul humorului . . . De ce te-a părăsit acum? Pe aici va trebui să urcăm! Delun lumină peretele de stîncă, în sus. Raza de lumină se prelinse mlădioasă, scoţînd în evidenţă fiecare fir de

iarbă ce trăia cu rădăcina în piatră, sfidînd imposibilul. Auzi, maiorule, pe aici trecem Styxul. Te ţin curelele?
— Ce poţi face tu, pot şi eu!
— Ei! Eu ştiu să fac şi pasienţă, maiorule. Dar tu? Clemir mărturisi că nu cunoaşte jocul acela de unul singur.
— Urmează-mă! Şi fii atent! Fii atent unde pui piciorul, unde te agăţi cu mîna, fii atent la toate celelalte. De-acolo de sus, nu poate să cadă unul singur. Cădem amîndoi. Tu ai vrut-o maiorule! Din acest moment ne leagă DESTINUL.

26. Clem nu dormea. Stătea îmbrăcată, întinsă pe pat, în întuneric, şi dîrdîia. Prin ceva, noaptea aceasta se înrudea cu noaptea în care fusese schingiuit şi ucis Bursucu. O, de-ar fi ştiut cel puţin că în camera de alături se află Clementi! Însă *era sigură că plecase.* Ce demoni ai nopţii îi călăuzeau, şi încotro, paşii?
Nu pentru întîia oară o încerca gîndul sinuciderii.
Viaţa ei amărîtă intrase, nici nu mai reuşea să recapituleze cum, într-un vîrtej, la început fără importanţă, apoi fusese azvîrlită în alt vîrtej, mai puternic, apoi în altul, mereu mai sus, şi mereu mai jos. Şi ce ar fi dacă ar evada înainte ca imprevizibilul, foarte previzibil de altfel, să se producă? Înainte ca uşa ei să fie forţată, fiindcă simţea că evenimentul se va produce. De ce o adusese Clementi acolo, de ce nu-i lăsase măcar o armă, un pistol, un cuţit . . . Şi chiar de i-ar fi lăsat . . .
Prima parte a *neprevăzutului* se produse puţin după miezul nopţii: cele trei focuri de revolver. Oare Clementi fusese ucis? *Şi el?* După cîteva minute cineva ciocăni discret la uşă. Nu era „codul" pe care i-l fixase Clementi. Era o bătaie discretă, dar insistentă. Pe urmă o mînă necunoscută, o mînă n e a g r ă în imaginaţia Clementinei, răsuci încet mînerul uşii. Fata nu mai aşteptă, lărgi fereastra, şi aproape că se azvîrli în gol, ca într-o fîntînă . . .

27. — Şi acum, maiorule, spuse Paul Delun, ajută-mă să urnesc acest bolovan . . . Stai, nu mă ajuta, iată o rangă solidă, ce caută oare aici?

Se aflau sus, la o răscruce de creste, în adîncul uneia dintre nenumăratele galerii ce străpung Cheile de Sare. Cele mai multe necercetate, necunoscute, bine ascunse. Delun propti vîrful pîrghiei metalice sub greul bolovan și-l urni încetișor. Îi trebui un mare efort.

— Deci, constată, și un singur om poate să-l miște. Înțelegi de ce, maiorule?

— Nu!

— Fiindcă nu încerci! Cel care hrănește șerpii veninoși, vine singur. În orice caz trebuie să fie un ins puternic.

În spatele bolovanului se afla o rețea metalică: gratii, în spate, un gol de întuneric, Delun trimise o rază într-acolo, și-n lumina aceea ireală, cîteva capete hidoase de jigodii, se agitară bezmetic.

— Infernul, murmură Clemir.

— Exact.

— Comoara lui Histapes?

— Nu e nici un fel de comoară acolo.

— Atunci, ce?

— Mă tem că nimic. Nu ți-e suficient Infernul?

— Dar ce înseamnă asta, ce reprezintă?

— Cine știe! Poate o capcană pentru oamenii prea curioși. Poate o *fațadă*. Dacă nu crezi, să pătrundem înăuntru, să verificăm.

— Nu cred că ai face-o, răspunse gîtuit Clemir. Dar există la cabană, la BLANCA, un îmblînzitor de șerpi, să-l aducem aici!

— O, naivule, pufni Delun. Gaura asta oribilă nu prezintă de fapt nici un interes. La fel ca și Histapes al dumitale. Și viperele și Histapes sînt doar a p a r e n ț e.

— Cam reale aparențe! Și atunci, ce prezintă interes, și ce se ascunde dincolo de aparențe?

— Te pricepi să dezamorsezi bombe?

— Cum?

— Știi să demontezi, să dezamorsezi bombe, mine, instalații diabolice care explodează, și așa mai departe?

— N-am făcut niciodată așa ceva.

— În acest caz nu prezinți nici un interes.

Nu se vedea nici un semn, totuși noaptea era pe sfîrșite cînd ajunseră înapoi în poiana imperfect circulară. Delun puse o mînă blîndă între urechile Lupului Șchiop și șopti: DU-TE!

— Poate că ești un vrăjitor, murmură Clemir, după ce animalul se topi, ca o arătare. Poate că toate acestea nici nu există. Nici viperele măcar...

Delun se întoarse către el și-l privi cîteva timp.

— Mult mai mult decît un vrăjitor, maiorule... Ne despărțim acum. Nu mă urmări, e zadarnic. Și ține minte, nu eu l-am ... pe Histapes. La început, poate că asta era intenția mea, însă mi-am dat seama la timp că n-are nici un sens. Pe Histapes l-au înlăturat *ai săi*.

— *Ai săi* care, și de ce?

— Poate vom afla și asta într-o bună zi.

— Și acum unde pleci? întrebă maiorul.

— Cine știe! În toate direcțiile. În două direcții — sigur. Uită-mă! Nu mai exist pentru tine.

— Stai, nebunule! În legătură cu dezamorsatul bombelor... Cunosc pe cineva. Un om pe jumătate nebun, ca toate geniile...

— Invită-l pentru un *sejour* la BLANCA, sub pretext că trebuie să te ajute în „cazul Histapes“, sau sub orice alt pretext.

— Și dacă vine, cum te anunț, cum te găsesc?

— Voi ști...

— Cum? Cum?

— Îmi va da de știre Lupul.

Paul Delun făcu un ocol, și dintr-un alt colț al pădurii de data asta îl chemă pe Lupul Șchiop. Și amîndoi, fără Maximilian Clemir, om și lup, sau om și cîine, reluară chinuitorul urcuș către Peștera Viperelor. Ajuns acolo Delun cercetă în raza lanternei fiecare colțișor, fiecare crăpătură în stîncă, din centimetru în centimetru, pînă la capătul văgăunei. Apoi iarăși rostogoli bolovanul în spatele căruia fojgăiau jivinele. Se auzi ta-rah-tah-tah-ul șerpilor cu clopoței. O viperă cu corn se ridică în lumină, reflectînd-o. Zeitate a spaimelor, murmură Delun. Lupul Șchiop începu să urle. Stăpînul său îi porunci să tacă și continuă să scotocească în raza puternică a lanternei, ungherele „apartamentului“ șerpilor. Nu găsi nimic, și nici nu se aștepta de altfel să găsească.

Impinse bolovanul la loc și părăsi vizuina. Piscurile stîncilor împungeau pîclele dimineții. Jos într-un colț al pădurii o veveriță se zbenguia printre brazi. Veverițele!

gîndi Delun. Şi şerpii ... Cum se poate? Cum să înţeleg? Ce a urmărit natura? Înţelepciunea naturii ...

Apoi Delun îşi căută un colţ ferit în preajma peşterii, adună frunze, le aduse acolo sus, îşi aranjă un fotoliu, se rezemă de o stîncă, dînd capul pe spate. Pleoapele îi căzură încetişor. Undeva în dosul pleoapelor, undeva acolo unde dăinuie amintirile şi se nasc visele, sau se combină amintirile cu visele, Paul Delun văzu o peşteră, nu aceasta, a Viperelor, alta, imensă, cu ecouri infinite, iar unul dintre aceste ecouri era tunetul unui şuvoi greu de apă, cu valuri negre, care venea, venea ... Auzi, acolo unde dăinuie amintirile sonore un glas, şi văzu, acolo unde dăinuie amintirile vizuale, chipul cuiva care ţinea în mînă micul avion „Hendlley Page". Mîna aceea se întindea către Delun şi-i întindea avionul ...

Primele raze ale soarelui aşezară un punct enorm, roşietic, lîngă Delun, şi fix în acel punct se instală Lupul Şchiop în aşteptare.

Multă vreme nu trecu. Lupul Şchiop îşi înfipse uşor colţii în braţul stîng al stăpînului. Delun tresări puternic, făcînd un salt din adîncimea visului său, dar imediat ochii îşi căpătară limpezimea. Nu se auzea, nu se vedea nimic, doar piscurile eterne ale Cheilor de Sare, străfulgerate de lumină, îşi dădeau bună dimineaţa, ridicîndu-şi în chip de salut pălăriile cenuşii de ceaţă. Însă Delun ştia cît de agere sînt simţurile Lupului. Se ascunse. Îşi şterse cu batista gîtul, fruntea, ochii. Aştepta. Trecu o jumătate de oră, poate mai mult. O arătare se înfiripă jos, la începutul greului povîrniş. Urca încet, dar cu sîrguinţă şi pricepere, ca un om care trăise toată viaţa pe aceste meleaguri. Era un bărbat foarte mare şi gras ce ţinea pe cap cu mîna un coş. Cînd se mai apropie, Delun îi desluşi chipul flasc şi deodată zîmbi.

Omul acesta purta o salopetă murdară şi era grăjdarul cabanierului Dragoş. De la distanţă însă, l-ai fi confundat uşor cu răposatul Histapes. Viaţa acestui om, ca a multora de prin meleag, era o enigmă. Îşi luase doctoratul în Filozofie la Sorbona, avusese un început strălucit de carieră şi ... deodată căzuse. O femeie, întîlnise o femeie care l-a ... Oare? Prea multe vini se aruncă pe capul femeilor şi în general prea multă importanţă li se acordă în ceea ce priveşte orînduirea destinului unui bărbat ...

Sau nu? Omul acesta fusese trimis de către ... nu, considerăm fraza ştearsă, şi zicem aşa: grăjdarul acesta, doctor de Sorbona, aducea în panerul acela mare hrană pentru şerpi. Delun ar fi fost nespus de curios să afle cam ce mănîncă viperele ceyloneze, şi şerpii cu clopoţei indieni. Şi era sigur că va afla.

Apăsă palma, cu degetele răşchirate pe ceafa aspră, lată a Lupului Şchiop, pregătindu-se să şoptească: UCIDE-L!!

Un om care hrăneşte viperele, nu merită să trăiască.

Însă Delun nu-şi rosti porunca. Nu. Îi venise un gînd. Era prematur, ca şerpii aceia veninoşi să moară de pe acuma de foame ... poate că totuşi erau buni şi ei la ceva. Înţelepciunea naturii...

Paul Delun se retrase încetişor, ca să nu fie văzut, şi împreună cu el se retrase şi Lupul. Transpirat, doctorul de Sorbona, grăjdarul, omul ce copiase profilul lui Histapes — sau invers — dispăru, aplecîndu-se, dincolo de scaieţii uriaşi care ascundeau gura peşterii. Se ducea să hrănească şerpii lui Histapes, dacă li se mai putea acorda această apartenenţă.

Ce viaţă, şopti Paul Delun. Însă nu se gîndea la grăjdar, şi nici la viaţa sa. Poate, poate se gîndea la viaţa unei cobre, la utilitatea sau la inutilitatea ei ...

28. Clementina ajunse în oraş foarte repede. Alergă aproape tot timpul. O „împingea" panta. De la Cheile de Sare pînă în centrul oraşului, e o pantă de numai vreo trei kilometri, un torent de apă, un torent verzui, bubuitor, l-ar fi parcurs în mai puţin de cîteva minute, însă Clem fugi mai repede decît un torent, cu toate că n-o urmărea nimeni. Însă nu era prea sigură! Aproape fiecare copac s-ar fi putut desprinde din rădăcini, pentru a porni după ea!

Sperase, nu se ştie de ce, că, ajungînd în oraş, se va simţi în siguranţă, va şti unde să meargă, va şti ce trebuie să facă, şi iat-o, pe la două ale nopţii, ce oră absurdă!, de s-ar putea sări peste ea! dezorientată ca o busolă sub care a fost dosit un magnet. Încotro deci fetiţo? Fetiţa era secretara unei agenţii de detectivi ... De necrezut. E adevărat, numărul orelor ei de serviciu

în această calitate se putea număra pe degete. Un gardian de stradă, a cărui siluetă întunecată părea a fi a unui hoheriu gata să tragă scaunul de sub picioarele condamnatului, o privi insistent, ezitînd dacă s-o oprească sau nu. Renunță pînă la urmă din pură comoditate și-și aprinse o altă țigară.

Clem ridică niște ochi verzi către stelele palide ce prefațau zorii de zi. Zît, autorule! Prefațau zorii de zi! Nu ți-e jenă?! Clem privi apoi în direcția Cheilor de Sare. Deasupra munților, acolo unde vîntul rostogolește norii, izbucneau la răstimpuri scăpărări imense, acele fulgere misterioase venite fără furtună, fără tunet. Cum? Cine rostise aceste cuvinte, *acolo unde vîntul rostogolește norii?* Desigur Clementi, acum toate se legau de el, însă cu ce ocazie?

Secretara Agenției Lăzău respinse cu un fior ideea de a merge la ea acasă, acolo, printre mobilele răsturnate, singurătatea era *dublă,* acolo poate o aștepta fantoma schingiuită a lui Bur...

Dumnezeule, ce străzi moarte! Oare a pierit orașul? Deodată, din colțul pieții, văzu în celălalt colț, „N-Y"-ul, prost camuflat. Muzică, voci, răzbătură pînă la Clem. Nu murise orașul. Dar în ce fel își demonstra vitalitatea! Acolo, la „N-Y", ca și la BLANCA, la ora asta se mai petrecea încă, probabil „baletul" acum își desfășura ultimul număr, și fostei componente a trupei lui Berca îi veni gîndul de a merge să-i ceară ajutorul lui La Goulue. La urma urmelor... Ce, la urma urmelor, să ceară sprijinul unei femei care la rîndu-i are nevoie de sprijin?! Clem își reaminti, cu o mică mîndrie, că e secretara „Filialei"! Asta e soluția, va merge să petreacă restul nopții la „Filială".

Trecu pe lîngă băcănia băcanului Pop, la una din ferestrele locuinței sale, dincolo de draperia de camuflaj răzbătea o palidă lumină. După agitația de peste zi, Pop se delecta cu un proaspăt Edgar Wallace, sau, pur și simplu, nu-i plăcea să doarmă pe întuneric.

Clem scotoci în poșetă după chei, deschise ușa grea de la intrare și începu să urce, orbecăind, treptele. Avu o tresărire cînd ușa bine mascată într-o adîncitură a peretelui, dincolo de care viețuia doamna Dranov, văduva lui Julică, specialista în cafea, se deschise, pe neașteptate.

— Ah, exclamă micuța femeie, ducîndu-și teatral mîna la inimă. Dumneavoastră erați! De cînd a murit Julică, tremur de frica hoților, și de cîte ori aud pe cineva pe scară...

— Dacă tremurați de frica hoților, mai curînd ar trebui să zăvorîți ușa, decît s-o deschideți, de cîte ori auziți pe cineva urcînd scara! răspunse Clem, sec.

Doamna Dranov, nu pricepu aluzia.

— Desigur, ca amantă a domnului detectiv, duceți o viață tare interesantă...

— Sînt secretara domnului detectiv, noapte bună!

Clem parcurse încă un etaj, descuie ușa „Filialei", aprinse lumina și, așa cum fac toate femeile care au văzut măcar trei filme în viața lor, duse mîna la gură pentru a nu țipa. În fotoliu dormita un bărbat necunoscut. Sări și el în picioare, nu era cine știe cît de impozant, purta o bluză albastră cam ponosită, pantalon negru, iar fața lui nu era deosebit de antipatică. Nu părea să fie neapărat un bandit. Însă, nici un ne-bandit.

— Am stins radio-ul abia acum cinci minute, zise arătînd micul Emerson reparat de La Goulue. Mă plictisește îngrozitor Strauss, adăugă parcă scuzîndu-se, și era singurul post pe care-l prindeam, Viena. Îl ținusem deschis pînă acum, aparatul, ca să-i previn pe eventualii vizitatori că e cineva în birou, ca să nu se sperie... Scuzați-mă domnișoară! Sînt inspectorul Iuga Martin, de la poliție... Unde e domnul Clementi?

Cîte încurcături are sărmanul, gîndi Clem despre șeful ei. Iată, din nou poliția! Și răspunse din instinct:

— Habar n-am! Ceea ce nu era foarte departe de adevăr.

Fața triunghiulară a lui Iuga se prefăcu în paralelipiped — așa rînjea el cînd rînjea anume ca să-și arate neîncrederea. Se uită la ceas, aprinse o țigară fără să-și ceară voie, fiindcă și Clem fuma, apoi culese de jos, dintre sfărîmături un deșteptător vechi. Clementi îl cumpărase de la talcioc într-un moment de generozitate absurdă. Instrumentul, tăvălit pe jos, nu mai ticăia, totuși nu-l făcuseră praf chiar de tot. Rînjetul lui Iuga, se prefăcu în zîmbet care putea a nostalgie — neserioasă treabă pentru un polițai.

— Marca Vyhla, fabricat la Praga, 1905, foarte solid instrument, aș putea să-l repar, știți domnișoară Damian

(„Îmi cunoaşte numele, bineînţeles, că e de la poliţie".), eu pînă acum am ratat patru meserii, şi sînt *en train* de a o rata pe a cincea, aia de *policemen*. Am fost ajutor de căruţaş — asta e o treabă tare bănoasă — dar n-am ajuns căruţaş, fiindcă am dus caii obosiţi şi transpiraţi la adăpat drept care am primit un picior în fund; am fost vînzător la o dugheană dar m-au expediat şi de acolo fiindcă acceptam să mă tîrguiesc cu clienţii, cînd preţurile erau fixe, am trecut printr-un birou de avocaţi, de unde m-au concediat fiindcă eram de părere că un anume client e clar vinovat şi nu are rost să-l apărăm; am lucrat şi la tipografie, drept urmare în ziar a apărut o greşeală pe care n-o pot reproduce în faţa unei doamne... Ca ajutor de ceasornicar m-or ţipat din funcţie numai fiindcă am stricat vecherele a vreo sută de clienţi, desfăceam două sau trei dintr-o dată, iar la montare cam încurcam piesele, băgam de pildă balansorul unui „Electric watch" de serie într-un „Omega Special", un fleac, în fine... Pînă să-şi însuşească meseria, omul mai comite şi erori, nu? Şi chiar nu ştiţi unde se află în acest moment domnul Clementi?

— Aţi ratat cinci meserii, nu patru, dacă mai ştiu eu să număr, răspunse secretara.

— Se poate, acceptă poliţistul, şi-şi scărpină bărbia, gînditor. E greu să fii metodic. Te-am văzut dansînd, domnişoară. Pe cinstea mea, deşi nu mă pricep, eşti mai talentată decît La Goulue, şi cel puţin la fel de drăguţă, stau şi mă întreb ce te-a determinat să devii... cum să zic... secretară de detectiv.

O femeie ce rămîne insensibilă la complimente, nu e femeie. Nu rămase insensibilă Clem, însă era prea ostenită ca să fie foarte sensibilă. Răspunse încet:

— Şi pe mine m-au dat afară de *acolo*... Şi, domnule Iuga, e prea tîrziu, sau prea devreme ca să-mi faci curte.

— Nici nu-mi trece prin cap, domnişoară! ridică puţin vocea poliţistul. Ştiu că n-am nici o şansă în faţa dv. cîtă vreme există domnul Clementi! De altfel aş fi vrut, *foarte, foarte mult*, să-l văd personal, să-i dau un sfat, sau chiar să-l ajut. Am o simpatie inexplicabilă faţă de el.

— Ajută-l! izbucni Clem. Mă tem că se află la mare strîmtoare.

— Oh, am observat că dumnealui se ajută foarte bine şi singur, reflectă Iuga. Totuşi uneori e greu... confraţii mei de la poliţie vor să-l încolţească pentru declaraţii mincinoase. Bunul meu coleg Tulea, Tibi Tulea, a cules nu ştiu de unde mărturii cum că n-a posedat nici unul dintre obiectele preţioase ce i-ar fi dispărut din casă... Fleacuri. Astea sînt fleacuri. Trebuie să-i vorbesc într-o chestiune mult mai presantă. Asta e. Unde-i Clementi? Habar n-ai, ştiu. Bine. Ascultă-mă cu atenţie. Am făcut de serviciu în casa domnului Pavel Danciu zis Bursucu, după ce s-a sinucis...

— A fost omorît!

— Nu ştiu, n-am participat la anchetă, ceilalţi au stabilit că e vorba de sinucidere. În timpul nopţii Clementi a venit să inspecteze casa lui Danciu, ceea ce îi depăşea o a r e c u m atribuţiunile. L-am surprins, nu că aş fi eu deştept, iar el a acţionat stîngaci, dar aşa s-a întîmplat, l-am surprins, însă nu l-am reţinut. Dacă mă ţineam de regulament, trebuia să-l arestez şi să-l predau. Nu e o dovadă că am intenţii frumoase faţă de el? Şi tot eu, în contrariu cu ordinul dat de Chestor, l-am pus în libertate cu o zi înainte, după scandalul de la „N-Y", amendîndu-l numai. Un balaur arată prea blînd în comparaţie cu Mălai, cînd a auzit ce s-a întîmplat.

Poate că minte, poate că nu, gîndi fosta baletistă. Cum aş putea să ştiu? Clementi e foarte singur, trebuie să risc...

— Foarte bine, domnule Iuga. Şeful meu ar trebui să fie sus, la BLANCA.

— Da? Ce face acolo? Bea?

— Cred că vrea să se întîlnească cu un om... Paul Delun.

— Am auzit de ăsta, mîrîi Iuga, învîrtind între degete o ţigaretă neaprinsă. Alt individ despre care... Ce are Clementi cu Delun?

— Mie nu-mi spune niciodată totul, abia m-a angajat.

— Normal. Iuga se ridică, se apropie de uşă. Nu ţi-e frică să rămîi aici singură?

— Mie, frică?! avu Clem o izbucnire de orgoliu. În ce chestiune importantă trebuie să-i vorbeşti lui Clementi?

— Nici eu nu pot să-ți spun totul, zîmbi Iuga. Ei bine, da, să zicem că vreau să-i repar vecherul ăla stricat... poate fac și eu un ban. Asta-i chestiunea.

— Du-te dracului, domnule polițai!

— Noapte bună, domnișoară. Cred că într-acolo mă și duc.

În drum spre cabana BLANCA, în lumina zorilor de zi, blestemîndu-și curiozitatea care-l împingea să se amestece în treburi ce nu-l priveau, Iuga îl zări deodată, dincolo de o perdea de mesteceni, pe Paul Delun, coborînd. Fostul tanchist șchiopăta ca de obicei și dădu să treacă, fără a saluta. Nici nu avea motiv să-l salute pe inspector, nu se cunoșteau. Acesta-și ridică primul clopul de pe cap. Fața lui Delun, aspră, cu ochi ficși, îi părea vag cunoscută.

— Bună dimineața. Frumos timp pentru o excursie. Ești Paul Delun fost ofițer, nu? Stai puțin, amice! Nu l-ai văzut cumva pe detectivul David Clementi?

— Cum? Pe cine? Și de cînd „amice"?

— Nu știu unde te-am mai văzut. Eu sînt de la poliție, Iuga. Dacă aș avea o sută treizeci de ani, aș zice că te-am arestat o dată, acum o sută de ani, și de atunci te cunosc. Să lăsăm formalitățile, știu că te-ai întîlnit cu Clementi și trebuie să dau de el, în interesul său. Știi cumva pe unde o fi?

— Nu numai că nu l-am întîlnit, dar nici n-am auzit de numele ăsta. Dar dacă, din întîmplare îi voi face cunoștință, ce să-i transmit din partea dumitale? întrebă obosit Delun.

— În primul rînd salutări. Și apoi... spune-i că aș vrea să-i repar ceasul marca „Vyhla" pe care-l ține în birou.

— Numai atît? Bine.

Fostul tanchist își reluă drumul în jos către oraș. Iuga Martin își privi pantofii prăfuiți, blestemă lung nu se știe pe cine și se așeză în iarbă pentru a urmări activitatea unui mușuroi de furnici trezit la viață. Se întreba pe care dintre cele cîteva milioane de furnici, ce umblau în șiruri la picioarele sale, ar trebui s-o invidieze, și ajunse la concluzia că oricare din ele merită toată invidia sa.

29. Pe la ora opt dimineața, Clem care nu pusese întreaga noapte pleoapă pe pleoapă, închise biroul și coborî furișat pentru a evita o nouă conversație cu doamna Dranov. Cerul era limpede, răcoros, părea să fie pace și liniște. Un măturător se rezemase de un pom și trăgea din țigară. Clem se duse la băcanul Pop și-i ceru o cafea tare, un rom pentru cafea, o chiflă, și ceva pentru chiflă.

— Să „rostogolesc" romul în cafea, domnișoară? întrebă amabil Pop.

— Da, te rog, „rostogolește-l"...

— Dar de ce sînteți așa de palidă? Ei da, grea muncă!... Niște sardele norvegiene, în ulei aromat, v-ar face pe gust?

Lui Clem sardelele norvegiene „îi făcură" pe gust.

Cafeaua, romul, poate că și sardelele (conțin fosfor!), o făcură să-și amintească un amănunt esențial care, culmea, îi scăpase și lui Clementi: trebuia să telefoneze Dorina Giman — La Goulue, ori telefonul fusese făcut praf.

Reveni la „Filială" ridică aparatul, duse receptorul la ureche și constată cu mare surprindere că funcționează! (Însă Clementi știa foarte bine că telefonul nu fusese și el „demolat"! Cei ce efectuaseră „percheziția", se îngrijiseră, din motive atît de enigmatice că săreau în ochi, ca aparatul de vorbit să rămînă intact).

Clem trase aer în piept și luă hotărîrea eroică de a face puțină ordine. Începu prin a ridica masa răsturnată și a pune pe colțul ei deșteptătorul care stîrnise interesul lui Iuga. Tot pe masă puse o jumătate de scrumieră — tot mai bine decît nimic, niște foi de hîrtie, un creion...

Pe la nouă și jumătate telefonul zbîrnîi, Clem ridică receptorul, dar de cealaltă parte a firului legătura se întrerupse. Probabil cineva voise să controleze buna funcționare a instrumentului, sau dacă la „Filială" venise „personalul".

La ora zece un alt apel.

— Chi, chi, ce mai faci domnișoară, Clementi pe unde e, a, umblă brambura, nu știi, a întocmit fișa cu privire la Paul Delun? răsună din depărtări glasul domnului V.

— Posibil că o întocmește chiar în acest moment, domnule, răspunse, Clem. Eu sînt bine. Domnul Clementi e pe teren, poate chiar acum stă de vorbă cu „subiectul"...

— Serios? Chi, chi! Pe acolo la voi rulează „7 bărbați și o fericire“, cu Fernand Gravey și Vera Korene? Ți-l recomand! Eu nu i-am cerut să converseze cu „subiectul“, ci să culeagă informații, se zburli V., chiar dacă le culege dintr-un *Weinstube!*

— Nu cunosc metoda de lucru a șefului meu, răspunse conștiincios Clem, simțind cum urcă în ea deznădejdea.

— Metoda de lucru! Auzi! Parcă ar fi vorba de Heydrich! Cum e vremea pe-acolo? În curs de încălzire, nu? și V. întrerupse legătura.

Clem deschise Emersonul și continuă, pierdută, să se agite prin încăpere. Un post de radio transmitea concertul fanfarei Batalionului de Gardă Regală. De ce m-a întrebat cum e timpul, și de ce tot el a răspuns că e în curs de încălzire? se gîndea Clem. De n-aș înnebuni de atîta „polițism“!

Ceva mai tîrziu sună un soț bănuitor, ca să nu folosesc deranjantul cuvînt g e l o s. Voia să știe exact, minut cu minut, ce face „perechea“ sa cînd se duce la coafor... Pe un ton de secretară hîrșită în meserie, Clem îl repezi, sub pretextul că Agenția e prinsă în alte chestiuni mai presante. Domnul să se adreseze altundeva — fără să explice însă unde.

Pe la unsprezece, la capătul celălalt al firului răsună un glas speriat, al vedetei de la „N-Y“, Dorina Giman. Secretara îi transmise lui La Goulue locul și ora de întîlnire pe care i le fixase șeful.

Cîrciumă de cartier, „Broasca Verde“, strălucea numai prin anonimatul ei, dacă poate fi vorba de un anonimat la un local cu nume atît de promițător și unde, odinioară, se putea lua cel mai strașnic ciolan cu fasole din județ, iar acum se mai putea găsi uneori ciorbă de burtă, atît de salutară după libațiuni exagerate.

Ajungînd acolo cu zece minute înainte de ora unu, secretara spera din toată inima să-l găsească pe Clementi în fața unui rom, sau chiar fără rom. Însă detectivul nu apăruse.

Ca pentru a ispiti destinul, Clem ceru cîrciumarului rom, spre mirarea celor cîteva mutre aflate în preajmă. Stînd la o măsuță lîngă fereastră o văzu pe Dorina Giman venind de astă dată pe jos, de nu va fi lăsat după colț, din discreție, taxiul. Din motive neclare, sau nu tocmai neclare — Clem simți cum renaște în ea antipatia față de această persoană. Să vezi, gîndi, cum are să se fîțîie prin fața cîrciumei, rușinîndu-se, pasămite să pătrundă singură într-o asemenea speluncă, ea, vedeta MARILOR LOCALURI!! Facă ce o vrea, eu nu ies s-o întîmpin, nu sînt curtezanul ei...

Cînd colo La Goulue, cu vîlvătaia roșcovană a părului ei prea puțin acoperită de o pălărie „Greta Garbo“, deschise pur și simplu ușa, fără să ezite, făcînd să sune clopoțelul ce anunța mușteriii, și se îndreptă direct către masa ocupată de Clem. Bețivanii obișnuiți ai cîrciumei aveau de ce să se mire în ziua aceea! Acum, gîndi Clem, continuînd cu speculațiile ei răutăcioase, de origine pur feminină, se va tîngui că i s-a fixat întîlnire într-un astfel de loc de perdiție — dar „N-Y“ ce este? — va întreba de ce am venit eu și nu șeful, va executa toate mofturile și paramofturile; cînd colo Dorina Giman se așeză, nu spuse nimic și rămase tăcută, nemișcată, ca o pasăre dintr-un muzeu.

Nu se uită nici măcar la ceas — ca să arate cît de prețioase sînt minutele ei.

Și, trecînd la cealaltă extremă, lui Clem i se făcu milă de această ființă. La drept vorbind, sentimentul era mai complex. Secretarei îi era milă de sine, doar că acum, o parte din acest nemăgulitor sentiment, se revărsă asupra lui La Goulue.

— Nu vrei să bei ceva? Romul de aici nu e cu nimic mai rău decît în altă parte, de pildă la „N-Y“.

Dorina Giman clătină din cap. Clem privi pe furiș ceasul. Mai erau două minute pînă la unu. Dacă se va conforma instrucțiunilor, în caz că șeful nu apare, va trebui să fugă la gară. Dar ce îi va spune în acest caz fostei colege de „balet“?

30. **Povestește David Clementi.** Pe la ora unsprezece m-am întîlnit, pentru a doua oară în ziua aceea, cu inspectorul Iuga Martin. Nu mult timp după asta, am ajuns, singur, în strada Lutherană, și am intrat în apartamentul secretarei mele. În tot acest timp nimeni nu mă urmărise,

și mare greșeală au făcut. Însă pesemne considerau că nu mai prezint interes, ori eu, de-abia de-acum înainte începeam să prezint interes, din punctul *lor* de vedere.

Da. Ceea ce aveam de făcut în locuința lui Clem nu mi-a luat mai mult de șapte minute. Eram foarte mulțumit de mine. Atît de mulțumit că și uitasem că în urmă cu nu prea multe ore trei gloanțe șueraseră la primejdios de puțini centimetri de capul meu. Atît de mulțumit că m-am uitat împrejur la lucrurile lui Clem, împrăștiate peste tot, întrebîndu-mă ce i-ar face plăcere să-i duc? Cu femeile nu știi niciodată. S-ar bucura să recapete acel jerseu bleu-ciel aproape nou, sau pisicuța de pîslă de culoare maro, aruncată într-un ungher? M-am decis pentru pisicuță, fiindcă ocupa mai puțin loc în buzunar — deși probabil comiteam o eroare, poate că mîța aia mică nu-i aparținea secretarei, nu era ea o pisicoasă, ci fostei colege de locuință.

Am părăsit locuința lui Clem încercînd să devin invizibil — și aproape că am reușit. Am ajuns pe strada Pictor Grigorescu și trăgînd mereu cu ochiul să depistez vreo *coadă* — cu toate că eram invizibil — am pătruns ca vîntul într-un bloc cu cinci etaje.

Am ales din buzunar o anumită cheie și am deschis cu nepăsare ușa garsonierei cu numărul 36. M-am îndreptat direct către telefon. Aparatul era pus sub supraveghiere, însă proprietarul știa, și răsucise un șurub. Un singur șurub, și urechile indiscrete nu mai auzeau decît vuietul infinitului — dacă aveau destulă fantezie.

Am format un anumit număr — cel al depozitului de carburant al garnizoanei germane, și am cerut în cea mai bună limbă germană, și cu accentul cel mai potrivit, să mi se facă legătura cu Standartenführerul SS Marian Gustav Könike. Chiar și pedantul Schellenberg ar fi fost mulțumit de accentul meu, cu atît mai mult Feldwebelul de la centrala telefonică, pe care, de fapt, nu accentul îl preocupa.

Urmară o serie de păcănituri, de voci ce se interferau. Toate acestea nu-mi plăcură — le cunoșteam sensul. În fine, legătura.

— Cine-l caută pe *colonelul* Könike? mă întrebă Könike în persoană.

Ar fi fost imposibil să-i confund glasul. I-am vorbit în continuare în nemțește.

— Puteți trece la un telefon unde convorbirea să nu fie înregistrată?

Mi-l închipuiam: foarte înalt, alură de senior medieval costumat *à la XX-ieme siécle,* probabil în gri, bărbierit la sînge, cu un vag început de favoriți, cu fața calmă, palidă, ochii înguști, discret pătrunzători, zîmbet distant. Un asasin foarte simpatic. Extrem de prezentabil. Și pe deasupra autor al unor cărți despre deliciile adevăratului băutor! El întrebă, așa cum era de așteptat:

— Cine sînteți?

Am răspuns:

— Un prieten al Reich-ului. (Citisem undeva că asta e formula potrivită cînd e vorba de un denunț.)

— Foarte bine, fluieră cît se poate de muzical vocea lui. Dați-mi numărul, și am să vă sun peste zece minute.

— Vă rog să nu mă faceți să mor de rîs!

— Ascultă Herr (. . .?)

După Herr, urmă o silabă care parcă suna aproape de „Cle . . .". Nu sînt sigur. Oare mă ghicise ticălosul? În orice caz se oprise la timp. Ciudat! Hm! „Trebuie să ne ajutăm!"

— Ascultă Herr, nu am nici o garanție că . . .

— Nici eu — l-am întrerupt — cît timp convorbirea e înregistrată. E în interesul Dv. în primul rînd! Îmi dați un număr *sigur,* sau nu?

Colonelul medită cîteva secunde, și-mi dădu un alt număr. Am spus că-l voi suna peste un „mic interval de timp", am pus receptorul în furcă, și am învîrtit la loc șurubul instalației „secrete" ce făcea accesibile și altor urechi convorbirile acelui post telefonic, pe urmă, adept al ordinei fiind, am golit scrumiera — fumasem între timp o țigaretă — am aranjat marginea unei carpete, nu de Istambul, nu de Șiraz, ci de Iclod, și am ieșit, nu înainte de a-mi șterge, pentru orice eventualitate amprentele. Din pur orgoliu, fiindcă nimeni n-ar fi avut timp să umble după amprente! Am ales altă cheie din buzunar, am urcat un etaj fără să dau ochi cu cineva și am intrat în garsoniera numărul 41, unde se afla alt telefon. Atît de șmecher eram! În timpul celor vreo zece minute cît am așteptat, n-am îndrăznit să fumez,

căci nu existau scrumiere, semn că ... înțelegeți ... ci am admirat o pictură cu femei, mai mult sau mai puțin îmbrăcate, bărbați, și șerpi — amintindu-mi cu ocazia asta de șerpii lui Histapes. Mult aș fi dat să văd și eu șerpii ăia, dacă existau. Nu cred că existau.

În fine m-am apropiat de telefon (acesta sigur nu era pus în supraveghere) și am format numărul dat de Könike. Mi-am concentrat în urechea dreaptă — la care țineam receptorul — întreaga atenție, inteligență, admițînd că posedam așa ceva, inclusiv toate simțurile, pînă la miros... Cînd colonelul îmi răspunse la apel, am întrebat direct:

— Sînteți agentul H-21?

O clipă de tăcere, apoi un rîs scurt, potolit, ironic.

— Visătorule! Ți-ai tocit coatele prin biblioteci? H-21 era „indicativul" Margarethei Gertruda Zelle!

— Exact! Al Margarethei Gertruda Zelle, cunoscută în lumea întreagă sub pseudonimul de Mata Hari. Șefii d-tale au dat dovadă de mare humor, sau de totală lipsă de humor, folosind acum un indicativ al unei spioane care nici n-a existat. Nu știu. Dacă nu-mi confirmați că sînteți H-21, nu avem ce discuta!

— Argumentează! sună replica destul de stranie a lui Könike, și vă rog să mă credeți, mi se păru că simt, venind din receptor parfumul amărui de ananas și de nu mai știu ce al coctailului „Blonda cu unghii acaju", fapt care mă convinse definitiv, deși irațional, că vorbesc într-adevăr cu Könike. Asta se numește instinct. Și oamenii îl au. De ce numai cîinii? Și cîinii de oameni au instinct, uneori.

— Prea bine! Ascultă-mă cu atenție, colonele! DOCUMENTUL e în mîinile mele. Pe DOCUMENT e trecută mențiunea: „CODUL va fi adus de H-21". DOCUMENTUL fără COD nu face două parale. CODUL fără DOCUMENT, nici măcar atît. Deci, în interesul dv., dacă sînteți H-21, trebuie să ajungem la o înțelegere.

— Ascultă prietene, sună aproape amical glasul lui Könike, există *două* DOCUMENTE, unul fals și unul adevărat. Pe care din ele îl ai?

— Pe amîndouă!

Mințeam. Cel fals îl arsesem.

— Și cum deosebești cel adevărat de cel fals?

— Pe cel fals nu există nici o mențiune cu privire la COD, și e atît de simplu încît îl poți desluși pînă freci un chibrit ca să-ți aprinzi pipa.

— Inteligent din partea d-tale, idiot din partea *lor*. Mai departe!

— Să nu intreprinzi nimic, chiar dacă bănuiești cine sînt! Dacă oamenii d-tale mă lichidează, DOCUMENTUL e pe veci pierdut, există un singur exemplar, iar cel care l-a conceput e mort, mort definitiv. Să nu-ți închipui că-l port în buzunarul din spate al pantalonilor, cum îl purta pe *cel fals* sărmanul Histapes, în pulpana hainei. Și nici n-ar fi cinstit! Eu trebuie să mă aleg cu ceva de pe urma tîrgului.

— Hm! Cu ce?

— Cu o sută de mii.

Mi-am închipuit cum fața i se destinde. Spionii din categoria lui răsuflă totdeauna ușurați cînd o tranzacție se poate aranja bănește. Din punctul lor de vedere un om pe care-l interesează banii, e un om suficient de sigur. Și au, într-un fel, dreptate.

— O sută de mii de Reichsmarks, e o sumă colosală!

— Nici nu mă gîndeam la Reichsmarks! Știi ce înseamnă un S tăiat de două linii?

— Ai înnebunit? Dolari?! Ce înseamnă dolari? Din ce punct de vedere nu-ți convin Reichsmarks?

— Pentru mine dolari înseamnă plaja de la Malibu. Cu Reichsmarks mă șterg pe fund acolo, dacă nu te superi colonele.

— Nu-mi plac oamenii vulgari!

Zîmbeam. Abilul asasin și spion se dăduse de gol. Fusese din prima clipă pregătit să încheie tranzacția pentru o sută de mii de mărci, fapt ce dovedea cît de important este pentru el DOCUMENTUL. De altfel, nu aveam nevoie de nici un fel de dovadă, știam. Însă eram decis să-i iau și dolarii, din pură plăcere de a juca tare. Altfel nu eram eu Clementi. (Însă eram eu Clementi?)

— De fapt, nici mie. Faci cum vrei, colonele. Eu pot să vînd DOCUMENTUL și-n altă parte, unde nu se vor tîrgui asupra sumei și valutei. Aș putea să-l vînd chiar și românilor, căci pe ei în privește în primul rînd!

Asta nu i-a plăcut, sînt sigur. În mod normal, la un joc tare, Könike ar fi trebuit să-mi spună: „N-ai decît,

şi du-te-nvîr...“ şi să trîntească receptorul, şi să aştepte să-l rechem. El însă n-a procedat astfel, din motive aproape de neînţeles — sau se temea că mă supăr şi pierde definitiv legătura cu mine? Mă simţeam, nu ştiu de ce, puţin dezamăgit. Un agent la un astfel de nivel, ar trebui să aibă nervii mai tari, ar trebui să blufeze, să meargă pe cacialma. Culmea! Eram dezamăgit de purtarea necorespunzătoare a Standartenführerului SS Könike!... Cum am mai zis, mă simţeam foarte mulţumit de mine, prea mulţumit... la un pas de prăbuşire. Atenţie! mi-am strigat, scrîşnind din dinţi. De unde ştii că jocul dulce, de retragere, nu e bluful şi cacialmaua lui Könike? Acesta zicea:

— Să rămînem în domeniul valutei germane. Am putea negocia suma. Ce ai zice de cincizeci de mii? O avere! Dolari — nici vorbă! N-avem bani de-ai inamicului.

Ca să-i dau încă o dată peste nas, am zis:

— Aveţi bani de-ai inamicului! Tiparniţa din subsolul clădirii de pe Prinz Albrechtstrasse, cu asta se şi ocupă, să fabrice dolari, însă mie nu-mi trebuie hîrtie falsă, colonele! Îmi veţi da bancnote adevărate. Şi dacă mai continuaţi pe tonul acesta, riscaţi din nou să mă faceţi să mor de rîs!

M-am uitat la ceas. Riscam. Eu riscam. Riscam să întîrzii la întîlnirea cu Clem şi cu La Goulue. Riscam, prelungind convorbirea, să fiu înhăţat de oamenii lui Könike cu telefonul în mînă. Dar ce nu riscam?! Totuşi, judecînd după aparenţe cel puţin, Standartenführerul nu dăduse dispoziţii să fie interceptat postul de la care purtam această conversaţie de afaceri. Am continuat:

— Adică nu aveţi monedă forte? Înseamnă că seiful partidului naţional socialist e burduşit cu bule papale, nu cu aur, cum îmi închipuiam eu, visătorul!

— În afară de bani, urmăriţi şi vreo manevră politică? Era o întrebare foarte bună, foarte inteligentă, trebuie să recunosc. Numai că trebuia altfel formulată.

— Urmăresc două lucruri, Herr! Să capăt banii şi să am garanţii că scap cu viaţă după ce-i capăt, fiindcă de nu scap, degeaba banii.

— Garanţiile le voi da eu!

— *No, sir!* Eu îmi voi crea garanţiile, fiindcă numai în mine am încredere — şi nu totdeauna! Începînd de mîine dimineaţă veţi avea un nou aghiotant, renunţînd la serviciile excelentului Hans.

— Hans nu-mi este aghiotant, ci e pus să mă supravegheze.

Am tresărit, neplăcut surprins de modul facil în care se divulga.

— Am bănuit, domnule colonel. În acest caz, *Hans nu mai există.* Fie odihnit. Propun o întîlnire în următoarele condiţii (...) în caz că nu vor fi respectate, nu veţi mai avea ocazia să scrieţi o altă carte despre „deliciile adevăratului băutor“. O tăcere întîmpină cuvintele mele. Schiţînd cel mai sardonic rînjet cu putinţă, am subliniat: „Trebuie să ne ajutăm!“

Mă divulgasem de bunăvoie. Könike putea acum să mă lichideze mai uşor decît lichidează un beţivan cel dintîi pahar, dimineaţa. Însă bătrînul călău avea nevoie de DOCUMENT! Acest DOCUMENT care, conform unui plan straniu, prea subtil, dar respectîndu-se principiile celui mai strict „Geheim“, atît de sanctificat în Reich, trebuise, conform ordinului, să rămînă aici, mai exact să fie depozitat la Bucureşti — dar fusese furat înainte de a i se face vreo copie sau fotografie (mă îndoiesc însă că exista permisiunea) iar CODUL — în virtutea aceluiaşi strict secret luase drumul Berlinului. Diabolic aranjament. Exagerat de diabolic — dacă îndrăznesc să mă exprim aşa. Dar poate că deducţiile mele... în sfîrşit! Am verificat dacă nu lăsasem vreo urmă, după care am încuiat cu grijă uşa. Nimeni nu m-a întîmpinat pe scări, nimeni n-a tras în mine cu mitraliera. Din fugă am aprins o ţigaretă „Staffel“. Am aruncat ambele chei de la garsonierele 36 şi 41 în cutia poştală numărul 36. Pe cutie stătea scris numele locatarului: Iuga Martin. Mergînd, am supus unei analize rapide următoarele: telefonul lui Iuga fusese pentru moment scos de sub „timpanul“ poliţiei (aceasta fiind una dintre ideile strălucite ale Chestorului Mălai, punerea în supraveghiere a tuturor ofiţerilor săi, secretul fiind prea bine cunoscut de toţi...), iar serviciile germane, cu toată operativitatea lor, nu ar fi avut

timp să-l localizeze, cea dintîi convorbire durînd numai trei minute.

Celălalt telefon aparținea văduvei unui căpitan de cursă lungă ce pierise, oricît ar părea de ciudat, în triunghiul damnat al Bermudelor, femeia trecuse de șaptezeci și opt de ani, era surdă ca un presse-papier și practic nu se servea niciodată de el. La fel de bine ar fi putut să ducă la ureche, în loc de receptor, un polonic, rezultatul ar fi fost același. Această doamnă surdă, lipsind mai tot timpul din oraș (colinda într-una pe la fii, fiice, nepoți, fericindu-i pe toți), inspectorul Iuga își procurase pentru orice eventualitate o cheie de la locuința ei. Nu l-am întrebat cum. Nu puteam să-i fac mare vină din asta, s-o fi plictisit băiatul să tot sucească și să dezrăsucească acel șurub ultra-„Geheim", în momentele cînd avea de dat un telefon personal.

În ce-l privește pe Könike, mi-l închipuiam puțin nervos, foarte puțin, totuși nervos, sorbind un pahar de „Blondă cu unghii acaju", sau, poate, mai potrivit la ora asta, un „Amestec optimist marinăresc". Consideram că nu are decît două variante: sau să pună mîna pe mine în următorul ceas, dar în acest caz motocicletele cu esesiști ar fi trebuit deja să zbîrnîie, sau să accepte condițiile întîlnirii. Îl avertizasem că oamenii lui nu mă vor avea viu, și-n acest caz, DOCUMENTUL va rămîne un mister istoric...

Am ajuns la „Broasca Verde" la unu și două minute. Clem tocmai se ridica să plece, conformîndu-se ordinului dat de mine. Cred că pentru prima oară în viață venisem cu întîrziere la o întîlnire. Și tocmai la una importantă! Observîndu-mă că apar, secretara se lăsă pe scaun, iar suspinul ei de ușurare se materializă în văzduh, cred, sub forma unei șuvițe de abur albăstrui. Mă grăbisem ca dracu, și curgea transpirația pe mine. Am înlocuit-o imediat cu o halbă de bere. Întîrziasem, dar nu de tot, nimic nu era pierdut, și din nou mă simțeam prea mulțumit de mine, cînd am primit lovitura. E un fel de a zice. Credeți-mă, niciodată nu e bine să fii prea mulțumit, chiar dacă primești Premiul Nobel pe merit sau fără, există undeva un contra-destin, sau cum să zic, care pedepsește starea asta euforică.

Un taximetru hîrbuit stopă chiar la intrarea cîrciumei, și din el coborî elegant și bățos Chocolat, Sony, cu un cuvînt, Ion Coțoban. În fine, cu două cuvinte. Veni direct spre noi și spuse, mai exact, șuieră în direcția Dorinei Giman:

— Ce faci în mizeria asta de bombă pisicuța *mea?* Haide, vino!

O smuci de mînă. Trăsăturile frumoase ale lui La Goulue se alterară. Surprinderea, dezamăgirea, teroarea, și chiar o nuanță de răutate, se amestecau, răvășindu-i chipul. Ce puteam să fac? Să mătur „Broasca Verde" cu chipeșul dansator? Era momentul cel mai puțin potrivit ca să mă bag într-un nou scandal. Mutrele din cîrciumă rînjeau cu mare plăcere, și aveau suficiente motive. Mai ales că La Goulue îi aparținea în fapt, și „istoricește" și „prezentalicește" acestui nemernic... Ion Coțoban! Ochii secretarei mele erau verzi ca ai unei mîțe zbenguindu-se în iarbă, și totuși irișii îi ieșeau în evidență. Ochii „de aur" ai Dorinei Giman, se stinseseră.

Perechea de dansatori urcă în taxi și dispăru. Mă simțeam ca un jucător de șah căruia i se suspendă două mutări. „Succese japoneze la Finchafeu!", anunță radio-ul, și atunci cîrciumarul prinse alt post, și auzirăm glasul diafan al lui Gică Petrescu.

— Stăm rău? constată, sau mă întrebă Clem.

Am oftat. Am gustat din romul comandat „penevé". O tochitură de ploșnițe de cîmp în sirop de zmeură n-ar fi fost mai rea. Însă nici mai bună. Așa că l-am băut, consolîndu-mă că oricum e mai suculent decît un „Panther".

— Nu stăm chiar pe roze! Dar acum sînt sigur că poliția, supraveghind telefonul nostru, l-a avertizat pe Chocolat că „perechea" lui se află aici. Nu știu dacă această certitudine îmi va servi la ceva. Poate că-mi va deservi...

— Vrei să spui că ăia de-au demolat „Filiala", au avut grijă ca telefonul să rămînă intact?

— Dar tu ce crezi, Clem? am întrebat-o.

Am închis ochii și am văzut sub pleoape marea orgă a stîncii Detunata, am auzit o melodie, Bach sau Corelli, și mi-am adus aminte cum, în urmă cu o mie de ani, mergeam pe strada Franciscanilor împreună cu o fată, la concertele de orgă de fiecare luni, dar peste tunetul ace-

lei orgi, se suprapuse tunetul unui șuvoi de apă, negru, otrăvit, ucigător.

— Ce e cu tine? întrebă Clem.

Ce era cu mine?

31. La ora nouă și un sfert Standartenführerul SS Marian Gustav Könike intră în cîrciuma „Broasca Verde", se rezemă de tejghea în rînd, cu alți trei sau patru, și examină cu atenție, și cu binevoitoare scîrbă, sticloanțele cu băuturi ignobile din spatele patronului acestei instituții, un oarecare Spânoche, copia fidelă a băcanului Pop, fără a fi, totuși băcan Pop.

— *Biter șehern mai unterofițirîn!* încercă Spânoche să fie „di granda", trezind admirația celorlalți bețivani.

Colonelul îi răspunse pe românește, trezind altă admirație.

— Ai pe-aici ceva tare... sau *foarte* tare?

Autorul unei cărți despre băuturi, Könike, era, în realitate un nebăutor. Însă acum simțea o nevoie acută de a-și face praf stomacul. Colonelului SS Könike îi era teamă. Greu de admis, mai ales că pe fața lui smeadă, dichisită, nu puteai bănui decît o vagă expresie de silă.

— Avem! izbucni Spânoche. Țuică de Bîrgău. Șaizeci de grade ca nimic! Cît? Un sfert de litru? O juma'?

Se precipită să găsească un pahar mai acătării, scoase pe sub tejghea o sticlă nedreasă, turnă, puse paharul pe o tăviță și împinse tăvița sub bărbia ofițerului. Könike sorbi, se cutremură, se strîmbă, mai sorbi, se cutremură mai puțin, se strîmbă mai puțin.

Brusc, din agitația ce se stîrni, înțelese că și *celălalt* venise la întîlnire. Könike sorbi pentru a treia oară din pahar, avu impresia că nu el, ci un altul se află *aici, acum*, murmură „De te fabula narratur", și întoarse capul, încet, demn, resemnat.

La „Broasca Verde" intrase un tînăr ofițer german cu gradul de Hauptmann. Era zvelt, avea o ținută decisă, uniforma îl prindea excelent. Părea decupat dintr-un afiș al Wehrmacht-ului. Un adevărat războinic de carieră. Könike, mereu cu paharul de țuică în mînă, își schimbă și mai mult poziția — la urma urmelor de ce să expună ceafa unui eventual glonte, cînd mult mai elegant este

să-l primească în frunte? În timp ce tanchistul se apropia, lejer, buzele lui Könike abia se mișcară:

— Herr Clementi! Ce surpriză!

— Nu e decît o jumătate de surpriză — doar știai că sînt eu, nu e așa? „Trebuie să ne ajutăm!", răspunseră ochii tanchistului care se prezentă în nemțește: — Hauptmann Rudolf von Klemnitzki, la dispoziția Dv.!

Colonelul îi întinse mîna — totdeauna gradul superior întinde cel dintîi mîna.

— Ah, deci *ai devenit* baron! constată cu un humor îngîndurat, cu tristețe, și cu încă un sentiment nedefinit. Poate și el era baron, dar o ținea numai pentru sine. Poate că țuica îl încălzise și-i păsa mai puțin de realitățile acestei lumi. Dar atunci de realitățile cărei lumi îi păsa? Cîrciumarul Spânoche aștepta comanda, și o primi:

— Un pahar pentru căpitanul baron von Klemnitzki, aceeași băutură... are să-i mai înfierbînte sîngele subțiat, porunci colonelul, ultimele cuvinte fiind spuse așa ca să le audă numai Klemnitzki. Și, continuînd să facă haz de necaz, îi explică „baronului": Un rachiu excelent parfumat cu sîmbure de prună, și foarte tare, de *Bargau*, dacă am înțeles bine.

— Ia nu te mai preface, zîmbi Klemnitzki. Știu că poți să-l pronunți foarte bine pe *â* românesc.

— Nu mai face atîta circ! îl apostrofă Könike.

— Cu cît mai mult circ, cu atît mai puțin bătător la ochi — nu știi? De-acum înainte, în combinațiile d-tale alcoolice, va trebui să introduci și țuica — nu?

Peste vreo zece minute, în stradă, Klemnitzki zise:

— Cum stăm cu banii?

— Cum stăm cu DOCUMENTUL? replică, ușor amețit, colonelul.

Căpitanul de tancuri oftă.

— Mă tem că n-ai înțeles. Nimic n-ai înțeles! Să încep cu începutul. Uniforma e din garderoba teatrului, tocmai se joacă una din piesele voastre eroice... scrisă de un autor de-al nostru... cam ciudat, nu? Dacă se face scandal pe seama dispariției, să-l aplanezi.

— O hoție! exclamă indignat Könike. Vei fi pur și simplu arestat de prima patrulă.

— Adjutantul Standartenführerului Könike nu poate fi arestat. Sînt mult prea important. Îți sugerez să le

trimiți o altă uniformă, cît vor fi de surprinși!, înțelegi, n-am avut timp să mi-o comand la croitor... și-apoi un croitor poate ciripi.

— Da! Un croitor! Iar eu, nu! rîcană colonelul.

— E paradoxul situației. Domnule colonel, nu mă interesează victoria lui Hitler sau a inamicilor săi, banii mă interesează și securitatea mea personală. Sînt un egoist. În acest sens, și numai în acest sens, am luat următoarele hotărîri...

— Dumneata ai luat hotărîri! se indignă superiorul.

Dacă n-ar fi fost întuneric pe stradă, Könike ar fi remarcat mina sincer dezamăgită a căpitanului Klemnitzki.

— Eu consideram, zise acesta, că vorbim de la profesionist, la profesionist, sau de la înalt profesionist, la înalt profesionist... Ce se întîmplă dacă misiunea deosebită pe care o ai pe aceste meleaguri, va eșua, din motive neclare — după ce a fost pregătită cu atîta minuțiozitate?!

— Ce rost are întrebarea?

— Rostul e ca să înțelegi că eu conduc dansul, colonele! Pentru unicul motiv că am DOCUMENTUL.

— Dovada!

— Ce reacție de neprofesionist! Pînă și faptul de a ști că un anumit COD, trebuia să fie adus printr-un anumit agent H-21, ar trebui să fie suficient. Mai este nevoie să vă explic? Din motive de *grand Geheim* au fost „creionate“ două DOCUMENTE, unul fals, unul adevărat, iar CODUL a fost trimis la Berlin. DOCUMENTUL fals în principiu, trebuia să se afle la un *agent fals,* dar ați considerat că Histapes e prea timpit pentru un astfel de rol — sau ați bănuit că vă trădează. Și atunci o mică porție de cianură... cîtă lipsă de fantezie! Măcar să fi foslosit acid prusic! DOCUMENTUL veritabil eu l-am sustras maimuțoiului care face pe dansatorul la „N-Y“. (Nu era adevărat: DOCUMENTUL fusese furat de Bursucu de la Chocolat în condiții ce nu aveau să fie clarificate.)

Könike zise:

— *Adjutantul* meu Hans a suferit un accident!

— Un grav accident de automobil, știu, e în comă, spuse Klemnitzki. Ești rezonabil, colonele. Fiindcă n-ai încotro. Cum ai aranjat cu banii?

— Crezi că pot face rost de la o oră la alta de un maldăr de dolari. Banii vor fi aici în maximum trei zile.

— Îmi place cînd te exprimi concret. Cînd nu protestezi din pură vanitate, domnule colonel. Bine. N-am pretenția să capăt banii acum, nici n-aș avea unde să-i păstrez, orașul e plin de hoți... Îmi dai suma cînd voi duce la îndeplinire misiunea care ți-a fost încredințată. Dolarii vor fi depuși la o *căsuță poștală moartă.*

— N-am auzit bine! strigă Könike. D-ta vei duce la îndeplinire misiunea *mea?*

— Se înțelege de la sine. DOCUMENTUL nu va ajunge niciodată în mîna d-tale. În schimb îmi vei încredința CODUL, pentru ca să pot localiza din vreme punctul acțiunii.

— Ești complet dement, Cle... Klemnitzki!

— Din nou protestezi din pură vanitate. De cînd dorința de a nu te lăsa scalpat se numește demență?

— Cu alte cuvinte propui să mă dau pe de-a-ntregul în mîinile d-tale!

— N-ai de ales. Pielea mea e în joc. Dar și pielea colonelului Könike e în joc. Mă tem că și pielea lui Fischer e în joc!

— De unde pot fi sigur că nu ești agent inamic?

— Nu poți fi sigur. Trebuie să riști. Sau cîștigi, sau pierzi. Ce, eu nu risc? Însă pentru banii ăia, merită.

— Te preocupă mult banii?

— Numai banii mă preocupă.

— Cum poți fi sigur că dolarii nu vor fi falsificați?

— Sper că nu se va comite prostia asta. Îmi voi lua măsurile mele de precauțiune. Banii și propria mea piele, e tot ce mă interesează.

— Ascultă, se opri deodată colonelul în mijlocul beznei. Știi și în ce constă *acțiunea?*

— Bănuiesc ceva. Dar nu mă interesează.

— Ce știi, totuși?

— Am să-ți spun colonele, ca să te cuceresc prin sinceritate. Nu cu multă vreme în urmă a murit la BLANCA un inginer german, într-o criză de delirium tremens. Era el, ca aproape toate geniile, după cum se spune, cam bețivan, e adevărat, însă a murit de otravă, nu de alcool, aceasta a fost concluzia detectivului particular David Clementi, nu am habar dacă-l cunoști. Pierdea și el, Cle-

menti, din întîmplare timpul pe-acolo. Nu s-a făcut nici un fel de autopsie, cadavrul a fost expediat în Germania, la Kassel, cu toate onorurile și cu toată otrava din el cu tot. Ulterior niște oameni, tot geniști, pe care inginerul îi condusese în cadrul unor *prospecțiuni* pe-aici prin munți, au fost expediați pe front și li s-a pierdut urma. Mă îndoiesc dacă vreunul din ei mai este în viață. Ați învăluit totul într-un secret atît de g r o s că și un orb ar fi bănuit ceva. Am bănuit de la început că *prospecțiunile inginerului* Klemnitzki prezintă o deosebită importanță, și trebuiau să rămînă secrete, ori numai moartea garantează secretul total.

— Aha, bombăni colonelul, de la inginer ți-ai împrumutat numele?

— De ce nu? Cînd e vorba de nume nemțești, fantezia mea cunoaște limite. Spuneam că numai moartea garantează secretul... Dacă acum o bombă ar izbucni sub picioarele noastre, dacă ne-ar mitralia niște partizani sau pur și simplu ne-ar izbi un trăsnet, misterul ar rămîne desăvîrșit, și poate abia peste două mii de ani — dacă e să fim foarte optimiști — niște dezlegători de enigme care vor avea timp de pierdut, admițînd că peste două mii de ani *va mai exista timp*, vor porni iarăși pe traseul evenimentelor stranii din Cheile de Sare... Bine spun?

— Spui al naibii de bine! E x a g e r a t de bine! Mă întreb, de fapt c i n e e ș t i? Și pentru prima dată în ultimul deceiu, Standartenführerul SS Marian Gustav Könike slobozi o lungă, întortocheată, suculentă, de nereprodus înjurătură, nu nemțească, nu românească, nici măcar bavareză, ci probabil de pe vremea Imperiului austro-ungar, al Mariei Tereza sau al lui Franz Joseph. Klemnitzki îl examină aproape cu simpatie.

— Felicitări! N-o cunoșteam. Am s-o rețin pentru clipele dificile.

— Mi s-a făcut o sete cumplită, bodogăni Könike, surd, cu voce de autentic bețivan. Ei bine, sînt de acord.

— De acord cu ce?

— Vom confrunta *împreună* DOCUMENTUL cu CODUL.

Acum Klemnitzki îl privi cu un fel de milă, dar în beznă nu distinse nimic în afară de nasul lung al colonelului.

Vocea lui avu o notă dură. Parcă semăna cu glasul altcuiva.

— Propunerea se respinge. N-ai înțeles nimic!

— Cum îți permiți să vorbești pe tonul acesta cu un înalt ofițer al Wehrmacht-ului?!

— Vorbesc cu un SS-ist, răspunse în silă Klemnitzki. N-are rost să faci pe ofensatul. Repet: n-ai înțeles nimic. Am trăncănit degeaba! Oare n-am de-a face cu un adevărat profesionist?

32. *Discuție stenografiată. Un singur exemplar, expediat pe calea aerului la RSHA — Berlin.*

Ora 9,45

Fischer: Ești în întîrziere!

Standartenführer SS Könike: Îți cer scuze! N-a fost chiar așa de simplu! Bună dimineața!

Fischer: Heil Hitler!

Könike: Ia nu te prosti! Și așa nu te aude nimeni. Pot să dau un telefon? (Colonelul pune mîna pe receptorul unuia din cele trei telefoane de pe biroul lui Fischer: e chiar aparatul care asigură transmiterea convorbirii într-o încăpere alăturată unde a fost instalat stenograful.)

Fischer: Acela e cu circuit interior. Poți folosi oricare din celelalte două.

Könike: Circuit interior! Ce lux! Și cu cine vorbești, cu chelnării, cu garderobiera? (Colonelul formează un număr) Alo! La telefon e „numărul unu“! Fă-mi legătura cu 7! Dorian?... Da!... Mă tem că azi-noapte mi-au scăpat cuvintele cum că *subiectul* ar fi un diletant... Regretabilă eroare. Da!... Fără nume! Ei bine, uită aceste cuvinte, înlocuiește-le cu „are un simț practic extrem de dezvoltat“. Cum? Nu, nu mă îndoiesc de tine decît atunci cînd vrei să faci pe grozavul închipuindu-ți că ai de-a face numai cu debili mintali. Ei, uite că nu e așa! Să folosești metoda agentului din Lisabona. Bun!... La amiază voi controla totul... Heil!...

Fischer: Ce a fost asta? O demonstrație?

Könike: Constat că munca de mare patron de local te epuizează! O cură la sanatoriu nu ți-ar strica. Am nevoie de o sută de mii de dolari.

Fischer: Te felicit! Să bem pe chestia asta! Ce iei,

obişnuitul tău amestec, „Blonda cu trei picioare — sau cu patru?“ — sau altceva?

Könike: Obişnuitul meu amestec are aici în bomba ta gust de trotil. N-am vrut să te jignesc. Nu, vreau ţuică de Bârgău.

Fischer: Cum? De Bârgău? Ai înnebunit?

Könike: Ei vezi că n-ai în dugheana asta a ta absolut toate băuturile din lume cum te lăudai?

Fischer: Nu te grăbi! Să verificăm! Alo...

Könike: De ce nu foloseşti telefonul care zici că e cu circuit interior?

Fischer: Sucit mai eşti! Circuitul interior nu ajunge pînă jos în depozit! Alo, ce dracu, doarme toată lumea jos? Climescu! Da... Există prin pivniţe cel puţin un butoiaş cu ţuică de Bârgău? Nici măcar un litru?... Eşti un cretin şi-un senil, domnule! În primul minut liber am să cobor să verific cum vă faceţi de cap voi acolo!... Ce-mi pasă că *nu se cere?!* Din buzunarul cui o cumperi, ţuica, dintr-al tău? Să n-aud nimic, du-te dracului! (Către Könike.) Într-un minut îţi vei căpăta băutura preferată.

Könike: Prea mult tămbălău... O va aduce de la cea mai apropiată cîrciumă. Mulţumesc, nu merită atîta osteneală, mi-a şi trecut cheful.

Fischer: Te rog, nu mai face mofturi de domnişoară bătrînă. De unde să ştiu că ţi-ai schimbat gusturile? Hm, hm! O sută de mii de dolari? Nu te-ai tîrguit deloc? Ia stai puţin... Nici unul dintre cretinii ăştia nu s-a prins că sîntem fraţi?

Könike: Garantez. E prea mare diferenţa de înălţime.

Fischer: În favoarea ta, bineînţeles. Revin la întrebarea dintîi.

Könike: M-am tîrguit. Subiectul e un fanatic. Vrea să pună mîna pe bani, şi s-o şteargă.

Fischer: Pe lumea cealaltă?

Könike: Sau şi mai departe. Pe plaja de la Malibu.

Fischer: În California, sau unde dracu vine asta. E un romantic!

Könike: Nu ştiu ce fel de om este.

Fischer: O sută de mii de dolari! Ştii ce înseamnă o sută de mii de dolari?

Könike: N-are să facă nimeni scurtă la mîini dacă vor falsifica un teanc în plus!

Fischer: Eu vorbeam despre *subiect!* Să nu-şi facă impresia că ai cedat prea uşor.

Könike: E orbit de perspectiva îmbogăţirii. Sînt convins că ai fost atent la convorbirea pe care am avut-o cu Dorian. Nu i-am spus nici jumătate de adevăr. S u b i e c t u l e un diletant tipic, nu un profesionist, cu toate că-i place să călărească mult acest cuvînt, p r o f e s i o n i s t. E un diletant talentat, dar mai ales norocos. Ascultă numai! A venit la întîlnirea cu mine în uniformă de ofiţer german! E numai unul din amănuntele care-l trădează pe amatorul de senzaţii tari: plăcerea de a juca spectaculos.

Fischer: Asta e culmea obrăzniciei! De unde şi-a procurat uniforma?

Könike: De unde! Ce importanţă are!

Fischer: Cum n-are importanţă?! Dacă i-a vîndut-o unul din militarii noştri, va trebui să dea socoteală. Dacă i-a cusut-o cumva un croitor, va trebui lichidat, de unde ştim că nu...

Könike: Ia nu te mai agita atît că mă enervezi! Uniforma aia blestemată a fost sustrasă din garderoba teatrului.

Fischer: Dar ai verificat?

Könike: Drept cine mă iei? Am verificat şi le-am trimis o altă uniformă de căpitan de tancuri. Şi le-am spus să tacă.

(Se aude o bătaie în uşă.)

Fischer: Bagă-te! Aşază astea aici şi fă-te invizibil! Ce, a trebuit să mergeţi pînă la Bârgău ca să procuraţi pălinca asta?

Chelnărul: Eu nu ştiu, domnule Fischer. Domnul Climescu l-o trimis pe Baciu. Ţuică de Bârgău bună nu se găseşte uşor.

Könike: Un adevărat patriot ca tine n-ar trebui să bea *whisky!*

Fischer: Şi Kaltenbrunner bea *whisky* cînd nu bea coniac franţuzesc. Nicăieri nu scrie că e un păcat să bei băutura inamicului şi să profiţi de femeile sale. Marian! Să-ţi servesc licoarea ta preferată. Bârgău! Pentru unul ca mine e un record să-l pronunţ corect pe *â! Prozit,* bunul meu frate! Prin urmare *subiectul* se ventilează prin oraş în uniformă de tanchist, fără să cunoască ger-

mana, fără acte, și fără a ști care e diferența dintre cal și cavaleristul propriu-zis?

Könike: Știi că nu poate fi o problemă cu actele. Cît privește germana, o vorbește le fel de bine ca Ohlendorf, cînd nu e amețit. Cred că s-a specializat în Anglia — în germană — dar asta e o subtilitate care ție oricum îți scapă. Iar dacă n-aș fi fost la Oxford, și mie mi-ar fi scăpat. Și-n rest, nu se va ventila în uniformă de ofițer german, decît atît cît va fi strict necesar.

Fischer: Te-ai dat pe mîna lui, Marian! Și dacă e...?

Könike: Gura, Uggo! Să nu-mi dai mie lecții... cîrciumarule!

Fischer: Unui *sir* ca tine nu-i stă bine să fie violent! Oamenii tăi vor fi în stare să urmărească subiectul cînd va fi „travestit" în civil?

Könike: Ce întrebare stupidă, Uggo!

Fischer: Nu-mi folosi numele mic, ce dracu! De ce stupidă? Tu ești marele specialist, informatorul de elită, amicul personal al lui Schellenberg, iar eu doar un simplu simpatizant al partidului. În general aventura voastră mă amuză, dar nu cine știe cît. Eu n-am vreme să citesc romane senzaționale, iar la film nu mă duc — mă dor ochii. Mai povestește-mi!

Könike: Nici Führerul n-ar ști să aprecieze care dintre noi doi este mai mare în grad! Mai toarnă-mi un pic de Bârgău!

Fischer: Vei ajunge un bețivan!

Könike: Nu mai am cînd, viața se termină. Pe mine „aventura" nu mă amuză deloc! Cine a conceput-o? Cine a aprobat-o? Reichsführerul? Mă mir! Există oameni în aparatul nostru care sînt „bolnavi de secret"! Și unde am ajuns?! Secretul a fost împărțit în felii, dar omul care poate reuni feliile, e mort. Totul poartă pecetea haosului! Cum ar fi fost posibil ca un diletant să poată sustrage DOCUMENTUL de la imbecilul acela de Chocolat?

Fischer: Te-am rugat, fără nume! Nu este un imbecil! Are la activ...

Könike: Ia mai scutește-mă! Știu ce are la activ! O excelentă experiență în tortura de gradul doi, trei și patru — uite, în acest domeniu nu pot rivaliza cu el, nu știu care e diferența dintre gradul doi și patru!

Fischer: Să nu fim ipocriți! Cunoști foarte bine diferențele! Vom cerceta cît de mare este vina lui Chocolat! El afirmă că la gară geanta lui a fost înlocuită cu o alta absolut identică.

Könike: Da! Iar vinovat e unul Danciu, sau Bursucu, un mic proxenet. Cunosc povestea. Ciudată poveste! De cînd bătrînul Müller își recrutează oamenii dintre dansatorii de mîna a treia? Sper că Sturmbanführerul SS mascat sub numele de Chocolat, Sony, Ion Coțoban, un incapabil, un incult, va fi trimis acolo unde trebuie. De ce nu chiar la gazare?

Fischer: E arian!

Könike: Hm! Și ce! Nu e cine știe cît de blond!

Fischer: Nu știu. Nu eu decid, nu-l cunosc prea bine pe Ion Coțoban. Astfel de oameni care au greșit devin extrem de prețioși prin zelul ce-l depun spre a se reabilita.

Könike: Zelul nu e suficient cînd lipsesc *astea*. (Probabil că și-a dus degetul la cap.)

Fischer: Să ne întoarcem la *subiect*. Ți-a cerut să te debarasezi de Hans. Ce obrăznicie!

Könike: L-am i n t o x i c a t. Hans a suferit un grav „accident". Automobilul lui Hans, făcut zob, a fost remorcat prin centrul orașului.

Fischer: A apucat momeala?

Könike: A apucat alta și mai grasă! CODUL fals. Ți-am spus că e un diletant, dar ce îl va pierde e înclinația pentru spectaculos, tendința de a teatraliza. O fi avut strămoși slavi.

Fischer: Spuneai că-l interesează numai banii.

Könike: Una se leagă perfect de cealaltă. Banii îi vor servi, crede el, pentru a-și crea un decor măreț, un fel de spanac, vilă pe malul oceanului, la Malibu sau în altă parte. Și așa ceva ține de teatru.

Fischer: O vilă pe malul oceanului, nu e chiar un spanac. Prin urmare i-ai înmînat și CODUL. N-ai cedat prea ușor?

Könike: Te rog nu mă scoate din sărite! Aceeași întrebare mi-ai pus-o și în legătură cu dolarii. M-am adaptat omului, pur și simplu. E un grandoman, un încrezut, crede că poate să „joace tare". N-am comis greșeala

de a-i spulbera această convingere. A trebuit să „cedez" dîndu-i a înțelege că, în caz de nereușită a acțiunii mi-e capul în joc...

Fischer: Ceea ce nici nu e departe de adevăr! Tu încerci să mă convingi că omul e prost, însă...

Könike: Nu un prost, ci un...

Fischer: Stai puțin! Să admitem că e un fel de mitoman, și un diletant, însă chiar și un diletant ar ajunge la concluzia că, de vreme ce există două DOCUMENTE, e firesc să existe și două CODURI.

Könike: Probabil mă consideri iremediabil *sot!*

Fischer: Cum? N-am înțeles.

Könike: Prost. Adjectiv, parcă. În franțuzește. Ca om de societate, nu ți-ar fi de prisos s-o cunoști, franceza.

Fischer: Te rog, lasă vorbăria și lasă franceza. Cum ai procedat cu Klemnitzki?

Könike: I-am prezentat două CODURI, pe cel adevărat și pe cel fals. Numai că „adevăratul" COD, e mai fals decît celălalt. Așa am procedat.

Fischer: Ești șmecher. Le-a luat pe amîndouă?

Könike: N-am avut nimic împotrivă să le ia pe amîndouă. Adevăratul COD e aici, în mintea mea.

Fischer: Și care e mutarea următoare?

Könike: Știi foarte bine care. *Subiectul* va merge să scoată din ascunzătoare DOCUMENTUL. Și nu va fi slăbit din ochi... Vrei să-ți povestesc felul în care am organizat urmărirea sa? Costumația agenților, numărul lor, metodele?

Fischer: Oh, nu, detaliile te privesc. Dar dacă *subiectul* nu se duce *nicăieri?*

Könike: Cum să nu se ducă nicăieri? Are nevoie de DOCUMENT! Pînă ce nu vom localiza *punctul,* nu va căpăta banii, aceasta e convenția dintre noi.

Fischer: Acum înțeleg. Asta e altceva.

Könike: Nu știu dacă înțelegi. Avînd un COD fals, va localiza bineînțeles un *punct* fals... dar nu va apuca să-l localizeze, fiindcă înainte de a avea timp să compare CODUL cu DOCUMENTUL, vom și pune mîna pe el și pe DOCUMENT.

Fischer: Pari foarte convins, însă eu am, nu știu de ce, niște îndoieli...

Könike (ridicînd mult vocea): Îți dă mîna să ai îndoieli! Dar trebuie să aibă îndoieli în primul rînd cei care au pus la punct planul acesta dezgustător de lăbărțat al acțiunii! Da! De ce a trebuit să i se dea otravă inginerului Klemnitzki?

Fischer: Tu de ce crezi? Era un bețivan. N-ar fi putut să păstreze un secret.

Könike: Un bețivan! În acest caz, de unde pot ști că adevăratul DOCUMENT, cel care a fost furat dansatorului, nu e o simplă aiureală, creionată prin aburii alcoolului? Strașnici mai sîntem! Glontele, otrava, sau acuzarea cu înaltă trădare, și ștreangul sau decapitarea. Și inginerul Klemnitzki moare aici, atrăgînd atenția tuturor, poliția închide ochii, toată lumea închide ochii, în schimb toată lumea știe că aici se ascunde ceva. Nu era mai simplu ca inginerul să rămînă în viață, izolat undeva? Ne-ar fi scutit de a pune pe roate tot acest mecanism delirant pentru a recupera DOCUMENTUL!

Fischer: Cum? Tu pui la îndoială priceperea și bunacredință a celor care au aprobat acțiunea?

Könike: Lasă, frate, văd că și tu ai o vie inclinație pentru teatru. Unii au „aprobat" acțiunea, iar Klemnitzki a conceput-o, înțelegi diferența, frate?

Fischer: Cînd e vorba de principiile partidului, nu sînt frate cu nimeni!

Könike: O, doamne! Perfect. Și așa e timpul să mă duc. Înmoaie-ți buzele în puțină țuică de Bârgău, poate ți se înmoaie și sufletul. Să auzim de bine.

Fischer: Heil Hitler!

sfîrșitul convorbirii,
ora 11,2
stenograf Unterscharführer SS Walheim

33. Reichsführerului SS Heinrich Himmler. Strict personal.

Heil Hitler!

Reichsführer!

Veți primi stenograma ultimei discuții dintre mine și fratele meu colonelul SS Marian Gustav Könike. Veți trage bineînțeles cele mai potrivite concluzii.

Îmi permit să sugerez următoarele:

1. Evacuarea urgentă pe calea aerului a materialului fisionabil.

2. Întrucît Standartenführerul SS Könike are serioase, dar nejustificate îndoieli cu privire la reuşita „Acţiunii O.", poate că ar trebui să trimiteţi un om sigur care să preia conducerea şi răspunderea.

Uggo Könike

34. **Radiogramă cifrată.**

Pentru Uggo Könike-Fischer

Strict secret. A se distruge.

Reichsführerul a analizat stenograma şi scrisoarea dv.

La faţa locului va sosi un om experimentat şi sigur. Acesta va controla executarea „Acţiunii O" în cazul că va surveni un moment de criză.

Nu putem organiza evacuarea pe calea aerului a materialului fisionabil tot datorită incapacităţii dv. pe plan local.

În depozitul de carburant s-a adunat o mare cantitate de minereu preţios, amestecat de-a valma cu rocă metaliferă lipsită de valoare.

Vom trimite o comisie operativă spre a se efectua o selecţie.

Reichsführerul îşi exprimă totala dezaprobare faţă de metoda folosită cu prilejul înregistrării discuţiei ce a avut loc între dv. şi Standartenführerul Könike.

Oare experţii ce-i aveţi la îndemînă s-au ramolit definitiv prin subsolurile locantei dv., dacă n-au ştiut să imagineze altă posibilitate, din o sută de posibilităţi, decît aceea a „telefonului-mască"?

Oare dv., odinioară unul dintre cei mai străluciţi informatori, aţi pierdut definitiv simţul realităţii?

Dacă aţi fi vrut să-l avertizaţi cu tot dinadinsul pe colonelul Könike despre faptul că discuţia e înregistrată, n-aţi fi putut-o reuşi mai bine decît comiţînd stîngăcia de neiertat cu telefonul. Sau faptul că sînteţi fraţi a atîrnat greu în cumpănă?

Berlin, 1944

Blanther

Uggo Könike, alias Fischer, învîrti distrat între degete hîrtia blestemată. Îşi turnă un pahar, îl goli dintr-o sorbitură şi privi cu scîrbă aliniatele greţos de logic orînduite; simţea că e la un pas de dizgraţie. Rezistă ispitei de a mototoli şi de a rupe în bucăţele mesajul acela odios, a cărui importanţă nu-i scăpa. Luciditatea nu-l părăsi nici un moment, şi luciditatea îi şopti că, în cazul unei întorsături nedorite, această admonestare venită de sus îi va fi de mare folos. Chiar şi o vidră, cu mintea ei limitată (cît de limitată, nu se poate şti!) îşi asigură mai multe „ieşiri", darmite un agent de talia sa. Talie? Cam scund, totuşi . . .

Ascunse cu grijă radiograma. Îşi mai umplu paharul şi medită cam ce ar mai putea face pentru a-şi asigura viitorul în cazul unei întorsături nedorite. Întinse degetele sale albe, curate, moi, către telefonul pe care-l considera absolut sigur.

35. **Povesteşte David Clementi.** Mă aflam la biroul „Filialei", încă uluit de capacitatea unei femei de a instaura ordinea, chiar relativă, acolo unde s-ar fi zis că pe veci se înstăpînise haosul. Clem se lăudase că habar n-are cum se ţine o mătură în mînă, cu coada în jos sau în sus, şi totuşi acum în birou atmosfera se pacificase, puteai să respiri, uitînd pentru o clipă că Terra e PLANETA MARILOR DEZASTRE, şi chiar a celor mai mici.

Beam o cafea pregătită de secretară, încercînd să-mi pun în ordine gîndurile. Nu era cine ştie ce cafeaua, însă renunţasem la serviciile doamnei Dranov, nevasta lui Julică.

Cum spuneam, mă luptam cu gîndurile. Credeţi-mă, acesta e cel mai dificil alineat. Dacă reuşeşti să-ţi pui în ordine gîndurile, bătălia e pe jumătate cîştigată. Cealaltă jumătate — ce să mai vorbim.

Gîndurile însă, lunecoase, o luau razna. Mă simţeam obosit. Şi ca să fiu sincer, cu jenă o spun, mai uşor era să mă gîndesc la mutra Standartenführerului SS cînd i-am servit absurditatea cu vila de pe plaja Malibu. Nu ştiu dacă m-a crezut. Nu ştiu nici dacă nu m-a crezut. Könike e un om prea deştept ca să-i serveşti gogoşi, şi la fel de deştept ca să creadă că există oameni al căror unic vis e o sinecură la Malibu!

Încercam să ne tragem pe sfoară unul pe celălalt, eram ca doi bărbați ce stau față-n față, cu cîte o funie în fiecare mînă: cînd forțează stînga, mai cedează un pic dreapta celuilalt, și viceversa.

— Nu, n-a ucis-o, și nici nu i s-a întîmplat cine știe ce, reluă Clem o discuție întreruptă în urmă cu vreun ceas. Despre Dorina Giman era vorba, despre urmările incidentului de la „B-V".

(Dacă-mi permit luxul de a prescurta simandicosul „New-York",nu văd de ce n-aș face-o și cu „Broasca Verde").

Clementina adăugă:

— A apărut și aseară, ca de obicei, în „program". Fosta mea colocatară pretinde că avea niște frumoase vînătăi, bine mascate de cosmeticale. Chocolat e un om blînd.

— Mda, am mormăit, a snopit-o zdravăn și a iertat-o. Așa procedează toți bunii creștini.

Numai că — o știam prea bine — există păcate care nu se iartă. M-am gîndit o clipă la Dorina Giman — La Goulue, și mi s-a strîns inima. Cum aș fi putut s-o ajut? Cine ar fi putut să o ajute? Dar pe mine — cine?

Cum Clem se cufundă iarăși în tăcerea ei — nu croșeta, o, măcar de ar fi croșetat! — am reluat chinul de a gîndi. Am alungat din fața ochilor imaginea blestemată a vilei de la Malibu (oricum, cu dolarii falsificați pe care în principiu trebuia să-i primesc de la Könike, nu ajungeam la Malibu, ci la arestul sever al marshall-ului din Sacramento), imaginea radioasă a unor tineri americani care șăd la bar și ciocnesc veseli pahare cu „Hankey Bannister", am alungat tot ce e deșertăciune, și mi-am pus întrebarea: unde o fi micul avion „Handley Page", dispărut cu ocazia „percheziției" de la locuința mea? Atît de inteligent am fost, la avion m-am gîndit. Apoi mi-am zis: voi fi urmărit pas cu pas — bun! Însă nu vor veni la „Filială", căci s-au convins că nu aici e DOCUMENTUL. În altă parte nu am voie să merg nicăieri, fiindcă vor pica pe urmele mele vandalii și vor rupe totul, începînd cu mine. Începînd cu mine, dacă vor găsi asupra mea DOCUMENTUL. Însă nu-l vor găsi. Și nici nu-și vor permite luxul de a mă sfîșia. În schimb vor demola locuințele vizitate de mine.

Ei bine, prima locuință pe care o vor face praf va fi a lui Tibi Tulea! În fața acestei idei nemaipomenite am zîmbit ca un nerod, și-n acest moment zbîrnîi telefonul. Cred că zîmbetul meu l-a declanșat, vorbesc serios.

— Să-l ridic eu? întrebă Clem.

— Dacă îți face plăcere, i-am răspuns, fără să mă deranjez de pe fotoliu. I-a făcut plăcere. Cred că se plictisea. De aproape un ceas și jumătate nu se mai întîmplase nimic notabil. Nici măcar o mică bombiță n-a fost aruncată pe fereastră așa ca să ne mai destindă.

Clem zise:

— Alo? Personal cu domnul Clementi? Să-l întreb dacă e aici. (Către mine). Șefule, ești dispus să conversezi cu *unul* care *vrea* să-ți vorbească *între patru ochi?*

Bravo, Clem! Începea să aibă *stil!* Am luat din mîna ei receptorul, cald și puțin umed.

— Vă ascult!

— Vă transmit mesajul unui prieten. Nu mă întrebați nimic. Ascultați, domnule Clementi, veți fi pus sub urmărire, clipă de clipă, ziua și noaptea, fiecare pas. Atît. Vă doresc succes!

N-am comis eroarea de a-i spune că informația lui nu face nici cît o ceapă degerată, și oricum, legătura se întrerupse. Din liota de canalii, ticăloși, asasini, canibali, care-și pregăteau acum o retragere, un alibi, o văgăună, un colac de care să se agațe cînd se va scufunda corabia, unul, și încă nu unul oarecare, își dăduse în petic. Știam cine trebuie să fie: Fischer! Nu-și dăduse mare osteneală să-și schimbe vocea. Mai tîrziu, la o adică, va putea să spună: Eram de partea voastră, eu l-am avertizat pe Clementi! Întrebați-l pe Clementi! Dacă va mai fi posibil! Dacă amîndoi vom fi în viață. Speram că unul din noi, nu va fi, speram că el. Ticălosul, lașul, triplul trădător! L-am pus definitiv pe lista mea neagră. Neagră ca solzii viperelor cu corn argentinian. Aici fac o aluzie foarte fină, dar cine vrea, o va pricepe. Însă el, Fischer, desigur nu bănuia nimic, și nu de pielea mea îi păsa lui, ci de propriul său destin de ucigaș.

35. **Povestește autorul.** Prefectul județului O., generalul Dolăneanu îl convocă de urgență pe Chestorul Mălai. Acesta din urmă nu agrea cu osebire întrevederile cu

generalul, un om dificil, sau care părea dificil, sau își dădea silința să-i pună în dificultate pe interlocutori: avea o gîndire întortocheată și o frază confuză. În orice caz Mălai nu înțelegea niciodată limpede încotro bate prefectul și care sînt în fond doleanțele sale.

Nici de data aceasta întrevederea nu-i aduse vreo satisfacție mai de soi. Dolăneanu, subțire, cam gălbejit, cu ochii holbați de gușat, cu toate că nu avea Bazedov, trăgea neîncetat din țigările sale de foi, marocane, egiptene, sau poate chiar islandeze, procurate prin contrabandă probabil și injectate cu stupefiante — îi plăcea să creadă lui Mălai.

Vastul cabinet, cu mobilă ce cîntărea tone, cu fotolii imense, nu era niciodată aerisit, poate chiar din ordinul generalului.

Prin crăpătura ușii, cînd se deschise, năvăli în biroul dactilografelor un nor de fum verde amărui. În cabinet fumul era atît de gros că trupul slăbănog al lui Dolăneanu se pierdea printre vălătuci. De cum intră, Mălai începu să lăcrimeze și-i veni să tușească. Murmură să trăiți și așteptă încuviințarea celuilalt de a se așeza undeva. Dolăneanu, într-un ungher, în picioare, îl fixa neclintit. Așa începeau conversațiile lor, cu o lungă tăcere, bănuitoare, neclară. Ce urma însă, nu era defel mai clar.

— Ai auzit și d-ta ce am auzit eu?

Chestorul blestemă în gînd. De unde să bănuiască el ce auzise nesuferitul?! Și-n plus, generalul nu oferea niciodată nimica de băut. Pe fumul ăsta!...

Mălai bîigui că nu știe la ce se referă domnul prefect.

— Păi, de! În legătură cu nemții.

Chestorul își stăpîni greu un muget. *Ce* în legătură cu nemții?

— Pregătirile astea ale lor, anunță din colț prefectul, și ieși din umbra ungherului său, slab ca un păianjen care de multă vreme nu mai savurase zeama unei muște proaspete.

Aproape sufocat din cauza fumului dubios ce plutea în straturi, Mălai înaintă și el, simțind cum pe capul pleșuv izvorăște transpirația. Ajunși cam la doi metri distanță unul de celălalt, generalul îl studie tăcut și atent, continuînd să pufăie din trabucul său afurisit. Nici gînd să arate în direcția unui fotoliu, sau să ofere ceva care să facă discuția mai lesnicioasă.

Chestorul nu mai răbdă.

— Dacă ați binevoi să vă exprimați mai limpede, domnule general! Care pregătiri?

— Umblă zvonuri, unul mic, aici, altul mijlociu, dincolo. Eu trebuie să știu? Poliția ce face? D-ta ce faci?

— Tot nu m-ați lămurit, iertați-mă! Dacă ordonați, pot să vă prezint programul meu zilnic, sau săptămînal.

— Nu mă interesează programul d-tale — și-i suflă fumul în ochi. Cine l-ar putea controla, poți să spui sau să scrii ce dorești. Ce fac nemții?

— De unde să știu eu ce fac, domnule general? se cruci Mălai. Poate că Siguranța vă va furniza niște date sigure, noi de borfași ne ocupăm.

— E bine că mi-ai amintit de Siguranță. Uitasem că există.

— Ei au alte legături cu nemții, domnule prefect. Mai strînse, vreau să spui...

Dolăneanu aruncă trabucul nestins către o ladă în care se afla probabil dinamită. Deocamdată nu sări în aer nimic. Prefectul zise zîmbind, înveselit și dezgustat totodată.

— Îți mulțumesc că m-ai lămurit și-n această privință. Eu credeam că o Siguranță care se respectă se ocupă numai de marile comploturi internaționale, nu de fleacuri cum ar fi nimicirea unui oraș sau cam așa ceva!

— Domnule general, cred că n-am auzit bine!

Dolăneanu gesticulă haotic cu labele-i transparente, caută alt trabuc în sertare, pe bibliotecă, în aparatul de radio, pînă la urmă găsi cutia aurită pe birou, sub nasul lui. Luă de acolo un proiectil maroniu, îi tăie vîrful și-i dădu foc. Din nou nu se produse nici o explozie, însă totul are o limită.

— Nu știu care din noi nu aude bine. Adică eu aflu de la consoartă-mea, care și ea a aflat de la altă consoartă, că nemții au pus la cale nu mai știu ce năzbîtie, acolo sus, deasupra orașului, în Cheile de Sare sau cum le zice...

Mălai oftă ușurat.

— Cunosc chestia, domnule prefect. Inginerii lor au făcut acolo niște prospecțiuni. Simple prospecțiuni.

— Şi unul dintre ingineri, conducătorul lucrărilor, moare subit la cabană?

Mălai se întunecă la mutră. Pentru prima dată în viaţă prefectul Dolăneanu reuşea să se exprime limpede, însă acum Chestorul ar fi preferat să plutească în vag, după cum îi stătea în obicei. Răspunse:

— Nu ne-am ocupat noi de moartea inginerului Klemnitzki, domnule prefect. Poliţia lor secretă a stabilit că a fost un caz acut de intoxicare etilică . . .

— Eu credeam că asta stă în competenţa medicinii legale! Bun! Şi poliţia lor secretă a binevoit să te informeze asupra cazului? Aveai dreptul să le-o pretinzi. Aveai d a t o r i a să le-o pretinzi. Nu sîntem ţară ocupată. Sau sîntem?

Chestorul Mălai simţi cum i se dilată labele în pantofii prea strîmţi. Ar fi dat o mie de ţekini să poată sta jos, să capete o băutură, şi în general, să se pomenească în altă parte. Însă scobitoarea de prefect rămînea în picioare — lui ce-i pasă, că oricum n-are greutate! Deznădejdea îl decise pe Mălai să ridice puţin vocea.

— Vă rog, domnule prefect! Dacă sîntem sau nu ocupaţi, întrebaţi-l pe Conducătorul Statului!

Dolăneanu apucă de pe birou un revolver-jucărie, imitaţie de Parabellum, cadou primit din partea generalului Jodl, în scurta lui trecere prin O. Apoi, din greşeală, încercă să ducă la gură revolverul, nu trabucul său suspect. Se corectă, se mai jucă puţin cu arma, în timp ce fruntea i se încreţea tot mai mult.

— Dacă la Cheile de Sare răposatul Klemnitzki a făcut prospecţiuni, atunci, rogu-te, spune-mi, ce a căutat el, în fruntea unui detaşament de motorizate, la izvoarele termale de la Apluc?

— Au încărcat nişte minereu, domnule general. Nu ştiu ce fel de minereu, că nu mi-s doctor în geo . . . fizică!

— Geologie.

— Cum doriţi dumneavoastră! Venise cu o aprobare de la Bucureşti. Oamenii mei n-au avut altă misiune decît să le indice drumul către Apluc şi să tacă din gură. Nemţii înjurau că drumul e prost şi că de ce nu l-am reparat!

— Unde e depozitat minereul acela?

— Pe-aici, pe undeva, făcu evaziv Mălai.

— „Pe-aici, pe undeva"?! Adică nu ştii! Am să-ţi spun eu. E în depozitul de carburant, la nici un kilometru de Prefectură!

— Şi ce-are a face, domnule prefect?

— Ar trebui să afli dumneata! M-am plictisit să-i învăţ pe băieţii d-tale de la poliţie, cum să ducă lingura la gură, ca să nu nimerească în ochi! Ce fel de minereu au scos nemţii de la Apluc? Dar dacă e dinamită, sau trotil?

— Nu ştiam că dinamita se extrage direct din pămînt . . . Mă iertaţi! Îmi daţi ordin să pornesc cercetările? Va fi extrem de dificil, nemţii nu prea per . . .

— Dacă-mi închipuiam că e o treabă simplă, o trimiteam pe Juji!

— Juji, domnule general? se holbă Mălai.

— Subreta nevestei mele, domnule Chestor, subreta! La revedere, la revedere!

Ieşind la lumina zilei, Mălai era să leşine, de data aceasta din cauza contactului violent cu aerul curat.

36. *Stenogramă cifrată transmisă prin radio la Biroul Central al Siguranţei Reich-ului.*

ora 13,44

Fischer: Lume nouă! Te mai vede omul doar cînd ţi se termină arginţii, stimate domnule Chestor Mălai!

Chestorul: Să n-o luăm nici aşa, domnule Fischer. Ce înseamnă bani din punctul dv. de vedere?

Fischer: Plicurile bine burduşite pe care le-ai căpătat de la mine. Mai există un plic gata pregătit. Nu ştiu de ce presimţeam că mă calci din clipă în clipă!

Chestorul: Să te calc, domnule Fischer! Parcă ai vorbi despre un tîlhar de drumul mare! Banii aceia îi meritam cu vîrf şi îndesat, şi n-au intrat toţi, nici pe departe în buzunarul meu. Ce nu ştii? A fost oare simplu să „transform" asasinarea lui Pavel Danciu în „sinucidere"? Dar moartea „milionarului" de la BLANCA, grasul acela de Histapes!?

Fischer: De moartea lui Histapes trebuia să fie făcut răspunzător Clementi!

Chestorul: Nu sînt vrăjitor, și cred în Dumnezeu! Trebuia să găsesc amprentele lui Clementi *măcar* la un kilometru de Histapes. Nu le-am găsit, oamenii d-tale n-au izbutit să facă rost de niște nenorocite de amprente — era așa de greu? Nu lucrez singur! Există limite!

Fischer: Nu există nici un fel de limite. Iată banii!

Chestorul: De data aceasta vor fi necesare două plicuri!

Fischer: Detest oamenii nerezonabili.

Chestorul: Eu îi detest și mai tare! Oamenii d-tale calcă în străchini, iar oamenii mei trebuie să repare. De ce a fost necesar să fie jefuită locuința inspectorului Tulea, omul meu cel mai valoros *din punctul dumneavoastră de vedere?*

Fischer: A fost jefuită? Cum așa?

Chestorul: Așa. Întoarsă pe dos, în orice caz. Am fost să arunc o privire. Nimic n-a rămas întreg. E mai rău decît un simplu jaf, e, e...!

Fischer: Eu nu știu nimic despre asta.

Chestorul: Ce rost are să vorbiți în felul acesta *cu mine?* Nu știți, de asemenea, nimic despre violările de domiciliu ale unei foste dansatoare de la „New-York", despre spargerea de la locuința lui Clementi, despre dezastrul provocat la biroul acestuia. Inspectorul Tulea, cu știința mea, a mușamalizat lucrurile, n-a găsit nici un indiciu fiindcă a umblat pe acolo cu o cîrpă pusă la ochi. Iar acum banditii dumneavoastră au trecut și pe la el. De ce?

Fischer: Măsoară-ți cuvintele, te rog!

Chestorul: De ce să mi le măsor? N-am nimic de pierdut. Vă întreb, de ce a fost necesar ca oamenii dv. să transforme în groapă și locuința lui Tulea? Ce au căutat acolo? Eu nu mai garantez pentru Tulea, va fi necesar un maldăr de arginți ca să-l potolesc!

Fischer: O să-i capete. Banii au cimentat totdeauna prieteniile.

Chestorul: Partea cea mai dificilă a convorbirii noastre, abia urmează.

Fischer: Drace! Și eu care credeam că acum urmează să ciocnim ceva!

Chestorul: Circulă zvonul că ați pus la cale sus în munți, sau aici la depozit, sau în ambele locuri, niște drăcii nemaipomenite.

Fischer: Curată prostie! Ce fel de zvonuri? N-ai decît să astupi gura celor care trăncănesc prea mult.

Chestorul: Să-i astup gura generalului Dolăneanu?

Fischer: Ce este și cu Dolăneanu?

Chestorul: El e prefect pe-aici, dacă ați auzit cumva. Mi-a ordonat să încep investigații cu privire la activitatea inginerului Klemnitzki.

Fischer: Acela a murit de beție, lucru bine știut.

Chestorul: Poate. Nu știu. N-am fost invitat la anchetă. Inginerul Klemnitzki a sucombat, ca să folosesc un cuvînt *literal*, însă lucrările sale au rămas, iar despre ele se vorbește tot mai mult...

Fischer: Lucrările lui nu reprezintă nimic. Niște experiențe sterile. Nu știu nimic exact despre ele. Și nici nu vreau să știu!

Chestorul: Iarăși nu știți. Iarăși nu vreți să știți! În felul acesta nu rezolvăm nimic. Ce să-i spun prefectului?

Fischer: Decide-te, ne tutuim, sau ne dumnevostrim!

Chestorul: Mă doare a i c i!! Ce să-i spun prefectului?

Fischer: Deocamdată, faci investigații, nu e așa? Îți voi da unele sugestii cît de curînd. Nu-ți uita arginții! La revedere!

Chestorul: Auzeam că serviciile germane sînt cele mai bune din lume. Ce fel de servicii sînt acestea care în urma lor lasă...

Fischer: Lasă! Nu stă în căderea d-tale să le judeci. Pe curînd!

sfîrșitul convorbirii
ora 14,15
stenograf:
Unterscharführer SS Walheim

37. **Reichsführerului SS Heinrich Himmler. Strict secret. Radiogramă cifrată.**

Heil Hitler!

Reichsführer!

Vă expediez stenograma convorbirii cu șeful poliției din O.

După cum vedeți, m-am angajat cu autoritățile locale într-o adevărată „dogy flighty", bătălie cîinească așa cum zic englezii.

Aștept de urgență instrucțiuni.
Aștept de urgență sosirea omului sigur, înlocuitorul fratelui meu Standartenführerul Könike, despre care, cu tot regretul, pot spune că e depășit de misiunea încredințată și cu moralul zdruncinat.
S-a organizat urmărirea sistematică a „subiectului" David Clementi pentru a se depista locul unde ține ascuns DOCUMENTUL.
„Subiectul" a intrat în locuința agentului de poliție Tulea, în absența acestuia. A fost percheziționat la plecare de către un grup operativ. Nu avea asupra sa DOCUMENTUL.
Alt grup a scormonit la locuința agentului menționat. Nici acolo nu s-a găsit nimic deosebit, cu excepția unei colecții de fotografii pornografice a căror origine este, presupun, „Salonul Kitty".
Toate aceste acțiuni s-au efectuat sub controlul direct al fratelui meu. Personal mă îndoiesc de eficiența lor.
Aștept sosirea experților care vor selecta materialul folositor, de cel nefolositor, din cantitatea aflată la depozit.

Uggo Könike-Fischer

Radiogramă cifrată. Pentru Uggo Könike-Fischer
Strict secret.
Heil Hitler!
Reichsführerul este mîniat.
Atît de rău am ajuns ca un pîrlit de polițist local să-și permită a face observații necuviincioase cu privire la eficacitatea serviciilor noastre?!
Va sosi înlocuitorul Standartenführerului Könike.
(Citind mesajul, Fischer își zise: Poate că a și sosit! Dar nu mai au încredere în mine și nu m-au avertizat pentru a organiza primirea.)
Continuarea radiogramei:
De asemenea sînt pe drum și experții.
Deocamdată: Încetați cu aceste stupide „percheziții"! Oare Gestapo-ul e alcătuit din gangsteri? Oare nu cumva individul Clementi își bate joc pur și simplu de voi? Are el într-adevăr DOCUMENTUL?

Supravegheați-l strict, dar cu mijloace demne de reputația noastră!
Important! Organizați, cît mai festiv, pentru liniștirea spiritelor locale, pentru autorități, vizitarea depozitului de carburant, ca și „lucrările" din munți. Arătați-le, ca să-și vîre nasul în ea, o grămadă de rocă de pirită, la depozit, iar sus, o peșteră oarecare, poate chiar peștera din DOCUMENTUL fals, acolo unde sînt viperele lui Histapes. Este numai o sugestie, lăsăm la latitudinea voastră să hotărîți, ca o ultimă dovadă de încredere.
(Pe dracu! scrîșni Fischer.)
Acțiunea O se poate declanșa în orice moment, în funcție de reorganizarea amplasării unităților noastre.
Dacă în timp de nouăzeci și șase de ore de la primirea prezentei nu veți avea DOCUMENTUL, subiectul Clementi să fie torturat.
Dar pentru numele lui Dumnezeu, nu începeți prin a-i smulge limba: *nu va mai putea vorbi!* Sînt cuvintele Reichsführerului!

Blanther

P.S. Corect se caligrafiază „Dog fight" = bătălie cîinească, și se pronunță corespunzător, iar nu „dogy flighty" așa cum *vă închipuiți* dv. Dacă veți mai folosi vreun citat din limba engleză, va fi pentru ultima oară! Sînt cuvintele Reichsführerului.

B.

Dacă mai primesc multe admonestări de acest fel, am să devin alcoolic, gîndi Fischer, golind cu voluptate paharul. Bravo! Bravo! Parcă acest plan dement, ultrasecret, ar fi izvorît din imaginația mea! Bravo! Protestează împotriva „perchezițiilor" dar propune tortura. O vom face și pe asta. De ce nu? Și ce dracu înseamnă nouăzeci și șase de ore — cîte zile? Nu era mai simplu să-mi dea termenul limită în zile? Nu, nouăzeci și patru sună mai *Geheim!* Mai secret, 96, împărțit la 24, dă, parcă, 4... Patru zile. De ce patru zile? Hei, cine-i acolo? Tu erai, Cornel? Dispari, mi-e scîrbă de mutra ta. Trimite-l pe Berca. Intră, Berca... Ce...? Lasă asta! Ce puicuțe ai

jos?... De toate felurile? Să-mi trimiţi una... Cum să fie?... Tăcută!... Nu, nu-i smulge limba, dobitocule, ieşi!

38. Un Petromax aşezat pe colţul mesei, totuşi nu deajuns de pe colţ ca s-o ia razna în hău, lumina satisfăcător încăperea aceea liniştită în care mirosea vag a camfor şi mai puţin vag a mere curăţate de coajă. Mobila era simplă, puţină, şi de o culoare odihnitoare. Mai lipsea un cămin vast cu butuci învăluiţi în flacără domoală pentru ca odaia să fie pe placul oricui.

Un domn bătrîior, cu favoriţi, cu tiubeteică pe cap, cu un aer foarte mulţumit, învăluit într-un halat larg, poate cam fistichiu pentru vîrsta sa, galben, cu stele de mare şi sirene albastre, cu picioarele înfundate în papuci de casă — domnul cu favoriţi, nu sirenele — bea încetişor ceai, după ce ronţăise merele, şi făcea pasienţe, sau poate juca poker cu sine însuşi, şi nu părea că suferă acut de singurătate, gută, şi toate celelalte, cum se mai întîmplă cu gentlemenii în vîrstă, ba dimpotrivă pe faţa sa încă netedă se oglindea un echilibru interior ce ar fi trezit admiraţia oricărui psihiatru.

Ar mai lipsi, zic eu, un airedale-terrier, şi el bătrîn, care să stea la un picior al mesei şi să privească fix cu ochi devotaţi, deşi cam lăcrimoşi către stăpînul său, pentru a întregi tabloul existenţei unui pensionar mulţumit de soarta sa.

E posibil însă că, de va fi existat şi un cîine, străinul care se introdusese cu atîta uşurinţă în casa domnului cu tiubeteică, ar fi întîmpinat unele dificultăţi. De cîtva timp bătrînelul nu mai respira singur atmosfera simpaticei sale sufragerii. În uşă stătea nemişcat un ofiţer german, un tînăr Hauptmann, trecînd în revistă, oare cu o vagă melancolie?, fiecare amănunt. Poate că pentru moment simţea un fel de invidie pentru acest om singuratic care, aparent, nu mai avea nimic de făcut. Pur şi simplu nu mai avea nimic de făcut pe acest pămînt. Dar atunci, pe *care* pămînt?

Totuşi, vechile instincte nu-l părăsiseră chiar cu totul pe domnul cel bătrîn. Simţi cum gustul ceaiului se înăspreşte pe limbă şi se nelinişti. Fără să ştie de ce, şi tot fără să ştie de ce, întoarse capul.

— Ha!? exclamă, fără să se alarmeze prea mult, ca un om cu nervii bine căliţi. Cum aţi intrat? Şi ce căutaţi aici? Şi cum celălalt tăcea, bătrînul continuă: Oare pe ce limbă să-i vorbesc, că nemţeasca n-am deprins-o... Hm! N-am avut în viaţa mea de-a face cu Gestapo-ul!

Căpitanul de tancuri înaintă cu paşi uşori, aproape de neauzit, se apropie de Petromax şi pompă de cîteva ori, căci limba de lumină începuse parcă a păli.

— Bună seara, domnule Suţu, zise pe româneşte ofiţerul. Nu sînt din Gestapo. Şi n-am vrut să te sperii, ci doar să-ţi fac un fel de surpriză, că prea duceai un trai ferice!

— Şi nici nu m-ai speriat, tinere. Eu nici cu SS-ul n-am avut de-a face, în viaţa mea! Numai cu Comisarul Teclu, din Bucureşti, şi cu marele detectiv Datu. Şi cu inspectorul Frăsinel. Aceia oameni! Dar cu nemţii...

— N-ai fost deloc atent la uniformele germane — unde vezi pe a mea însemnele SS-ului?

— Nu ştiu! De ce să fiu atent la uniformele germane? Şi de unde ştii vorbi româneşte? întrebă foarte curios domnul Suţu.

— Ei, vezi, cu asta trebuia să începi...

Klemnitzki, fiindcă desigur el era, mirosi văzduhul cu nările dilatate. Zise:

— Nu e ceai de mentă, ci „Imperial", preparat la Canton. Văd că vechii d-tale amici de la „secţia contrabandă", continuă să ţină legătura...

— Ce ştii d-ta despre „vechii mei amici"? se interesă liniştit Suţu. Vrei un ceai?

— Nu e vreme, domnule Suţu, că aş lua. Trebuie să vii cu mine.

— Mandatul de arestare, făcu rece, profesional, bătrînelul. Adică, nu! Un neamţ n-are voie să mă aresteze!

— Nu e vorba de o arestare. Cu toţii spun că te-ai ramolit. Că nu mai eşti în stare să faci o g a u r ă într-o casă de bani. O fi adevărat?

Suţu mai sorbi din ceaiul său, îşi mîngîie bărbia curat bărbierită.

— Cine ştie, reflectă el nepăsător, fără să protesteze şi fără a se arăta indignat. M-am retras cam de multişor. Care-s ăia de mă bîrfesc în aşa hal?

— Păi, toţi! Şi Cioară, şi Coroian, şi Florică-Mînă-de-

Copită chiar, fostul d-tale asociat, spun în gura mare că n-ai fi în stare să desfaci nici măcar un bătrîn „Steyer", darmite un safe cu cifru dublu încrucișat, ultimul produs al firmei „Hermann" din Hamburg.

Bătrînul scoase dintr-o tabacheră veche de tablă, puțin tutun, și-l mirosi.

— Ce politică slabă duci domnule ofițer ... nu știu ce grad ai.

— Căpitan de tancuri, să zicem, domnule Suțu.

— Aha! Poate-mi propui să fac o g a u r ă-ntr-un tanc?!

— Ași! Într-un safe „Hermann" cu cifru dublu, încrucișat.

— Imposibil. Nu am „documentația". În meseria mea trebuie să fii la zi. Ca în medicină.

— Mie-mi spui! Numai că eu nu-ți cer să dezlegi cifrul, ci să faci numai o g a u r ă. Știu că uneltele le-ai păstrat.

— Mai întîi, n-ai dreptul să-mi ceri nimic. Și apoi, o g a u r ă sare-n ochi.

— Eu asta și doresc, să sară și-n ochii unui orb.

— Se refuză, domnule ofițer, se refuză. Nu-mi las ceaiul și papucii de casă. Numai dacă mă amenințí cu pistolul, ca să am o scuză.

— Pot s-o fac și pe asta. Și am s-o fac, fii sigur. Klemnitzki ridică o valijoară neagră, lucioasă, elegantă. Aici ai tot echipamentul necesar! Și zîmbi visător, ca un agent secret din primul război mondial: Deghizează-te, domnule Suțu!

— Ce mama dracilor ai adus acolo?

— O uniformă completă de Oberfeldwebel german. Subofițer. S-o încercăm, socot că-ți vine bine.

— Nu pun pe mine așa ceva. Numai dacă mă amenințí cu revolverul!

— Dar eu ce fac acum, după părerea d-tale? Culeg ghiocei?

Suțu, puțin surprins, însă tot calm, examină atent arma ce apăruse în mîna lui Klemnitzki. Bombăni:

— Pistolet american „Lee", calibrul 38, glonte de mică viteză, armă veche și bună, îți face prin piept un tunel prin care poate să treacă Expresul de Singapore, fără să reducă viteza ...

*

— Nu prea merge, oftă nădușit domnul Suțu, care în uniforma de Oberfeldwebel arăta ca un berbec în smoching. Au dreptate ăi de mă bîrfesc, mînca-i-ar ciuma. Acesta e un aliaj de care n-am cunoștință, nemții ăștia ...! Uite, în vreme de un ceas, abia am zgîriat oțelul. Și o mîță cu ghearele ascuțite ar fi reușit tot atîta.

Klemnitzki gîndea: Acesta e un rîs absurd la prima vedere, dar eu cred că e necesar. Nu pot merge decît la risc. Cred că am procedat bine, deși, dacă aș mai fi avut timp, poate inventam altă schemă ... Könike va judeca astfel, unu, că mi-am dat seama că ambele CODURI „dăruite" de el sînt false, doi, că acum nu fac altceva decît să bîjbîi, să caut adevăratul COD. Nu va ști că nici nu am nevoie de „adevăratul" COD.

Ofițerul de serviciu îl salută țeapăn pe Klemnitzki, așa cum se cuvine să fie salutat aghiotantul Standartenführerului Könike, iar apoi privi curios pe urma subofițerului hodorogit care-l însoțea pe căpitan. La poartă, santinela, prezentă onorul.

— Nu te grăbi, domnule Suțu, spuse Klemnitzki. Graba îți dă un aer vinovat, iar d-ta nu ești vinovat de nimic. Să-ți intre în minte.

— Mai taci, domnule ofițer! izbucni fostul as al „gurii de lup". De ce m-ai adus aici? Acum înțeleg că știai foarte bine! Știai foarte bine că nu pot să desfac lada aia!

39. Colonelul Könike zîmbi subțire descoperind scrijeliturile umile pe peretele lateral al masivului safe „Hermann". Din păcat e un diletant, un simplu diletant, medită, și încă un diletant care adoră spectaculosul ... *Ce mă fac cu el?*

Könike luă o draperie, acoperi „Hermann"-ul, puse deasupra o vază din cel mai pur cristal fals de Bohemia. Acum nimeni nu mai putea să observe urmele lăsate de încercarea jalnică a spărgătorului Suțu.

Colonelul, sorbind cafea, trăgînd dintr-o țigaretă, plimbîndu-se din colț în colț, continua să raționeze: Diletant, diletant, însă și-a dat seama că ambele CODURI sînt false! Și a tăcut. Nu mi-a spus nimic. Îl caută pe „al treilea". Nu și-a mai făcut de data aceasta „jocul tare". De ce? În orice caz acum pot fi convins că nu cunoaște în ce

constă *adevăratul* COD, și bănuiește că-l țin ascuns aici, în safe... Ce mă deranjează totuși? Fiindcă într-adevăr e ceva ce mă deranjează... Încercarea asta stîngace de a demonta „Hermann"-ul, făcută parcă anume ca să mă convingă de *ceva,* sau să mă pună anume pe urmele lui... Dacă-și lăsa iscălitura, n-ar fi fost mai limpede! Oare încearcă să mă determine să iau din safe CODUL care nici nu există — să-l mut în altă parte, iar el să profite? Are posibilitatea de a mă urmări? Facilă idee, totuși, alta n-am, iar dacă stau să mă gîndesc, și noi am folosit aceeași tactică față de Klemnitzki, urmărirea lui, pînă ce va trăda singur locul unde e ascuns DOCUMENTUL.

Un joc între naivi, sau între oameni prea subtili?

Colonelul apăsă pe sonerie, ofițerul de serviciu se ivi.

— Cine te-a înlocuit azi-noapte, Kaizer?

— Locotenentul Krauss, Standartenführer!

— Ce face Krauss? Doarme? Trezește-l!

Ofițerul numit apăru în mai puțin de șase minute, perfect echipat și cu fața nebuhăită de somn.

— Krauss, cine a fost aici în noaptea trecută?

— Hauptmann Klemnitzki, Standartenführer! Avem ordinul dumneavoastră de a-l lăsa să circule la orice oră din zi sau noapte!

— Se înțelege de la sine, făcu Standartenführerul, reprimîndu-și un zîmbet acru. Nu-ți reproșez nimic. Altcineva a mai fost?

— Numai subofițerul care-l însoțea pe căpitan, Standartenführer!

— Perfect! Poți să pleci!

— Heil Hitler!

Rămas singur, colonelul ridică draperia și mai examină o clipă „zgîrieturile" lăsate de Suțu. Slab specialist și-a ales Klemnitzki. Dar dacă și-a ales anume unul neputincios, care să nu reușească?! Straniu! Herrgott! Poate că data viitoare, din pur humor, ar trebui să las safe-ul deschis, sau să uit pe birou cheile... Să mă ia dracul totuși dacă pricep cu ce fel de om am de-a face?

40. Cu toate că atmosfera devenise înăbușitoare, Standartenführerul Könike simți un fior de gheață în ceafă. În biroul lung, îngust, se produse un curent puternic între ușă și fereastră. Dincolo de gardul de sîrmă ghimpată ce ocrotea depozitul de carburant împotriva unei eventuale invazii de... blindate, plopii înalți legănau pe vîrfuri cîteva păsări leneșe, cu ciocuri subțiri, mult alungite, ușor coroiate. Könike nu avea idee ce fel de zburătoare pot fi acelea, iar de fiecare dată cînd voise să întrebe, simțise un fel de jenă.

Continua să stea în fereastră, cu spatele către birou, cînd spuse amabil:

— Mai închide ușa aceea, Klemnitzki. Nici d-tale nu-ți face bine curentul, dar unui bătrîn ca mine! Apoi se întoarse alene, studiat. Observînd fața încruntată, trasă acum, a falsului ofițer de tancuri, își zise că acesta, cu mutra lui de fanatic, ar face o frumoasă figură, sau figurație, în oricare din trupele foarte devotate Führerului. Pur și simplu Klemnitzki-Clementi își greșise cariera.

Colonelul făcu un gest larg de lehamite. Nu agrea fețele încruntate. Probabil procedase eronat mizînd pe acest Klemnitzki. Dar cînd nu procedase eronat? Se duse la safe, formă cele două cifruri „încrucișate" fără a se feri de ochii căpitanului, și scoase o sticlă și două pahare. Le umplu. Nu era cine știe ce licoare specială din „Deliciile adevăratului băutor" ci un Schnaps.

— Mulțumesc, eu, nu! spuse răgușit, dușmănos Klemnitzki.

— Am și țuică de Bârgău!

— Foarte mulțumesc, nu!

— Ca să fii cu totul penibil, ar fi trebuit să precizezi: nu beau în timpul serviciului.

— Păstrați băutura în casa de bani?

— Am răcit, nu știu unde și cînd, pe zăduful ăsta. Încă de la prima noastră întrevedere — atît de fructuoasă! — am prins slăbiciune pentru licoarea asta de Bârgău. Și de ce să n-o țin în safe? Dacă reușeai să-l forțezi în noaptea trecută, ți-ar fi prins bine, și d-tale, și borfașului care te însoțea. Imposibil să nu fi fost cît de cît emoționați, amîndoi... Numai că pentru a deschide un „Hermann", trebuia să faci rost de un specialist cu înaltă calificare, nu de un pîrlit.

Ia să vedem dacă va protesta! — gîndi curios Könike. Klemnitzki nu protestă ci bodogăni sumbru:

— Am nevoie de bani! Un zîmbet neplăcut îi schimonosi figura.

— Pot oricînd să-ți avansez cîte ceva, căpitane!

— N-am nevoie de mărunțiș! Îmi trebuie suta de mii!

— Cum?! Cîtă vreme nu ți-ai terminat treaba?

— Cîtă vreme adevăratul COD nu va fi în mîinile mele! ... Ar trebui să mă înfurii, Herr colonel! Ar trebui să las totul baltă! Pe cine ai încercat să prostești cu cele două CODURI false?

— Nu ridica vocea, prietene, mîrîi Könike. Ar părea ciudat, cui ar auzi, că aghiotantul se răstește la șef. Nu crezi? Poți fuma ... Poți bea ... Nu pot să-ți dau adevăratul COD, fiindcă nu-l am.

— Înseamnă că am dus tratativele pe o bază falsă!

— Totul e fals în această afacere, spuse încet, dar cu venin colonelul. Și lichidă un nou păhărel, fapt ce avu ca urmare un nou frison. Totul e fals — începînd cu dumneata! Ești un ofițer fals, și mă scutur de uimire că nimeni n-a observat încă, și tremur de groază la gîndul celor ce se vor întîmpla, dacă se află! Primul DOCUMENT e fals, iar al doilea, cel pe care pretinzi a-l avea Dumnezeu știe! Două CODURI sînt false, iar al treilea, care trebuie să-mi sosească din clipă în clipă, nu știu cum va fi, nu știu pînă unde vor împinge precauțiunea și secretul! Agentul care, aparent, trebuia să conducă acțiunea O, era atît de fals că putea de la un kilometru.

— Iar acum de la doi, rosti cinic Klemnitzki, iar zîmbetul acela odios i se întinse de la gît și pînă la rădăcina părului. Și adăugă: Agentul H-21, pe care Histapes trebuia să-l acopere, e și el fals?

— Exact asta mă mînie! Sînt, am impresia, singurul element real în acest dispozitiv încurcat de minciuni.

— Nu mă interesează cauzele mîniilor dv., domnule colonel. Am nevoie de banii aceia, și-i voi avea. Am nevoie apoi de un răgaz ca să dispar, și mi-l voi crea. Cînd trebuie să sosească adevăratul COD?

— Cu aproximativ două zile înainte de declanșarea acțiunii O. Și cum aceasta nu poate să întîrzie, aștept CODUL în orice clipă.

— Cine-l va aduce?

— Asta chiar că nu te privește!

Klemnitzki gîndea: Apropo de acest întreg angrenaj fals, și el minte al dracului de fals. Sau așa îmi pare mie *fiindcă eu știu adevărul?*

— Nu te grăbi, spuse Könike, observînd că *aghiotantul* se îndreaptă spre ușă. La urma urmelor ... (înjurătură de nereprodus) îmi ești inferior, și ai obligația de a mă scuti de situații neplăcute. Nu e un secret că primul DOCUMENT, cel fals, te-a dus direct la peștera lui Histapes — el săracul nu știa că are într-adevăr o peșteră, pardosită, într-adevăr cu șerpi veninoși!

— DOCUMENTUL era anume întocmit ca să-l poată descifra chiar și un orb beat turtă.

— Nu cred. Ai văzut peștera? E *falsă?*

— *No, sir!* Pe lîngă dv., este al doilea element într-adevăr real al combinației. Iar șerpii sînt mai reali chiar decît e necesar. Deci încă un element, dacă separăm cobrele, de peșteră. Trei elemente! Pe trei elemente se poate clădi orice, chiar și un nou univers.

— Mă bucur că ți-a revenit *la joie de vivre!* Ei bine, vei organiza *vizionarea festivă* a peșterii. Să bem pentru asta!

— Nu înțeleg!

— Nu înțelegi? Mă mir! Un om atît de întreprinzător! Hm! Ia spune-mi, cum se numesc păsările acelea ce-și fac veacul în plopi?

— Mierle de piatră.

— Mierle de piatră? Ai înnebunit.

— Este primul nume de pasăre care mi-a venit în minte. Oricum, e mai interesant, decît cioara. Despre ce vizionare festivă ați pomenit?

— De atîta încîlceală, secretul a răsuflat. Normal. Autoritățile doresc acum să știe ce este cu lucrările noastre atît de secrete din Cheile de Sare. Le vom arăta peștera cu șerpi, explicînd că lucrările secrete nu sînt decît fantezia, regretabilă, a unui bogătaș sonat, Histapes.

Klemnitzki pocni din degete, iritîndu-l pe colonel.

— Cît rafinament! Și cine va fi dispus să creadă prostia asta?

— Cine va fi invitat la vizionare, va fi foarte dispus să creadă orice! Generalul Dolăneanu i-a dat ordin Chestorului Mălai să scotocească. Mălai va crede tot ce îi

vom spune. Cu ochii închiși. Destulă vorbărie! Klemnitzki, întocmește lista cu invitații!

— Foarte bine. O aduc peste șase ore.

— Prea tîrziu. Festivitatea are loc poate chiar mîine, o conduci personal. Lista o faci acum. Te înființezi cu ea peste punct zece minute.

— Nici chiar așa, mîrîi Klemnitzki. De ce peste zece minute, și nu imediat? Iată, în fruntea listei îl pun pe prefect! Pe Dolăneanu.

— Ce prostie! Generalul nu se va deranja. Nu ți-am spus că l-a însărcinat pe Mălai să ancheteze și să prezinte un raport . . . liniștitor?

— Dacă Mălai e atît de ușor de convins, ce rost mai are această hilară vizionare festivă? Invitați-l la o partidă de „Blonde cu unghii acaju", și convingeți-l cu această ocazie. Lui îi plac „blondele" dizolvate în pahare!

— Dar ce ai împotrivă — se ridică Standartenführerul — ca peștera lui Histapes să fie vizitată și văzută de niște ochi în plus? Sau te pomenești că minți, că nici pe aceea n-ai descoperit-o?

— Sau poate mă prefac, iar în realitate îmi convine de minune să vină acolo cît mai mulți, replică Hauptmann-ul pe un ton ciudat. Bine! Îl șterg de pe listă pe Dolăneanu, și-l pun în cap pe Mălai.

— Logic. Chestorul abia așteaptă să vadă șerpii.

— N-are să-i prea vadă. Cînd va fi sus la peșteră, va fi beat ca o pestelcă. Adaug, printre polițiști pe distinsul inspector Tibi Tulea, omul preferat al lui Mălai, și în *foarte bune relații* cu serviciile „noastre".

— La ce faci aluzie?

— La nimic. Hm! Pe cine să mai pun?

— De pildă din partea Primăriei . . .

— Aș formula altfel: din partea cetățenilor. Pe domnul Fischer, patronul faimosului „N-Y".

— De ce tocmai Fischer?

— Se bucură de influență, e apreciat și de români, ca și de germani. Prezența lui e un fel de garanție . . . garanție că vizionarea se va transforma în picnic.

— Unde naiba vrei să ajungi, căpitane?

— Am spus că Mălai nu va izbuti să vadă prea bine șerpii, din cauză că va fi în stare de ebrietate. Cu ajutorul patronului Fischer, care, sau mă înșel teribil și trebuie

să fiu de îndată pensionat, sau va pune cîteva slugi să ducă sus ranițe și panere încărcate cu chifteluțe și sticle. Va fi un argument zdrobitor întru reușita vizionării.

— Cîteodată ai și idei valabile, Klemnitzki.

— Mulțumesc. Sper să vă conving pînă la urmă că am idei valabile *totdeauna*. Fiind vorba de peștera lui Histapes, nu pot să lipsească nici cei doi critici de artă, prietenii lui intimi. Ei vor reprezenta . . . să zicem . . . cultura.

— Fie. Dar cum îi cheamă?

— Mă voi interesa, dar ce importanță are? În continuare . . . în continuare, îl trec pe listă pe Sturmbannführerul SS Sigmund Oberg, cunoscut sub poreclele Chocolat, Sony, sau Ion Coțoban, dansator la „N-Y".

Könike oftă.

— Da, ce să zic! Secretul a fost perfect păstrat!

— Nu vă neliniștiți, colonele! Nătărăii care se adună să vadă infamia aia, „La Goulue dansează cu Chocolat", nu știu că pentru ei se produce un distins ofițer de la contra-spionaj, că, dacă ar bănui, sau numărul spectatorilor s-ar tripla, sau n-ar mai veni nici unul, nu știu. Sînteți de acord cu prezența lui Chocolat?

— De ce nu? Sub ce nume îl pui pe listă?

— Ion Coțoban. Simplu cetățean român. Vă place formula? Colonelul nu răspunse. Klemnitzki continuă: În sfîrșit, dar de fapt în primul rînd, vă trec pe listă pe dumneavoastră!

— M-aș lipsi bucuros de plăcerea acestei expediții, protestă Könike.

— Vă cred. Și eu m-aș lipsi. Dar cine să reprezinte partea germană mai bine decît un ofițer superior, cu prestanța dv.? Un altul, un naiv din Wehrmacht? Care, în neștiință de cauză, prin cîteva cuvinte nesăbuite să dea totul peste cap? Putem oare lucra la întîmplare?

— Voi medita, spuse aproape în șoaptă Könike.

— Nu e cazul să meditați, replică Hauptmann-ul, iar vocea i se schimbase, torcea ca o mîță. Există un motiv extrem de important pentru care trebuie să fiți de față. Este foarte probabil că polițiștii, Mălai și Tulea, mă vor recunoaște, m-am ciocnit de mai multe ori cu ei și sîntem vechi *prieteni* . . . Cine le poate șopti, în acest caz că de

fapt, sînt colaborator al dv., agent secret, infiltrat sub înfățișarea detectivului particular Clementi? Vor fi încîntați să afle . . .

41. Tibi Tulea îl opri la un colț de stradă pe David Clementi.

— Și, zi-i, șmechere, credeai că nu te-am mirosit?

— Ce ai mirosit, Tulea, întrebă detectivul, îndepărtîndu-se instinctiv de botul inspectorului care emana un amestec pestilențial de duhori, băutură, țigară și dinți de multă vreme nespălați.

— Că ești agent neamț, amice!

— Și de-aia, *amice*, m-ai convocat de atîtea ori la poliție?

— Dar ce „paravan" mai bun aș fi putut să-ți ofer? Mărturisește că am lucrat inteligent! Dai ceva de băut?

— Poți să aștepți mult și bine, pînă ce Soarele se va răci. Nu, Tulea, nu dau de băut canaliilor, și nu ciocnesc cu ticăloșii.

— Bagă de seamă, îi aruncă din urmă cu glas pițigăiat și veninos gangsterul ratat. Se întoarce ea, roata! Și atunci, nu-ți va mai folosi la nimic că ai lucrat pentru nemți!

— Dar ție?! replică peste umăr Clementi.

Merse înainte sub lumina puternică a soarelui. Am iubit orașul acesta, gîndi. Orașul acesta în care mi-am găsit vremelnic adăpost. Însă acum orașul, cu străzile lui, cu clădirile, copacii, oamenii, cîinii lui, nu mai zîmbește către mine, ci parcă se strîmbă! Acum nu e departe de mine gîndul că un astfel de oraș, în care viermuiesc atîtea jigodii, merită să fie lovit de trăsnet! Dar poate că răul e în mine, poate gîndesc așa pentru că am legat orașul de planurile mele de răzbunare. Răzbunarea, în sensul biblic, nu tămăduiește nimic . . .

Merse mai departe. Un cîine înalt, costeliv, înainta pe mijlocul străzii. Încetini fuga lui pentru a-i arunca o privire tristă, cîinească, flămîndă, lui Clementi. Parcă ar fi întrebat: *N-ai vrea să fii stăpînul meu?*

O nostalgie chinuitoare îl cuprinse iarăși pe Clementi. Privirile sale lunecară în sus, către munți. Acolo, în Cheile de Sare, se zbate între dilemele sale Maximilian

Clemir. Acolo trăiește în libertate Lupul Șchiop, și-n preajma lui își trasează cărările enigmaticul Paul Delun . . . Dar deodată Clementi își ridică sprîncenele, ochii i se adînciră de ură. Tot acolo trebuie că se află șerpii veninoși ai lui Histapes, jivinele acelea odioase. Chiar dacă viperelor și cobrelor li se va sfărîma capul de o mie de ori, văzduhul Cheilor de Sare nu va mai fi niciodată la fel de limpede ca înainte. Există întîmplări ce pun pecete definitivă asupra unui loc.

Însă ce garanții existau că șerpii veninoși vor pieri? Făpturile foarte hîde mor greu . . . dacă nu cumva sînt nemuritoare! Din motive nu foarte clare, natura ocrotește urîțenia, cruzimea, bestialitatea. O rîndunică pe care o abați din zborul ei, cade și moare. Un șarpe strivit, învie, se regenerează, se înmulțește iarăși. Și așa e de cînd lumea, conchise pesimist Clementi. De mirare că pe pămînt mai trăiesc și alte ființe, în afară de cobre!

Băcanul Pop îl întîmpină în prag, frecîndu-și mîinile.

— Se retrag iar! murmură.

Clementi își miji ochii, încercînd să stingă din adîncul lor tristețea, ura, pesimismul.

— Te pasionează politica, domnule Pop?

— Nu prea, domnule detectiv, nu prea! Comerțul nu se împacă el cu politica, și-apoi, de-o bere, de-o sardea, de un cîrnaț, au cu toții nevoie, și români, și nemți, și chiar franțuji, deși eu încă n-am văzut franțuz bînd bere, și în general n-am văzut nici un franțuz. Ce fel de oameni sînt?

— Eh, citește-l pe Gaston Leroux, poate afli cîte ceva de acolo, răspunse fără chef Clementi.

— Sînteți foarte obosit, să vă aduc un păhărel, spuse băcanul. Atenție, trei în uniformă de-aia, SS, se află în odaia din spate!

— Eu n-am nici un motiv să mă tem de nemți, ripostă Clementi și se duse la telefonul din colțul băcăniei. Îi răspunse Clem. Deși se afla peste drum, vocea ei suna de parcă s-ar fi aflat pe banchizele Groenlandei. O întrebă dacă a mîncat și-i zise să coboare la Pop.

Ofițerii gustau cîte ceva. Unul dintre ei era bătrîn și gras iar uniforma i se potrivea exact ca nuca-n perete. Acesta era profesorul de fizică Nefsger, de la Universitatea din Tubingam. Venise să facă „ordine" la depozitul

de carburant. Nici unul dintre nemți nu-i acordă atenție lui Clementi care ocupă o măsuță, în așteptarea secretarei. Cînd apăru Clem însă, ofițerii mai tineri ridicară privirile — făcea parte din onoarea lor de bărbați! Savantul nu clinti. O femeie! La ce poate servi o femeie, dacă nu e nici măcar laborantă — și chiar atunci, doar încurcă lucrurile!

— După ce terminăm masa, spuse Clementi, încearcă s-o vezi pe Dorina Giman. Spune-i că e tocmai momentul să dispară. Dacă nu te crede, sugerează-i că îi este în pericol nu cariera, ci viața. Dacă nu te crede nici atunci, spune-i că Chocolat o va ucide.

Detectivul coborî ochii și observă mîinile secretarei așezate cuminte pe marginea mesei. Avea unghiile tăiate scurt, ai fi zis că-s roase pînă la sînge, și Clementi constată mirat că nu-și mai amintește ce înfățișare aveau degetele fetei în ziua celei dintîi vizite la „Filială" cînd era *încă* balerină: avea unghii de vampă sau de secretară conștiincioasă?

Apoi detectivul remarcă expresia stranie de pe chipul secretarei.

— Ce este, fetițo, ai mutra unui om foarte deștept care întîlnește pentru întîia oară un om foarte prost. Ce s-a întîmplat?

— Mă și întrebam ce fel de om îi fi fiind, șefule? răspunse ambiguu Clem. Cum adică *să dispară?*

— Cine să dispară? întrebă detectivul, puțin năucit.

— Nu era vorba, parcă, despre La Goulue? Cum să dispară o fată cu părul atît de aprins?

— Să-și pună mustață! răspunse spontan Clementi.

— Cam greu. Nu cred că știe să se deghizeze ca *alții.* Îl privi pe Clementi, și sîmburii verzi din ochii ei aveau lumina puțin tulbure a smaragdelor. Detectivul tuși, stînjenit fără vreun motiv evident, și din cauza asta se și cam enervă. Sorbi încetișor din berea nemțească, excelentă, și în loc s-o ia pe ocolite, *doucement,* așa cum se pregătise, grăi brutal:

— Și nu numai La Goulue! Mîine sau poimîine și eu plec... (Dar nu specifică unde. Poate ar fi trebuit să adauge: Pe lumea cealaltă.) Prin urmare, și tu, Clem,

secretara mea, va trebui să dispari... Zîmbi, simțind cît de nepotrivită, de nătîngă, îi este imitația aia de zîmbet, și ascultă preț de o clipă un vînt ce se încîlcise în salcîmul din fața ferestrei.

La cealaltă masă, a nemților se mînca temeinic, venea parfum de frigărui, de murătură; numai fizicianul, savantul, mestecа leneș, și la ce-i zburau gîndurile? La atomi? La fisiunea atomilor? Sau la nimic?

Clementi adăugă:

— Îți voi da bani. Cel mai bine ar fi să te duci la București.

— *Cui mă lași?*

Obrazul ei *nu* fu străbătut de spasme, buzele (prea subțiri!) *nu* tremurară. Însă cele trei cuvinte, fiecare alcătuit nu din mai mult de o silabă, îi dădură o jale lui Clementi.

Se strădui să rămînă impasibil.

— Te rog să înțelegi, Clem. *Vine* frontul. E tocmai momentul să ne punem la adăpost.

— Tu te vei pune la adăpost?

— Bineînțeles. Tot omul cu scaun la cap va proceda astfel. Scapă cine poate, cum ziceau grecii, latinii, saxonii, și chiar gepizii.

— Ce se întîmplă cu tine, șefule, că astăzi faci o conversație atît de agreabilă?

Băcanul Pop în persoană se deranjă să le aducă mîncarea, și iată de ce. Alături de delicatesele pentru stomahuri fragile, se strecuraseră și feluri dure, printre specialitățile casei figurînd tocana sau friptura de berbec și oaie. Aceste mîncăruri grase, sățioase, erau ca anume croite pe gustul căruțașilor care-și opreau vehicolul după colț și trăgeau la băcanul Pop să pilească și să mănînce una bună, care „să țină" măcar cîteva ore! Or, ca venind în întîmpinarea zilelor grele, Clementi, pentru care mielul, berbecul, oaia, gătite cum se cuvine, erau o desfătare, și nicidecum mîncăruri „grele", comandase patronului o friptură solidă, grasă de berbec, cu murătură, ardei, și vin. Băcanul Pop știa să aprecieze un adevărat gurmand. Aroma penetrantă și apetisantă a berbecului fript, se răspîndi în mica încăpere. Cei doi nemți mai tineri frecară scaunele sub șezuturile lor solide, și după ce se fojgăiră astfel, îl apelară pe patron. Un minut mai tîrziu Pop se apropie de masa

lui Clementi, arătîndu-și, într-un zîmbet, toți dinții, inclusiv dinții lipsă. Mai ales aceștia. Se confesă:

— S-au interesat, „dumnealor“, ce amniroasă atît de bine, și au cerut și ei. N-am știut cum să traduc berbec în nemțește...

— Widder. Der Widder, îl lămuri detectivul.

— Așa? Fie și Bitter! Vă place specialitatea casei, domnișoară?

Clementina, care din pur spirit de contradicție, ceruse tocană, înghiți ce avea în gură și răspunse.

— Eu pot să mănînc orice. Am stomac de struț.

Băcanul Pop luă la inimă afrontul.

— Nu e chiar complimentul la care mă așteptam, domnișoară. Apoi se mai dessșifonă: Să le torn un pic de otravă în berbec, domnu Clementi?

— Nu mai face pe partizanul, replică detectivul. Ține cont că unul din ei vorbește la sigur limba noastră, mai bine decît noi doi la un loc!

— Încîrligată glumă, consideră băcanul Pop, și se rostogoli către afacerile sale.

O jumătate de oră mai tîrziu Clem se întoarse la birou și începu să-și privească lung, cu tăcută deznădejde, mîinile ei neîngrijite, cu unghiile roase, cu pielița crescută împrejurul unghiilor. S-ar zice că nimic din tot ce încercase în cursul vieții nu ieșise bine! În biroul „Filialei“ Agenției Lăzău era în momentul acela o liniște mai adîncă, dacă e posibil, decît în *Defence Maps Room* — Camera Hărților Apărării — în momentul cînd ofițerii britanici, aflînd că Hitler contramandase „Operațiunea Seelowe“ (invadarea Angliei), plecaseră *in corpore* să se destindă la o partidă binemeritată de cricket și whisky. Să-mi fie iertată această comparațiune nepotrivită și pedantă!

Dar de ce chiar nepotrivită? Oameni sîntem cu toții.

Ah, da, își aminti Clementina, îi reușise totuși ceva! Cu ani în urmă, pe cînd era elevă, pornise la pădure cu un grup și acolo se apucaseră să construiască o colibă. Coliba se prăbuși îndată. Atunci Clem făgădui să ridice un foc mare — și colegii rîseră de ea, nu fără motiv, fiindcă eleva, fragilă pe-atunci, cu mîini subțiri, palidă și neajutorată, habar n-avea cum se face un foc de tabără și chiar cu prilejul acelei excursii se făcuse de rîs confundînd o coțofană cu privighetoarea. Și totuși, la cel

dintîi chibrit aprins, rugul înjghebat cu stîngăcie de Clem, izbucni, învăluindu-se în elastice, înalte, frumoase flăcări. Da, tot îi reușise un lucru în viață: iscase un foc!

Dar mai tîrziu... Își ratase marea carieră de mică vînzătoare de prăvălie, preferînd o meserie mai cu ifose, cea de „artistă“, sacrificată, în încercarea de a clarifica, sau răzbuna, condițiile morții lui Pavel Danciu-Bursucu. Nu clarificase și nu răzbunase nimic, și la drept vorbind acum nu mai simțea nici un fel de poftă de răzbunare, totul îi părea prea îndepărtat și stupid! Și iată, acum scurta carieră de secretară a unei agenții de detectivi, lua sfîrșit! Nici n-ar fi fost în stare să precizeze cum și cînd anume, se integrase în acest straniu și periculos angrenaj, — o hidră monstruoasă care o putea sugruma în orice moment.

Să *dispară?* Da, să dispară, ușor de spus, dar... Și exact în clipa în care se înșiruiau în mintea ei aceste trei puncte, în turnul Primăriei începu să urle sirena, iar pe masă, în fața lui Clem se porni să zbîrnîie telefonul. Avu mare poftă să nu se atingă de el, totuși îl ridică. Se atașase, într-un timp atît de scurt de meseria asta dubioasă a ei!

— *Alio*, sună vocea molatică a cabanierului Dragoș. Agenția Lăzău?

— Da, „Filiala“ Agenției Lăzău, răspunse secretara.

— Săru-mîna *domnișioară Clementina!* Ce e nou pe la dumneavoastră în oraș?

— Ca noutate de ultima oară — alarmă!

— Vai! Să ascult puțin, poate se aude pînă aici sirena... Parcă se aude...

— Cu cine vorbesc? îl întrerupse Clem, deși recunoscuse prea bine glasul de clarinet îndoit al patronului de la BLANCA.

— Păi, cum cu cine, cu Dragoș... Domnul Clementi e pe-acolo, dacă nu vă supărați? Am ceva pentru el... Nu e acolo? Dar unde? Cînd a plecat?

— De vreo cîtva timp, și nu știu unde!

— Stați o secundiță, nu închideți! Știu că domnul Clementi are încredere în dumneavoastră și că pot să vă încredințez ceva *impiortant*. Iată ce, pe-aici a apărut iar persoana aceea, Paul Delun... Domnul Clementi se interesează mult de el.

— Am să-i transmit, zise secretara și trînti receptorul. Dar ca un făcut, aparatul începu iar să se zgîlțîie.

— Colonelul Könike la aparat! Cu căpitanul Klemnitzki, domnișoară!

— N-avem nici un fel de Klemnitzki aici!

— Ah, ah! Dar domnul Clementi e acolo? Nu? Unde e?

— De unde să știu eu pe unde umblă șeful? Poate e la femei!

La capătul firului se auzi un behăit, dar poate că era un fel de rîs.

Clem rămase cu receptorul în mînă, apoi, cu un zîmbet șiret, dar timid, făcu legătura cu BLANCA.

— Domnule Dragoș! Aici e... Spuneai ceva despre Paul Delun. Poți să mi-l dai pe fir?

— Ce rău îmi pare! Domnul Delun a plecat la plimbare cu domnul maior Clemir și cu încă un domn... Nu, habar n-am în ce direcție... Ce să-i transmit?

— Dacă ești amabil, să sune „Filiala".

— Dar nu coborîți în adăpost?

— Nu mă ostenesc... Vor trece ca totdeauna mai departe...

Însă nu trecură „ca totdeauna". Din gura adăpostului colonelul Könike numără douăzeci de bombardiere „Halifax", în formații de cîte trei, înconjurate de puncte argintii care nu puteau fi decît avioane de vînătoare, sau năluciri ale minții colonelului.

Bătrînele Krupp 88 începuseră să scuipe în direcția lor. Printre bombardiere, bulgărașii exploziilor, păreau fără importanță de aici, dar Könike, el care zburase nu odată în condiții dificile, știa cum vibrează și se cutremură și geme un avion, chiar și cînd un proiectil a.a. explodează la o anumită distanță. Könike avea pică și invidie pe aviatori: ăștia da, bărbați! Alți doi ofițeri se aflau în preajma Standartenführerului, fără a îndrăzni să comită lașitatea de a se pune la adăpost înaintea superiorului lor.

Cînd primele explozii făcură să se cutremure văzduhul din preajma depozitului, un zîmbet tragic schimonosi chipul îngust și dur al lui Könike: Deci ne-au reperat! Ei și ce, cu cît mai repede... cu atît mai bine!

Pe cer, în sfîrșit, un „Halifax" fu lovit. Începu să lase o dîră neagră de fum, și plonjă lin, mergînd să moară undeva dincolo de oraș, probabil în pădurea Baciului.

După terminarea raidului, Fischer îl sună imediat pe fratele său.

— Heil Hitler!

— Cretinule!

— Merçi, asemenea! Cum e la tine pe-acolo?

Könike urlă:

— Dar ce, stai cu storurile trase? N-ar strica să te repezi să constați cu ochii tăi! Dacă nu cumva ți-e frică să vii pînă aici!

— Nu glumi, Marian!

— Asta nu e o glumă, bunul meu frate! În nici un caz o glumă! Depozitul e pe trei sferturi distrus, însă secția cu material fisionabil pentru „arma de răzbunare" a rămas ca prin minune neatinsă.

— Slavă domnului! Asta e important! Dar ce zici de baterii? L-au ras pe unul! Am să transmit la Berlin.

— Nu te grăbi, sau grăbește-te foarte tare. Peste un ceas are să vină altă serie. Poate că următoarea bombă va distruge restul depozitului, dacă nu cumva și „New-Yorkul"!

— De unde știi că vine altă serie?

— Am așa o mîncărime... să-ți spun exact în ce loc?

— Și mîncărimea de piele nu ți-a dat ghes să alarmezi pe cei din *Luftwaffe?*

— *Luftwaffe*, triplu idiot ce ești, are propriile sale posturi de observație, propriile sale e c r a n e, dar colonelul Saike a considerat că *Messer*-ele sale, dintre care jumătate sînt în revizie, n-aveau nici o șansă în fața unei formații inamice atît de masive. Mi-a promis însă, solemn, că viitorul raid va fi întîmpinat cum se cuvine.

— În acest caz ar trebui să fii mai vesel!

— Sînt vesel! Ha! Ha! Ai auzit cît sînt de vesel? Comunică la Berlin întreaga mea veselie. Adaugă, de asemenea, că eroii colonelului Saike îi transmit mesajul lor de credință Reichsmarschall-ului Goering personal.

— Tu ți-ai pierdut mințile, Gustav!

— De ce, Uggo? Ți-am spus, ridică storurile, scoate nasul pe fereastră, și privește spre sud. Ai să observi, nu tocmai departe, o coloană de fum înaltă de un kilometru. Sus în capătul coloanei plutește către eternitate cenușa, sau sufletul, sau amîndouă, a patrusprezece oameni de-ai mei.

— De ce n-au fost în adăpost?

— *Au fost.* Dacă rămîneau la aer curat, poate scăpau. În fundul adăpostului a explodat, „prin corespondență" o tonă de trotil.

— Nebunie curată! Ce căuta trotilul în adăpostul antiaerian?

— Nu știu. Nimeni nu știe. Asta face parte din planurile diabolice ale predecesorului meu, colonelul Stumpf, sau ale genialului inginer Klemnitzki, sau poate chiar a căpitanului Klemnitzki.

— Unde e blestematul ăsta de „căpitan"?

— Habar n-am! Poate și el a murit, sau poate pregătește „vizionarea festivă" a peșterii lui Histapes, conform ordinului RSHA. Te voi ține la curent, fiindcă și tu faci parte dintre invitați.

— Eu nu vin acolo, Gustav!

— Laș nenorocit! Acum sînt convins că nu înregistrezi convorbirea noastră, ca să nu te faci de rîs.

— Cum îți închipui că...?

— Ia mai lasă! Ai să vii acolo, sus, Uggo! Dacă nu vii de bunăvoie, trimit un pluton să te aducă. Ai să vii; și în acest scop, pregătește-i pe cei mai solizi băieți ai tăi să care la peșteră mîncare și băutură, din belșug.

— Ești complet nebun.

— Greșești, Uggo. De ce să scoată mereu alții și alții castanele din foc? De ce întotdeauna alții, iar tu, nici măcar o dată?! Înțelegi? Să nu mai îndrăznești să spui *nu!* Crezi că eu n-am fir la RSHA?

Imediat după asta, pe Könike îl sună generalul Dolăneanu, prefectul. Glasul îi vibra cumva moale, parcă disprețuitor.

— Hai noroc, colonele. Mă bucur că ești teafăr... Nu, chiar mă bucur... Conform tradiției, și a legii, trebuie să mă deplasez la locul unde s-a prăbușit avionul britanic, să constat... Nu știu exact ce trebuie să constat, dar *am să constat.* Catastrofa fiind consecința tirului artileriei germane, bănuiesc că ar fi bine să mă însoțești...

— Nu doriți să constatați mai întîi catastrofa de la depozitul nostru? întrebă glacial Könike.

— Nu. Depozitul vostru e secret, și nu vreau să fiu catalogat mai tîrziu, de cine știe ce cap mare drept spion. Trimit mașina să te ia, plecăm imediat în pădurea Baciului. Pompierii și paza sînt deja acolo.

— Mulțumesc, spuse Könike. Am mașina mea.

Marele „Halifax" nu se prăbușise ca un bolovan, ci, cuprins de flăcări, planase lin, parcă ar fi încercat să aterizeze, exact în mijlocul pădurii. Aripile, intacte, tăiaseră literalmente copacii, pe o distanță de o sută de metri. Luînd contact cu solul, bombardierul se dezintegrase.

Cînd Dolăneanu, Könike, și Chestorul Mălai ajunseră pe un drum de țară la fața locului, resturile fumegau încă, iar băltoacele de plumb topit încă nu se solidificaseră.

Mirosea cumplit a ars, a carne omenească arsă. Nici unul din cei patru sau cinci membri ai echipajului nu se salvase. Cu toată intervenția pompierilor, era imposibil să stai în apropierea resturilor carbonizate. Ajutîndu-se de un arac lung, unul din gardieni își făcea de lucru, adunînd de la distanță o grămăjoară informă ce putea fi orice.

— Tu ce faci? se strîmbă Dolăneanu.

— Acolo e creierul unuia dintre piloți, domnule general, raportă gardianul.

Prefectul se uită urît la el.

— Lasă!

— A fost și acela om, domnule general, spuse gardianul, cu tristețe, și-și continuă jalnica ocupație.

Prefectul se îndepărtă, fără să mai zică nimic. Țeapăn, Könike aștepta într-o latură, parcă străin de toate. Pădurea, în profunzimile ei, vuia misterios și etern. Numai porțiunea, lată de vreo treizeci de metri, lungă de o sută, părea omorîtă pentru vecie. Acolo „aterizase" avionul.

42. În aceeași zi Uggo Könike-Fischer trimise la Berlin o nouă informare: se fundamenta necesitatea înlocuirii urgente din toate funcțiile a fratelui său Standartenführerul SS Marian Gustav Könike. Îl acuza de lipsă de loialitate față de Reich, ceea ce echivala cu înaltă trădare. Sau și mai rău. Dar ce poate fi mai rău?

După douăzeci și patru de ore, Sturmbannführerul SS Sigmund Oberg, alias Chocolat, alias Sony, alias Ion Coțoban, primi ordinul de a-l aduce neîntîrziat, pe Könike, la Berlin, sub arest, cu un Heinkel pus la dispoziție de colonelul Saike, din *Luftwaffe*.

Imediat după descifrarea mesajului (acesta fusese recepționat la centrala de la „N-Y") Chocolat se duse acasă, o găsi pe La Goulue, partenera sa din marele spectacol, o pupă tandru pe frunte, trecu în spatele fotoliului în care fata frunzărea un roman de N. Batzaria, și o împușcă în ceafă, fără să-i tremure mîna, cu un singur glonte din Walther-ul său ofițeresc. O ridică în brațe — fata încă nu murise — și-o azvîrli pe canapea. Se spălă la chiuvetă de cele cîteva picături de sînge care-i pătau palma imaculată. Telefonă direct la biroul lui Fischer, dar cum nu i se răspunse, formă alt număr de la „N-Y" și „frumosul" Dady Berca îl informă că patronul plecase sus, la BLANCA, împreună cu colonelul Könike, și cu alții, într-un fel de „inspecție". Maiorul SS înjură sălbatic, apoi înjură încă o dată cînd o văzu pe Marcela Muki, una dintre amicele Dorinei Giman. Intrase în casă tiptil, ca o pisică.

— Ce face Dorina, doarme la ora asta? se miră, naivă, Marcela.

Într-adevăr, sîngele se scursese pe canapea către perete, și din ușă Marcela nu vodea decît parțial profilul celei care fusese o femeie frumoasă, delicată, și urmărită de mare ghinion. Și mai fusese, scurt timp, vedeta speluncii, „N-Y".

Această baletistă, Marcela Muki, nu excela prin spirit de observație și probabil prin nimic, nici măcar prin temperament, deși depunea eforturi. Ea continua să se apropie, ca o mîță, de canapeaua pe care „dormea" La Goulue. Maiorul Sigmund Oberg, din SS, o împușcă folosind pistoletul său cu surdină, fără să ezite, fără să-i tremure mîna, și fără să treacă prin acea stare ce se numește, atît de nepotrivit, regret inutil.

Nici n-ar fi avut timp, după cum nici Marcela n-a avut cum să înțeleagă ce se întîmplă în infinit de scurta fracțiune cînd privirea ei se confruntase cu privirea oarbă a pistoletului.

Chocolat nu se preocupă să șteargă amprente, sau alte urme, toate acestea erau fleacuri, să-și bată capul poliția locală dacă are chef, însă n-are să aibă, el, Oberg, a doua zi trebuia să fie departe, în capitala Reich-ului. Acum, arestîndu-l pe Könike, și predîndu-l cui trebuie la Berlin, se va reabilita parțial, spera el, pentru rușinoasa pierdere a DOCUMENTULUI.

Oberg nu era decît un fanatic mărginit. Poate că în alte condiții ar fi ajuns un remarcabil dansator într-un teatru de varieté. Dar pentru a dansa nu e nevoie de cine știe ce inteligență. Așa se zice. A nu se confunda inteligența cu talentul. Am lungit-o aici, de fapt încercam să spun că nici o clipă maiorul SS Oberg nu s-a gîndit, că, imediat după predarea lui Könike, ar fi posibil să fie „reținut" și el.

Rapid, el aruncă țoalele sale civile, bine croite, și intră în uniforma de Sturmbannführer SS, își aranjă ținuta în oglindă, era zvelt, drept, impecabil, puse în buzunar bani, verifică toate celelalte buzunare, verifică actele, înlocui în Walther cele două cartușe consumate. Și părăsi pentru totdeauna casa în care trăise cîteva luni cu Dorina Giman pe care o împușcase mai înainte. După colț îl aștepta mașina colonelului Saike, iar în automobil, dată fiind importanța evenimentelor ce se derulau, se afla colonelul-pilot Saike în persoană.

Imediat ce Oberg se instală în automobil, Saike îl concedie pe șofer, trecu la volan, dar înainte de a demara îl strecură sever cu privirea pe Oberg. Colonelul, în vîrstă de patruzeci de ani, suplu, perfect antrenat, vegetarian deasupra, avea privirea pătrunzătoare ca lasserul. Numai că pe atunci nu prea se cunoștea lasserul, așa că renunț la această comparație.

— Ce e cu tine, Sigmund? Te știam om minuțios!

— La ce vă referiți, domnule colonel?

— Pe arătătorul mîinii drepte ai o pată de sînge!

Pata era minusculă. Chocolat o descoperi greu, dar

surprins. Își spălase labele cu îngrijire. Luă batista, scuipă discret pe deget și începu să frece locul. Sîngele se ștergea greu. Acesta nu e un simbol. Saike, falcă pătrată și nas lung ce aproape o atingea, urmări cu dispreț această operațiune. Totuși, aparent, ochii aviatorului erau pustii, de sentimente, și de resentimente. Vocea lui era neutră.

— A trebuit să-ți împuști nevasta?

— Pentru Dumnezeu, să ne grăbim, domnule colonel! Vă rog! Cine știe în ce constă „circul" pe care l-a organizat trădătorul Könike sus în munți!

Mercedes-ul se smuci.

— Fii atent! făcu aviatorul. Cuvîntul *trădător* n-a fost formulat! În fond, pe cîte am înțeles, și tu porți vina semi-ratării acestei *acțiuni*, despre care de fapt eu nu știu nimic.

În Oberg se trezi imediat esesistul: acest colonel din Luftwaffe nu-i era superior!

— Nici nu trebuie să știți! Acțiunea se va desfășura normal, nimic nu e ratat. Vă rog să nu mai vorbiți despre asta.

— Te rog, fii atent la ton. Nici pe tine nu te așteaptă un fotoliu foarte comod la Berlin!

— Nu-mi purtați de grijă. Dacă n-ar fi avut încredere în mine, nu primeam misiunea de a-l umfla pe Könike.

Saike rînji. Nasul îi atinse bărbia.

— Pe cîte am înțeles eu, totuși nu e vorba de o arestare. Trebuie să ajungem în capitală, Könike, tu, și *eu*.

Aceste cuvinte sădiră totuși în mintea săracă a lui Chocolat o mică îndoială. Ciudată poveste. Eu trebuie să-l predau pe Könike. Dar dacă, la rîndu-i, Saike, a primit ordinul să mă predea pe mine? Apoi respinse acest gînd pesimist: Nu se poate! Un *simplu* ofițer din Luftwaffe, *nu poate* aresta un Sturmbannführer!

Saike, deși vegetarian, părea să fie și cinic. Și în plus, părea că nu face nici o diferențiere între SS și *restul* trupelor. Mormăi:

— Înțelegi! Tu n-ai autoritatea necesară pentru a-l escorta pe un om de talia lui Könike! Trebuie să fie cineva cel puțin egal în grad. De aceea eu voi pilota avionul. De fapt voi fi copilot, pe scaunul din stînga va fi Oberleutnantul Madaus. Eu voi fi mai mult cu ochii pe Könike. Și pe d-ta.

Oberg nu credea mai nimic din ceea ce îndruga Saike.

— N-am primit instrucțiuni în acest sens. Nu mi s-a spus că trebuie să ne însoțiți. Cred că mai curînd vi s-a făcut dor de o plimbare pe Unter den Linden, în direcția Arcului de Triumf. Saike nu răspunse. Învîrtea cu precauțiune volanul pe serpentine. Totdeauna preferase volanului manșa, și se gîndea cu jale că datorită vîrstei va rămîne curînd un simplu terestru, doar cu volanul. Oberg-Chocolat, consideră tăcerea sa drept o capitulare și continuă: Observați cît sînt de politicos, pomenind de o simplă „plimbare". Aș fi putut zice că vi s-a făcut dor de bordelurile de pe Badstrasse ... Sau aveți cumva acces la „Salonul Kitty"? Nu cred. Acolo nu intră *oricine*.

— Impertinența d-tale, Oberg, este o impertinență de repetent. Te știu. Nu pe d-ta personal. Dar toată viața m-am frecat de inși care îți seamănă leit: repetenții. În toate privințele. Cînd ai fost primit în SS, cînd ai căpătat „gradul" de spion, ai fost convins că ai *totul*. Dar pînă la urmă, tot repetent vei rămîne. De fapt, *ai și rămas*. Îți ofer o șansă de a te transforma în corigent. Te avansez, deci. Avionul meu are toate rotițele unse, iar plinul l-am făcut ieri. Berlinul e o masă de moloz. Nu mă interesează plimbările pe Unter den Linden și nici damele de pe Badstrasse. Nimeni nu ne obligă să ajungem c h i a r la Berlin. Fac un viraj „la babord", sau „la tribord" și aterizez unde vreau, într-o țară neutră. Madaus, cred, va fi de acord.

— Fiți atent, domnule colonel, la curbe. Dacă „economisiți" una, ne-am dus pe copcă. Ultimele dvs. cuvinte, nu le-am auzit.

— Bine băiete. Considerăm convorbirea încheiată.

Chocolat gîndea cu tot potențialul cerebelului său care nu era exagerat de întins: Provocator blestemat! E încadrat și el, în Gestapo, probabil, la Abwehr, sau dracu mai știe unde. Cu toții sîntem „încadrați" undeva! Ce viață! Da, m-aș duce la Casablanca, la „Barul Negru" și m-aș angaja acolo maestru de balet. Dar cum să am încredere în șoarecele ăsta de Saike? Mai curînd în Iuda. Trebuie să reacționez prompt. Altfel sînt pierdut, mă va denunța. Să-l denunț eu primul. Dar cui? Nu. Îl voi împușca. E mai aproape cămașa decît haina ...

Dar, în ce-l priveşte pe pilotul Saike, luînd unul din ultimele viraje înainte de cabana BLANCA, ajunsese la o concluzie asemănătoare. Îl va suprima pe acest penibil Oberg. În acest sens, şi nu în altul, îşi pipăi discret arma ascunsă la subsuoară, după metoda gangsterilor americani, şi a altor gangsteri, căci nu numai americanii beneficiază de dînşii.

43. Lista propusă de Klemnitzki pentru „vizionarea festivă", a peşterii lui Histapes, suferise, cum era şi firesc, modificări.

Cei doi critici de artă, dl. *a* şi dl. *b* fuseseră, bineînţeles acceptaţi. Colonelul Könike ştia cît de apropiaţi „prieteni" ai lui Histapes fuseseră cei doi agenţi ai AMT-ului VI . . .

Altă modificare, nu tocmai esenţială, dar nu lipsită de semnificaţie, era faptul că papá Fischer îmbrăcase în hăinuţe de chelnăr — papillon negru, cămaşă albă, haină roşie, pantalon negru, botine negre, patru dintre gorilele sale, care acum se speteau, înjurînd crîncen, însă în gînd, numai, cu grele raniţe pe umeri.

Standartenführerul Könike, ascunzîndu-şi zîmbetul de filozof surprins în flagrant delict de degustare a deşertăciunilor vieţii, socotea că în materie de fals, această excursie organizată pentru păcălirea autorităţilor — altfel cum ar fi putut-o considera? — era un fel de cap de operă, dacă un fals, oricît de reuşit, poate fi trecut la categoria capodopere. Probabil, continua să mediteze cu amărăciune autorul cărţii „Adevăratele delicii ale băutorului", elementele cele mai reale ale expediţiei, erau tartinele, fleicile fripte şi sticloanţele din spatele namilelor lui Fischer.

Iar dacă ar fi să aruncăm o privire şi asupra Chestorului Mălai, acesta venise băut, cu speranţa că va mai bea, care i se adeveri, mai sorbise ceva şi la BLANCA, din ce oferise Dragoş, în contul patronului încercase apoi gustul — realmente plăcut — al coniacului dintr-o butelcuţă ce i-o arătase Fischer, iar în prezent era destul de *aneanti*, ca să folosim acest cuvînt irakian, pentru a nu mai conta cu adevărat printre elementele reale. Ce

aş mai putea să adaug? De faţă era şi Tibi Tulea, dar acesta, suflet vîndut, cu dinţii stricaţi, încasator de mită şi vînzător chiar şi al propriei sale surori, de ar fi avut şi de ar fi fost cazul — el nici nu conta, cel puţin în această ocazie.

Cel mult ca viitor cadavru. Dar nu ştiu de ce mă reped înainte.

Dar, în acest caz, cine conta?

Klemnitki? Cel care, *din ordinul lui Könike*, organizase totul? Examinîndu-l pe furiş pe „aghiotantul" său care, în treacăt fie amintit, cu silueta sa elegantă, în uniforma ce-i venea ca turnată, făcea onoare *Wehrmacht*-ului, şi chiar spilcuiţilor de la *Luftwaffe*, bătrînul colonel SS Könike — azi se simţea foarte bătrîn! — se întreba în ce măsură Chestorul Mălai ştie că acest june de vreo treizeci şi cinci de ani stă cu „curul în doi luntri", şi în ce măsură ştie care e luntrea reală? Sau, poate, altfel trebuie formulată întrebarea, care e fundul real? Dar Könike bănuia că Mălai nu ştie, şi nici măcar nu-i pasă, iar în ce-l privea nu avea habar care e luntrea adevărată în care se instalase acest malefic Klemnitzki.

A pluti între real şi absurd, gîndea colonelul SS. Şi întoarse ochii: dar acest bătrîn uscat, tăcut, pe care fratele său Uggo l-a adus ca invitat p e r s o n a l, în ce măsură e personaj adevărat, sau personaj „de circumstanţă"?

Fischer îl prezentase pe doctorul Karl Bürger ca pe un drumeţ pasionat, botanist, geolog, vînător, campion european de ski la slalom uriaş în anul 1921.

În aceeaşi zi Standartenführerul Könike procurase lista campionilor de ski: numitul Karl Bürger nu figura printre învingătorii anului 1921, dar nici printre învingătorii altor ani. Könike dădu din cap, plictisit şi dezgustat. Profesionalismul, acest cuvînt invocat cu frenezie de diletantul Klemnitzki, s-ar fi zis că îi era cu totul necunoscut agentului Uggo Fischer-Könike, fratele său . . . Altădată nimeni nu şi-ar fi permis o astfel de inexactitate!

Colonelul pricepu fără efort că bătrînul Bürger e omul care vine „să facă ordine" . . ., mai precis spus, să-l înlo-

cuiască, și din pur amuzament culese unele informații cu privire la „campionul european".

Karl Bürger — sau care va fi fost numele său adevărat — aterizase cu două zile în urmă la București, adus de un avion Blenheim — amănunt ce avu darul să-l mire pe colonel — la bordul căruia călătorise și un diplomat, cu destinația Ankara, precum și doi ziariști.

În mai puțin de două ceasuri Könike descoperise „coordonatele" super-agentului secret trimis pe capul său de AMT-ul VI al RSHA. Ei bine, treaba voastră, mîrîi în gînd colonelul.

Căpitanul Klemnitzki părăsi pentru moment locul său din capul coloanei, pentru a se apropia de Könike. Acesta venea ultimul, și păstrase o anumită distanță față de ceilalți. Observîndu-l pe Klemnitzki, obrazul Standartenführerului fu străbătut de încă un seism... Dorea să fie singur! Dorea să fie undeva departe — deși cunoștea deșertăciunea, lipsa de substanță a unui asemenea gînd: este imposibil să fii undeva departe... departe de tine! Poate în moarte. Poate. Nimic nu e sigur. Dacă însă ar fi dat glas unei dorințe absolute, colonelul ar fi preferat, în acel moment, *să nu mai fie,* cel puțin pentru cîtva timp!

Hauptmann-ul Klemnitzki, începu să converseze, glasul îi suna potolit, amabil, mieros într-o anumită măsură. Cu toate că nu avea chef de nimic, cu atît mai puțin să se mire, Könike remarcă, uimit, capacitățile multiple ale vocii lui Klemnitzki.

— Ați remarcat, Standartenführer, frumusețea sălbatică, de neasemuit, a acestui ținut?

Privirile colonelului erau două dîre de cenușă spulberată.

— Dacă intenționezi să te întreții neapărat cu cineva despre natură, și virtuțile ei, mergi și fă *cozerii* cu Herr Bürger, el e mare amator de așa ceva!

— Pe marele campion de ski nu pot să-l chestionez dacă banii mei sînt pregătiți, răspunse sec, cu totul pe alt ton Klemnitzki.

— Conform înțelegerii, vei căpăta teancul după ce ne vei duce la locul de unde se va declanșa acțiunea O.

— De cîte ori trebuie să repet, am nevoie de adevăratul COD. Credeam, că Bürger, care a venit, nu mă îndoiesc, pe ski, de la Berlin, de pe Prinz Albrechtstrasse, este chiar omul care l-a adus!

— Bürger n-a venit din Berlin. După informațiile mele s-a oprit două zile la București.

— Și cu ce se schimbă situația?

— Ești un mincinos penibil, mîrîi surd colonelul. Mi-ai spus că strălucitoarea d-tale uniformă de tanchist a fost sustrasă din garderoba teatrului. N-a fost nevoie să fac mari investigații ca să aflu că de acolo nu s-a furat nimic...

— Ce importanță are?

— Exact așa mi-am spus și eu. Am tăcut. Dar iată că „skiorul" Karl Bürger, de cum a coborît din tren, s-a dus, unde crezi? La mine? La prefect? La cîrciuma lui Fischer? Nici vorbă. Direct la teatru s-a dus, unde a aflat pe loc ceea ce eu știam de mult, că din garderoba lor infectă nu lipsește nimic, nici măcar o mănușă, darmite o uniformă de ofițer al *Wehrmacht-ului!* Ce are să se întîmple cu d-ta, Klemnitzki, atunci cînd Bürger va dezvălui această minciună? Această minciună inutilă! Ce-mi răspunzi?

— Dar ce se va întîmpla cu d-ta, Standartenführer, d-ta care m-ai acoperit?!

Coloana încetinise pasul, așteptînd ca locul din frunte să fie reluat de Klemnitzki, ghidul oficial al expediției.

— Întinde-o! îi porunci Könike. Condu-ne cît mai repede la șerpii lui Histapes, ca să sfîrșim mai repede această primă parte a spectacolului de bîlci... pe care l-au montat marile capete de la *Reichssicherheitshauptamt.*

Ultimele cuvinte le murmură abia după ce Hauptmann-ul se îndepărtase.

„Campionul european" Karl Bürger, pe care șeful Gestapo-ului, *Obergruppenführer*-ul Heinrich Müller îl cunoștea de multă vreme, era un polițai de formație veche. El considera, nu fără temei, că soliditatea unei investigații, consta în sistemul de a o conduce: în primul rînd trebuia eliminată graba. Graba, în orice împrejurări poate să dea peste cap orice fel de activitate, de la o anchetă judiciară pînă la creația artistică. Pus timp îndelungat pe linie moartă datorită concepțiilor sale considerate învechite, neoperative, el ieșise din nou la suprafață dato-

rită aceluiași Müller, și el polițist cu vechi state de serviciu.

Pentru a descurca toate ițele afacerii legate de acțiunea O., absolut toate, se specifica limpede în instrucțiunile sale, ceruse și căpătase șapte zile. Dintre aceste șapte zile, nu pregetase să cheltuiască două, la București, unde, fără să renunțe la cafele, la tabieturi, se informase asupra personalității contradictorii a detectivului David Clementi, care acum juca rolul falsului Hauptmann Klemnitzki. Se edificase, însă numai parțial. În orice caz acum știa sigur că nu e vorba nici de un mielușel, nici de un diletant. Mai curînd de un demon!

De la Berlin, Bürger venise cu toate datele privind activitatea eminentului inginer Klemnitzki*. În fața lui Müller, nu ezitase să afirme că asasinarea acestuia fusese o mare prostie. Bürger nu înceta să se mire asupra motivului ce-l determinase pe Clementi să aleagă numele inginerului. Întîmplare? Neglijență? Din partea unuia ca el! ... Praf în ochi? În ochii cui?

Coborînd în orașul O., Bürger nu se grăbise să ia contact cu Fischer, cu atît mai puțin cu Standartenführerul Könike, oricum deja în dizgrație, ci, evitînd insistențele unui taximetrist de ocazie, preferase să se urce într-o birjă. Ceru să fie dus la teatru. Își aprinse pipa, fuma pipă încă înainte de a deveni detectiv. Nu se grăbea, avea timp la discreție: cinci zile! Dacă Atotputernicul zidise lumea în șase zile, el să nu dezlege un caz mărunt în cinci? Îl considera mărunt, mai ales că-l avea în mînă pe Klemnitzki.

Orașul O., cît îl văzu din plimbarea cu birja — anume-i poruncise *cocher*-ului să mîie cu blîndețe — îi plăcu, era liniștit, plin de verdeață, aducîndu-i aminte de o localitate în care-și petrecuse tinerețea alături de prima lui soție, care decedase. Bürger nu înțelegea tocmai exact de ce această urbe ocupă un punct important în strategia de ansamblu a O.K.W.-ului, și a SS-ului, însă nici nu-și bătea capul — el nu era decît un detectiv trimis de Gestapo, cu înalta investitură a lui Müller, pentru a rezolva un caz, sau o înlănțuire de cazuri — dar știa din

---

* A nu fi confundat Klemnitzki — inginerul, cu falsul Hauptmann Klemnitzki, în realitate David Clementi.

experiență, că o dată clarificat primul punct, celelalte vor cădea de la sine. Considera că nodul întregii afaceri se afla în mîna acestui ciudat farseur Clementi-Klemnitzki. Detectivul Bürger nu-i iubea pe farseuri — un abil spărgător de case de bani merita infinit mai multă stimă — considerîndu-i, ca și colonelul Könike de altfel, un fel de inși melodramatici care se dau în vînt după înscenări de dubioasă calitate, considerîndu-i, de asemenea, victime ușoare. Numai că, în cazul Clementi, mai existau cîteva cortine — ca să folosim tot un termen din teatru — care nu fuseseră încă ridicate. Însă experimentatul polițist era convins că le va ridica el, cu propria sa mînă, și tot el va îndeplini rolul de sufleur...

Directorul teatrului, un oarecare Lupău, îl primi calm pe Bürger și nici nu clipi cînd acesta-și declină calitatea de gestapovist. Lupău se simțea bine pus pe picioare, bine „acoperit“, jucase în ultimul timp trei piese germane din repertoriul foarte actual, adică înfățișînd invariabil, înaintarea vijelioasă și e l i b e r a t o a r e a *Wehrmacht*-ului.

Directorul îl invită pe Bürger la o cafea, polițistul acceptă, refuză coniacul, și sorbi în liniște, nu-i plăcea să se precipite, ascultînd explicațiile potolite ale interlocutorului.

— Trebuie să vă mărturisesc că sînt puțin mirat, zicea acesta, zîmbind amabil și fotogenic, atît cît îi stătea în putință. Era și el actor, un cabotin sută la sută, însă din actor-cabotin devenise un excelent șef de trupă, după cum se zicea.

— De ce sînteți mirat? întrebă Bürger, trăgînd alene din țigara de foi.

Translatorul, un june cu frunte înaltă, palid, în civil, traduse.

— Acum cîteva zile — explică Lupău — s-au mai efectuat cercetări, e adevărat foarte discrete, pe tema asta. Am declarat și atunci că din recuzita noastră n-a dispărut nimic.

— Ați verificat personal?

— Personal, se înțelege, fiind vorba de o uniformă germană, care ar fi putut încăpea, doamne ferește, pe mîna

unui spi... Lupău se întrerupse observînd strîmbătura polițistului. Am verificat împreună cu administratorul teatrului, costumierul șef și chiar peruchierul șef.

— Păi de ce peruchierul? Nu era vorba de nici un fel de perucă.

— Pentru că peruchierul, domnul Abrum, lucrează la noi de vreo jumătate de veac și cunoaște absolut totul...

— Un evreu?

— Probabil, însă la noi, în România...

— Știu, problema asta mă lasă rece, domnule director.

— Dacă puneți la îndoială buna-credință a peruchierului, nu văd însă de ce n-ați da crezare spuselor mele.

— Dar nici nu e vorba despre așa ceva, domnul meu.

— Fie vorba între noi, de ce atîta zarvă în jurul unui amărît de costum... chiar dacă e vorba de o uniformă? Are atîta importanță pentru...?

— Nu prea are importanță, oftă detectivul. Dar știți, sîntem o națiune conștiincioasă și puțin cam tipicară. Astea sînt și calități, și defecte, depinde de moment. Vă mulțumesc. Cred că n-o să vă mai deranjăm.

Grăbind pasul pe lîngă cărare, pentru a-și relua locul în fruntea convoiului, Klemnitzki își încrețea fruntea, puțin nedumerit. Nici acum Könike, pe cît se pare, nu bănuia că el știe totul în legătură cu „adevăratul" COD... care nici nu exista.

Klemnitzki îl ajunse din urmă pe Tibi Tulea care-i zîmbi vesel. În buzunarul hainei atîrna greu o sticlă pe jumătate goală. Hauptmann-ul strecură printre dinți:

— Fii atent, canalie! Ți-ai prins la legătura de chei o minusculă machetă de avion, pe care ai confiscat-o cu prilejul unei anumite „percheziții". Dă-mi acum înapoi avionul acela „Handlley Page", și nu vom mai vorbi *niciodată*... despre asta.

— Doar n-o să ne certăm pentru un fleac, șopti Tulea. Și-i înapoie, discret, lui Klemnitzki, „obiectul".

Apoi Hauptmann-ul depăși în viteză perechea Fischer—Bürger. Cel dintîi spuse tare:

— Un adevărat ofițer, impecabil în toate ocaziile, chiar și cu prilejul unei excursii în munți, acest Klemnitzki!

Îi rînji, și-i făcu semn cu ochiul lui Bürger, care nu reacționă în nici un fel, ca și cum n-ar fi înțeles despre cine este vorba. Dimpotrivă, zise:

— Aceste roci prezintă particularitatea deosebită de a...

Enervat, Fischer nici nu ascultă mai departe. Ce fel de individ îi trimisese Berlinul? La ce bun masca asta de lemn, cînd de fapt, toată lumea știe totul?!

Apoi, de iritat ce era, Fischer comise o altă neghiobie:

— Socot că nu trebuie prea mult amînat momentul cînd ne vom scăpa definitiv de acest dublu trădător „căpitanul de tancuri".

Atunci „campionul european" întoarse către el niște ochi limpezi, disprețuitori.

— Nu înțeleg despre ce tot trăncănești, domnule! Dacă ești beat, taci!

Și marele patron de la „N-Y" își înăbuși furia și tăcu. Cum își permite astfel de vorbe acest țap bătrîn, cînd eu sînt și continuu să fiu șeful?

În capătul cărării Klemnitzki se oprise.

— Acum, stimați domni, adunați-vă puterile, începe partea cea mai dificilă a urcușului! Respirați adînc și mai trageți cîte o dușcă!

Cu toții îi urmară îndemnul, cu mare poftă. Chestorul Mălai îi întinse un pahar plin lui Karl Bürger. Acesta refuză, explicînd că la ascensiuni nu se recomandă alcoolul.

— Nu? se miră Mălai. Ah, uitasem, ați fost un mare sportiv... Ei bine, eu n-am fost sportiv, și nici nu sînt, așa că voi bea...

— Cretin, gîndi Fischer, stînd cu spatele. Adunătură de cretini, trădători, alcoolici! Vedea-v-aș încolțiți de viperele lui Histapes!

De undeva se auzi ecoul repercutat al unei împușcături.

— Hei! Un vînător! constată Tibi Tulea. Dar nu e interzis pe-aici vînatul, domnule Chestor?

— Contrabandiștii... vreau să zic *branconierii* miș... mișună peste tot ca păduchii, bîigui Mălai.

— Ați prins energie? ridică glasul Klemnitzki. În acest caz, înainte! sau, mai bine zis, *în sus!* (Către cer, adăugă în gînd).

44. — Ce fel de corcitură mai este şi asta? puse întrebarea domnul Gabriel Flentea, căruia-i tremurau mîinile într-un hal fără de hal. Cît timp lucrase în adîncul peşterii (alta, nu a lui Histapes, una infinit mai bine ascunsă) sorbise neîncetat rom cu zahăr, însă acum efectul alcoolului trecuse.

— Nu e corcitură, ci lup, răspunse maiorul Maximilian Clemir. Lupul Şchiop. Aşa e cunoscut pe-aici. N-ar trebui să mai bei, domnule Gabriel, te distrugi.

— Nu mai am ce distruge, Max. Dacă ai fi lucrat treizeci de ani cu explozive, ca mine, ai fi şi tu la fel. Abia am trecut de cincizeci, şi sînt sfîrşit. Un om sfîrşit. Dă-mi, te rog, sticloanţa aia! Ce se aude?

— Niscaiva împuşcături. Dracul mai ştie ce se întîmplă acolo! Te rog să nu mai bei!

— De ce? Am terminat treaba. Am terminat-o definitiv. Am terminat totul, definitiv.

Maximilian Clemir încercă să-i răspundă, de altfel fără convingere, că nu se cuvine să vorbească astfel, că un om, cîtă vreme îi bate inima, nu e sfîrşit ci poate lua totul de la început, în orice situaţie, la orice vîrstă, pe un ton de mare demagogie ce începea să-i zgîrie gîtul, însă rămase totuşi cu gîtul nezgîriat fiindcă atenţia îi fu atrasă de purtarea Lupului Şchiop. Acesta se ridicase în picioare, mai înalt decît orice lup a d e v ă r a t, mai puternic decît un Saint-Bernhard, continuînd să păstreze însă supleţea feroce caracteristică speciei lupeşti. Avusese probabil dreptate, acest domn beţivan, specialist în dinamite, Lupul Şchiop era ultimul vlăstar, de culme, şi de început de decădere, al unor încrucişări extrem de complicate. Dacă Standartenführerul SS Könike l-ar fi văzut, posibil că meditaţiile sale cu privire la fals, falsitate, falsuri, ar fi cunoscut o nouă dezvoltare. Poate că ar fi ajuns la concluzia că şi Lupul Şchiop e o m a s c ă, deşi lipsa de logică a acestui gînd sare în ochi. Un om e în stare să devină masca altui om, dar un cîine, sau un lup, sau chiar un cîine-lup, ce mască ar putea să-şi pună? Însă colonelul SS renunţase de cîtva timp la logică...

Picioarele animalului, inclusiv cel din dreapta faţă, puţin strîmb, păreau înfipte în pămînt, neclintite, în schimb grumazul muşchiulos, puternic ca o carenă, vibra vizibil. Ochii defel blînzi, mai curînd ochi de fiară pornită pe urmele pradei, scormoneau în depărtări, însă după cum se ştie, ochii unui cîine sînt, ca simţ, mai puţin sensibili, decît mirosul, iar mirosul, la un animal cum era Lupul Şchiop, cedează de departe în faţa instinctului.

Ai fi zis că se dezlănţuise o avalanşă! Ca propulsat, Lupul Şchiop porni în jos, ocolind în fiece moment muchiile ascuţite ale stîncilor pe cărări inexistente, subţiri ca firul de păianjen, păstrîndu-şi incredibil echilibrul. Apărea şi dispărea, mereu mai departe, în salturi înalte, din ce în ce mai mic, pînă ce deveni punct cenuşiu, pînă ce deveni neant.

— Nu-i aşa că e Satan? întrebă Gabriel Flentea care mai băuse puţin rom îndulcit, recăpătîndu-şi oarecum forţele.

Maximilian Clemir, cu ochii pierduţi la întretăierea văilor unde dispăruse Lupul Şchiop, nu răspunse, se răsuci greu, sleit de oboseala unei nopţi şi a unei zile petrecute în adîncul celei de-a treia ramificaţii a peşterii pe-atunci cu totul necunoscută publicului, şi în primul rînd speologilor, şi care abia peste vreo douăzeci de ani sau şi mai mult, avea să fie trecută în planurile stranii şi suspecte ale specialiştilor sub *numele* de Peştera 161, sau Peştera lui Clementi. De ce Peştera lui Clementi? Cum se transmiseseră, oral, evenimentele? Pe ce căi ajunseseră să fie obscur-cunoscute? Dumnezeu ştie, dar poate că nici el.

În timpul nopţii, alături de Clemir, şi de specialistul Gabriel Flentea, se aflase şi Paul Delun, dar în zori el trebuise să dispară. Toate acestea, maiorul le înţelegea, şi nu prea le înţelegea.

Încotro fugise Lupul Şchiop? Ce îi şoptise instinctul? Că stăpînul său e în pericol?

— Mă întrebaseşi, vorbi Flentea, de ce am acceptat să dezamorsez maşina infernală din peşteră?... Maximilian Clemir însă nu-i adresase o astfel de întrebare. Flentea continua să toraie. Mi-ai spus că e vorba de o faptă patriotică, m-am prefăcut a te crede şi a accepta riscul în acest sens. Nu ţi-am răspuns, cinstit, că în capul meu e o astfel de confuzie, sau învălmăşeală, haos de început

sau de sfîrşit de lume, că vorbe ca faptă patriotică, patrie, patriotism, nu mai au ecou important. Nu e vina mea! Sper că înţelegi. Am acceptat să vin şi să scot din acţiune bomba asta *pentru mine*. De data asta nu cred că mă vei pricepe, Max. *Pentru mine*. Am crezut că dacă înving încă o dată frica, în mine se mai poate produce o schimbare, că şocul mă va revitaliza, că poate am să devin un om normal, sau, cel puţin, pe jumătate normal... Am fost un optimist. M-am înşelat. Nu pot fi un om normal. Sînt condamnat. Condamnat e un cuvînt relativ binevoitor, de obicei ştii *pentru ce* şi *ce te aşteaptă*, funia, plutonul sau securea. Eu însă nu ştiu pentru ce sînt condamnat şi mai ales, ceea ce e groaznic, *nu ştiu ce mă aşteaptă*. Spaima mea e generată de această stare de ignoranţă. Înţelegi? Nu înţelegi... Nimeni, niciodată nu înţelege nimic... Pur şi simplu sînt nebun, dar nebunia mea e relativ liniştită. Acum voi merge la cabană şi voi lua toate somniferele pe care le am. Am o servietă de somnifere. Nu mă voi mai trezi. E mai bine aşa. La o tortură cît de slabă, aş vorbi...

Flentea se ridică, înălţă deasupra capului sticla, şi cînd termină de băut, ochii îi ardeau, însă devenise iarăşi aproape lucid, ca să nu zic normal.

— Nu vei lua nici un fel de somnifer, bătrîne, răspunse maiorul, cam repezit, fără a mai catadicsi să explice că-i sustrăsese întreaga raţie de medicamente. Eu plec. Aşteaptă-mă la cabană. Odihneşte-te. Nu bea. Sper să nu întîrzii...

— Bine, comandante... Şi cum ajung eu la cabană?

— Cu grijă. O iei încetişor pe cărarea aceea, e mai blîndă. Ai grijă la trepte, dacă greşeşti un pas, te transformi în şoim... Eu am să cobor pe dincolo, am impresia că Delun are mare nevoie de ajutorul meu!

45. — Observ, ridică vocea căpitanul Klemnitzki, cum că pe majoritatea acestor domni i-a cam ostenit prima parte a ascensiunii, de aceea propun o mică haltă.

Un cor de mormăieli aprobă iniţiativa sa. Încremenit, de la distanţă, Bürger îl studia pe Hauptmann. Se hotărî să-şi dea părerea:

— Într-o ascensiune, mai ales pentru oamenii neantrenaţi, opririle nu sînt recomandabile. Nici alcoolul. Nici măcar apa.

Nu-i acordară atenţie nici măcar cei care l-au înţeles. Bürger rămase în picioare, studiind locul, conştient că joacă o carte importantă, neavînd certitudinea că atú-urile sînt de partea sa. Făcuse un pas greşit. Cînd? Cînd acceptase să vină aici. Însă jocul e joc, riscul, risc. Nu mai putea da înapoi. Fischer se feri să rămînă în preajma noului venit, în schimb Chestorul Mălai, transpirat, ca vai de el, încercă să închege o conversaţie în bruma de germană pe care o cunoştea. Bürger îl privi sceptic pe acest şef de poliţie căruia nu i-ar fi încredinţat nici măcar un post de *Schutzmann*. Nu-i răspunse. Iar Könike se ţinu din nou de o parte, încercînd să-i cuprindă dintr-o privire pe toţi, însă nici acum nu izbuti să fie singur.

Klemnitzki îl încolţi.

— N-am uitat cuvintele dv., domnule colonel: un astfel de loc... izolat şi straniu, parcă aşa v-aţi exprimat... parcă menit anume pentru a declanşa sfîrşitul lumii! Subtil gînd, alese vorbe! În clipa acea mi-am dat seama cu cine am de-a face.

— Din păcate, eu nu, ripostă cu amărăciune Könike, şi dădu să se îndepărteze. Diabolic, Klemnitzki se ţinu scai de el.

— N-am uitat dedicaţia de pe carte: „Trebuie să ne ajutăm!“

Standartenführerul înţepeni.

— Poate că într-adevăr ar trebui să ne ajutăm!

46. Gabriel Flentea parcurse o mică bucată de drum fără a privi înapoi. Smocurile de păr cărunt îi răsăreau pe ţeastă ca nişte coarne tocite, vreo şase, sau şapte coarne. Trecu dincolo de un grohotiş pe care se legănau scaieţi, ciulini, buruieni înalte, ţepoase, uscate, care probabil se hrăneau din răsuflarea tăcută şi întunecată a Infernului, altfel, în stîncăria aia nu găseai pic de umezeală.

Omul dinamitei consideră că locul acela e o ascunzătoare tocmai potrivită şi se instală între doi bolovani, aşe-

zînd alături prețioasa sticlă cu rom îndulcit. Potolindu-și respirația urmări cum, pe celălalt versant, Max, adică maiorul Maximilian Clemir, coboară în salturi, urmînd aproximativ același traseu cu cel folosit de Lup.

Max! gîndi omul dinamitei. A reușit în viață... nu știu exact prin ce, însă a reușit. Și cîinele lui Paul Delun a reușit... Și Delun, și el a reușit... Vigoarea lor e făcută să triumfe în toate împrejurările iar oamenii ca mine sînt anume născuți pentru a da prilej celor tari să triumfe.

Mai bău. Cînd silueta maiorului se topi, Flentea parcurse înapoi distanța pînă la gura peșterii și culese dintr-o crăpătură lanterna cu baterii pe care anume o ascunsese acolo. Intră aplecîndu-se în văgăuna joasă și foarte îngustă, parcurse primii metri și apăsă pe butonul lanternei. Raza de lumină punea în relief monștrii subpămînteni. Aici adîncurile conservau pentru eternitate urletul Lupului și strigătul Madamei Clementa, și alte strigăte și alte urlete... Flentea descoperi greu cea de-a treia ramificație a peșterii, între doi colți de urs de cavernă, bine ascunsă, aproape de nebănuit. Flentea se așeză exact în locul unde dementul inginer Klemnitzki instalase dispozitivul de declanșare al mașinii infernale îngropată în stîncă. Omul dinamitei medită puțin la rezultatul acestei explozii, dacă s-ar fi produs. Clemir nu-i divulgase nimic, iar taciturnul Delun, cu atît mai puțin.

Renunță la acest gînd, oricum pentru el nu mai avea importanță. Deocamdată în locul acela nu se mai vedea nimic, însă peste ani, peste mulți ani, dacă în general vor mai fi mulți ani, oamenii altor generații vor descoperi niște sărmane oseminte. Și, alături, resturile de rugină ale lanternei de fabricație nemțească „Spandau" (a nu se confunda cu mitraliera). Și tubul gol cu somnifer puternic, *Cloxydrom*, produs ilegal de către o firmă spaniolă parcă, anume pentru cei care vor să doarmă mult pentru a uita, și chiar pentru cei care vor să uite o dată pentru totdeauna. Maiorul Clemir, cu toată iscusința sa, nu reușise să-i sustragă și acest medicament cu efecte ireversibile.

Și vor mai găsi, oamenii viitorului, sticla goală; poate că un jurist încăpățînat se va agăța de această eventuală

crimă și va împinge sticla către analize, iar chimiștii vor ajunge la concluzia că butelcuța conținuse rom îndulcit și vor ridica nepăsători din umerii lor costelivi de savanți.

Rom, și încă îndulcit, ce poate să însemne asta?

Nu vor ști cu exactitate că, folosind restul de băutură, omul dinamitei înghițise toate pastilele de *Cloxydrom*, puternic somnifer euforizant, în compoziția căruia intra și o doză de morfină. Nu se temea de moarte, însă de chinuri, da. Straniu, el care toată viața mînuise explozibile. Dar poate că aparentul paradox, studiat mai atent, nu mai e paradox... Flentea știa că va adormi ca un copil căruia maică-sa îi servise o fiertură de mac pentru a avea răgaz în treburile gospodăriei, sau poate pentru a se vedea cu iubitul. Și așteptă sfîrșitul, rezemat de peretele rece de piatră. Șuvițe subțiri de apă se prelingeau peste tot. Era o peșteră v i e, așa sînt considerate peșterile prin care circulă apa, o peșteră vie care trebuia să servească morții. O astfel de acțiune de deminare, merită să fie plătită cu cel puțin o moarte, fu ultimul gînd lucid al lui Gabriel Flentea, care n-avea de unde să știe că fusese plătită cu multe alte morți, sau multe alte vieți.

Ce spun marii autori despre un om care se sfîrșește? Vrute și nevrute. E simplu să inventezi. Dar e necesar?

47. Cabanierul Dragoș *obsiervă* din timp automobilul ce urca pe serpentină, și se întrebă pe cine dracu mai aduce... Diavolul, și coborî scara ca să-i întîmpine pe oaspeți, de bună seamă niște simandicoși.

Pe colonelul Saike, Dragoș nu-l cunoștea, comandantul formațiunilor de *Heinkel 111, Dornier 17 și Messer — 9*, dispuse în preajma unei mici localități, la treizeci de kilometri de O. disprețuia ofițerii cazați în oraș unde, după părerea sa, nu se țineau decît de beții, și aceasta era prima sa vizită, datorată ordinului dat de generalul Poll, care la rîndu-i fusese avertizat de Reichsmarschall-ul Goering.

În schimb, pe negriciosul maior SS Oberg, cabanierul îl recunoscu de îndată, era dansatorul acela deocheat de la „N-Y", local pe care, cum era și firesc, Dragoș îl dispre-

țuia, dar, obișnuit cu multe și de toate, nu manifestă vreo surpriză, în afară de plăcerea de a avea oaspeți de soi.

— *Bieteșien, bieteșien! Ih biegrusie zi!*

— Ce vrea caraghiosul acesta? bombăni Saike.

— Ne salută, răspunse, Oberg.

— Avem păstrăv și vinat de *Mosiela,* domnilor Herri...

— N-avem timp, spuse dușmănos colonelul.

— Ba avem! îl contrazise impertinent Sturmbannführerul SS. Însă nu intrăm în cîrciumă, să ne aducă aici coniacul... Dragoș dădu să fugă, însă Oberg-Chocolat îl opri. Poruncește unui băiat...

— Baciu Floareș, urlă Dragoș, pahare și sticla mea de *Metaxa!* Iute!

— Încotro au plecat? întrebă Oberg, în vreme ce Saike pufnea furios.

— Cine, domnule ofițer, cine?

— Cei care au venit cu astea patru mașini, nerodule! indică Oberg Mercedes-ul, Horch-ul, Fiat-ul și Volks-ul aliniate frumos în umbra celor șase plopi.

Baciul Floareș veni cu tava, dar Saike refuză să guste. Chocolat dădu pe gît rapid două păhărele.

Făcînd pe zăpăcitul, pe emoționatul, dar în realitate calm ca un pisoi încovrigat într-o rază de soare, Dragoș explică, bîlbîindu-se puțin, că domnii nu-i raportaseră unde merg, iar el nu se interesase, că nu se cuvine, însă desigur plecaseră să viziteze *peisajiul.*

Cîteva minute mai tîrziu colonelul și Sturmbannführerul se afundau între stîncile strălucitoare ce alcătuiau fațada Cheilor de Sare. Oberg așteptă să ajungă la o anumită distanță de BLANCA și duse mîna la tocul *Walther*-ului. Saike, pîndind de multă vreme această manevră, se azvîrli în lături, se puse la adăpost și scoase la rîndu-i arma. Cu agilitatea-i de dansator, Oberg plonjă. Zbieră din dosul unei stînci:

— Ieși, Saike! Te arestez pentru trădare față de Führer! Aruncă pistolul, ridică mîinile, apropie-te încet. Îți garantez viața!

Din partea cealaltă răsună hohotul pilotului. Oberg nu înțelese dacă rîde în batjocură, sau de frică.

— Proxenet sifilitic! ripostă Saike. Ridică tu mîinile și

apropie-te! Propunerea mea rămîne în picioare. Să părăsim corabia în flăcări... Haide, nu e timp de pierdut!

Mîrîind de nemulțumire Oberg scoase din buzunar grenada „Herz“, de mărimea unui ou de rață, pe care o purta la el totdeauna.

Greșise. Întîrziase. Era acum obligat să folosească grenada și nu-i convenea: explozia va răsuna înzecit acolo, între pereții înalți. Însă nu mai avea de ales. Trase siguranța, numără pînă la patru și azvîrli bomba. Detunătura iscă o vijelie dincolo de bolovanul unde se pitise Saike, sfărîmături de piatră, buruieni, se ridicară, iar printre ele pluti, lin și ireal, un copac subțire, străveziu...

Geamătul gîlgîit și cavernos al colonelului se mai auzi două sau trei secunde. Încetă. Oberg se ridică din adăpostul său, făcu două salturi și atunci, în mijlocul celui de-al treilea salt îl întîmpină glontele.

Sturmbannführerul căzu. Nu simțea nici o durere, dar știa că fusese lovit. Unde? Aici, în mijlocul pieptului, glontele întîlnise sternul. Îl sfărîmase, sau îl străbătuse. Nebun de furie, Oberg se tîrî mai departe, se ridică brusc și trimise o rafală, despicînd literalmente craniul lui Saike. Inutil, fiindcă pilotul murise imediat după ce expediase glontele răzbunător. Grenada „Herz“, și rafala lui Oberg, îl transformaseră pe cunoscutul as din *Luftwaffe,* care doborîse în anii '40—'41, unsprezece *Hurricane* și nouă *Spitfire,* fiind apoi oprit de către Goering să mai participe la lupte, pentru a nu-și risca pielea, — într-un maldăr jalnic de carne amestecată cu zdrențe. Inexplicabil cum, după explozia grenadei mai izbutise să armeze revolverul și să tragă! Clătinîndu-se, orbit de neșansa sa, însă decis să meargă pînă la capăt, Oberg încercă să se grăbească, și reuși, rana nu-l stînjenea serios și sîngera foarte puțin. Poate nu era gravă... Izbuti să parcurgă aproape un kilometru și deodată i se păru că visează: văzu între doi arbori un lup. Animalul părea că-l așteaptă.

De data aceasta instinctul nu mai fu la înălțime...

Maiorul făcu un efort crîncen pentru a se concentra. Sigur! Acesta trebuie să fie Lupul Șchiop, animalul ciudat care... Tremurînd de pornirea ucigașului care nu se mai poate opri, Oberg se culcă în iarbă și pregăti pisto-

letul. Lupul Șchiop ieși din pădure și veni în întîmpinarea sa. Inexplicabil. Oare fiindcă silueta lui Oberg îi aducea aminte de...? Sturmbannführerul ținti exact între ochii Lupului.

48. Maiorul Maximilian Clemir înregistră și explozia grenadei, și schimbul de focuri. Se opri pentru a se orienta. Era greu, ecourile te derutau, și totuși împușcăturile nu veneau din direcția Peșterii lui Histapes, ci de undeva de jos. Își schimbă puțin direcția, continuă să alerge, și astfel comise ultima eroare a vieții sale.

Primi două gloanțe pe la spate — împușcătura lașilor, și căzu, mușcînd țărîna. Însă nu muri. Nu muri încă. În cădere se izbise cu fața de un colț. Pipăi îndurerat gingiile din care săriseră cîțiva dinți, apoi, cu un efort groaznic, izbuti să se întoarcă. Maiorul Oberg continua să urce. Își pierduse chipiul și ochii ageri ai lui Clemir, înainte de a se încețoșa, îl recunoscură pe măscăriciul acela de la „N-Y"... Încercă să scoată, din ascunzătoare, revolverul, însă era peste puterile sale. Se cufundă iar în leșin, sau în moarte.

Chocolat continua să urce.

49. A fost explozia unei grenade de buzunar „Herz", gîndi colonelul Könike, pîndind reacțiile celorlalți. Însă ceilalți păreau să fi asurzit. Sau poate că pîndeau și ei?

E ușor de recunoscut, își continua, cu un fel de detașare funestă concluziile Standartenführerul, ai zice că e spargerea fîsîită a unui pneu. Curios e că, într-adevăr, seamănă oarecum cu o inimă. Această „inimă" face parte din arsenalul ofițerilor superiori din SS, sau S.D., însă niciodată din cel al fruntașilor *Geheime Staats-Polizei*-ului, poliția secretă de stat, Gestapo. Una dintre măsurile de neînțeles ale Reichsführer-ului. Am și eu una, dar o țin în *safe-ul* „Hermann", alături de sticla cu țuică; o singură inimă îmi este îndeajuns... Dacă nu chiar prea mult. Desigur, prea mult!

— Ești melancolic, *Parteigenosse?* întrebă Fischer cu vocea lui insinuantă de vechi codoș.

Könike îi răspunse în șoaptă:

— ...!(de nereprodus)

Chestorul Mălai comentă:

— Ian-tă-tă, cum își *face* de cap *branconierii!* Aruncă bombe în apă ca să le crape vezica le pești. Ce spui despre asta, bă, Tulea? Măcar îți capeți r a ț i a și de la ei?

Mutra urîtă a lui Tibi Tulea se schimonosi.

— *Branconierii* nu *este* specialitatea mea, dom Chestor!

— Dar care e specialitatea ta, măi mămăligă? reluă, nu fără răutate Mălai.

— Să fiu mîna dreaptă a șefului, raportez cu onoare.

— Onoare... care onoare, ce fel de onoare?

Pe un platou din preajma Peșterii lui Histapes, băieții lui papá Fischer aranjau un prînz substanțial înainte de „vizionarea festivă". Din fericire, printre ei se afla și un *ober* autentic, altfel ceilalți golani, cu lăboaiele lor nespălate, ar fi fost în stare să încurce totul, iar veselii excursioniști n-ar fi putut să se bucure din plin de subtilitățile pregătite de bucătarul-comandant de la „N-Y", unul pe nume Baboie.

„Campionul european" Karl Bürger catadicsi să i se adreseze, pentru întîia oară lui Mălai:

— Ce spuneai despre braconieri, domnule Chestor?

Mălai, vlăguit de urcuș, vutcă, și de greutățile vieții, așteptă să i se traducă, își șterse fruntea disproporționant de înaltă față de virtuțile lui intelectuale, apoi afirmă că nu-și aduce aminte să fi pomenit oareceva despre *bra-bra-branconieri.*

— Despre braconierii care aruncă cu grenade în rîu, reluă domol agentul Bürger. De unde au grenade?

— Grenade? Hei! Grenade! Azi e mai ușor să ai grenade, decît mere sau gutui!

— Și cum, poliția rămîne nepăsătoare?

Chestorul nu trecuse chiar așa de ușor peste tratamentul glacial de pînă acum al „campionului". Fața lui lată, se lăți și mai mult, așa cum se întîmpla totdeauna cînd era călcat pe bătătură. Agrăi:

— Domnul alpinist să mă mai slăbească cu întrebările! Ce, eu m-am interesat prin *care* Apenini s-a perindat

domnia-sa? Băiete! Încă o porție! Ce e asta, domle Fischer? Potîrniche? E for-formidabilă!

— E rață sălbatică. Iar acolo avem sitar. O picătură de vin?

— O picătură? B-hă, hă, hă! Un butoi! Și cîte peșteri avem de vizitat?

— Dar, de ce întrebați, domnule Mălai? interveni de data asta Könike.

— Eu zic să le luăm pe rînd, fiecare zi cîte una, dacă iese cu pileală ca azi! Numai că n-ar strica să fie la mai joasă *latitudine* ... e tare greu urcușul! Ce ar fi dacă dl. Fischer ar muta peșterile la domnia sa în restaurant? Prozit!

— Sănătate! răspunse Könike. De fapt, o f i c i a l, avem de văzut o singură văgăună, aici unde răposatul Histapes, după cum se spune, și-a valorificat fanteziile sale de paranoic. Dar, la dorința dv. le putem lua la rînd pe toate? Ce zice domnul Fischer?

— Eu zic că ies mai ieftin dacă le vizionăm pe toate la mine la speluncă, într-o noapte. Vreau să zic, pe toate baletistele!

Rîsete groase, și chiar mai subțiri, întîmpinară cuvintele marelui patron.

— Eu în peștera aia de conține șerpi, nu mă bag, anunță Mălai.

— Dar frumoasele cobre sînt atracția serii, anunță Klemnitzki.

— Nu observasem că s-a înserat, bodogăni Mălai.

— Și-apoi, reluă Klemnitzki, mai sînt și comorile pe care le-a îngropat pe-aici Histapes.

— Nu le-a furat încă nimeni, în meleagul ăsta plin de furi, de hoți și de tîlhari?

— Nu, răspunse Hauptmann-ul. Eu am în privința asta o teorie personală. Fiecare dintre șerpii veninoși din grotă valorează sute de mii Reichsmark. Am mărturia asistentului unui chirurg — al cărui nume nu mi-e permis a-l pronunța, că diamantele lui Histapes au fost introduse în musculatura șerpilor. O operație relativ simplă.

— Și cum au imobilizat șerpii în timpul operației?

— I-au adormit. Cu ș p r i ț de beladonă.

Tibi Tulea, a cărui dușmănie față de Clementi se transformase în lingușeală față de Klemnitzki, se grăbi să sprijine ipoteza.

— Am auzit și eu despre una ca asta. Am citit într-o carte.

— La ultima noastră întîlnire, acum cîteva zile, te însoțea un vardist care făcuse patru primare și-ți cetea afișele de pe stradă, ca să-ți mai dai seama de conținutul lor... Între timp te-ai alfabetizat? Citești chiar cărți? provocă Fischer, care nu se simțea în apele sale. Ceva nu era în regulă aici.

Trei Petromax-uri, a căror lumină era palidă în plină zi, dar se dovedi orbitoare în bezna grotei, se legănau în mîinile oamenilor lui Fischer. Ca un veritabil ghid, înarmat cu o lanternă puternică, din cele folosite de Gestapo cu ocazia raziilor de noapte, Hauptmann Klemnitzki pătrunse primul, și-i îmbie pe „musafiri", folosind poate fără să vrea tonul saltimbancului care-i invită pe fraieri să poftească într-o menajerie, în care abia dacă se află un șacal pe post de tigru. Auzindu-l, studiindu-i fața rea, dar satisfăcută, Könike, își stăpîni cu greu pofta de a-l împușca pe loc.

— Intrați, intrați! Firește, dacă nu vă e teamă! Cine se teme, să rămînă afară. Mușcătura unei vipere cu corn nu se tratează... însă, garantez! Nici eu n-am chef să mor. Sau își poate închipui cineva că am? Poftiți, poftiți...

50. **Povestește David Clementi.** Amintirile începeau să mă înfricoșeze, rău lucru, cu atît mai mult cu cît eram un om care nu trebuie să aibă amintiri. Eram un om care nu trebuie să se teamă de nimic, așa cum e atunci cînd nu mai este nimic de pierdut, ori, în acea clipă, oră și zi, mă năpădise o frică, o frică la fel de josnică precum a unui găinar ce furase gîsca fiind apoi înșfăcat după colț de sergentul de stradă. Măcar să fi fost o frică măreață, ca a lui Faust, ca a celui dintîi om care a perceput

infinitul, ca a celui dintîi ateu care s-a gîndit că *dincolo* nu mai e nimic.

Amintirile se rostogoleau peste mine, contopindu-se cu prezentul, normal, deoarece nici nu există un prezent, atît din punct de vedere matematic, cît și filozofic. Prezentul nu e decît una dintre cele mai străvezii convenții acceptate de om, și contestate cu vehemență totodată.

În cel mult cinsprezece minute, deci în prezentul ireal și convențional de un sfert de oră (și minutele, și orele, tot convenții sînt), totul avea să se termine sau să înceapă. La fel de bine pot zice că totul avea să se sfîrșească și să înceapă, fiindcă dacă scăpam cu viață, începeam altă existență, iar dacă aș fi pierit, tot începeam altă „existență", cea a morții. Oare există într-adevăr eroi care se vîră cu bravură, nepăsare și zîmbet, în moarte? Dacă da, tare aș fi vrut să cunosc și eu vreunul.

Din punctul acesta înalt, peste muchiile stîncilor, se zărea dincolo de o perdea subțire, albăstruie, o parte din oraș. Orașul în care trăisem doi ani, studiind și pregătind minuțios planul. Aș putea zice planul de răzbunare, însă ar suna prea á la Monte-Cristo. De aceea spun planul, pur și simplu. Încercasem să-l pun la punct în detaliu, însă ieșise, bineînțeles, cu totul altceva decît sperasem la început. Era ca și cum un arhitect ar proiecta un lăcaș bizantin, pentru a constata că din schemele sale se naște o clădire unghiulară, simetrică, rece. Chiar și așa ar fi fost bine, însă nici măcar simetric nu izbutisem să construiesc edificiul. Asimetriile zgîriau ochii. Dintru început hotărîsem că e absolut necesar să rămîn în umbră, dar iată, împrejurările mă siliseră să ies foarte tare în față. Să joc un rol. Într-un fel mă disprețuiam, iar din privirile Standartenführerului Könike, știam că și el mă disprețuiește.

Nu e un lucru foarte ofensator să fii disprețuit de un SS-ist, însă nu-mi convenea... dinspre nord-vest, ca să-l imit pe Prințul Danemarcei.

Priveam orașul, și-mi era milă. Îmi era milă de mine, ceea ce nu e un punct pozitiv. Priveam cu nostalgie orașul, apoi ochii mi se plimbau printre munți... Da. Nu e bine ca omul să-și disperseze, să-și împartă viața. Naivii,

și o anumită categorie de ne-naivi, îi invidiază pe spioni, agenți secreți, actorași, fiindcă își schimbă atît de des pielea, trăiesc mai multe vieți. Nu cred că e un motiv de invidie. Poate de compătimire, da...

M-am gîndit și la Clementina, fața de care mă simțeam vinovat. Oare stătea conștiincioasă la „Filială" așteptînd telefonul cine știe cărui cretin căruia i s-a furat cățelul sau purceaua? Stă singură, și-și roade unghiile, și așteaptă să se sfîrșească, fără a ști anume ce trebuie să se sfîrșească? Și-i este, fără îndoială, frică...

Auzeam în spatele meu clefăitul porcin al nesătuilor ce nu mai pridideau să-și umple burdihanele din mîncarea adusă de ticălosul, criminalul Uggo Fischer, și am simțit că răbdarea îmi sare în țăndări, și atunci am rostit scîrboasele, cabotinele cuvinte:

— Intrați, intrați! Firește, dacă... Poftiți, poftiți... dacă nu vă e teamă...

Teamă le era tuturor, și tuturor le era teamă să arate că le este teamă. Așa că intrară toți. I-am condus pînă la vizuina șerpilor. Bolovanul ce masca gratiile fusese dat în lături din timp. Am trimis o rază de lumină în gaura urîtă unde fojgăiau jivinele, începînd să perorez liniștit despre caracteristicile viperelor ceyloneze, ale șerpilor cu clopoței aduși din India, ale viperelor cu corn, despre calitatea deosebită a veninului fiecăreia din aceste specii, despre ce simte cel mușcat. Parcă lăudam produsul unei fabrici de bere. Știam că trebuie să vorbesc cîtva timp, cît mai liniștit, cît mai sigur de mine, pentru a-i pune nițel pe picioare. Cei băuți, erau la fel de intimidați ca și abstinenții. Karl Bürger, care nu băuse și nu mîncase nimic, părea lipsit de orice sentiment, de teamă sau de ne-teamă.

— Cum sînt hrăniți șerpii? întrebă careva.

— Tocmai voiam să vă arăt, și pe nesimțite am făcut doi sau trei pași înapoi. Am privit de la mică distanță adunătura aceea de nemernici. În prim plan, vedeam profilul lui Cornel Balea, alături de stăpînul său Fischer. În penumbră, tot cu paharul în mînă, fața buhăită a lui Mălai, lîngă Tulea. Și ceilalți. Era acolo o anumită cantitate de ticăloși, totuși nu reușisem să strîng toate cana-

liile din lume, nici n-ar fi încăput, da de unde! Dar în mod deosebit regretam absența lui Chocolat. Unde era Chocolat-Oberg? Și el fusese cuprins pe lista invitaților, dar iată că se eschivase!

Am continuat să-i studiez, amintindu-mi de inginerul dement Klemnitzki, al cărui nume îl împrumutasem. Nu chiar atît de dement ca să nu-și dea seama că lucrarea ce o efectuase, va ucide oameni, va distruge localități...

Eu i-am turnat otravă în alcool, cu toate că moartea lui fusese ordonată de la Berlin, iar eu știam asta. Am luat-o înaintea agenților puși să-l lichideze, fiindcă știam că trebuie să piară de mîna mea, iar dacă veți citi pînă la capăt aceste pagini, îmi veți da dreptate, și veți înțelege, de ce eu, trebuia să-l ucid, iar nu oamenii lui Himmler. După ce au constatat, cu surpriză, decesul inginerului, SS-ul și poliția secretă s-au acuzat reciproc de moartea prematură a lui Klemnitzki, însă adevărul n-a ieșit niciodată la iveală.

În spasmele morții, inginerul mi-a divulgat taina adevăratului COD. Parțial. Restul a trebuit să-l deduc. N-a fost simplu.

Reușeam să meditez și să vorbesc în același timp:

— Există, ziceam, continuînd să mă repliez pe nesimțite, un mecanism care...

În laba lui Uggo Fischer răsări un revolver de mare calibru. Țeava lungă de un metru — așa mi se păru — se ridică spre mine.

— Oprește-te Cle... Klemnitzki! Încotro ai pornit-o?

— Încercam să vă arăt modul în care sînt hrăniți șerpii!

— Doar n-ai de gînd să deschizi portița?

— Cum aș pune în pericol viața prețioasă a acestor domni? am întrebat, apăsînd puternic pe un anumit punct, la marginea grotei. În aceeași clipă m-am azvîrlit înapoi, pe burtă, acoperindu-mi capul cu mîinile...

51. **Povestește autorul.** Chocolat auzi bubuitura undeva deasupra capului său și fu convins că acțiunea O se declanșase, fie din neglijență, fie premeditat, iar acum urmează prăpădul.

Pesemne cei ce merseseră la „vizionare" au pierit — însă de ce? — „vizionarea" trebuia să se întîmple într-un loc fals, ce încurcătură se va fi produs?, — dar el trebuia să scape, cu orice preț să scape, să ajungă la avion... se va descurca și cu un singur pilot, cu Madaus... Apăsînd cu mîna dreaptă rana de la piept, Sturbannführerul SS Sigmund Oberg gonea acum la vale, convins că în urma lui vine potopul!

52. **Povestește David Clementi.** Nu avusesem totală încredere în calculele lui Gabriel Flentea, cînd e vorba de explozibile, nu poți fi sigur de nimic. Însă omul dinamitei nu greșise.

Credeam că muntele se va nărui și peste mine, cînd colo în stînga mea căzu doar un bolovan de numai o tonă, iar în dreapta... ei bine, în dreapta ateriză un om: Standartenführerul SS Marian Gustav Könike. N-am prea înțeles cum reușise să se salveze. Am scos pistoletul „Lee" și i l-am proptit în tîmplă, în timp ce peste noi continuau să curgă sfărîmături, și ne învăluia praful și duhoarea pulberii arse.

— Nu mișca! i-am ordonat.

— Poți să renunți la tunul acela, răspunse în șoaptă. Îți sînt prieten. *Trebuie să ne ajutăm.*

— Vorba! Tîrăște-te către ieșire!

Prin gura peșterii ieșeau nori de praf și de fum, ca dintr-o răsuflătoare principală a iadului.

M-am făcut într-o parte, ținîndu-l pe colonel mereu în bătaia armei. El întrebă:

— Ceilalți au murit?

— Dacă ai să ciulești urechea, ai să le auzi urletele. Nu s-a prăbușit decît o porțiune care să le bareze ieșirea... dar odată cu explozia au fost eliberați șerpii... un mic dispozitiv diabolic. Aș merita o decorație a Gestapo-ului. Întoarce-te cu spatele colonele... Așa... Îți confisc pocnitoarea. Alta n-ai. N-ai nici grenadă, știu. M-am îndepărtat de Könike, ascultînd. Nu se auzea nimic.

— Nu se aude nimic, constată și Standartenführerul, calm, însă livid.

Mi-am zis că probabil calculele lui Flentea fuseseră eronate în sens invers, și că cei dinăuntru fuseseră striviți și începea să-mi pară rău că nu vor face cunoștință cu șerpii, cînd din interior, prin crăpăturile foarte înguste dintre bolovanii prăbușiți răzbătură țipete. N-am să le descriu. E suficient să spun că nu mi-a fost milă. Nu mi-a fost milă. Nu mi-a fost milă. Șerpi veninoși, faceți-vă datoria!

— Da, meriți o decorație a Gestapo-ului, Clementi!

— Taci, colonele! Formulează-ți în minte ultima dorință... spirituală. N-are rost să mi-o comunici, nu ți-o voi îndeplini.

Devenisem crud. Urletele tot mai slabe ale celor pe vecie închiși în grotă, îmi gîdilau plăcut timpanul. Peretele format prin prăbușire era gros de cel puțin doi, trei metri. Și totuși, *se auzea!* Eram atent la Könike. Eram atent la peșteră, ca nu cumva să se strecoare vreun șarpe prin crăpături. Deși n-avea nici o șansă. Nu, nici șerpii n-aveau nici o șansă. Nici măcar șerpii nu mai puteau să iasă de acolo. Și nici Könike nu avea vreo șansă.

Nu era cazul să-i spun tot ce știam, ceea ce și el știa. Că distinșii critici de artă, împreună cu Tibi Tulea, sub oblăduirea lui Mălai, îl torturaseră pe Pavel Danciu, și-l uciseseră apoi, că moartea nefericitului Histapes trebuia de asemenea trecută în contul lor, că toate acestea fuseseră dirijate de Fischer; nu era cazul să-i explic toate acestea, fiindcă moartea lui Bursucu, a lui Bucătaru alias Histapes și a altora, era floare la ureche, față de monstruozitatea acțiunii O. Nu era de asemenea necesar să adaug că „skiorul" Bürger venise anume pentru a duce pînă la capăt îndeplinirea acțiunii O, că băieții lui Fischer erau, pînă la unul, asasini notorii scoși de la ocnă anume pentru a mai asasina. Evadați. Evadarea o organizase Fischer împreună cu Chocolat. Tot așa, nu era necesar să-l previn pe Könike de ceea ce-l așteaptă, imediat ce în peșteră se va sfîrși totul și mă voi convinge că nici o viperă nu se strecurase afară. Am să-l împușc cu nepăsarea unui asasin de profesie, precizîndu-i doar regretul meu că nu picase în capcană ca să simtă dulceața veninului.

Dar Könike, deodată vorbi. Cuvintele lui îmi produseră o uimire.

— Nu-mi este milă de fratele meu, Clementi... Uggo este... era... un criminal, are la activ nu-ți închipui cîte... În urma denunțului său azi trebuia să fiu arestat și să fiu dus cu avionul la Berlin... direct în beciurile de pe Prinz Albrechtstrasse, iar de acolo... știi unde? Dar nu știi pentru ce! Pentru că după părerea lui Uggo, a fratelui meu, sabotam acțiunea O. Și ce o să ți se pară straniu, e că într-adevăr o sabotam.

— Fii mai limpede!

— Nu este timp, Clementi. Avionul în care trebuia să fiu dus la Berlin, va decola îndată ce maiorul Oberg, care trebuia să mă aresteze, va ajunge la scara lui. Oberg a auzit exploziile și a fugit la avion — pariez pe ce vrei că așa s-a întîmplat.

Dinspre Peștera lui Histapes nu mai venea măcar un geamăt. Pînă și praful căzuse, iar fumul se risipise. Încă mai duhnea a explozie. Nu scăpase nici o viperă. Nimic nu mișca. Veninul cobrelor acționează prea repede... Aș fi preferat ca șobolanii pe care i-am prins în capcană, să se chinuiască vreme îndelungată. Cel puțin atîta timp ca înecații de la Iadolina...

— Ascultă Könike! Cum pot împiedica decolarea avionului? Cum pot imobiliza un întreg aerodrom?

— E un zbor strict secret. *Dornier*-ul a aterizat pe o pistă nouă, la patru kilometri de O. În afară de piloți și de radiotelegrafist, nu e nimeni acolo...

În momentul acela am încremenit. Könike ținea în mînă o grenadă „Herz" și parcă zîmbea.

— Am subtilizat-o din buzunarul fratelui meu, cînd își atîrnase haina. Poți să mă omori, Clementi. Și eu, aș fi putut... Însă n-are sens să tragi în mine. Oricum, *voi fi mort în mai puțin de trei ore.*

— Nu ești Standartenführer SS?

Könike zîmbi trist și ascunse mica lui bombă de buzunar.

— Ba da... Privi pe deasupra munților. Cu acel avion *Dornier*, ți-am spus, va fugi și Sigmund Oberg. Dacă ăștia *de aici* au murit, el de ce să scape? N-ar fi drept!

Era poate cel mai nemilos dintre toți! Și apoi, Clementi, fiind în miezul lucrurilor, ar trebui să știi, în avion se află o cantitate însemnată de material fisionabil, uraniu mi se pare... Ordinul de încărcare eu l-am dat. E poate chiar exact cantitatea necesară lui Hitler ca să pună la punct „arma de răzbunare". De ce să-i facem acest cadou bunului Führer?

În drum către cabana BLANCA am descoperit cadavrul lui Maximilian Clemir. Nu, încă nu era cadavru. Sub frunte mai pîlpîia un pic de căldură. I-am pus pe buze cîteva picături de alcool. Deschise ochii. Apropierea morții nu-i alterase trăsăturile. Încercă să schițeze un zîmbet, din orgoliu. Nu puteam să condamn acest orgoliu.

— Ei! Bătrînul hingher în persoană! murmură. De unde ai apărut, Clementi?

— Eu nu sînt Clementi, Maximilian.

— Sigur că nu... Dar de ce-mi folosești numele mic? Așa se procedează cu cei care mor? Nu ești Clementi, ești căpitanul Klemnitzki.

— Nu sînt nici măcar Hauptmann-ul Klemnitzki. M-am aplecat și mai mult deasupra lui. Ascultă Maximilian, eu sînt...

Clementi se încordă.

— Nu vorbi, bătrîne. Știu cine ești... Te-am ghicit aproape din primul moment, dar am fost sigur de-abia în noaptea aia cînd ne-am întîlnit, îți amintești, în apropierea casei lui Bursucu...

— În mai puțin de o jumătate de ceas va fi aici un medic.

— Lasă. N-o să mai fie nevoie. Mai dă-mi o picătură din sticla aia ca să pot termina ce am de zis... Ascultă, nu știu nici acum sigur dacă mi-ai fost inamic sau prieten, dar dacă e valabil punctul doi... zbîrnîie-l pe ticălosul acela, fă ceva cu el... nu fiindcă m-a împușcat, ăsta e jocul... ci fiindcă a tras pe la spate...

— Cine, Maximilian?

— Chocolat... Canalia aia de dansator. Purta uniformă de SS-ist. Cred că și ultima dorință a lui Hamlet a fost răzbunarea... sau încep să le încurc?

Într-adevăr, n-a mai fost nevoie de medic.

Am condus în goană Mercedes-ul lui Könike pînă dincolo de cătunul Lunca și l-am parcat în dosul unui pîlc de arbori. Könike se dădu jos și în loc de adio, zise:

— Ca să nu te întrebi toată viața, de ce am făcut ce am făcut, și de ce voi face ceea ce voi face, îți voi răspunde: urăsc murdăria! În situația mea nu exista și nu există altă soluție... Ochii i se încețoșau. Un noian de vise spulberate se adunase în ochii aceia. Mai adăugă: Să-mi citești totuși cartea despre băuturi... și să-ți prepari din cînd în cînd cîte una din ele.

I-am răspuns, încercînd să par dur:

— Nu mă face să lăcrimez colonele!

— Bine. Atunci îți pun la repezeală două întrebări „profesionale". *Ce te-ai fi făcut dacă în locul meu ar fi fost un fanatic veritabil?*

I-am răspuns:

— În anumite împrejurări, îți vin anumite idei. Împrejurările determină ideile.

— Parcă am mai auzit asta. Bun! Cum ai aflat adevăratul COD?

— L-am constrîns pe inginerul Klemnitzki să mi-l divulge. Apoi l-am ucis, ca să nu-l mai spună nimănui.

Mă privi lung. Nu știu prea bine ce se schimbase pe figura lui.

— Lucrat cu artă, murmură. Eu te-am considerat un diletant.

L-am urmărit pe colonel cum se apropie de greul *Dornier* ale cărui elici se roteau lent. Din avion coborî Sturmbannführerul SS Sigmund Oberg. Avea brațul stîng într-o eșarfă. Cu brațul sănătos îi dădu lui Könike salutul nazist — colonelul nici nu observă — iar apoi îl invită la avion cu mișcarea unuia care-și invită dama la valtzer.

Dornier-ul decolă lin. Prinse înălțime. Nu știam că la manșe se află un singur pilot Oberleutenantul Madaus, că Saike. e mort. Avionul continua să lunece în văzduh. Mă întrebam ce se întîmplase. A renunțat Könike la sinucidere? Sau a fost dezarmat de către echipaj. N-am să știu niciodată prea bine ce s-a întîmplat. Explozia unei grenade „Herz" nu e formidabilă, *Dornier*-ul nu s-a făcut țăndări, ci a intrat în semi-picaj și s-a izbit de culmea

pleșuvă din cale-i. Bănuiesc să Standartenführerul SS Marian Gustav Könike își aruncase *inima*, adică grenada „Herz“ în direcția pilotului Madaus. Și asta e tot ce mai pot spune cu privire la Könike.

Clem stătea în picioare, urmărind cum mă agitam la telefon.

— Alo! Poliția? Tu ești, Iuga? Mă bucur că te văd... că te aud, adică. Nu mă întreba nimic. Trimite la Peștera lui Histapes — ți-am dat harta — oameni, cu arme și felinare să păzească zi și noapte, cel puțin o săptămînă. Pentru orice eventualitate... În caz că vreun șarpe se va strecura afară... Nu. Nu, puțin probabil. Ce s-a întîmplat acolo?... Află tu, că de-aia te-a făcut mama polițist. Da, da, exact... Punctul doi: pe dealul Cocorului s-a prăbușit un avion care transporta material fisionabil. E ceva periculos — nu mă întreba din ce punct de vedere. Îngrădește locul, și cheamă o comisie... ce? Nu! Mălai n-are să mai cheme niciodată pe nimeni! Am zis, cheamă o comisie de savanți, fizicieni, chimiști... Ei vor decide. Asta e tot. Nu știu... Nu știu, nu pricepi?

Mă întrebase cînd ne mai vedem...

Am sunat Agenția Lăzău, din capitală. Ca de obiceiu, îmi răspunse dl. V.

— Chi, chi! Ai înviat din morți, Clementi?

— Domnule V., îmi dau demisia. Ați auzit bine, demisia. Cheile „Filialei“ se află la băcanul Pop, peste drum, iar documentele „Filialei“ în punctul 2 sub X.

— Nici un fel de demisie, Clementi. Îți mărim leafa!

— Nu e vorba de leafă. Automobilul e parcat în fața „Filialei“, iar cheile sînt în sertarul biroului.

— Chi, chi, stai puțin! Ai aflat totuși ceva despre Paul Delun?

— Da. Paul Delun sînt eu.

Eram trist și singur. Murise maiorul Maximilian Clemir, amicul și inamicul meu. Murise Dorina Giman, La Goulue, fata cu trăsături delicate, frumoasă, poate talentată, sau foarte talentată. Ieșiseră din viață alți oameni, fără a avea altă vină decît aceea de a fi trăit. E aceasta o vină?

Însă acțiunea O. eșuase. Datorită mie.

Și totuși eram trist și singur.

Nu chiar singur de tot.

Cînd am vrut să plec, pentru totdeauna, privirea Clementinei parcă îmi vorbi: Pe mine cui mă lași?

Am părăsit amîndoi „Filiala“. Restul zilei l-am petrecut în Cheile de Sare, dînd semnalul. Pretențioasă exprimare: semnalul era un anumit fel de a fluiera.

Însă Lupul Șchiop nu veni la întîlnire. L-am găsit pe înnoptate, în timp ce Madame Clementa țipa dintr-o stîncă, zăcînd cu osul frontal despicat de glontele lui Oberg.

I-am spus Clementinei:

— Știi de ce a murit Bursucu? Sustrăsese un DOCUMENT important de la nemți și l-a ascuns în caloriferul din camera ta... Mi-am dat seama, cam tîrziu, citindu-i în carnețel: „Să nu uit! De procurat o cheie franceză mărimea 18“.

— Mi-e greu să înțeleg toate acestea. Sînt obosită.

Am urmat:

— În urmă cu vreo doi ani (erau, de fapt, aproape trei) coborîsem cu un grup de excursioniști în adîncurile peșterii Iadolina... are cinci etaje! După cîtva timp, cîinele meu, Lupul Șchiop, dădu semne de nervozitate și mă tîrî afară din peșteră. Am ajuns la suprafață cînd undeva în adîncimi s-a produs explozia... Apa Lacului Strunga a invadat Iadolina... Nimeni, în afară de mine și de lup n-a scăpat.

Clem întrebă:

— Printre cei care au murit înecați în peșteră, aveai pe cineva apropiat?

— Da, Clem...

Fosta mea secretară nu ceru alte deslușiri. I le-am dat eu.

— Erau calculele unui inginer genial. Apa Lacului Strunga, un lac mare și foarte adînc, invadînd Iadolina, se apropia de localitatea O. Încă o explozie de mari proporții — acțiunea O — ar fi deschis drumul apei peste oraș. O. ar fi pierit, ca pe vremea potopului. Înțelegi?

— Nu, David Clementi.

— Nu mă cheamă David Clementi.

— Atunci, Paul Delun.

— Nu mă cheamă nici Paul Delun.

— În orice caz, oricine ai fi, nu înțeleg... sînt prea obosită.

Am ridicat deznădăjduit din umeri. Nu aveam viitor, iar trecutul nu-mi dădea nici o satisfacție. Eram și eu foarte obosit. Clem murmură:

— Să părăsim pentru totdeauna Cheile de Sare, *necunoscutule*. Altfel ne vor strivi amintirile. Să plecăm împreună. Nu mă lăsa, am mare nevoie de tine. *Dar dacă, și tu, ai mare nevoie de mine?*

CORTINA

21 dec. 77

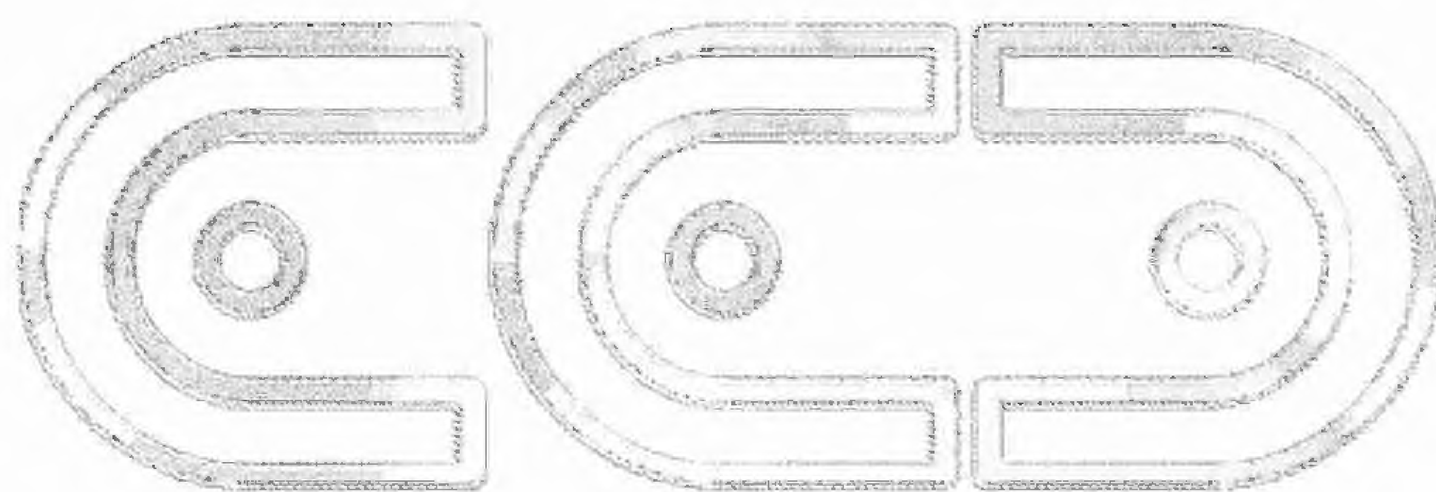
Lector: VIORICA MĂRII
Tehnoredactor: CONSTANTIN RUSU

Apărut: 1979. Bun de tipar: 25. 01. 1979. Comanda nr.: 1767. Coli de tipar: 18. Tiraj: 50.000+90 broșate. Hîrtia: Tipar înalt B 63 g/mp. Format: 54×84/16.

Tiparul executat sub comanda nr. 672/1978
la Întreprinderea Poligrafică Cluj,
Municipiul Cluj-Napoca, str. Brassai nr. 5—7
Republica Socialistă România








Scanare și prelucrare digitală





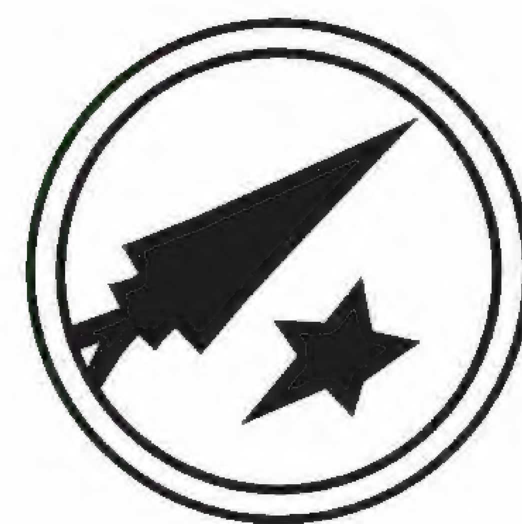


de

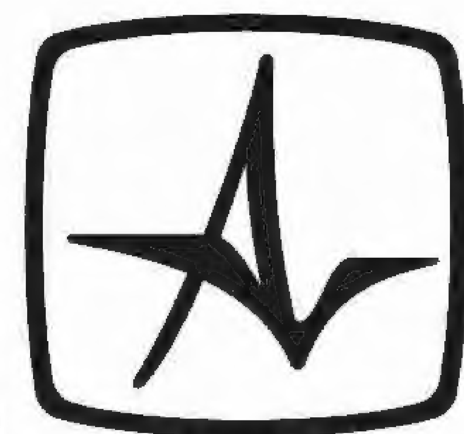
Anonim



și



CAT Graur




Antwerpen





2023

